

PERSFOCUS

ZEVENTIENDE JAARGANG NUMMER 2 - FEBRUARI 2001

KNIPSELKRANT VAN VERENIGING MARTIJN
OVER KINDEREN, VOLWASSENEN EN SEKSUALITEIT

In dit nummer:

Vier jaar voor pedokiller/Gekke Henkie en andere eigenrichting	pag. 2
De fabels van de NCRV	pag. 5
Pornojager Vervloesem zelf aangeklaagd	pag. 7
Robby van der P. en andere kinderporno	pag. 9
Huisarts in Oss maakt 'kinder'porno	pag. 10
Wonderlandclub opgerold	pag. 12
Ontucht van de maand	pag. 15
De pedofiele geschiedenis van de generatie '68	pag. 16
Jeugd en seks: 't blijft tobben...	pag. 21
Kiki Lamers maakt kinderporno!/Balthus overleden	pag. 31
De schone kunsten	pag. 34
Kijkwijzer vervangt filmkeuring	pag. 35
Berichten uit de hoeksteen	pag. 37
Kindermoord/Dutroux	pag. 38
Achtergrond	pag. 39

PERSEFOCUS

VERGADINGSNOTULEN VAN DE ALGEMEENEN VERGADERING
VAN DE WED. J. A. VAN DER WOUDE, N.V.
OVER DE TOEGANG TOT DE WED. J. A. VAN DER WOUDE, N.V.

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

PERSFOCUS, ZEVENTIENDE JAARGANG, NUMMER 2, FEBRUARI 2001

Met knipsels uit:

Volkskrant	Vk
Telegraaf	Tel
Algemeen Dagblad	AD
NRC Handelsblad	NRC
Trouw	Tr
Het Parool	Par
Sp!ts	
Metro	
News.nl	
Reformatorisch Dagblad	Ref D
Nieuwsblad van het Noorden	NvhN
Apeldoornse courant	Ap. C.
Brabants Dagblad	BD
Gooi en Eemlander	G+E
VPRO-gids	VPRO
Groene Amsterdammer	GA
J/M	
De Journalist	
Psy	
Pauze	
Jonas	
Uit België:	
Gazet van Antwerpen	GvA
Uit Frankrijk:	
Le Monde	
Uit Engeland:	
The Guardian	Gua
BBC News (internet)	

Abonnementen op Persfocus kosten f 85,-- per jaar. Verzending als brief kost f 95,--.
Losse nummers f 10,--.

Giro 5459646 van Vereniging Martijn
Postbus 93.548
1090 EA Amsterdam

'Pedokiller' Van V. is voor velen een held

PAR 2/2

Lucien van V. werd gisteren veroordeeld tot vier jaar celstraf en tbs wegens het doden van een pedofiel die zijn zoon had misbruikt. Van V. kan rekenen op veel sympathie.

VIOLET COTTERELL

Lucien van V. kan rekenen op veel steun en sympathie. In de gevangenis is hij een held. De pedokiller noemen ze hem daar. Toen de officier van justitie twee weken geleden vijf jaar en tbs tegen hem eiste, riep een toeschouwer op de tribune: "Belachelijk." Familie, vrienden en buurtbewoners woonden de zitting bij om Van V. te steunen. "Hulde voor de heldhaftige vader", staat in het gastenboek op de website van de actiegroep.

De doodgestoken man, Dennis B., is zelf als kind misbruikt door zijn stiefvader. Omdat zijn moeder de situatie niet aankon, pleegde ze zelfmoord. In 1999 kreeg B. een jaar gevangenisstraf voor ontucht met kinderen. Hij had ze meegelokt naar zijn huis, liet ze daar met de computer spelen en betaalde hen.

gen het lijf in een winkelcentrum in Oosterhout. In blinde woede trok hij zijn zakmes en stak tien keer op hem in. Moord, concludeerde officier W. Korver. Van V. zou B. met een mes hebben opgewacht om hem te doden. Maar Van V. ontkent dat. Hij kwam B. toevallig op straat tegen. De rechtbank acht moord niet bewezen en veroordeelde Van V. wegens doodslag.

Dennis B. had zijn straf uitgezeten toen hij werd vermoord. Hij stond nog onder toezicht van de reclasseringsinstelling. Van V. had hem bij als systeembeheerder net een nieuwe baan gevonden en was hij toegelaten tot de Evangelische Gemeenschap. "Hij verdiende een nieuwe kans," zei de officier van justitie twee weken geleden tijdens het proces tegen Van V.

Het beeld van een falende hulpverlening voor het gezin Van V. klopt niet, zegt de officier. "Maar het draagt wel ten onrechte bij aan opwellingen van sympathie en begrip voor zijn daad. En dat terwijl hij naar het zwaarste middel heeft gegrepen." Van V. kreeg in het huis van bewa-

Sympathisanten maken volksheld van 'pedokiller'

Van onze verslaggever Peter de Graaf

BREDA

"Natuurlijk mag je niet zomaar iemand vermoorden. Maar ik heb er wel begrip voor", zegt de 43-jarige D. van Dongen uit Breda. "Wat Lucien heeft gedaan, zouden wij ook wel willen. Maar wij hebben er het lef niet voor."

Vandaag velt de Bredase rechtbank vonnis over Lucien van V. uit Oosterhout, die vorig jaar september de aanrander van zijn zoonjefe doodstak. Vijf jaar cel en tbs, luidt de eis. Sinds zijn daad is de Oosterhouter (37) in bepaalde kringen tot een soort volksheld uitgegroeid. "Hulde aan de pedokiller" en "Heldendaden dien je te belonen, niet te bestraffen" zijn twee van de vele reacties in het gastenboek van de actiegroep tegen pedofiele, die Van Dongen samen met een vriendin onlangs heeft gevormd.

De dochter van haar vriendin is jarenlang misbruikt, door haar eigen man. Van Dongen: "Toen ze hoorde, sloegen bij haar alle stoppen door. Mensen die zoiets niet hebben meegemaakt, kunnen zich geen voorstelling maken van alle pijn en leed als gevolg van het misbruik van je kind."

Twee weken geleden zaten ze in de rechtszaal, om Lucien een hart onder de riem te steken. "Hij zag geen andere mogelijkheden, meer om zijn kind te beschermen", zeg-

den de actievoerders. In een buurthuis aan de Bredase Scheldestraat zijn ze bezig een spandoek van wel zes kilometer lang te maken, vol teksten tegen pedofiele, misbruik en onrecht. Op zondag 22 april willen ze met het spandoek ('smartlap' geheten) de straat op, om te demonstren voor meer dadendrang bij justitie.

Van alle kanten krijgt Lucien van V. steunbetuigingen binnen, bevestigd zijn advocaat M. Schönfeld. Volgens Lucien heeft hij zelfs tijdens zijn verhoor een schouderklopje van een agent gekregen, met de mededeling: "Je hebt de maatschappij een dienst bewezen." Bijna dagelijks komen er brieven binnen van wildvreemde

mensens, die hem openlijk steun betuigen. Ook in het huis van bewaring in Grave is Lucien een held. Schönfeld: "Hij wordt er de pedokiller genoemd. Maar mijn cliënt heeft het daar best mooi mee. Het is zo'n twee-slachtige situatie. Hij realiseert zich heel goed dat wat hij heeft gedaan, niet kan. Maar anderszids krijgt hij daarvoor schouderklopjes van mensen met wie hij eigenlijk niks te maken wil hebben."

Volgens zijn advocaat heeft Lucien uit 'psychische overmacht' gehandeld toen hij in september vorig jaar de 22-jarige Dennis B. met tien messteken om het leven bracht. Dat gebeurde op straat, in het winkelcentrum Zuiderhout,

Vier jaar voor doden pedofiel

BREDA, 2 FEBR. De rechtbank in Breda heeft gisteren een 37-jarige man uit Oosterhout wegens doodslag veroordeeld tot vier jaar celstraf en tbs met dwangverpleging. De rechtbank achtte bewezen dat hij de 22-jarige pedofiel D. Brocken heeft doodgestoken.

Van moord werd Van V. vrijgesproken. Rechtbankpresident W. Bruns meende dat de man niet met voorbedachten rade te werk is gegaan. Ook is volgens haar niet bewezen dat hij een mes op zak had, speciaal om Brocken ermee om het leven te brengen.

Brocken was eerder veroordeeld wegens ontucht met acht minderjarige kinderen. Onder hen was een zoon van Van V. Een psychiater stelde vast dat Van V. in

rechtbank. "Eigenlijk had de stiefvader van de pedofiele man Cotterell ene Bredase Irene ten tonele. Zij is een van de oprichters van een actiegroep tegen pedofielen. Dat zijn volgens haar mensen die kinderen misbruiken omdat zij ziek zouden zijn; zij meent dat de overheid iets aan die zogenaamde ziekte zou moeten doen. Misschien kan ik Irene van die dwaze veronderstelling afhelpen met een verhaal uit de jaren zestig."

Destijds verklaarde een psychiater, Pieter Baan geheten, dat hij alle ter beschikking van de regering gestelde misdadigers beter zou maken als hem genoeg middelen ter beschikking werden gesteld. Natuurlijk was dat niet tegen dovemansoren gesproken, want in die dagen kregen politici meer greep op de belastingpot en konden ze ontsnappen aan de plicht doeltreffende straffen voor gruwelijke misdrijven af te kondigen. Zodoende kreeg hij ruimschoots wat hij vroeg.

Maar in de jaren negentig publiceerde de Rekenkamer een rapport, waarin werd vastgesteld dat het qua recidive niets had uitgemaakt als men alle tbs-klantjes in de gewone strafgevangenis had ondergebracht. Hieruit bleek dat baan doodgewoon kwakzalverij had bedreven: eerst de middelen in ontvangst nemen, maar niet leveren wat hij had beloofd.

Het verblijf in een inrichting kost drie- tot viermaal zoveel als dat in een gevangenis. Dat er op deze wijze miljarden gulden van de burgers verloren zijn gegaan is schandalig, maar vele malen ernstiger is het dat een groot aantal totaal onschuldige, vaak minder weerbare burgers, bijvoorbeeld vrouwen en kinderen, vermoord en/of verkracht zijn door ontsnapte of op onbegeleid proefverlof gestuurde misdadigers.

Laten wij de betekenis van behandelingen eens toetsen aan een uitlating van forensisch psycholoog, Corinne de Ruiters, sinds 29 september 2000 hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. Zij stelt dat psychiatrische delinquenten in Nederland al zestig jaar ter beschikking worden gesteld voor behandeling in een kliniek. Al die tijd is nooit wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten ervan.

A.H. KUCKERTZ, Vinkerveen sociale psychologie

Pedo-doder vier jaar in de cel

Van onze correspondent Tel 2/2 BREDA, vrijdag

De 37-jarige L. van V., die vorig jaar in Oosterhout de 22-jarige pedoseksueel D. Brocken met tien messteken om het leven heeft gebracht nadat die zijn zoonjefe had misbruikt, is door de rechtbank in Breda veroordeeld tot vier jaar celstraf en tbs met dwangverpleging.

De rechtbank achtte doodslag bewezen. De man werd wel vrijgesproken van moord. Rechtbankpresident mevr. mr. W. Bruns meende dat hij niet met voorbedachten rade te werk is gegaan.

Ook is volgens haar niet bewezen dat de Brabander een mes op zak had speciaal om Brocken ermee om het leven te brengen. Brocken was eerder veroordeeld wegens ontucht met acht minderjarige kinderen. Onder hen was een zoon van Van V.

De rechtbank nam het de verdachte wel kwalijk dat hij verschillende malen hulp heeft geweigerd na het incident met zijn zoon. Op het moment dat het incident plaatsvond, was de verdachte samen met het kind in het hulptraject terechtgekomen.

Raadsman van Van V., mr. M. Schönfeld zei tijdens de behandeling van de zaak dat hulpverleners schromelijk tekort zijn geschoten. "Als die sneller en adequater hadden gereageerd, was mijn cliënt mogelijk niet zo doorgedraaid."

Vier jaar cel voor doden pedoseksueel
BREDA - De president van de rechtbank in Breda heeft gisteren een 37-jarige inwoner van Oosterhout wegens doodslag veroordeeld tot vier jaar celstraf en tbs met dwangverpleging. De rechtbank achtte bewezen dat de man een 22-jarige pedoseksueel heeft doodgestoken.

Van moord werd de veroordeelde vrijgesproken. Rechtbankpresident W. Bruns meende dat de

Pedokiller

PAR 10-2

In haar artikel over de 'pedokiller' in Het Parool van 2 februari, voert Violet Cotterell ene Bredase Irene ten tonele. Zij is een van de oprichters van een actiegroep tegen pedofielen. Dat zijn volgens haar mensen die kinderen misbruiken omdat zij ziek zouden zijn; zij meent dat de overheid iets aan die zogenaamde ziekte zou moeten doen. Misschien kan ik Irene van die dwaze veronderstelling afhelpen met een verhaal uit de jaren zestig."

Destijds verklaarde een psychiater, Pieter Baan geheten, dat hij alle ter beschikking van de regering gestelde misdadigers beter zou maken als hem genoeg middelen ter beschikking werden gesteld. Natuurlijk was dat niet tegen dovemansoren gesproken, want in die dagen kregen politici meer greep op de belastingpot en konden ze ontsnappen aan de plicht doeltreffende straffen voor gruwelijke misdrijven af te kondigen. Zodoende kreeg hij ruimschoots wat hij vroeg.

Maar in de jaren negentig publiceerde de Rekenkamer een rapport, waarin werd vastgesteld dat het qua recidive niets had uitgemaakt als men alle tbs-klantjes in de gewone strafgevangenis had ondergebracht. Hieruit bleek dat baan doodgewoon kwakzalverij had bedreven: eerst de middelen in ontvangst nemen, maar niet leveren wat hij had beloofd.

Het verblijf in een inrichting kost drie- tot viermaal zoveel als dat in een gevangenis. Dat er op deze wijze miljarden gulden van de burgers verloren zijn gegaan is schandalig, maar vele malen ernstiger is het dat een groot aantal totaal onschuldige, vaak minder weerbare burgers, bijvoorbeeld vrouwen en kinderen, vermoord en/of verkracht zijn door ontsnapte of op onbegeleid proefverlof gestuurde misdadigers.

Laten wij de betekenis van behandelingen eens toetsen aan een uitlating van forensisch psycholoog, Corinne de Ruiters, sinds 29 september 2000 hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. Zij stelt dat psychiatrische delinquenten in Nederland al zestig jaar ter beschikking worden gesteld voor behandeling in een kliniek. Al die tijd is nooit wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de effecten ervan.

A.H. KUCKERTZ, Vinkerveen sociale psychologie

Sympathisanten Lucien in tranen na vonnis

Handelde hij uit psychische overmacht, in een vlaag van emotie en haat. Hij wist eigenlijk niet wat hij deed. Maar de rechtbank acht het niet aannemelijk dat deze emoties zijn wilsvrijheid helemaal hebben aangetast. Bovendien tilt de rechter er zwaar aan dat Lucien zich

tuchtleger en psychiater Haverkamp noteerde een persoonlijkheidsstoornis met 'passief-agressieve tendensen'. Volgens hen was Lucien ten tijde van de steekpartij sterk verminderd toerekeningsvatbaar.

Doodse stilte op de publieke tribune, verslagenheid. Bij sommigen sprongen de tranen in de ogen. Lucien, die het vonnis ongemakkelijk en met steeds roder gezicht heeft aangehoord, staat snel op. Zonder op of om te kijken verlaat hij de zaal, vergezeld van agenten. Kort daarna keert hij terug naar zijn cel in het huis van bewaring in Grave, waar hij door medegevangenen 'de pedokiller' wordt genoemd.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Advocaat Schönfeld vindt niet alleen de celstraf te hoog, ook dwangverpleging vindt hij een veel te zwaar middel. 'Dat klinkt alsof hij een gevaar is voor de samenleving. Dat is hij niet. Schönfeld sluit niet uit dat de rechtbank met het harde vonnis ook een voorbeeld wil stellen voor allen die begrip tonen voor eigenrichting jegens pedofielen.

Op de publieke tribune heerst slechts onbegrip. Voor zijn sympathisanten heeft Lucien slechts gedaan wat zij óók hadden gedaan, als hún kind was misbruikt.

Zie ook de Vooriant

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

Het rumoer onder de sympathisanten van Lucien van V. uit Oosterschelde verstomd snel. Het voorlezen van het vonnis nadert zijn ontknopning. De beslissing: vier jaar cel en dwangverpleging, de zwaardere variant van tbs.

Wet de Graaf
Breda
Wat? Klinkt het verontwaardigd vanaf de publieke tribune, als de Bredase rechter W. Bruns nog volop bezig is met het voorlezen van het vonnis. Ze heeft met gezegd dat de deskundigen een ernstige persoonlijkheidsstoornis bij de verdachte hebben geconstateerd en derhalve de maatregel van tbs met voorwaardelijk tbs ren. Maar een voorwaardelijk tbs kan slechts vergezeld gaan van een celstraf van maximaal drie jaar. Die strafmaat acht de rechtbank 'volstrekt onvoldoende'.

PEDOKILLER?

De rechter heeft Lucien van V., die vorig jaar de aanrander van zijn zoon had doodgestoken, veroordeeld tot vier jaar cel en tbs. Van V. is als 'pedokiller' voor velen een volksheld. Moet eigenrichting milder worden beoordeeld?

VK 2-2

Willem Duys in het televisieprogramma *Voor de vuist weg* van 7 mei 1971 over de aanrander van een 4-jarig meisje: 'Als ik die man had gegrepen, had ik hem doodgeslagen; en als hij uit de gevangenis kwam, had ik hem nog doodgeslagen.'

pedokiller genoemd. Maar mijn cliënt heeft het daar best moeilijk mee. Het is zo'n tweeslachtige situatie. Hij realiseert zich heel goed dat wat hij heeft gedaan, niet kan. Maar anderzijds krijgt hij daarvoor schouderklopjes van mensen met wie hij eigenlijk niks te maken wil hebben.'

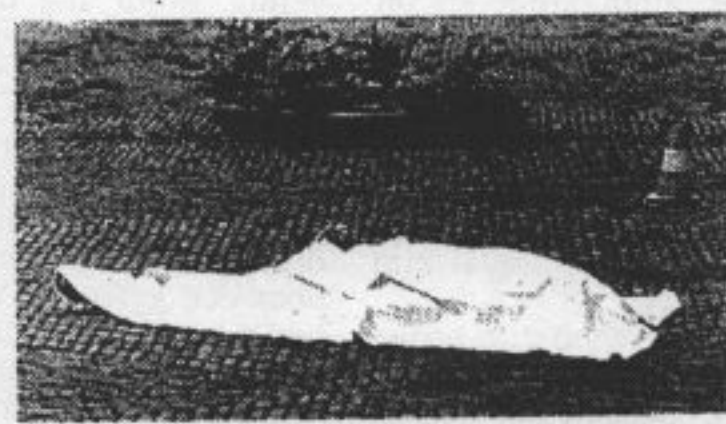
Mr. D. Verkade, juridisch medewerker van *de Volkskrant*, in de krant van 11 mei 1971: 'Had hij (Duys, red.) erover nagedacht dan zou hij iets dergelijks waarschijnlijk niet gezegd hebben. Had hij nog iets langer nagedacht, of bijvoorbeeld overlegd met justitie en reclasseringsinstanties dan zou hij hoogstwaarschijnlijk dit interview met de moeder van het meisje niet voor de buis gehouden hebben. ... Intussen: wat valt Duys in de grond van de zaak te verwijzen? Zijn smakeloosheid, zijn domheid en zijn ongecontroleerde emotionaliteit.'

Prof. dr. T. J. Veen, doceert rechtsgechiedenis aan de Universiteit van Amsterdam: 'Niet alleen de gebroeders De Witt waren in 1672 slachtoffer van massale eigenrichting; ik denk bijvoorbeeld ook aan Staphorst, waar in de jaren zestig een overspelige man door bewoners in een boerenkorf door het dorp werd gered. Volksgerichten zijn in Nederland niet uitzonderlijk.'

Dr. P. C. Ippel, doceert rechtsfilosofie aan de Universiteit Utrecht: 'De ene pedofiel is de andere niet. Het slachtoffer heeft

Anne Jongeling, columnist op internetnieuwsru-briek www.nu.nl:

'...De vader (Lucien van V.) heeft in dit geval een ziekte in de kiem gesmoord door met een mes een eind te maken aan alle ellende. Deze zedendelinquent zonder zelfbeheersing zal geen nieuwe slachtoffers meer kunnen maken.'

Johan van Uffelen, hoofdredacteur van www.nu.nl: 'Ik vind dat een columnist meer vrijheid heeft om een persoonlijke mening te ventileren dan een journalist. Ze is provocerend en gaat ver in haar mening, maar niet te ver. Dan zou ik de column niet hebben gepubliceerd. Ik heb zelf geen mening over deze strafzaak, die trouwens nog onder de rechter is.'

A. Aarts, 'ambtenaar in ruste' te Breda: 'Ik heb de zaak wel gevolgd. Ik kan me goed voorstellen waarom de dader, die ook slachtoffer is, tot zijn daad is gekomen. Zijn zoon is ernstig geestelijk leed toegebracht en hij wilde waarschijnlijk wraak nemen. Dat hij sympathisanten heeft, kan ik ook wel begrijpen. Maar zou de dader zich hebben gerealiseerd dat hij nu ook weer een slachtoffer heeft gemaakt?; een slachtoffer met eveneens ouders die zich hoogstwaarschijnlijk geen pedofiele zoon hadden gewenst. Toch vind ik dat de rechter dit geval van eigenrichting te zwaar heeft bestraft.'

J. Verdaasdonk, eigenaar van gelijknamig autobedrijf in Oosterschelde, woonplaats van Lucien van V.: 'Ja, het klopt dat veel mensen hier sympathie voelen voor de man. Ik doe dat ook en verder wil ik geen vragen beantwoorden, want ik houd niet van enquêtes.'

Advocaat M. Schönfeld van Lucien van V. in de *Volkskrant* van gisteren: 'Hij wordt er (in het huis van bewaring in Grave, red.) de

het kind van de veroordeelde leef en indringd geaaid. De media hebben hem als een monster neergezet. De veroordeelde is het tegendeel van een held. Hij is een tragische anti-held die zijn gezin nog dieper in de problemen heeft gebracht. Ik heb de zaak in kranten en op tv gevolgd. Wat betreft het vonnis twee dingen. Een: de rechter heeft het publiek duidelijk willen maken dat eigenrichting niet acceptabel is in een rechtstaat, dat je niet rechter en beul tegelijk mag spelen. De doodstraf is in 1870 afgeschaft en dat moeten we zo houden. Ten tweede vind ik de straf zwaar, want alle partijen en hun verwanten zijn al verliezers. De zaak is het tegengestelde van een win-win-situatie. Ik ben geen voorstander van een keiharde aanpak van eigenrichting.'

D. van Dongen, voert actie tegen pedoseksuelen: 'Heel erg, die vier jaar tbs en tbs. Ik had gehoopt op vrijspraak of in ieder geval een veel mildere straf. Of toestaan van eigenrichting de maatschappij onleefbaar maakt, weet ik niet.'

Prof. dr. D. Verkade, nu hoogleraar recht intellectuele eigendom en auteursrecht: 'Over de strafmaat kan ik niets zeggen, want ik heb de zaak niet gevolgd. Maar in het algemeen kan ik zeggen dat eigenrichting niet mag en doe je het toch, dan volgt straf. We kunnen zeker begrip hebben voor de emoties die de vader van het misbruikte kind heeft ondergaan. Je zou dat begrip kunnen tonen door de vader in de gevangenis een brief te sturen. Tegelijk moeten we oppassen dat iemand het recht in eigen hand neemt.'

Henk Thomas

Strakke regels voor pedo bij bezoek ouders

PAR 1-2
OCHTEN - De 23-jarige ex-zedendelinquent Henk van de H. uit Ochten mag vanaf deze maand vaker op bezoek bij zijn ouders in het Betuwe plaatsje en daar ook geregeld overnachten.

Hij staat tijdens elk bezoek onder voortdurend toezicht en mag alleen onder begeleiding van daartoe aangestelde mensen in het dorp komen. Dat heeft de gemeente Echteid, waar Ochten onder valt, bekendgemaakt.

Van de H. misbruikte, verkrachte en mishandelde in de jaren negentig tientallen kinderen uit Ochten. Sommige kinderen en hun ouders zijn nog steeds in therapie om de gebeurtenissen te verwerken. Drie jaar geleden ontstond een storm van verontwaardiging toen de man op vrije voeten zou komen omdat zijn jeugd-tbs afliep.

De zwakbegaafde ontuchtpleger heeft zelf met de regeling ingestemd. (ANP)

Ex-zedendelinquent terug in huis Ochten

ANP
OCHTEN

De 23-jarige ex-zedendelinquent Henk van de H. uit Ochten mag dit jaar zes keer op bezoek bij zijn ouders in die plaats en daar telkens maximaal twee nachten overnachten. Hij staat tijdens elk bezoek onder voortdurend toezicht en mag alleen onder begeleiding van daartoe aangestelde mensen in het dorp komen.

De zwakbegaafde Van de H. misbruikte, verkrachte en mishandelde in de jaren negentig tientallen kinderen uit Ochten.

sterke mate ontoerekeningsvatbaar was.

Raadsman M. Schönfeld van Van V. zei tijdens de behandeling van de zaak dat de hulpverlening schromelijk tekort is geschoten. 'Als die sneller en meer adequaat had gereageerd, was mijn cliënt mogelijk niet zo doorgedraaid.' Schönfeld vroeg om vrijspraak wegens psychische overmacht.

Van V. is met zijn zoon diverse instanties afgelopen nadat de ontucht was ontdekt. Ongeveer een week na het begin van de behandeling van de zoon, kwam Van V. Brocken tegen in het winkelcentrum. (ANP)

BREDA - De rechtbank in Breda heeft de 37-jarige L. van V. uit Oosterschelde veroordeeld tot vier jaar celstraf en tbs met dwangverpleging. De rechtbank acht bewezen dat de man de 22-jarige pedoseksueel D. Brocken heeft doodgestoken. Van V. werd van moord vrijgesproken. *67E 2/2*

Officier van justitie mr. W. Korver hield het tijdens de terechtzitting wel op moord. Hij eiste vijf jaar en tbs. Voor de officier gaf daarbij de doorslag dat Van V. altijd een groot mes bij zich droeg en dat hij bij de politie had verklaard dat hij Brocken, veroordeeld voor misbruik van Van V.'s negenjarige zoon, in gedachten al miljoenen keren aan de hoogste boom had geknoopt.

Voor de rechtbank was dat niet doorslaggevend. Brocken was op de fatale avond van 22 oktober naar de Evangelische Kerk in Breda geweest. Niet zoals gewoonlijk met zijn bromfiet, die kapot was, maar met de bus. 'Dat maakt het onaanmerkelijk dat Van V. had kunnen verwachten dat hij Brocken die avond bij de bushalte zou treffen', aldus rechtbankpresident mr. J. Bruns. Zij acht ook niet bewezen dat Van V. het mes bij zich droeg met het doel om te doden. Daaruit volgt de vrijspraak voor de beschuldiging van moord.

Advocaat mr. M. Schönfeld vond dat zijn cliënt ook voor doodslag moest worden vrijgesproken. Van V. zou in een staat van 'psychische overmacht en emotionele ontremming' hebben gehandeld toen hij Brocken met tien messteken om het leven bracht.

Dat ging de rechtbank te ver. 'Het is niet aannemelijk dat deze emoties de wilsvrijheid van Van V. zodanig hebben aangetast dat hij niet anders kon dan Brocken te achtervolgen en te doden.'

Advocaat Schönfeld heeft nog niet besloten of hij in hoger beroep gaat, maar hij heeft grote moeite met de tbs met dwangverpleging. Volgens de advocaat is de 37-jarige Van V., die een blanco strafblad had, in beginsel ongevaarlijk. Alleen door het misbruik van zijn zoon ontwikkelde hij een pathologische haat jegens Brocken.

'De kans op herhaling is niet groter dan bij welke willekeurige ander ook', meent Schönfeld. De zaak-Van V. heeft alom veel beroering gewekt. Er vormden zich groepen die hem steun betuigden, in het huis van bewaring kan hij op veel sympathie rekenen. Schönfeld laat zich daardoor niet van de wijs brengen.

Van V. volgens hem evenmin. 'Hij beschouwt zichzelf niet als een held, als anderen dat al zouden vinden.' *gpd*

Henkie mag wat vaker bij zijn ouders logeren

Ontuchtpleger onder strikt toezicht terug naar Ochten

6+E 7/2

OCHTEN - Ex-zedendelinquent Henkie van der H, die drie jaar geleden met man en macht uit het Gelderse dorp Ochten werd geweerd, zal er vanaf deze maand vaker z'n gezicht laten zien. Maar dan wel onder strikt toezicht van plaatselijke 'waakhonden'. De nu 23-jarige Henkie heeft in Ochten circa twintig kinderen uit negen gezinnen seksueel misbruikt. In 1998 ontstond de nodige tumult toen hij na drie jaar vrijkwam op

grond van zijn leeftijd, terwijl hij niet uitbehandeld was. Henkie besloot daarop zijn behandeling vrijwillig voort te zetten. Deze maand eindigt een regievoerbod dat de Arnhemse rechter in 1998 aan de ontuchtpleger oplegde. Henkie komt al wel eens op bezoek bij zijn ouders in Ochten, maar wordt dan door mensen van de behandelende kliniek gebracht en afgehaald. Zodra het regievoerbod eindigt, mag de

ontuchtpleger in juridische zin in Ochten gaan en staan waar hij wil. Hij heeft echter ingestemd met een geleidelijke overgang.

Unieke aanpak

Een stuurgroep onder aanvoering van ex-burgemeester H. Zomerdijk heeft geregeld dat een cordon van personen om Henkie heen zal staan. Met de ontuchtpleger zijn nauwkeurige afspraken gemaakt over uitbreiding van de

bezoeken aan zijn ouders. De zwakbegaafde jongen mag dit jaar zes keer drie dagen op bezoek bij zijn ouders en daar telkens twee nachten logeren. Vooraf worden de slachtoffers gewaarschuwd dat hij naar Ochten komt. Een lokale politiemann houdt toezicht op de bezoeken. Henkie blijft in principe bij zijn ouders en mag alleen het dorp in onder begeleiding van bepaalde personen die bij de stuurgroep bekend zijn. Vol-

gens Zomerdijk kunnen dat ook zijn ouders zijn. Uitbreiding van de bezoeken mag alleen in overleg met de stuurgroep. Daarin zitten vertegenwoordigers van de gemeente, kliniek, maatschappelijke instellingen, politie en de advocaten van slachtoffers en van de ontuchtpleger. Zomerdijk (intussen burgemeester in Duiven) spreekt van een unieke aanpak die in zijn ogen navolging verdient. GPD

Ochten vreest komst Henkie

Tota

Dorp noemt omgangsregeling na veroordeling voor pedofilie 'eng'

Gvan een onzer verslaggevers **AR/c**
OCHTEN - De Ochtense bevolking is ongerust over de zeer bijzondere bezoekenregeling, die is bedacht voor de nu 23-jarige ontuchtpleger Henkie van der H. Zes keer per jaar mag hij drie dagen 'zwaar bewaakt' bij zijn ouders in het dorp doorbrengen.

geleiding van daartoe aangestelde mensen in het dorp komen. Henkie misbruikte, verkrachtte en mishandelde in de jaren negentig tientallen kinderen uit Ochten. Sommige kinderen en hun ouders zijn nog steeds in therapie om de gebeurtenissen te verwerken. Drie jaar geleden brak een storm van verontwaardiging op toen de man op vrije voeten zou komen omdat zijn jeugd-tbs afliep. De weerstand tegen zijn terugkeer in het dorp komt voor een groot deel voort uit het ontbreken van vertrouwen in de ouders van de zwakbegaafde ontuchtpleger. „Die zijn niet goed wijs”, zeggen verscheidene inwoners, „hoe moet het met zo'n jongen dan goed komen?” Een bejaarde man zegt dat het verschrikkelijk is wat Henkie gedaan heeft. „Maar hij heeft nooit een kans gehad en die

krijgt hij nu weer niet. Thuis had hij niets, hij liep altijd maar op straat, daar kwam hij tot die roggigheid, ik denk vaak uit verveling. Stuur die ouders hier maar weg en laat die jongen terugkomen.”

De vrouw die zegt het 'eng, doodseng' te vinden, woont een straat verderop, in het huis dat drie jaar geleden verlaten werd door een gezin dat daar in die buurt niet meer wilde wonen. Ze heeft maandagmiddag voor het eerst gehoord van de bezoekenregeling. Ze heeft een dochtertje dat erg naïef is, zegt ze. „Die zou met iedereen meegaan. Als er dan zo iemand in de buurt terugkomt, ben je extra bezorgd.” Een familie, waarvan sinds 1994 twee kinderen het slachtoffer waren van Henkie, ontvluchtte drie jaar geleden Ochten. „We zijn blij dat we weg zijn”, rea-

geert de moeder, die weinig vertrouwen heeft in de nieuwe bezoekenregeling. Na een eerste verhuizing naar Kesteren, wonen ze nu tientallen kilometers verwijderd van de Betuwse 'onheilsplek'. „We zijn uit Kesteren vertrokken, omdat de kinderen bang waren dat ze daar Henk zouden tegenkomen. Nu gaat het beter.” De familie kampt dagelijks nog met de naweën van het seksueel misbruik. Vooral het gedrag van de inmiddels 13-jarige zoon van het gezin baart veel zorgen. „Hij is steeds onder behandeling en heeft al drie zelfmoordpogingen gedaan. Ik heb vanaf het begin gezegd 'wij hebben levenslang'. Daarnaast hebben we door die behandelingen een enorme schuld opgebouwd. Er lopen nog rechtszaken tegen Henk en zijn ouders om dat geld terug te krijgen.”

Hoe weldoordacht en waterdicht de bezoekenregeling ook is, de buurt vindt het maar niets en zet zich schrap. Ochten vindt het allemaal 'eng', zoals een vrouw het uitdrukt. Gisteren maakte de gemeente bekend dat Henkie vanaf deze maand vaker op bezoek mag bij zijn ouders in het Betuwse plaatsje en daar ook geregeld overnachten. Hij staat tijdens elk bezoek onder voortdurend toezicht en mag alleen onder be-

Beatrijs Ritsema

Een oude man zit in de tram. Hij heeft pech, want het is de verkeerde tram, centje die vol zit met zingende en brullende voetbalsupporters. De oude man probeert een low profile te bewaren, maar ze krijgen hem in de gaten en beginnen hem te tergen: 'Hé, ouwe lul! Ben jij voor Ajax?' Als hij zwiigt, verandert het spreekwoord van 'joden' in 'ouwe lul'. De groep host om hem heen.

De oude man brengt het er zo waar ongeschonden van af, gaat naar huis en schrijft een stukje over wat hem overkwam. Hij beschrijft nog een paar andere incidenten en knoopt, nu hij toch lekker bezig is, er meteen een hele analyse aan vast, die - het viel te verwachten - niet van cultuurpes-simisme ontbloeit is.

Wat moet een mens aan met een dergelijk stuk? Er zijn talloze reacties denkbaar. Je kunt ermee instemmen, je kunt kritiek hebben op de analyse, je kunt vinden dat de verkeerde verbanden worden gelegd, maar het valt onmogelijk te ontkennen dat het tramincident 'erg' is. Er is geen cultuur ter wereld te vinden, waarin het normaal is dat oude mensen door een horde idioten getart en bedreigd worden. Jonge mensen trouwens ook niet. Helemaal niemand, zelfs geen pedofiel, hoort door de een of andere horde bedreigd te worden.

Dat die dingen gebeuren, wil nog niet zeggen dat ze ook normaal zijn, noch in statistisch, noch in moreel opzicht. Toch was dat precies de reactie van Arnon Grünberg (in de *VPRO-gids*) op H.J.A. Holland (want dat was natuurlijk de oude man in de tram, die van zijn perikelen verhaalde in *Holland's Maandblad*). Die reactie luidde: sukkel, waar maak je je druk over. Verslechtering van alles is de norm. Niets om je over te verbazen, niets om over in paniek te raken.

Holland maakt zich zorgen over de beschaving. Grünberg schrijft niet te weten wat Holland met 'beschaving' bedoelt. In plaats van dit woord in een woordenboek op te zoeken, geeft hij zijn eigen definitie: 'Beschaving, dat is dat het Rode Kruis op bezoek komt en dat de leiding van het Lager beslist dat we een opera opvoeren.' Beschaving is niets anders dan 'een dekmantel voor

Hoogleraar hekelt bezoekenregeling ex-verkrachter

„Veroordeelden niet rechteloos”

REX D. 8/2

NIJMEGEN (ANP) - Minister Korthals van Justitie moet snel met een wetsvoorstel komen over de terugkeer van ex-zedendelinquenten naar hun vroegere woonomgeving. In die wet moet de bescherming van slachtoffers goed zijn geregeld, maar mag de dader niet rechteloos worden gemaakt.

Dat stelt strafrechtgeleerde prof. dr. M. Buruma van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN). Op dit moment bevinden de rechten van veroordeelden voor seksuele misdrijven zich volgens Buruma op een glijdende schaal. Hij reageert op de vergaande maatregelen die in Ochten zijn genomen nu het regievoerbod van 23-jarige Henk van de H. deze maand afloopt. De Ochtenaar, veroordeeld voor verkrachting van kinderen, mag onder strak toezicht zes keer per jaar voor maximaal drie dagen bij zijn ouders op bezoek. Hij mag slechts onder begeleiding de straat op.

De rechten van zedendelinquenten en hun familie worden volgens Buruma steeds verder ondermijnd.

Verbanning

„In Ochten is sprake van een klem-situatie. De gemeente wil problemen met de openbare orde voorkomen. De

betrokken slachtoffers hebben recht op bescherming. Maar de dader heeft een wettelijk recht op familieleven, dat hem door deze regeling wordt ontnomen”, zegt Buruma. „Hijzelf en zijn ouders kunnen de afspraken op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens succesvol aanvechten. Dat zullen ze niet doen, omdat ze dan het hele dorp weer over zich heen krijgen. Eigenlijk had de betrokken officier van justitie nooit akkoord mogen gaan met deze regeling, die veel te ver gaat.”

Buruma noemt de gemaakte afspraken „een spelletje kwartetten van de betrokkenen. De wettelijke obstakels zijn gladgestreken onder het mom dat alles met de ouders van de man is besproken, maar in feite hadden die mensen niets in te brengen. Het is natuurlijk wel vervelend dat zij niet willen verhuizen naar een ander deel van het land, maar dat maakt ze nog niet rechteloos. Zij hebben niets strafbaars gedaan.”

Stuurgroep

De Nijmeegse strafrechtgeleerde vindt het tijd voor „een snoeiharde maatstaf. Er is sprake van letterlijke of figuurlijke verbanning, maar dat kennen we in de Nederlandse wetgeving niet. Het ministerie zal dit moeten corrigeren.” Van de H. misbruikte, ver-

krachtte en mishandelde in de jaren negentig tientallen kinderen uit Ochten. Sommige kinderen en hun ouders zijn nog steeds in therapie. Drie jaar geleden ontstond een landelijke storm van verontwaardiging toen de man op vrije voeten zou komen omdat zijn jeugd-TBS afliep. Volgens de behandelaars was toen het gevaar voor herhaling van de misdrijven niet geweken.

De rechter legde Van de H. voortzetting van de behandeling en een regievoerbod voor drie jaar op. Dat verbod loopt deze maand af. Een stuurgroep onder leiding van oud-burgemeester H. Zomerdijk van Echteld heeft maatregelen bedacht om een veilig verblijf van de man in de Betuwe te garanderen. In de stuurgroep zijn onder anderen de ouders van de misbruikte kinderen, de kliniek waar Van de H. onder behandeling is, de familie van de man en de politie vertegenwoordigd.

Advocaat Van Bon-Moors van de betrokken ouders licht voor elk bezoek van Van de H. aan zijn ouders de gezinnen in. Een plaatselijke politiemann houdt de ex-zedendelinquent scherp in de gaten. Het is de bedoeling de bezoekenregeling op termijn uit te breiden. De zwakbegaafde ontuchtpleger blijft onder bereik van zijn kliniek wonen en werken en houdt ook begeleiding.

‘Rechten van ex-zedendelinquenten

NIJMEGEN Minister Korthals van Justitie moet snel met een wetsvoorstel komen over de terugkeer van ex-zedendelinquenten naar hun vroegere woonomgeving. In die wet moet de bescherming van slachtoffers goed zijn geregeld, maar de dader mag niet rechteloos worden gemaakt. Dat meent strafrechtgeleerde prof. dr. M. Bu-

ruma van de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN).

De rechten van zedendelinquenten en hun familie worden volgens Buruma steeds verder ondermijnd. De landelijke politiek laat dat oogluikend toe vanuit de behoefte vooral de slachtoffers te beschermen. Buruma reageert op de maatregelen die in Ochten zijn

VERSLAGGEVER STEEDS VAKER DOELWIT VAN GEWELD TIJDENS HET WERK

'Journalist staat net boven pedo'

"News.nl" wo 21 feb '01
door Arjen Westra

AMSTERDAM - Zeker meer dan 62 journalisten vonden afgelopen jaar de doed bij de uitoefening van hun werk. De afgelopen maand waren dat er al vijf. Ieder jaar worden dat er meer. Ook Nederlandse journalisten krijgen steeds vaker te maken

met geweld dat zich op hen richt. De Nederlandse Journalisten wijdde zelfs een debat aan het onderwerp de journalist als doelwit. 'Op de maatschappelijke ladder staan we net boven de pedofiel.'

'Op de maatschappelijke ladder staan we net boven de pedofiel', grapte misdaderverslaggever Marcel Haenen.

litair NRL 28-2

slachtpartijen, crematoria en mar- telkamers. 'Ha, we zijn weer thuis. De holocaust, de zes miljoen, de kampen, de kapo's.'

Zou er nu nooit eens een discussie gevoerd kunnen worden zonder dat WOII er met de haren wordt bijgesleept? Asielzoekers, slachtoffers in de Derde Wereld, het lot van de indianen, het zijn allemaal illustraties van en verwijzingen naar de joden in WOII. Net zoals de ongerichte agressie in het openbaar vervoer tegen zo- maar een willekeurig persoon.

Het maakt allemaal niets uit volgens Grunberg. In de Tweede Wereldoorlog werd je als jood op- gepakt en in een concentratie- kamp vermoord, tegenwoordig word je als oude man in de tram gemaltraiterd door een horde hooligans. Niets nieuws onder de zon, zeur d'r niet over, de wereld is een groot concentratiekamp.

Dit is het gelijk van de dood. Het gelijk van 'waarom zou ik me aankleden, naar mijn werk gaan, mijn geliefde omarmen, mijn kat te eten geven, als we toch vroeg of laat liggen te rotten in ons graf?' Het heeft inderdaad allemaal geen enkele zin.

Een meisje komt huilend thuis van school, omdat haar vriendin- netjes haar uitgelachen en verne- derd hebben. Vader Grunberg: 'Ja kind, zo zit het leven in elkaar. De mens is de mens een wolf. Je kunt er maar beter zo vroeg mogelijk aan wennen dat iedereen er op uit is je onder de grond te schoffelen.'

Iemand krijgt een hartaanval. Grunberg: 'Wees blij, kanker is nog veel erger.' Iemand z'n huis brandt af. Grunberg: 'Ach, in de oorlog moest je je medegevangene- ren vergassen.' Een oude man wordt uitgejouwd in de tram. Grunberg: 'Zo werkt het in de be- schaving.'

Dit is pure Orwelliaanse new- speak. Door het uitzonderlijke te bombarderen tot de norm zelf per- verteert hij de wereld. Iets wat ge- beurt kan nooit meer 'erg' zijn, omdat het erge normaal is. En be- schaving is slechts een handige techniek voor efficiëntere slach- tpartijen, zoals alle slimme en ge- blaseerde mensen dienen te we- ten.

In dit claustrofobisch univer- sum moet iedereen die zich ergens zorgen over maakt zijn bek hou- den. Wie het waagt te spreken, wordt neergesabeld met de zes miljoen. Dit is een vorm van tota- litair denken die leidt tot de vol- gende zes miljoen.

ten glijden af'

genomen nu deze maand het re- gioverbod van Henk van de H. af- loopt.

De Ochtenaar, veroordeeld voor ontucht en verkrachting van kin- deren, mag onder strak toezicht zes keer per jaar voor maximaal drie dagen bij zijn ouders op bezoek. Hij mag onder begeleiding de straat op. (ANP)

Strafrechtdeskundigen willen discussie over de invloed van media op rechters

'Rechtspraak steeds meer volksvermaak'

Van onze verslaggever NRL 12
Janny Groen
TILBURG

Rechters houden met hun straffen steeds vaker rekening met de pu- blicke opinie. Een kwalijke ont- wikkeling, waarin de media een verderfelijke rol spelen, stellen strafrechtdeskundigen van de Ka- tholieke Universiteit Brabant (KUB). Met de publicatie woens- dag van de bundel 'Media & Straf- recht' wil de KUB de maatschap- pelijke discussie aanzwengelen over de ongezone spanning tus- sen recht en pers.

'Het gaat niet alleen om een paar rotte appels in de mand. Sensatiezucht is een structureel probleem', opende M. Groenhui- sen, hoogleraar strafrecht, giste- ren het debat. Met andere woor- den, niet alleen De Telegraaf en SBS 6 storten zich op sappige mis- daadverhalen, maar ook kwali-

teitskranten. Groenhuisen: 'Wij vinden dat de pers soms te ver gaat.' H.J. Schoo, directeur van de Weekbladders, wierp tegen dat de rechterlijke macht allergisch lijkt voor kritiek. 'Magistratielijken- heid wordt als dekmantel gebruikt om de pers op afstand te houden en niet gecontroleerd te worden.'

Debat en bundel leggen haarfijn de kloof bloot die gaat tussen 'autistische rechtsprekenden' en 'opdringerige journalisten'. Slechts op één punt zijn de critici het eens: de rechtspraak moet zich in het openbaar afspeelen, moet transparant zijn. Maar open- baarheid is een heel andere zaak dan massale publiciteit, schrijven de samenstellers van de bundel, A. Elian en I. Koopmans. 'Straf- recht is buitengewoon media- geniek. Sensatie is een economi- sche waarde op zich geworden, - meer sensatie, meer kijk- en leescijfers een daardoor meer

ke opinie: 'Vol afschuw en verbij- tering, maar bovenal vol onbegrip heeft de samenleving gereageerd op de gebeurtenis bij Bacchus.'

Een minstens zo gruwelijke zaak die zich in dezelfde periode afspeelde bij de rechtbank in Bre- da, voltrok zich buiten het wa- kend oog van de media: de moord op een jong stel uit Frankrijk, dat langs de A58 was overvallen, ver- kragt en vermoord.

Elián en Koopmans: 'Blijkbbaar had dit incident te weinig nieuws- waarde om als economisch pro- duct aan de man gebracht te wor- den. Maar had de rechtbank expli- ciet moeten verwijzen naar de ge- ringe maatschappelijke ophef?'

Rechters hebben last van sensa- tiele berichtgeving, maar bage- telliseren de invloed daarvan op de strafmaat. Ze zijn erop getraind om zich louter op de dossiers te concentreren. Maar hoe voor- komt de rechter dat een bombar-

dement van verhalen - zielige over het slachtoffer, gruwelijke over de dader, hartverwarmende over massale steunbetuigingen - niet toch stiekem de magistralelij- ke geest binnenstluipen?'

Door er in meervoudige kamers over te praten, zegt men bij de rechtbank van Amsterdam. Door interview, een vorm van collegiale toetsing. Door optredens van rechters op de videoband op te nemen en reacties te analyseren. Een bewustwordingssysteem dat nog in de kinderschoenen staat.

Van VVD-kamerlid A. Nicolai hoeft de rechter niet alle volksen- timenten weg te filteren. 'Het is juist de bedoeling dat de rechter de geschiktheid van de samenle- ving meeweegt.' Het recht moet immers midden in de maatschap- pij staan. Nicolai ziet geen proble- men, mis leidraad blijft dat de rechter bij grote commotie geen fundamentele rechten laat varen.

Geen levenslang voor escortboy NRL 12

(Van een verslaggever) AMSTERDAM - De rechtbank heeft de 22-jarige homopro- situé R. W. gisteren veroor- deeld tot acht jaar en tbs voor twee roofmoorden, op een 49-jarige escortchauffeur in Rotterdam en een vijftigari- ge klant in Amsterdam. Er was levenslang geteist.

De verdachte was de initiator van de moorden. Zijn medever- dachten M. van der S. (25) en R. H. (31) kregen tien en negen jaar. Van der S. hielp W. bij de moord op de Rotterdammer en H. bij de moord op de Amster- dammer. Tegen hen was twaalf jaar geteist.

De rechtbank zag in het feit dat W. niet eerder is veroordeeld voor een ernstig misdrijf en zijn desastreus verlopen en uiterst traumatische jeugd reden tbs en

De zaak Verheul NRL 23-2

Volgens een ANP-bericht verklaarde programma- maker Thom Verheul onlangs voor de Arnhemse rechtbank, dat hij wist dat de hoofdpersoon in zijn documentaire Verborgen Moeders, Jacqueline Broere, 'een achtergrond van fantasie en onwaarheden had'. Het ANP tekende dit op uit de mond van advocaat Wil Hendriks; het getuigen- verhoor vindt achter gesloten deuren plaats. Hendriks is de advocaat van de door zijn dochter van incest beschuldigde dominee Broere.

Volgens NCRV voorlichter Peter Boverhoff wordt nu de suggestie gewekt dat Verheul onwaarhe- den en niets dan onwaarheden accepteerde. Maar het feit dat iemand wel eens fantaseert wil niet zeggen dat hij of zij altijd fantaseert, stelt Boverhoff. Verheul zou wel degelijk 'veel' bron- nen hebben geraadpleegd om het verhaal te staven. Verheul zelf was niet bereikbaar voor commentaar. (EdV)

Klagende vrouwen NRL 27-2

Maarten Huygen

Misschien hoopt ze een lintje te krijgen: ergste slachtoffer van het jaar. Ik kan geen andere reden ver- zinnen waarom de NCRV ons een uur lang tracteerde op geklaag van Jeanette over haar mislukte jeugd. Ze had in justitiële kinderstelling- gen gezeten en dat viel niet mee maar ik heb na een uur televisie nog steeds geen idee waarom ze daar terecht kwam.

We zagen haar wel kijken in haar dossier bij de kantonrechter maar wat daar in stond, mochten we niet weten. Dat ze het ons niet aan de neus wil hangen, kan ik me voorstellen. Maar waarom dan een documentaire? Het ging niet om de feiten maar om de gevoe- lens van Jeanette. Met haar vrien- din had ze waarschijnlijk besloten om er een videocamera bij te ha- len. En dan snel naar eindredac- teur Ger van Dongen van Do- kument, want die zendt alle vrou- welijke weklachten ongezien uit.

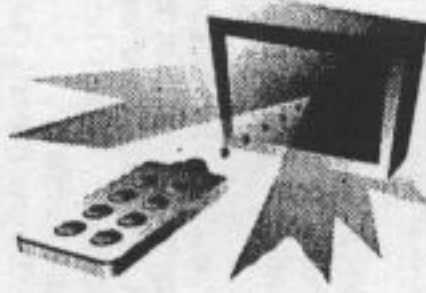
BEELD

Het kan hem niet lang genoeg du- ren, als er maar bij gesnikt wordt.

Maarten Huygen

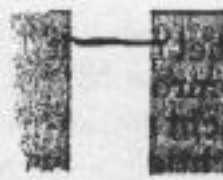
Amusant in *Het Zwarte Schaaap*: theater-hypnotiseur Rasta Rostelli in de slag met hypnotherapeuten die hem als bedreigende concurrentie zien. „Ik kan morgen het Rasta-Rostelli-instituut openen en dan ga ik les geven in hypnose. Wie het geleerd heeft, kan zichzelf dan hypnotherapeut noemen. Het is niet beschermd. Iedereen in de zaal kan zich hypnotherapeut noemen”, zei hij uitdagend.

Artiest Rostelli heeft een volle zaal nodig, de hypnotherapeut houdt al circus voor één patiënt in de behandelkamer, op zoek naar vorige levens of onvermoede traumatische jeugdervaringen. Patiënten die het misbruik van vroeger waren vergeten maar er dankzij de hypnose achter kwamen. De door Rostelli gehypnotiseerde gasten geloven in valse illusies. Dat is het amusement. Waarom zouden de bij hypnotherapie opgehaalde herinneringen dan plotseling wel

BEELD

kloppen? Wie was nu het zwarte schaaap? Zo'n verrassende rolwisseling houdt het programma spannend.

ET WAS TE GRUWELIJK

om waar te zijn. **Maandag 26 juni 2000 onthulde de 37-jarige Annemarie in de serie 'Verborgen Moeders' van het NCRV-televisieprogramma Dokument drie baby-moorden, de verkoop van een pas geboren baby en een zeer late abortus. Tussen haar twaalfde en zestiende jaar was zij volgens haar verhaal van deze kinderen bevallen als gevolg van incest, die door haar vader zou zijn gepleegd en binnen het gezin zou hebben plaats gevonden. Drie van haar broers voelen zich daarvoor enorm gekwetst. Annemarie sprak zelfs van rituele moorden. De uitzending kwam als een zware schok voor de familie Kok uit West-Friesland, die in Annemarie**

onmiddellijk hun dochter en zuster herkende. De 76-jarige moeder, vijf broers en een zuster zijn onthutst over de ernstige aantijgingen, die volgens hen kant noch wal raken en door de NCRV zonder wederhoor klakkeloos werden uitgezonden.

De familie heeft nu een strafklacht wegens smaad ingediend tegen Annemarie en de christelijke omroep.

in Australië en 48 procent in Amerika). De laatste jaren hebben verschillende studies in onder meer Australië en de Verenigde Staten aangetoond dat journalisten - als het gaat om onderwerpen als

door HENNY KORVER en RON COUWENHOVEN

HILVERSUM, zaterdag

„Annemarie (37) was zestien toen ze haar vijfde kindje kreeg. Net als de andere vier uit misbruik verwekt. Ze was alleen op haar kamer toen het geboren werd, veel te vroeg, niet levensvatbaar. Uit de buik, die ze haatte en mishandeld had. De herinnering aan deze gebeurtenis was één van de laatste in een lange rij van gruwelijkheden, die meer dan tien jaar lang diep waren weggestopt.

Ze vertelt erover in 'Verborgene Moeders', een documentaire van Thom Verheul over vrouwen die zwanger raakten door seksueel misbruik. Eén van Annemarie's kinderen bleef leven en werd verkocht. Haar eerste drie kinderen werden direct na de geboorte vermoord.

Zo kondigde Bea Kastrop onder de kop 'Tocht door de hel' de schokkende documentaire van Thom Verheul aan in de NCRV-gids van juni 2000. De uitzending vond maandagavond 26 juni om kwart over elf plaats voor zo'n half miljoen kijkers. In haar woning zat de 76-jarige mevrouw Kok alleen voor de televisie. Haar zoon Rob had haar gebeld met de mededeling 'dat Annemarie waarschijnlijk in het programma zou optreden'.

Het hele gezin, waarvan de vader al in 1997 was overleden, was in rep en roer. De vijf broers en zuster Marijke hadden elkaar gealarmeerd, nadat ze uit een vooraankondiging al het ernstige vermoeden hadden gekregen dat de anonieme vrouw, die de onthullingen zou doen, hun zuster Annemarie was.

Rob Kok, een 44-jarige metselaar, vertelt: „Annemarie was altijd een gewoon, leuk kind, maar negen jaar geleden kregen we de eerste signalen, dat ze zich slachtoffer voelde van incest. De beschuldigingen aan het adres van mijn vader, een opa, twee van mijn broers en mij werden steeds ernstiger. Wat we ook probeerden: ze was niet van haar waandenkbeelden af te brengen. Maar dat ze zover zou gaan dat ze haar verhaal op de televisie zou gaan rondbazueren

was onvoorstelbaar. En het was nog veel gruwelijker dan we ooit hadden kunnen bevroeden. Ze sprak zelfs over rituele moorden. En er werd duidelijk herkenbaar gefilmd in Grootebroek, waar moeder nog steeds woont, zodat iedereen in onze omgeving meteen wist dat het om onze familie ging. Op straat voel je nog steeds de priemende blikken als messteken in je rug. En vader is in 1997 overleden. Die kan zich niet meer verdedigen. Dat is nog het ergste van alles.”

Het was vooral voor de 76-jarige moeder van Annemarie verbijsterend. Rob Kok zegt: „Moeder zat in haar eentje voor de televisie en slaakte een zucht van verlichting, toen ze in de aankondiging het silhouet van een vrouw zag, die vertelde dat zij vijf kinderen had gebaard na ernstig misbruik en dat drie van deze baby's direct na de geboorte om het leven waren gebracht. 'Gelukkig', dacht ze, 'dat kan Annemarie niet zijn, want die is nooit zwanger geweest.' Maar na de reclame kwam de vrouw pontificaal in beeld en bleek het wel degelijk mijn zuster te zijn. Je kunt je voorstellen hoe groot de schok voor moeder moet zijn geweest. Ik zat zelf ook trillend op mijn stoel.”

Mr. Chris Veraart uit Alkmaar, expert op het gebied van zedenmisdriven, en in deze zaak raadsman van de familie Kok, is des duivels. Hij heeft namens de moeder, vijf broers en zuster inmiddels bij de politie in Hilversum een strafklacht wegens smaad ingediend tegen de NCRV en Annemarie.

Hij zegt: „Zonder ook maar iets te verifiëren brengt de NCRV afgrijselijke aantijgingen over vier moorden in beeld. Vier moorden! Annemarie is een uur in beeld geweest. Regisseur Thom Verheul reed met haar door haar geboortedorp en bracht een foto in beeld van drie vuilnisbakken achter het ouderlijk huis met een tekst eronder: 'Jouw graf is één van deze drie vuilnisbakken.' Eén van de baby's zou hier in gedumpt zijn. Iedereen, die bij die uitzending betrokken was, nam Annemarie's verhaal voor zoete koek aan. Het is toch ongelooflijk dat Annemarie geen aangifte bij de politie heeft gedaan. Nog vreemder is het dat regisseur Thom Verheul ook niets heeft ondernomen bij justitie, toen hij met de vreselijke 'bekentenissen' van Annemarie werd geconfronteerd! Op dat moment had hij kennis van zeer zware misdrijven, waarvan hij als burger aangifte had moeten doen. Wat nu gebeurd is, is dat de familieleden van Annemarie ernstig zijn beschadigd.”

Onwaarschijnlijk

Het verhaal van Annemarie klonk zo onwaarschijnlijk, dat het een raadsel blijft waarom de programmamakers van de NCRV niet onmiddellijk uiterst kritische vragen aan haar stelden.

Rob Kok zegt: „En die vragen lagen toch duidelijk voor de hand. Hoe was het mogelijk dat Annemarie tussen haar twaalfde en zestiende jaar vijf kinderen baarde zonder dat iemand uit haar omgeving in de gaten had dat ze zwanger was? Moet je nagaan: ze ging in die tijd gewoon naar school. Ze

maakte normaal de havo af. Ze was actief als leidster van de Dondersteentjes, een soort padvindende-organisatie van de katholieke kerk. Ze werkte bij de drogisterij op honderd meter van ons huis. Niemand heeft ooit iets abnormaals waargenomen. Zelfs de huisarts heeft bevestigd dat Annemarie nimmer zwanger bij hem is geweest. Er zou ook een baby zijn verkocht. Waarom vroeg Verheul niet waar dat kind, dat nu voor in de twintig zou moeten zijn, is gebleven? Het is een compleet indianenverhaal uit de fantasie van een vrouw, die kennelijk in een ernstig psychisch probleem is geraakt.”

In het omstreden programma werden twee rechercheurs van de zedenpolitie in Noord-Holland geïnterviewd, waarmee het betoog van Annemarie de schijn van waarheid werd gegeven. Mr. Chris Veraart, de raadsman van de familie, zegt: „Door aan het programma mee te werken, wekte de politie de suggestie het este te zijn met de strekking van haar verhaal. Daar komt nog bij dat deze rechercheurs op de hoogte werden gesteld van gruwelijke misdrijven. Maar in deze uitzendingen was het letterlijk: ze stonden er bij en keken er naar. Het is toch krankzinnig, dat je aan zo'n programma meewerkt en niet onmiddellijk een diepgaand onderzoek instelt naar de beschuldigingen.”

NCRV-voorzitter F. Brink nam op 28 augustus vorig jaar stelling tegen de storm van kritiek op het programma. In een brief aan de Werkgroep Fictieve Herinneringen, een groep van vals beschuldigden in zedenzaken, schreef hij: „Het is geenszins de intentie geweest om beschuldigingen te uiten. Het fenomeen dat vrouwen jarenlang met deze traumatische beelden rondlopen en hun leven daardoor verwoest is, blijkt geen incident te zijn, maar is een problematiek die diep in onze samenleving zit. Het journalistieke principe van 'hoor en wederhoor' is hier naar onze mening niet van toepassing. Het drama speelt zich op een abstracter niveau af dan de zoektocht naar Waarheid en Onwaarheid.”

Programma-maker Thom Verheul zei eerder al in een interview: „Ik geloof de vrouwen in mijn programma. Het is belangrijk dat ze een geloofwaardig verhaal hebben anders dienen ze de zaak niet. Ik wil met deze documentaire de pijn, die twintig jaar lang niet naar buiten mocht, tonen. Om als voorbeeld te dienen voor vrouwen die nog stil zijn.”

De kwestie Annemarie Kok staat niet alleen. Naast de strafklacht, die mr. Veraart namens de familie Kok heeft ingediend, moet de NCRV zich ook verantwoorden in een civiele rechtszaak, die door de emeritus dominee G. Broere uit 't Harde is aangespannen. Een week voor de gewraakte uitzending met Annemarie Kok bracht de 'omroep van het fatsoen' het verhaal van Jacqueline Broere, die in de film Laura werd genoemd. Zij beschuldigde haar bejaarde vader keihard van incest en illegale abortus.

Op 7 februari vonden voor de rechtbank in Arnhem de eerste verhoren in deze zaak plaats. Maar het gebeurde zeer tegen de zin van ds. Broere achter gesloten deuren. Hij zei: „Ik word in het openbaar geslachttofferd. Dan moet ik ook in het openbaar gehoord worden.” Maar de advocaat van zijn dochter en die van de

Verhaal NCRV 27/2
De NCRV heeft inmiddels twee justitiële onderzoeken wegens smaad aan de broek, van families die door weeklagende vrouwen zonder enig spoor van bewijs zijn beschuldigd van incest en vijfjarige baby-moord. Ook daar voert de maker als verdediging aan dat niet de feiten tellen maar alleen de gevoelens van de klagende vrouw. Dat heette *Verborgene Moeders*, gisteren was het *Ik voel mij een verborgen kind*. Een vrouw op zoek naar „het kind in mezelf”.

Een groter talent dan Van Dongen had er een echte documentairemaker aan gezet, want het onderwerp was interessant genoeg. Daar was Jeanette ook meer recht mee gedaan. Ze was als laatste uit een gezin van negen kinderen op haar tweede jaar aan een tante uitbesteed omdat haar moeder het niet aankon. Daar is het op de een of andere manier mis gegaan en kwam ze in de jeugdinstelling van Rekken terecht. Ze heeft ook nog een tijdje bij haar moeder gewoond, wanneer is niet duidelijk. Nadat ze was weggelopen, kwam ze bij Huize Welkom, een tuchthuis waar meisjes pannensponsjes fabriceerden.

Zelf vertelde Jeanette dat ze dertien tot veertien was toen ze voor het eerst wegliep maar ik kon door de datum van het krantenbericht over haar ontsnapping berekenen dat ze veertien tot vijftien moet zijn geweest. Het programma zat ongetwijfeld vol andere fouten en weglatingen. Ik begreep dat er in het tuchthuis werd geslagen. Een voormalig personeelslid gaf dat impliciet toe maar sloeg al snel dicht, verrast door de inquisitoriale sfeer van het interview.

Ik was benieuwd naar jeugdinstellingen en hoe die zijn veranderd. De kinderen die daar terecht komen, zijn niet de gemakkelijkste. Een ander interessant aspect was het belang van het behoud van het justitieel dossier van kinderen; zo kunnen ze het later nog eens bekijken. In de regel wordt dat dossier na tien jaar vernietigd.

De voormalige vrouwelijke bewoners van het tuchthuis die aan het woord kwamen, waren ondanks alles redelijk terechtgekomen. Ook Jeanette zelf. Haar woordgebruik verraadde een goede opleiding. Ze heeft zes kinderen, is gelukkig getrouwd en woont prachtig buiten. Helaas mochten we niet weten hoe haar dat ondanks alles was gelukt. Van Dongen is nu eenmaal gespecialiseerd in ellende en slachtoffer-schap met het 0800-nummer van de Stichting Correlatie aan het eind en 400.000 kijkers. Hun gewelg moet je niet verstoren met onwelkome feiten. Leed is NCRV's cynische industrie.

Eerder op de avond kwam *Dokwerk* met herinneringen aan de strijd in Suriname tegen het junglecommando van Ronnie Brunswijk van 1986 tot 1990. Indertijd werd daar in Nederland al tijd lacherig over gedaan. Ten onrechte. Uit terloopse opmerkingen bleek gisteren dat er heel wat doden zijn gevallen. Surinaamse soldaten bezochten na tien jaar nog eens de plek des onheils - waar precies, bleef onduidelijk. Het was er de makers niet om te doen de Nederlandse kijker eindelijk eens uit te leggen hoe het zat. Het ging alleen om de gevoelens en trauma's van Surinaamse soldaten over iets wat ook na deze uitzending een raadsel bleef.

JOURN 22/2
In veel communicatiewetenschappelijke literatuur valt te lezen dat journalisten veel progressiever zijn dan het publiek. In de Verenigde Staten is zelfs een speciaal onderzoekscentrum opgericht (Media Studies Center, <http://www.msc.org/>) om deze veronderstelde situatie te bestrijden. Inderdaad plaatsden de meeste journalisten in de vijf landen zichzelf links van het politieke midden - in Nederland overigens wat meer (78 procent) dan elders (tussen 39 procent

seksuele moraal, migranten en asielzoekers en uitkeringen - ondanks deze 'linksige' politieke voorkeur er nogal conservatief getinte opvattingen op na lijken te houden.

NCRV vroegen een zitting achter gesloten deuren aan. „Daaruit blijkt dat de NCRV en Thom Verheul overduidelijk iets te verbergen hebben”, zegt mr. Veraart. Hij werd zelf al eerder geconfronteerd met de onwil van de omroep en Verheul om zich in het openbaar te verdedigen. „Mijn cliënt Rob Kok en ik werden gevraagd om in het televisieprogramma Barend en Witteman in discussie te gaan in deze kwestie. Vanzelfsprekend gingen mijn cliënt en ik akkoord, maar onder voorwaarde dat Thom Verheul zelf aanwezig zou zijn. Vlak voor de uitzending bleek dat Verheul zijn medewerking had geweigerd. De NCRV, die zelf zo nodig de waarheid aan het licht moest brengen, weigert nu in alle toonaarden zich te verantwoorden of een openlijke discussie aan te gaan. Een bijzonder laffe houding.”

De eerste symptomen, dat er iets loos was met Annemarie ontdekte de familie Kok negen jaar geleden, toen zij in brieven aan haar zuster Marijke begon te klagen over een gebrek aan liefde dat ze in haar jeugd had ondervonden.

„Iedereen stond er van te kijken”, zegt haar broer Rob. „We hadden een groot en gezellig gezin. Vader en moeder stonden altijd klaar voor iedereen. En toen Annemarie op 11 juli 1985 trouwde zijn we met zijn allen naar de bruiloft in Friesland geweest. Mijn oudste broer, een afgestudeerd theoloog die pastor is, droeg de mis op. Moet je nagaan, dat gebeurde zes jaar, nadat zij door misbruik binnen ons gezin vijf kinderen zou hebben gebaard, waarvan er vier afschuwelijk aan hun einde zouden zijn gekomen. De waanideeën begonnen toen ze ziek werd. Ze kreeg eerst de ziekte van Pfeiffer en vervolgens de vermoeidheidsziekte M.E. Omdat door de reguliere gezondheidszorg de oorzaken niet te vinden waren, kwam ze in het alternatieve circuit terecht.”

De tocht van Annemarie, die in haar huwelijk kinderloos zou blijven, ging via een iriscopist, een haptonoom, een psychologe, die aan hypnose deed, naar een zogenaamde 'reinigingsweek' in Egmond aan Zee en voerde haar uiteindelijk naar de Andijkse therapeut Peter Kieft.

Mr. Chris Veraart: „Uit brieven van Annemarie kunnen wij opmaken, dat door deze therapeut verborgen trauma's naar boven zijn gehaald. Bij hem worden ook opa Kok, vader Kok en twee broers te voorschijn getoverd. Daardoor ontstonden de zogenaamde 'hervonden herinneringen' en Annemarie kreeg bij deze therapie het onwrikbare geloof, dat zij zwaar misbruikt was en dat de gruwelijkheden echt gebeurd waren. Het ging zelfs zo ver, dat Kieft de verbijsterde ouders ter verantwoording riep en hen confronteerde met de beschuldiging, dat Annemarie binnen het gezin systematisch misbruikt was. Het gesprek werd op band opgenomen.”

Ook Kieft deed geen aangifte, maar legde de geschikte ouders wel een zwijgplicht op.

Rob Kok zegt: „Het duurde een jaar voor vader en moeder ons inlichtten. Ze zijn door een hel gegaan. En na de dood van mijn vader moest nu onze moeder, totaal onvoorbereid, opnieuw door een hel na de televisie-uitzending van de NCRV.”

En zijn advocaat mr. Veraart vult aan: „Annemarie kan je nog zien als een beklagens-

VLAAMSE VERVLOESEM ONTKENT BESCHULDIGING SEKSUEEL MISBRUIK 'Allemaal grove leugens'

BRUSSEL - De Vlaamse justitie dagvaardt Marcel Vervloesem op verdenking van seksueel misbruik van negen minderjarigen. Vervloesem is de voorman van de Vlaamse Werkgroep Morkhoven, die strijdt tegen kinderporno. Na uitgebreid onderzoek is justitie ervan overtuigd dat de vijftigjarige Vervloesem negen jongeren uit sociaal zwakkere milieus heeft mishandeld, verkracht of bedreigd. De dagvaarding komt nog deze week.

Bij de mishandelingen zou in de meeste gevallen fors lichamelijk geweld zijn gebruikt. De feiten speelden zich af tussen 1979 en 1996. In de periode van de mishandelingen runde Vervloesem een privé-ambulancedienst in en rond Turnhout. Toen de zaak-Dutroux daarna uitbrak, ontpopte Vervloesem zich als boegbeeld van de Werkgroep Morkhoven. Deze bracht onder meer de Zandvoortse kinderpornozaak aan het licht. De werkgroep had in een Zandvoortse flat ingebroken en er honderden videobanden weggehaald. Deze dienden als bewijs voor het bestaan van een wereldwijd kinderpornonetwerk.

Broer

Het is niet de eerste keer dat Vervloesems naam in verband wordt gebracht met seksueel misbruik. Enkele jaren geleden zei zijn jongere broer, die in eenrichting verbleef, al door Vervloesem te zijn misbruikt. Ook meldde de broer verkrachting van andere jongeren. Vervloesem ontkende toen in alle toonaarden. Hij zei dat justitie een complot tegen hem had gesmeed, om zijn werk in een kwaad daglicht te stellen.

De Werkgroep Morkhoven, genoemd naar een wijk in Antwerpen, is justitie al jaren een doorn in het oog. De Belgische autoriteiten verwerpen

De voorman van de werkgroep Morkhoven, Marcel Vervloesem, wordt nu zelf verdacht van kindermisbruik. FOTO: WFA

Morkhoven - en Vervloesem in het bijzonder - te veel op eigen houtje te handelen. Daarbij stelde de groep justitie niet of te laat van criminele feiten op de hoogte. Marcel Vervloesem is al eens veroordeeld wegens afpersing van mensen die betrokken

waren bij kinderpornopraktijken.

Gehandicapten

De Werkgroep Morkhoven ontkende een gebrek aan medewerking met justitie. Volgens kopman Vervloesem werkte justitie hem en zijn collega-

hem te vereffenen heeft. De aanklacht heeft volgens hem te maken met een familievete. Vervloesems jongere broer Victor, die enkele jaren geleden aangifte deed van mishandeling, zou de ware schuldige zijn.

Vervloesem kwam in de nasleep van de zaak Dutroux in het nieuws, toen hij zich medio 1998 ontpopte als een Don Quichotte die met beperkte middelen - een paar vrijwilligers en een computer - de jacht opende op kinderporno. Zijn werkgroep kwam zo achter een netwerk dat vanuit in Zandvoort opereerde.

Het onderzoek tegen Vervloesem werd geopend nadat een voormalige buurjongen aangifte had gedaan. Diens ouders zochten contact met hulpverleners toen de jongen probleemgedrag vertoonde. Daar kwamen de feiten aan het licht. De slachtoffers van Vervloesem, inmiddels volwassen mannen uit sociaal zwakkere milieus, woonden allemaal in dezelfde buurt. Ze zijn onafhankelijk van elkaar verhoord door de Belgische justitie.

Vervloesem, die vroeger een particuliere ambulancedienst had, zou bij het misbruiken van de jongens soms grof geweld hebben gebruikt. Hij zette zijn slachtoffers onder druk om hun mond te houden.

In zijn strijd tegen kinderporno raakte Vervloesem voortdurend in conflict met justitie, zowel in België als in Nederland. Hij gebruikt onorthodoxe methoden om zijn spoorwerk onder de aandacht te brengen. Zo stuurde hij cd-roms met 70 000 kinderporno-

Engelse pedofielen

Zeven Britten die deel uitmaakten van een pedofielenetwerk op internet zijn gisteren veroordeeld tot celstraffen van twaalf tot dertig maanden. Britse kranten berichten vandaag over 'de verontwaardiging over de milde straffen'. Kinderrechtenactivisten reageerden woedend op de milde straffen. Volgens hen is het een teken dat seksueel misbruik van kinderen door de maatschappij wordt geaccepteerd. Het pedofielenetwerk (The Wonderland Club), wisselde 750.000 kinderpornofoto's uit via het internet. Het netwerk werd in 1998 opgeleid. In totaal volgden 107 aanhoudingen in twaalf landen. Onder de Britse wetten die golden ten tijde van hun arrestatie konden de mannen tot maximaal drie jaar celstraf worden veroordeeld. Vorige maand keurde het Britse parlement een nieuwe wet goed die de maximumstraf voor het 'samenwerken om kinderporno te verspreiden via internet' verhoogt naar tien jaar.

activisten juist tegen, om criminele feiten verborgen te houden. De werkgroep zette zich oorspronkelijk in voor een betere toegang van gehandicapten tot openbare gebouwen. Maar ging zich mede onder leiding van Verloesem steeds meer richten op bestrijding van kindermisbruik en porno.

Vervloesem ontken de beschuldigingen. In de Belgische krant De Standaard zegt hij: „Veertien jaar geleden ben ik gestopt met de ambulancedienst. Seksspelletjes, masturbatie en kaarsvet? Allemaal grove leugens. De verhalen worden graffer met het uur. Ik moet het eerste bewijs nog zien”.

foto's naar de Belgische koning.

Vervloesem werd in België al eens veroordeeld wegens afpersing van minderjarigen. Vandaag is hij één van de sprekers op een congres over computercriminaliteit in Rotterdam. De organisatoren hadden gisteren nog geen bericht van verhindering ontvangen.

Vervloesem spreker op congres over strafrecht

Rotterdam - De Belg Marcel Vervloesem, verdacht van verkrachting van negen minderjarigen, is vandaag een van de sprekers op het congres Strafrecht en Computercriminaliteit in Rotterdam. Vervloesem is gedagvaard door de rechtbank in Turnhout.

Vervloesem noemt zich strijder tegen kinderporno en is voorman van de werkgroep Morkhoven. In Rotterdam weet hij zich in goed gezelschap. Ook mr. J.L. de Wijkersloot, de baas van het Openbaar Ministerie, spreekt de zaal die voornamelijk gevuld is met studenten, toe.

De bijeenkomst wordt gehouden onder de vlag van de Stichting Landelijk Overleg Strafrechtverenigingen. „Dat Vervloesem gedagvaard is, is voor ons een verrassing”, zegt Paul Bakkum, een van de orga-

nisatoren.

Desondanks is het voor de organisatie geen reden Marcel Vervloesem te weren. Bakkum:

„Je bent pas schuldig als je veroordeeld bent. De zaak speelt sinds 18 april. We hebben contact gehad met Vervloesem en hij heeft ons verzekerd dat er in België een grote lastercampagne tegen hem wordt gevoerd. Wij gaan af op feiten en niet op laster.”

Vervloesem werd vorig jaar september al uitgenodigd voor het congres. Bakkum: „Hij heeft de Zandvoort-zaak aangezwengeld. Die zaak had te maken met computers. Vervloesem weet daar veel van en is daarom een geschikt persoon voor dit congres.” (GPD)

waardige vrouw, die verstrikt is geraakt in een verkeerd therapeutisch circuit, maar van een serieuze omroep als de NCRV mag je toch wel heel erg kwalijk nemen dat men haar verhaal voor waar heeft uitgezonden. Dat is gewoon een misdrijf.”

En Annemarie zelf? Die laat in een telefonische reactie weten: „Ik geef geen commentaar. Ik volg in deze zaak mijn eigen weg.”

Trouw, do 15 Feb 01
Van onze correspondent

BRUSSEL - De Belgische kinderpornojager Marcel Vervloesem moet op 18 april voor de rechter verschijnen. Hij wordt ervan verdacht tussen 1979 en 1996 negen jongeren, onder wie zijn broer, te hebben mishandeld, bedreigd en verkracht.

De 50-jarige Vervloesem ontken de gisteren in alle toonaarden. Hij zegt dat justitie een rekening met

bulancedienst in en rond Turnhout. Enkele jaren geleden zei zijn jongere broer al door Vervloesem te zijn misbruikt. Ook meldde de broer seksueel misbruik van andere jongeren. Vervloesem ontkende in alle toonaarden. Justitie zou zijn werk in een kwaad daglicht willen stellen. Hij meent dat de zaak is bedoeld om de werkgroep uit te schakelen.

De Werkgroep Morkhoven, ge-

noemd naar een wijk in Antwerpen, is justitie al jaren een doorn in het oog. De Belgische autoriteiten verweten Morkhoven en Vervloesem in het bijzonder te veel op eigen houtje te handelen en justitie niet of te laat van criminele feiten op de hoogte te stellen. De politiediensten verrichtten verschillende huiszoekingen bij Vervloesem thuis in Turnhout.

De Werkgroep Morkhoven ont-

kende een gebrek aan medewerking met justitie. Volgens Vervloesem werkte justitie hem en zijn collega-activisten juist tegen, om criminele feiten verborgen te houden. De werkgroep zette zich oorspronkelijk in voor een betere toegang van gehandicapten tot openbare gebouwen, maar ging zich mede onder leiding van Vervloesem ook steeds meer richten op kindermisbruik en -porno. (ANP)

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 14 FEBR. Maroel Vervloesem, woordvoerder van de Belgische pressiegroep tegen kinderpornografie Morkhoven, wordt door justitie in Turnhout gedagvaard op verdenking van seksueel misbruik van negen kinderen.

NAL

Vervloesem kreeg in 1998 wereldwijd bekendheid als de man die de 'Zandvoortse kinderporno-affaire' aan het rollen bracht. Negentien volwassen mannen, onder wie een broer van Vervloesem, dienden een aanklacht tegen hem in. Het misbruik door Vervloesem vond volgens hen plaats tussen 1979 en 1996. De advocaat van vier van hen, M. Francken, bevestigde vanmorgen dat Vervloesem op 18 april moet voorkomen, zoals *De Gazet van Antwerpen* vandaag bericht: „De aanklacht is aanranding van de eerbaarheid en verkrachting”. Vervloesem speelde in 1998 computerdiskettes waarop gruwelijk misbruik van jonge kinderen was te zien door aan het televisieprogramma *Nova*, dat daarvan

beelden uitzond. Volgens Vervloesem waren de diskettes afkomstig van de in Zandvoort woonachtige Gerry Ulrich, die kort daarvoor in Italië was vermoord door zijn schandknaap Robby van der P.

Vervloesem vertelde de internationale pers dat Ulrich vanuit Zandvoort via internet een wereldwijd kinderpornonetwerk bestierde, waarin 'tienduizenden' beelden van het hardste soort voor geld werden verhandeld. Volgens Vervloesem misbruikte Ulrich zelf ook kinderen en onderhield hij contacten met de beruchtste pedoseksuelen uit België, Duitsland en Engeland.

Na een grootschalig onderzoek door het openbaar ministerie in Haarlem bleef in 1999 weinig van

door Romain van Damme
MORKHOVEN - 'U gaat nog verschieten!', is een geveugelde uitspraak van de Belg Marcel Vervloesem als hij zijn zoveelste theorie over internationale kinderpornonetten op tafel legt. Maar zelf wordt hij ook verdacht van seksueel misbruik en verkrachting van negen minderjarigen. A.P.C. 15/2

Advocate Machteld Francken verschoot zeker toen ze het door het Turnhoutse parket gemaakte dossier Vervloesem

Bestrijder kinderporno zelf in verdachtenbank

Tel 15/2 Van onze correspondent

BRUSSEL, donderdag

De Belg Marcel Vervloesem, voorman van de werkgroep Morkhoven, die zich richt tegen kinderporno op internet, moet nu zelf voor de rechtbank in Turnhout verschijnen wegens misbruik van negen minderjarige jongens.

Door toedoen van Vervloesems werkgroep werd weliswaar in 1997 de grote Zandvoortse kinderpornozaak aan het licht gebracht, maar daarna raakte Vervloesem verwikkeld in een reeks van beschuldigingen.

Na lang onderzoek denkt het parket van Turnhout nu een spijkerharde zaak tegen hem te hebben: in de periode 1979-1996 zou Vervloesem (50) negen jongeren uit sociaal zwakkere milieus verkracht en gefolterd hebben. Vervloesem had toen in zijn woonplaats Herentals een privéambulancedienst en een aantal jongeren die in zijn ambulance terecht kwamen, belandden niet in het ziekenhuis, maar in de flat van Vervloesem.

De naam Morkhoven heeft de groep ontleend aan een dorpje onder de rook van Herentals. Justitie was al niet blij met de op eigen houtje opererende groep, die vaak veel te laat de politie inschakelde. Later werden tal van huiszoekingen verricht bij Vervloesem thuis.

Het gerecht in Turnhout is op het spoor gezet door verklaringen van Vervloesems broer, die ook seksueel zou zijn misbruikt. Daarna zijn ook andere slachtoffers gaan praten. Vervloesem zelf ontkent alles en houdt het op één groot complot, tegen hem geor-

Dutroux ook in Amsterdam actief?

Gazet van Antwerpen, 25 - 2 - 2001

De antipedofiliwerkgroep Morkhoven heeft bij het Openbaar Ministerie (OM) in Haarlem aangifte gedaan tegen een 28-jarige Haarlemmer. De man zegt dat hij betrokken is geweest bij de moord op een ongeveer 13-jarige jongen tijdens een seksuif in de omgeving van Amsterdam. Volgens de man zijn hiervan video-opnamen gemaakt. Het lijkt zou in de omgeving van Amsterdam gedumpt zijn. Ook zijn volgens de Haarlemmer nog twee andere kinderen op seksuiven om het leven gekomen. De slachtoffers zijn vermoedelijk uit Duitsland afkomstig. De man uit Haarlem, zelf een oud-stitutuee, beweert tevens dat hij niemand minder dan Marc Dutroux sinds 1986 herhaaldelijk in een Amsterdamse SM-club heeft gezien.

Haarlemmer bekend rol in moord op seksfeest

volgens woordvoerder Vervloesem duidelijk was geworden dat diverse vrouwen aangifte bij de politie hadden gedaan. Aan hen zou de Haarlemmer eveneens zijn verhaal hebben gedaan. Voorzover Vervloesem weet, is de man nog op vrije voeten in Haarlem. "Ik had hem vijf minuten geleden nog aan de telefoon. Hij liep ergens over straat met zijn GSM en klonk erg verward. Ik verwacht dat hij snel wordt aangehouden." (GPD)

ook Marc Dutroux verschillende keren in een Amsterdamse SM-club heeft gezien. Ook heeft hij volgens eigen zeggen in deze club R. van de Plancien ontmoet. Deze Belg werd vorige week in Italië in hoger beroep tot vijftien jaar cel veroordeeld wegens de moord op G. Ulrich uit Zandvoort. In het appartement van Ulrich werd in 1998 een grote hoeveelheid kinderporno aangetroffen. De werkgroep Morkhoven kwam gisteren in actie nadat

uit Duitsland afkomstig. Of de al lang vermiste Berlijnse jongen Manuel Schadwald een van hen was, weet de Haarlemmer niet. De Haarlemmer heeft via Nederlandse contacten zelf de werkgroep Morkhoven benaderd om zijn verhaal te doen. Hij zegt te willen breken met het seksuif waarin hij halverwege jaren tachtig rolde, nadat hij als 13-jarige van huis was weggegaan. W. beweert dat hij vanaf 1986

de justitie in Haarlem. De moord zou plaats hebben gehad in een villa bij Amsterdam. Volgens de Haarlemmer zijn er video-opnamen van gemaakt. Het slachtoffer zou zijn gewurgd omdat hij orale seks met één van de aanwezigen had geweigerd. Zijn lijk zou vervolgens in een meertje bij Amsterdam zijn gedumpt. Er zouden nog twee andere kinderen op dit soort feesten om het leven zijn gekomen. De slachtoffers zijn vermoedelijk

Haarlem - De 28-jarige Haarlemmer R. W. heeft toegegeven dat hij betrokken is geweest bij de moord op een ongeveer 13-jarige jongen, tijdens een seksfeest eind jaren tachtig in de omgeving van Amsterdam. De man deed zijn bekentenis tegen leden van de Belgische werkgroep Morkhoven, die strijdt tegen kinderporno. Wordvoerder Marcel Vervloesem van deze groep heeft gisteravond per fax aangifte gedaan tegen de man bij

Belgische justitie vervolgt strijder tegen kinderporno

Van onze correspondent
Rob Gollin
BRUSSEL

Justitie in Turnhout gaat de Belgische kinderpornobestrijder Marcel Vervloesem (50) vervolgen wegens seksueel misbruik van negen minderjarige jongens. De voorman van de Werkgroep Morkhoven zal binnenkort worden gedagvaard op verdenking van verkrachting, mishandeling en bedreiging. De zaak dient op 18 april. Vervloesem ontkent de beschuldigingen.

Volgens de aanklacht voltrokken de zedenmisdrijven zich tussen 1979 en 1996. De jongens woonden destijds in een wijk bij Herentals, in de buurt van Vervloesems woonplaats Morkhoven. Volgens de advocaat van enkele slachtoffers, Machteld Francken, zette hij de jongens, die uit sociaal zwakkere milieus afkomstig zijn, onder zware druk om de feiten verborgen te houden.

Met de dagvaarding stuurt justitie in België aan op een nieuwe confrontatie met de kinderpornojager. Terwijl Vervloesem voor internationale media dikwijls als bron fungeerde voor onthullingen over netwerken van pedofielen, zaaiden zijn activiteiten in eigen

Morkhoven geeft man aan bij politie

HAARLEM De Belgische werkgroep Morkhoven heeft gisteravond bij het Openbaar Ministerie in Haarlem aangifte gedaan tegen een Haarlemmer (28). De man zegt dat hij betrokken is geweest bij de moord op een ongeveer 13-jarige jongen tijdens een seksuif in de omgeving van Amsterdam.

De Haarlemmer heeft ook verklaard dat hij betrokken is bij de dood van een jongen in een villa vlakbij Amsterdam. Ook zijn volgens hem nog twee andere kinderen op seksuiven om het leven gekomen. De slachtoffers komen vermoedelijk uit Duitsland. (ANP)

land voortdurend argwaan. Het parket in Turnhout etaleerde herhaaldelijk irritatie over het optreden van de werkgroep, waarvan de leden door een magistraat ooit als 'een stelletje psychiatrische patiënten' zijn betiteld.

Vervloesem is al eens veroordeeld wegens afpersing van een minderjarige. Onlangs kondigde justitie nog een nieuw onderzoek aan wegens verspreiding van kinderporno.

Op zijn beurt beschuldigt Vervloesem de opsporingsautoriteiten geregeld van laksheid en bescherming van spijlfiguren. Uit frustratie over veronderstelde tegenwerking heeft hij meer dan eens het einde van zijn werkgroep aangekondigd. Hij dreigde vorig jaar nog met het publiceren van namen en adressen van pedofielen op internet.

Vervloesem verwierf in 1998 bekendheid tot ver buiten België, toen hij de zogeheten Zandvoortse kinderporno-zaak naar buiten bracht. Voor de bewering dat de daar woonachtige Gerry Ulrich, die enkele maanden eerder in Italië door een schandknaap was vermoord, het middelpunt vormde van een omvangrijk kinderpornonetwerk vond justitie in Haarlem weinig bewijs. Vervloesem noemt de aanklacht 'pure onzin'.

Politie onderzoekt melding Morkhoven

HAARLEM De politie in Haarlem gaat op verzoek van het OM inventariseren wat in politiedossiers bekend is over beweringen dat tijdens seksuiven in de jaren tachtig en negentig kinderen zijn omgebracht. Daarna besluit justitie wat er met de melding van de werkgroep-Morkhoven moet gebeuren.

De Belgische werkgroep, die strijdt tegen kinderporno, meldde maandag bij het OM dat een Haarlemmer heeft verklaard dat hij betrokken is geweest bij de dood van een jongen tijdens een seksuif.

Dat zou in 1993 in een villa de omgeving van Amsterdam zijn gebeurd. METRO 20-2 (ANP)

DINSDAG 20 FEBRUARI 2001

Vijftien jaar cel in Zandvoortse kinderpornozaak

Het gerechtshof in Florence heeft gisteren een 26-jarige Belg in hoger beroep veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf voor de moord op de Zandvoortse kinderpornohandelaar G. Ulrich.

Ruim een jaar geleden veroordeelde de rechtbank in Pisa de Belg al tot dezelfde straf. Het hof vindt dat justitie bewezen heeft dat de Belg Ulrich in de zomer van 1998 in het Toscaanse Volterra heeft doodgeschoten. De Belg heeft altijd volgehouden dat het een ongeluk betrof. Zijn advocaat pleitte daarom voor vrijspraak.

Morkhoven

Vlak voor zijn dood speelde Ulrich de Belgische werkgroep Morkhoven een aantal diskettes, video's en cd-roms met kinderpornomateriaal in handen. De politie begon daarna een groot onderzoek naar de kinderpornohandel van de man uit Zandvoort. Maar zij concludeerde dat in Zandvoort slechts materiaal werd verzameld en verspreid, niet geproduceerd.

De Belg, die al sinds zijn jeugd in de jongensprostitutie werkte, bracht twee nachten per week met Ulrich door. In ruil daarvoor onderhield de man uit Zandvoort de Belg, zijn vriendin en hun dochtertje. Deze beklemmende situatie zou de achtergrond zijn van de moord. (ANP)

Politie bekijkt 'kindermoorden'

(Van een verslaggever) PAR 27/2
AMSTERDAM - De politie in Haarlem en Amsterdam onderzoekt een melding van kindermoorden in het SM-circuit. Volgens een fax van de Belgische werkgroep Morkhoven die gisteren bij het openbaar ministerie in Haarlem binnenkwam, heeft de Haarlemmer R.W. bekend bij een kindermoord betrokken te zijn geweest en heeft hij verteld dat in de jaren 1987-1995 zeker vier kinderen zijn vermoord. De politie 'inventariseert' wat er bekend is over dit soort zaken en of R.W. in de systemen voorkomt.

doorlas. „Ik ben benieuwd naar zijn reactie als hij dit dossier onder ogen krijgt." Francken is advocate van enkele slachtoffers van Marcel Vervloesem, de voorman van de kinderpornowerkgroep Morkhoven die 18 april voor de rechter moet verschijnen. Vervloesem stond enkele jaren geleden in het middelpunt van de belangstelling. Hij maakte toen bekend in Zandvoort een omvangrijk kinderpornonetwerk ontdekt te hebben. Diversen onderzoeken in Nederland en

België ontcrachten de beweringen van Vervloesem, die echter nog altijd beweert dat hij van alles op het spoor is. Dat hij meerdere keren zelf in de beklagdenbank terecht kwam, deerde hem tot nu toe niet. Telkens lachte hij de toch niet malse beschuldigingen weg en vertelde hij dat er sprake was van pure jaloezie. „Het is allemaal nonsens. Ook wat er nu verteld wordt."

DETAILS

De slachtoffers vertelden Francken gruwelijke details over het seksueel misbruik door Vervloesem. De eerste jongen meldde zich in september 1998 op haar kantoor. Daarna volgden nog acht jongeren. „Ik ben bang dat deze mensen voor hun leven getekend zijn." Vervloesem heeft de dagvaarding nog niet binnen en maakt zich voorlopig dan ook geen zorgen. „Drie jaar geleden speelde dit ook al. Mijn jongere broer Victor is ermee begonnen. Maar ook tegen hem is een aanklacht ingediend. Daar hoor je niemand over." Die aanklacht werd door Marcel Vervloesem tweeënhalve jaar geleden zelf ingediend. De Morkhovenaar rept daar met geen

Marc Vervloesem: „Alle mensen die bezig zijn op het terrein van kinderporno, worden tegengewerkt. Zo is het systeem in België". (Foto EPA)

Opnieuw 18 jaar voor moord op pornohandelaar

ANP
ROME

Het gerechtshof in Florence heeft maandag de 26-jarige Belg R. van der P. in hoger beroep veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf voor de moord op de Zandvoortse kinderpornohandelaar G. Ulrich. Ruim een jaar geleden veroordeelde de rechtbank in Pisa de Belg al tot dezelfde straf.

Het hof vindt dat justitie bewezen heeft dat de Belg zijn minnaar in de zomer van 1998 in het Toscaanse Volterra heeft doodgeschoten. Van der P. heeft altijd volgehouden dat het een ongeluk betrof. Zijn advocaat, G. Pepi, pleitte daarom voor vrijspraak.

Vlak voor zijn dood speelde Ulrich de Belgische werkgroep Morkhoven een aantal diskettes, video's en cd-roms met kinderpornomateriaal in handen. Een deel daarvan werd op de Nederlandse televisie uitgezonden.

De politie begon daarna een groot onderzoek naar de kinderpornohandel van de man uit Zandvoort. Het onderzoek, dat vorig jaar werd afgesloten, leverde amper resultaat op. De conclusie was dat in Zandvoort slechts materiaal werd verzameld en verspreid, maar niet werd geproduceerd. Robby van der P. werd in die zaak niet verder vervolgd.

De Belg, die al sinds zijn jeugd in de jongensprostitutie werkte, bracht twee nachten per week met Ulrich door. In ruil daarvoor onderhield de man uit Zandvoort Van der P., zijn vriendin en hun dochtertje. Deze beklemmende situatie zou de achtergrond zijn van de moord.

Cel in zaak Zandvoort

ROME - Het gerechtshof in Florence heeft gisteren de 26-jarige Belg R. van der P. in hoger beroep veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf voor de moord op de Zandvoortse kinderpornohandelaar G. Ulrich. Ruim een jaar geleden veroordeelde de rechtbank in Pisa de Belg al tot dezelfde straf. Het hof vindt dat justitie bewezen heeft dat de Belg zijn minnaar in de zomer van 1998 in het Toscaanse Volterra heeft doodgeschoten. Van der P. heeft altijd volgehouden dat het een ongeluk betrof. Zijn advocaat, G. Pepi, pleitte daarom voor vrijspraak. ANP

Hof bevestigt straf Van der P.

Door onze correspondent
ROME, 20 FEBR. Een rechtbank in Florence heeft gisteren in hoger beroep het vonnis van vijftien jaar bevestigd tegen de Belg Robby van der P. Hij werd schuldig bevonden van moord op de Nederlander Gerrie Ulrich, een verdachte in de Zandvoortse kinderpornozaak. Van der P. kreeg veertien jaar wegens moord en een jaar wegens verboden wapenbezit.

KINDERPORNO NR 10-2

Mag een wetenschapper die onder verdenking staat van het in bezit hebben van kinderporno publiceren in een vooraanstaand wetenschappelijk tijdschrift? Die vraag heeft de redactie van het Amerikaanse vakblad *Geochimica et Cosmochimica acta* maandenlang beziggehouden. De commotie ontstond nadat het tijdschrift twee artikelen kreeg aangeboden waarvan Yale-hoogleraar Antonio Lasaga mede-auteur was. Lasaga is een autoriteit op het gebied van de geochemie, maar is van zijn voetstuk gevallen nadat hij in november 1998 werd betrap op het bezit van duizenden pornografische afbeeldingen van kinderen. In een nieuwsbericht in *Nature* (1 feb.) vertelt hoofdredacteur Frank Podosek van *Geochimica* dat hij behoorlijk met de kwestie in zijn maag zat. Na rijp beraad had hij besloten de manuscripten van Lasaga te weigeren, om de goede naam van het tijdschrift en de Geochemical Society en de Meteorological Society (de vakverenigingen achter het tijdschrift) te sparen. Lasaga's mede-auteurs, Hiroshi Omoto van de Penn State University en Andreas Lutge van de Rice University, dienden onmiddellijk een klacht in bij het tijdschrift. De wetenschappers vreesden dat hun carrière schade zou oplopen als hun artikelen niet voor publicatie in aanmerking zouden komen. Podosek liet zich niet vermurwen. Uiteindelijk kwamen de twee vakverenigingen met een compromis op de proppen. De artikelen kunnen de normale peer review doorlopen, echter niet onder supervisie van Podosek, maar van een andere redacteur. De Geochemical en de Meteorological Society hebben aangekondigd tijdens hun jaarvergaderingen later dit jaar hun beleid te willen wijzigen, zodat voortaan is geregeld dat wetenschappelijke artikelen zuiver op hun wetenschappelijke merites beoordeeld zullen worden. (Sander Voormolen)

Cel na handel in kinderporno

AMSTERDAM - De 57-jarige C. B. is veroordeeld tot 21 maanden, waarvan zeven voorwaardelijk, voor de handel in Russische kinderporno. De eis was 24 maanden, waarvan acht voorwaardelijk. De politie in Nederland kwam de banden vorig jaar zomer op het spoor. Ze toonden beelden van misbruik van verwaarloosde kinderen die daarvoor van spoorwegstations en uit weeshuizen waren geplukt. (ANP)

Voorwaardelijke straf voor kinderporno

ARNHEM - De rechtbank in Arnhem heeft gisteren een 39-jarige man uit Zevenaar veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie maanden voorwaardelijk wegens het in voorraad hebben van kinderporno. Tegen de man was een celstraf van tien maanden, waartoe van vijf maanden voorwaardelijk, geëist. De straf is aanzienlijk lager uitgevallen omdat de verdachte volgens de rechter alle medewerking verleende aan het politieonderzoek.

Belg krijgt acht jaar voor sekstoerisme

JUSTITIE Een Belgische rechtbank heeft een man in hoger beroep veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf wegens seksueel misbruik van minderjarigen op het Portugese eiland Madeira. In eerste instantie had de man vijf jaar cel gekregen. Het hof van beroep in Gent tilde er zwaar aan dat de man de beschuldigingen bleef ontkennen, ondanks video-opnamen die hij zelf had gemaakt.

De man had in de periode juli-december 1991 op Madeira negen jongens en een meisje, in de leeftijd tussen twaalf en zestien jaar, aangerand en verkracht.

De man moet ook nog schadevergoeding betalen aan de slachtoffers en hun familie. Ook raakt hij zijn burgerrechten gedurende acht jaar kwijt. (ANP/BELGA)

Porno-verdachte voor de rechter

Funchal - De van het vervaardigen van kinderporno verdachte Richard H. (31) vertrekt vandaag naar het Portugese eiland Madeira waar hij voor de rechter moet verschijnen. Portugal heeft Nederland gevraagd om zijn uitlevering. De 59-jarige vriend van H., Bert M., staat sinds vorige week maandag terecht voor de rechtbank in Funchal, de hoofdstad van Madeira. M. wordt verdacht lid te zijn geweest van een internationaal opererende criminele organisatie. (GPD)

Nederlander voor Portugese rechter

LISSABON - De Nederlander Albert Mullenders moet vandaag op het Portugese eiland Madeira voor de rechter komen in verband met het onderzoek naar een internationaal pedofielenetwerk. De man, die vorig jaar door Nederland aan Portugal werd uitgeleverd, wordt deelname aan een criminele

kan regelen. Ook bij justitie. De slachtoffers lieten me weten dat ze zeer bang voor hem waren. Sommigen zijn dat nog."

VERBAAL STERK

Marcel Vervloesem is verbaal sterk en buit dat volgens Francken vooral uit tegenover sociaal zwakkeren. „Het is opvallend dat vrijwel alle slachtoffers zwakbegaafde of kansarme mensen zijn. Ze waren weerloos.

Aanvankelijk bleef het bij masturbatie-spelletjes maar het werd steeds ernstiger." In het dossier wordt gesproken over anale verkrachtingen, het gebruik van kaarsvet tot mishandeling met priemen en naalden. Francken: „In het dossier staat ook dat Vervloesem nooit inging op de pijnkretten van de jongens. Hij sloeg daar geen acht op."

Vervloesem wuift al die verdachtmakingen weg. „Zo gaat het in België. Alle mensen die op dit vlak bezig zijn, op het terrein van kinderporno, verdwijningen van kinderen en moordzaken, worden tegengewerkt. Ze worden dan zelf beschuldigd. Zo is het systeem in België. Alles moet toegedekt blijven. Niemand mag weten wat er precies aan de hand is."

De onderzoekers van de Turnhoutse justitie hebben de afgelopen jaren tientallen getuigen gehoord. Francken is gespecialiseerd in zedendelicten en zegt dat de Turnhoutse justitie een ijzersterk dossier in handen heeft. „De verhalen van de slachtoffers lopen gelijk. Je ziet hetzelfde patroon. Natuurlijk moet de rechter oordelen, maar het is niet mals wat Vervloesem wordt verweten."

ANP

Kinderporno in Rio

De politie in het Braziliaanse Rio de Janeiro heeft gisteren een Amerikaanse fotograaf aangehouden. Na een tip troffen agenten in zijn woning meer dan tienduizend foto's aan met kinderporno. De verdachte betaalde volgens een politiewoordvoerder circa vijf tientjes aan jongens en meisjes om voor zijn lens seksuele handelingen te verrichten. Als de Amerikaan wordt veroordeeld, krijgt hij mogelijk vier jaar cel.

Werkstraf voor handel kinderporno

HAARLEM De rechtbank in Haarlem heeft gisteren een 32-jarige man veroordeeld tot een werkstraf van 240 uur en zes maanden voorwaardelijke gevangenisstraf voor het verspreiden van kinderporno. De man had van 1996 tot 1998 een internationaal postorderbedrijf in pornovideo's in Doorn. De politie deed daar januari 1998 een inval. Hij bleek video's in bezit te hebben waarop jongens stonden in de leeftijd van 13, 14 en 15 jaar oud. (ANP)

BBC News, Friday, 15 December, 2000, 16:22 GMT
Row over filming school shows

Michael Payne filmed sons Ben and Daniel anyway
A council has revised its ban on parents filming their children in school plays, following an outcry over the decision.

Head teachers have been advised that they may make arrangements before or after the performance to allow parents to photograph their own child in costume

Council education convenor Margo Lennie

Perth and Kinross Council had acted after some parents, apparently worried about paedophiles getting hold of the films, objected to their children being photographed. But others complained that it stopped them recording precious moments in their children's lives. Now the council has come up with what it hopes is a compromise and intends to consult people on how best to reconcile the different points of view.

What message are we passing on to the children about the world?

Judith Gillespie, Scottish Parent Teacher Council

Earlier it had said there might be Data Protection or Human Rights Act privacy issues involved, but has retracted that.

And at least one furious parent defied the ban. Michael Payne, whose sons Ben and Daniel attend Moncreiffe Primary School in Perth, said he took his

camera along to the school's Christmas concert anyway. "I was absolutely furious," he said.

Children's safety
"My grievance is not with the school - it's a good school - I'm just baffled by the council." Perth and Kinross Council, which is responsible for 88 schools, said its main concern was the safety of children.

Margo Lennie: "Child protection issue"

"The decision was made partly in response to objections raised by a significant number of parents to their children being photographed or filmed on school premises," said its convenor of education and children's services, Margo Lennie.

"And partly from a policy view that there was a child protection issue involved." But following the "groundswell of opinion" she was telling head teachers to let parents photograph their own child in costume before or after a performance. She now wants to devise a policy which will be "comprehensive, practicable and take account of the sensitivities surrounding this issue".

Data protection confusion
"Regrettably we wrongly advised some parents that it was a Data Protection Act requirement and we apologise for this misinformation," she said. She added that the commissioner for data protection advice had "pointed out that it was good practice not to allow photography and filming". But the data protection officer who advised the council, Rob Mechan, told BBC News Online the only concern might be if pictures were to be published of identified children, in which case it would be wise to seek their parents' consent.

He said the Data Protection Act had a specific exemption for people taking pictures for their own domestic use.

'Rights culture'

Judith Gillespie of the Scottish Parent Teacher Council said the case highlighted a "ridiculous rights culture" afflicting society, and appealed for a return to reality.

"Are we going to have all the children in the street walking around in full veils?" she said. "What message are we passing on to the children about the world?"

"It's right to tell them to be sensible and not go off with strangers even if they offer them sweets, but there's a difference between that and saying that everyone else in the world is malign."

Website worries

The fuss in Perth and Kinross coincides with new advice to schools from Edinburgh City Council which warns of the

dangers of putting pictures of youngsters on the web. It says a website can provide a showcase for the activities of staff and pupils. "A school website without pictures of pupils would appear very dry and seem unrealistic but if pupils are identified on a school website and contacted by outsiders the school could be held responsible for placing the child in potential danger," the guidelines say.

Among other points:

- Parents must give written permission for photographs to be used.
- Material "should always be within an educational context" and any credits should not use pupils' surnames.
- Only in exceptional circumstances - such as national awards - should a school publish a photograph of an individual pupil.
- The children themselves should have had advice on personal safety on the internet.

Particular care is needed with sporting events.

"No matter what activity is being depicted no child should ever be shown in a partial state of undress," the document adds, in bold type. A council spokeswoman said there were concerns that digital images of children could provide the raw material for paedophiles to manipulate into pornography. In July last year a school in Yorkshire asked parents not to film its sports day for fear paedophiles would get hold of the images. Edinburgh's schools are also warned of the security risk in putting photographs and plans of their buildings on the web - something many schools do, often as part of a "virtual tour".

Ook kinderporno aangetroffen

Osse arts verdacht van ontucht

Van onze verslaggevers

OSS - Een 55-jarige huisarts uit Oss is aangehouden op verdenking van ontucht met tenminste drie jongens in zijn praktijk. In de woning van de man is een grote hoeveelheid kinderporno aangetroffen.

De politie houdt er rekening mee dat de man meer gevallen van ontucht heeft gepleegd. De arts is al tientallen jaren actief in de sportwereld en begeleidt onder meer jeugdteams. Hij is als arts verbonden aan de amateurclub van voetbalclub TOP in Oss. Bij de Nederlandse Volleybalbond zat hij onder meer in het begeleidingsteam van Jong Oranje. Woordvoerders reageren geschokt.

Bij een huiszoeking in de woning van de vrijgezelle Ossenaar is een groot aantal videobanden met kinderporno in beslag genomen. Ook in de computer van de huisarts is een groot aantal afbeeldingen gevonden. Uit al dat materiaal is, daarna na de aanhouding, al de verdenking gerezen dat de man zich schuldig heeft gemaakt aan ontuchtige handelingen binnen de praktijk. De leeftijden van de drie jongens, die nog niet zijn herkend, ligt rond de achttien jaar, schat de politie. Het bezit van kinderporno is strafbaar als de afgebeelde personen beneden de zestien jaar zijn. De wetgever tilt eveneens zwaar aan ontucht in een vertrouwensrelatie, zoals tussen arts en patiënt. Van het vermeende ontucht door de Osse arts zijn geen aangif-

tes gedaan.

De politie is op het spoor gekomen van de huisarts na de aanhouding eind vorig jaar van een 40-jarige leerkracht van basisschool De Touwlander in Kaatsheuvel. Na een tip uit Moskou bleek hij in het bezit van kinderporno. De politie heeft niettemin de indruk dat de man alleen opereerde, zegt woordvoerder H. Hultermans.

Slachtofferhulp

Voor eventuele slachtoffers van de huisarts staat hulp klaar van gespecialiseerde hulpverleners. Slachtofferhulp in Oss is het hele week-einde telefonisch bereikbaar voor de eerste opvang van verontruste patiënten of familieleden. "Wij verlenen emotionele ondersteuning aan mensen die boos of bang zijn. Ik denk dat we vooral telefoontjes krijgen van verontruste ouders", aldus A. Daniëls van Slachtofferhulp in Oss.

De verdachte is in bewaring gesteld. De politie is volop bezig met het verhoor, aldus de zagsman.

► Pagina 3: Verbijstering onder huisartsen in Oss; Aangehouden Osse huisarts is 'vriendelijke eenling'

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 24 FEBR. Een 55-jarige huisarts uit Oss is donderdag gearresteerd wegens het bezit van kinderporno. De politie vermoedt dat hij zich ook schuldig maakte aan ontucht met patiënten in zijn praktijk.

Volgens een woordvoerder van de politie Brabant-Noord zijn bij de arts enkele honderden video's met kinderporno aangetroffen. Het bezit van kinderporno is strafbaar. Onder de video's bevinden zich ook opnamen die volgens de politie in de praktijk van de arts zelf zijn gemaakt. Op die opnamen zijn "ontuchtige handelingen" te zien met drie jonge mannen waarvan de politie schat dat ze ongeveer 18-jaar oud zijn. De politie gaat er vanuit dat het patiënten van de arts zijn.

Over de identiteit van de jongens kan de politie verder niets zeggen. Niet duidelijk is of zij vrijwillig aan de ontucht hebben deelgenomen. Er is tegen de arts geen aangifte gedaan wegens seksueel misbruik. Bij de video's gaat het vanwege de vermoedelijke leeftijd van de patiënten niet om kinderporno, omdat de leeftijdsgrens daarvoor zestien jaar is. Wel denkt de politie op grond van de opnamen dat er sprake is van het schenden van de vertrouwensrelatie tussen arts en patiënt.

De politie heeft inmiddels in samenwerking met het Bureau Slachtofferhulp en een plaatselijke instelling voor geestelijke ge-

zondheidszorg een hulpverleningscircuit opgezet, in de hoop dat eventuele slachtoffers zich op deze wijze bekend zullen maken. "We zijn bang dat er zich binnen de praktijk meer heeft afgespeeld," aldus de politiewoordvoerder. Op het opgestelde telefoonnummer zijn inmiddels diverse reacties binnengekomen. Maar de politie kon over de inhoud daarvan nog geen mededelingen doen. Ook is nog niet al het in beslag genomen materiaal bekeken.

De politie in Brabant zegt de arts op het spoor te zijn gekomen na een tip van de divisie Centrale Recherche Informatie (CRI). De CRI wil niet zeggen op grond waarvan zij een verdenking tegen de arts koesterden. Bekend is dat een team van het Korps Landelijke Politie Diensten het internet afspeurt naar uitingen van kinderporno. Bij de huiszoeking door de politie is ook een privé-computer met "een groot aantal afbeeldingen" in beslag genomen.

De gemeente Oss was gisteravond niet bereikbaar voor commentaar. De arts is volgens de politie reeds geruime tijd werkzaam in Oss.

Arts verdacht van ontucht met jongens

Trouw, 22 24 feb '01

OSS - De politie in Oss heeft een 55-jarige huisarts aangehouden wegens het bezit van kinderporno. Ook zou hij zich schuldig hebben gemaakt aan ontuchtige handelingen in zijn praktijk met ten minste drie jongens. De politie houdt er rekening mee dat het jeugdige patiënten van de arts zijn.

De politie had van de Centrale Recherche Informatiedienst de tip gekregen dat de man kinderporno in zijn bezit zou hebben. In zijn woning trof de politie bij een huiszoeking inderdaad een groot aantal videobanden aan. Onderzoek heeft uitgewezen dat een belangrijk deel van die banden kinderporno bevat. Ook in een privé-computer van de man zijn veel afbeeldingen gevonden.

Het is nog onduidelijk waar de kinderporno vandaan komt. De politie probeert dat te achterhalen. De woordvoerder zei niet te weten hoe de Centrale Recherche Informatiedienst aan de wetenschap is gekomen dat de huisarts kinderporno zou bezitten.

De ontuchtige handelingen met drie jongens zijn afzonderlijk vastgelegd op beeldmateriaal. De politie denkt dat de jongens ongeveer achttien jaar oud zijn. Hun identiteit is niet bekend.

Het is niet uitgesloten dat de opnamen zijn gemaakt met een verborgen camera, aldus de zagsman.

Arts maakte opnamen van ontucht met patiëntjes

OSS - Bij de politie in Oss zijn nog geen aangiftes binnengekomen tegen de 55-jarige huisarts die wordt verdacht van ontuchtige handelingen met enkele tot nu toe onbekende jeugdige patiënten. Wel meldden zich tot nu toe 14 personen voor hulp. De arts is donderdag aangehouden. In zijn woning zijn enkele honderden videobanden aangetroffen met kinderporno. Ook is beeldmateriaal gevonden van ontuchtige handelingen met jongens in de praktijk van de huisarts. Die opnames zijn mogelijk gemaakt met een verborgen camera. (ANP) VK 21-2

Huisarts opgepakt wegens ontucht

groot aantal videobanden met kinderporno in beslag genomen. Ook in zijn computer is een groot aantal afbeeldingen gevonden. Uit al dat materiaal is, daarna na de aanhouding, al de verdenking gerezen dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan ontuchtige handelingen binnen de praktijk. Er zijn nog geen aangiftes gedaan. GPD

dachte is al tientallen jaren actief in de sportwereld en begeleidt onder meer jeugdteams. Hij is als arts verbonden aan de amateurclub van voetbalclub TOP in Oss. Bij de Nederlandse Volleybalbond zat hij onder meer in het begeleidingsteam van Jong Oranje. Bij een huiszoeking in de woning van de dokter is een

OSS - Een 55-jarige huisarts uit Oss is aangehouden op verdenking van ontucht met tenminste drie jongens in zijn praktijk. In de woning van de man is een grote hoeveelheid kinderporno aangetroffen. De politie houdt er rekening mee dat de arts meer gevallen van ontucht heeft gepleegd. De ver-

Politie zoekt slachtoffers

BD 24/2

NRC

6+1

24/2

Arts in Oss gepakt met kinderporno

Tel 24/2

Ook verdacht van ontucht

door Cees Jansen

OSS, zaterdag

De politie in het Brabantse Oss heeft de 55-jarige huisarts R. W., die een praktijk heeft op de hoek Raadhuisplein-Molenstraat, aangehouden wegens het in bezit hebben van kinderporno. Ook zou hij zich schuldig hebben gemaakt aan ontuchtige handelingen in zijn praktijk met twee of drie patiëntjes.

De politie deed deze week een inval bij de huisarts naar aanleiding van informatie die men had gekregen van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI).

Direct nadat de huisarts was aangehouden — hij was ongehuwd en woonde alleen — zijn de borden van de praktijk verwijderd. Via de telefoon krijgt men te horen dat de praktijk van de arts voorlopig voor enige weken is gesloten.

Nadat de politie de man had

aangehouden, is er een huiszoeking geweest in zijn praktijkruimte en nadien op zijn woonadres, naast de praktijkruimte. Hierbij is een groot aantal videobanden in beslag genomen. Ook de privé-computer van de arts is hangende het onderzoek door justitie in beslag genomen. Ook daar zijn diverse kinderporno-afbeeldingen op aangetroffen.

Schuldig

Volgens de woordvoerder van de politie is hieruit ook gebleken dat de man ervan verdacht wordt zich ook schuldig te hebben gemaakt aan ontuchtige handelingen binnen zijn praktijk, vooral met jonge kinderen.

De andere huisartsen in Oss hebben de praktijk voorlopig overgenomen maar zwijgen nog steeds over hun collega-arts.

In de dorpsgemeenschap van Oss is de klap enorm hard aangekomen. „Ik ben geschokt”, zei een dame gistermiddag. „Het is mijn huisarts, maar dit had ik toch niet verwacht. Vooral als hij zich heeft vergrepen aan kinderen, moet hij flink worden gestraft” vond de vrouw, die liever niet met name genoemd wil worden.

In de buurt van de dokter heeft men van het gehele voorval niets gemerkt. Pas nadat de plaatselijke politie gisteren met het nieuws naar buiten kwam, ging het als een lopend vuurtje door Oss.

De politie heeft inmiddels in samenwerking met het Bureau Slachtofferhulp en een instelling voor geestelijke gezondheidszorg een hulpverleningscircuit opgezet. Eventuele tot nu toe onbekende slachtoffers kunnen daar een beroep op doen, aldus de zeggeman.

Huisarts in Oss opgepakt wegens bezit kinderporno

OSS - De politie in Oss heeft een 55-jarige huisarts uit die plaats aangehouden wegens het bezit van kinderporno. Ook zou hij zich schuldig hebben gemaakt aan ontuchtige handelingen in zijn praktijk met twee of drie patiëntjes. De politie heeft samen met het Bureau Slachtofferhulp en een plaatselijke instelling voor geestelijke gezondheidszorg een hulpverleningscircuit opgezet. (ANP)

Verdachte arts begeleidde jonge volleyballers

Van onze correspondent

OSS, maandag

De 55-jarige huisarts R. W. uit Oss die van ontucht met drie jonge patiënten en van het bezit van kinderporno wordt verdacht, is in het verleden actief bij de Nederlandse Volleybalbond geweest in het begeleidingsteam van Jong Oranje.

Hij beweegt zich al tientallen jaren in de sportwereld, onder meer bij jeugdteams. De laatste jaren was W. als arts aan de plaatselijke voetbalclub TOP verbonden.

De politie heeft maar liefst 300 videobanden, die als opschrift André van Duin en Tom en Jerry hebben, bij de arts in beslag genomen.

De politie kwam W. op het spoor na de aanhouding, eind vorig jaar, van een 40-jarige leerkracht uit Kaatsheuvel, die in het bezit van kinderporno was.

Zie verder pag. 6 kol. 3

ARTS

VERVOLG VAN PAGINA 1

Deze man zou overigens in zijn eentje hebben geopeerd.

De inwoners van Oss, vooral de patiënten van W., zijn woedend. De man, een vrijgezel, is de derde generatie van zijn familie die het beroep van huisarts uitoefent en genoot het volste vertrouwen.

W.'s praktijk in hartje Oss telt zo'n 3000 patiënten. De lokale huisartsen kampen met een grote werkdruk en een tekort aan artsen. De huisartsen zijn verbijsterd over de zaak. „We hadden wel professionele contacten, maar hij trad als solist op”, aldus een van hen. „Daardoor kon hij waarschijnlijk zijn gang gaan.”

Opmerkelijk is dat vooralsnog niemand aangifte van ontucht heeft gedaan. De leeftijd van de drie betrokken jongens, die nog niet op de videobanden zijn herkend, ligt rond de achttien jaar.

Veertien mensen die met hulpverleners willen praten, hebben zich de afgelopen dagen gemeld. Deze gesprekken zijn vertrouwelijk.

Meer misbruik door arts in Oss

OSS - Bij politie en Slachtofferhulp in Oss zijn dit weekeinde veertien nieuwe meldingen binnengekomen van ontucht door een huisarts uit Oss. De arts werd donderdag al aangehouden. De politie vermoedt dat er mogelijk meer slachtoffers zijn. In de computer van de arts is kinderporno aangetroffen. Ook is een groot aantal videobanden gevonden met kinderporno. GPD

Al 14 slachtoffers pedofiele huisarts

nr. c 16/2

van een onzer verslaggevers

Oss - Bij politie en Slachtofferhulp in Oss hebben zich het afgelopen weekeinde veertien mensen gemeld die zeggen slachtoffer te zijn van ontucht door de huisarts uit Oss die donderdag is aangehouden. Dit aantal doet vermoeden dat er mogelijk veel meer slachtoffers zijn dan de drie waarvan in eerste instantie sprake was.

In de computer van de arts is kinderporno aangetroffen. De politie vond bij een huiszoeking verder een groot aantal videobanden met kinderporno. Op enkele banden staan ook opnamen van de arts gemaakt in zijn praktijk. Daaruit is het vermoeden ontstaan dat hij met in ieder geval drie patiënten van rond achttien jaar ontucht heeft gepleegd. Zij hebben zich nog niet gemeld en hebben ook nooit eerder aangifte gedaan.

De politie zegt geen mededelingen te kunnen en willen doen over de aard van de nieuwe meldingen of het periode waarop zij betrekking hebben. Met de personen die zich naar aanleiding van de berichten over de arrestatie van de huisarts hebben gemeld, worden eerst gesprekken gevoerd door zedenrechercheurs en hulpverleners. Daaruit moet duidelijk worden of sprake is geweest van strafbare handelingen. Eventueel kunnen slachtoffers daarna aangifte doen.

Omdat een deel van degenen die zich gemeld hebben afkomstig zijn uit de Turkse gemeenschap heeft de politie in Oss een mededeling laten ophangen in de Turkse moskee en op andere ontmoetingsplaatsen van Turken. Ook daar wordt mogelijke slachtoffers gevraagd zich te melden.

Slachtofferhulp biedt vooralsnog alleen emotionele onder-

Inwoner Oss doet aangifte tegen huisarts

Oss - Een inwoner van Oss heeft gisteren als eerste bij de politie aangifte gedaan van aanranding en het moeten dulden van ontuchtige handelingen door de vorige week aangehouden 55-jarige huisarts uit die plaats. Dat zou zeven jaar geleden zijn gebeurd in de praktijk van de arts.

Het slachtoffer, dat destijds minderjarig was, is een van de drie jongens die door de verdachte met een verborgen camera zijn gefilmd. Inmiddels hebben zich nog zes inwoners van Oss gemeld bij het speciaal daarvoor opgezette hulpverleningscircuit. Het aantal meldingen is daarmee op twintig gekomen. In drie gevallen heeft dat geleid tot getuigenverklaringen bij de politie over grensoverschrijdend gedrag door de arts.

De vrijgezelle huisarts bleek in het bezit te zijn van enkele honderden videobanden met kinderporno. In zijn privécomputer vond de politie ook talloze afbeeldingen.

Op een van de banden was te zien dat de arts ontucht pleegde met drie jongens van ongeveer 18 jaar. (ANP)

N 1/2 N 28.02

Collega's verbijsterd over verdenking

Woordvoerder Osse huisartsenkring: 'We weten niet wat we ermee aan moeten'

86 24/2

Door Henk Smijders

OSS - Huisarts G. van Holten uit Oss zegt niet verbijsterd te zijn over de kennis die hij heeft van de verdenkingen tegen zijn 55-jarige collega. Donderdagavond zijn de Osse huisartsen door justitie ingelicht over de ontdekking van kinderporno in diens woning en het vermoeden dat de man ontucht heeft gepleegd met jeugdige patiënten. „Eigenlijk weten we niet wat we ermee aan moeten”, zegt Van Holten, sprekend namens de Osse huisartsen-

kring. Volgens hem zitten de huisartsen met dezelfde vragen als de patiënten en de andere mensen. „Hoe kon dit gebeuren?” Van Holten erkent dat de verdenking het beroep van huisarts enorm schaadt. „Ik ben ook vader van drie kinderen, maar ken ook mijn collega. Dan zit je tussen twee uitkomsten. In je gekste dromen komt ontucht met patiënten nog niet eens voor.” Nadat de eerste klap bij de Osse huisartsen een beetje was

Doorgeschakeld

De patiënten die het nummer van de aangehouden arts belven worden doorgeschakeld naar de dienstdoende huisarts. De praktijk die in het Osse centrum is gevestigd omvat zo'n 3.000 patiënten.

De Osse huisartsen kamping al met grote werkdruk en een tekort aan artsen. „Ja, maar onze eerste zorg geldt nu de patiënten.” Volgens Van Holten was de verdachte collega een eenling. „We hadden wel professionele contacten, maar hij trad toch als een solist op. Daardoor kon hij afgeschermd te werk gaan.” Het medisch tuchtcollege zal de collega zeker schorsen als blijkt dat de verdenkingen terecht zijn, stelt Van Holten.

VERVOLG ARL 26/c

steuning, de eventuele hulpverlening komt later. De huisarts is na zijn aanhouding vrijwel onmiddellijk voorgeleid aan de rechter-commissaris en in bewaring gesteld. Zijn patiënten worden door de collega's in Oss gezamenlijk opgevangen.

EENLING

Een vriendelijke eenling. Zo wordt de aangehouden huisarts uit Oss getypeerd door mensen die hem van nabij in sportorganisaties hebben meegemaakt. Zij reageren geschokt en met ongelof op zijn aanhouding. Maar er is ook enige herkenning. „Triest”, zegt R. den Dikken, fysiotherapeut bij TOP Oss. „Ik ken hem al heel lang. Een aardige kerel aan wie ik nooit iets heb gemerkt. Een vrijgezelle man met niet zo veel contacten. Ik heb hem ook nooit op rare dingen kunnen betrappen”. De huisarts was bij TOP vele jaren medisch begeleider van de ama-

teurs. Rond 1990, toen TOP betaald voetbal ging spelen, is hij twee jaar teamarts geweest. Vanwege 'problemen in de communicatieve sfeer' is die relatie verbroken. Maar de arts is vervolgens als medisch begeleider van de amateurs en de bijbehorende jeugdselecties van TOP teruggekeerd. „Als we maar enig vermoeden hadden gehad over zulke praktijken was dat natuurlijk nooit gebeurd”, zegt Den Dikken. De arts had vooral een adviserende functie. Hij onderzocht op verzoek van de fysiotherapeut geregeld geblesseerde jongens. „Maar van avances hebben we nooit iets gemerkt”. De arts is tien jaar arts geweest van de jeugdselecties van de nationale volleybalbond. Dat contact werd beëindigd toen de bond met professionele sportartsen ging werken. De huisarts bleef veel van 'zijn' jongens volgen tijdens wedstrijden. Hij be-

schikte ook over een trainerslicentie. „Iemand die zeer gedreven met sportbegeleiding bezig was, maar daarbij ook wel eens doorschoot”, zo karakteriseert sportarts H. du Bois van Top Volleybal Nederland hem. „Er werd wel eens wat over hem gezegd, maar persoonlijk heb ik nooit dit soort akkefietjes meegemaakt”. Tot 1992 maakte hij nog deel uit van het begeleidingsteam van Jong Oranje. M. van de Goor, de vader van topvolleyballers Mike en Bas zegt dat zijn zoons langdurig door de arts zijn begeleid toen ze bij Jong Oranje kwamen, maar ook in de tijd dat ze bij Dynamo in Apeldoorn speelden. „Haast ongelooflijk. Ik word hier eigenlijk niet goed van. Ik heb nooit iets aan mijn zoons gemerkt of van ze gehoord. Hij heeft zich voor allebei het vuur uit de sloffen gelopen.”

Ongelof, maar ook enige herkenning in sportwereld Aangehouden Osse huisarts is 'vriendelijke eenling'

Door Stephan Jongerius

BD 24/2

OSS - Een vriendelijke eenling. Zo wordt de aangehouden Osse huisarts getypeerd door mensen die hem van nabij in sportorganisaties hebben meegemaakt. Zij reageren geschokt en met ongelof op zijn aanhouding. Maar er is ook enige herkenning. „Triest”, zegt R. den Dikken, fysiotherapeut bij TOP Oss. „Ik ken hem al heel lang. Een aardige kerel aan wie ik nooit iets heb gemerkt. Een man met niet zo veel contacten. Ik heb hem ook nooit op rare dingen kunnen betrappen”. De huisarts was bij TOP jaren medisch begeleider van de amateurs. Rond 1990, toen TOP betaald voetbal ging spelen, is hij twee jaar teamarts geweest. Vanwege 'problemen in de communicatieve sfeer' is die relatie verbroken. Maar de arts is vervolgens als medisch begeleider van de amateurs en de bijbehorende

jeugdselecties van TOP teruggekeerd. „Als we maar enig vermoeden hadden gehad over zulke praktijken was dat nooit gebeurd”, zegt Den Dikken. De arts had vooral een adviserende functie. Hij onderzocht op verzoek van de fysiotherapeut geregeld geblesseerde jongens. „Maar van avances hebben we nooit iets gemerkt”. De Ossenaar is tot ongeveer 1990 zeker tien jaar arts geweest van de nationale volleybalbond. Dat contact werd beëindigd toen de bond met professionele sportartsen ging werken. De huisarts bleef veel van 'zijn' jongens volgen tijdens wedstrijden. Hij beschikte over een trainerslicentie. „Iemand die zeer gedreven met sportbegeleiding bezig was, maar daarbij ook wel eens doorschoot”, zo karakteriseert sportarts H. du Bois

van Top Volleybal Nederland hem. „Er werd wel eens wat over hem gezegd, maar persoonlijk heb ik nooit dit soort akkefietjes meegemaakt”. De arts maakte in '92 nog deel uit van het begeleidingsteam van Jong Oranje. „Hij leek meer onder de indruk van de jonge jongens dan van het spel”, zegt iemand die hem van nabij heeft meegemaakt. Volgens hem maakte de arts veelvuldig video-opnames, niet alleen van de wedstrijden, maar ook in onder meer de sauna. „Daar is toen wel wat van gezegd.” Dat beeld wordt in het geheel niet herkend door Ossenaar M. van de Goor, de vader van topvolleyballers Mike en Bas. Die zijn langdurig persoonlijk door hem begeleid toen ze bij Jong Oranje kwamen, maar ook in de tijd bij Dynamo in Apeldoorn. „Haast ongelooflijk.”

KWESTIES / 'Ziek oordeel' in kinderporno-zaak

TR 15/2

Inhakend op de verantwoordiging over de 'milde straffen' voor zeven verspreiders van kinderporno, pakten de Britse kranten gisteren groot uit over de zaak. Serieuze kranten als *The Independent* en *The Guardian* schroomden niet de veroordeelden met foto, naam, beroep en woonplaats prominent op de voorpagina te plaatsen. De woede in de 'pedo-zaak' richt zich op de relatief lage straffen: 12 tot 30 maanden, terwijl de zeven drie jaar konden krijgen. Organisaties voor de bescherming van het kind wezen erop dat het parlement onlangs

heeft besloten die maximumstraf te verhogen tot 10 jaar. Rechter McRae zag in de schuld-bekentenis van de mannen een reden voor strafvermindering. Een 'ziek oordeel', vond *The Mirror*, in het commentaar benadrukkend dat deze mannen het 'laagste van het laagste' hebben uitgevoerd door 'pedofielenporno' te verspreiden. *The Independent* was wat genuanceerder. Het dagblad wees erop dat er onderscheid moet zijn tussen mensen die 'vieze plaatjes' in hun bezit hebben, en kinderschenders of zij die aanzetten tot misbruik van kinderen. Maar ook deze

commentator wees op de discrepantie tussen het vonnis van rechter McRae en de nieuwe maximumstraf. Een serie ernstige gevallen van kindermisbruik leidden vorig jaar in Engeland tot grote verontwaardiging onder de bevolking. Vooral de moord op de achtjarige Sarah Paine maakte veel emoties los. Het kwam tot aanvallen op kinderschenders nadat de krant *News of the World* foto's en namen van veroordeelde pedofielen publiceerde. Onder druk van de overheid hield het dagblad daarmee op.

redactie buitenland

Kinderporno bestraft

NM

LONDEN, 14 FEBR. Een Britse rechter heeft zeven mannen veroordeeld tot gevangenisstraffen variërend van een tot 2,5 jaar wegens verspreiding van kinderporno via internet. De zeven maakten deel uit van de Wonderland Club, een internationale groep die elkaar afbeeldingen van kindermisbruik stuurde. De club, waarvan de deelnemers hun toegang 'betaalden' met het sturen van 10.000 foto's, werd opgerold in september 1998. Toen werden 107 mensen in elf landen gearresteerd. De politie vond bij de invallen in totaal 750.000 pornografische afbeeldingen van meer dan 1250 verschillende kinderen. Van die kinderen zijn er slechts zeventien geïdentificeerd. (Reuters)

Tuesday, 13 February, 2001, 16:12 GMT BBC News
Paedophiles jailed for porn ring

Club members 'paid' an entry fee of 10,000 images
Seven British men who peddled child pornography on the internet have been jailed for between 12 and 30 months each.
The paedophile ring - called The Wonderland Club - was smashed by Operation Cathedral, the largest international operation to be co-ordinated by the National Crime Squad in London.

Straffen voor netwerk kinderporno vallen tegen

potentiële leden persoonlijk werden bezocht voordat ze toegang kregen. Ieder nieuw lid moest bovendien 10.000 kinderpornofoto's inbrengen. De Wonderlanddeelnemers beschouwden zichzelf als het crème-de-la-crème van de pedofiele groep. Deelnemers aan het netwerk kwamen uit alle lagen van de bevolking. Buiten Groot-Britannië zijn in verband met de zaak bijvoorbeeld een arts en een universitair docent gearresteerd. Volgens een politiewoordvoerder rekent het onderzoek af met de mythe dat men op het internet al zijn sporen kan uitwissen en onvindbaar kan blijven.

De misbruikte kinderen op de foto's en films zijn voor het overgrote deel jonger dan tien jaar. Op sommige is zelfs de verkrachting van twee tot drie maanden oude baby's te zien. De beelden tonen in totaal 1236 verschillende kinderen. Slechts 17 konden tot dusverre worden geïdentificeerd. Verscheidene deelnemers waren in het dagelijks leven computerdeskundige. Zij hadden het netwerk zeer ingenuus van de buitenwereld afgesloten. Het was dan ook onmogelijk om via het internet toevallig in de Wonderland Club te raken. De selectie van deelnemers was zeer streng. Het kwam voor dat

Kinderpornobende opgerold
Drie jaar geleden werden na een zeer uitgebreid onderzoek van een speciale Britse politie-eenheid in twaalf landen 46 mensen opgepakt wegens de verspreiding van kinderporno op het internet. Het betrof leden van de Wonderland Club, die via het internet vele duizenden pornografische kinderfoto's uitwisselden en er niet voor terugdeinsden om afbeeldingen van kinderen jonger dan twee jaar te gebruiken.

De Wonderland Club
Voor het eerst is er een wereldwijd netwerk van 'cyberpedofielen' opgerold. De speurtocht van Interpol bestreek 12 landen en resulteerde in de inbeslagname van 750.000 beelden. VPRU 4/3
▷ PANORAMA, BELGIË 2, 20.30-21.15

Milde straf pedofielen

Trouw, 14 feb. 2001

LONDEN - In Groot-Britannië is woedend gereageerd op de milde straffen voor zeven leden van een pedofielen-netwerk. Ze werden gisteren veroordeeld tot celstraf van maximaal dertien maanden. De rechter liet meetellen dat de mannen schuld hadden bekend. Kinderrechtenactivisten in Groot-

Britannië zien de straffen als een teken dat dit soort misdaden niet serieus genomen wordt. „Je krijgt een langere celstraf voor het verzamelen van parkeerboetes of het plegen van inbraken”, aldus Michelle Elliott van kinderbeschermingsorganisatie Kidscape. Het pedofielen-netwerk, bekend onder de naam *The Wonderland Club*, wisselde 750 000 kin-

derpornofoto's uit via het internet. Het netwerk werd in 1998 opgerold. In totaal volgden 107 aanhoudingen in twaalf landen. Onder de geldende wetten konden de mannen maximaal drie jaar cel krijgen. Vorige maand keurde het Britse parlement een wet goed die de maximumstraf voor dit soort misdrijven verhoogt naar tien jaar.

You directly or indirectly exploited the most vulnerable in our society.

Judge Kenneth Macrae Raids were staged around the world on 2 September 1998, leading to a total of 107 arrests being made across the UK, Australia, Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Italy, Norway, Portugal, Sweden and the United States.

But child rights groups in the UK described the sentences as a "joke" that suggested the crimes were not being taken seriously.

Under laws applying at the time the men were charged, they could only have faced a maximum of three years in jail.

Passing sentence at Kingston Crown Court, Judge Kenneth Macrae told the seven men: "You directly or indirectly exploited the most vulnerable in our society. Children represent the future. They should be cared for and protected."

He said that despite "pandering to the basest interests of man" they had to be given credit for pleading guilty to conspiracy to distribute indecent images of children.

Police say the jail terms were a victory, adding that a Bill had now been passed in Parliament increasing the maximum sentence to 10 years for such offences.

Sentences condemned
But the director of child protection charity Kidscape, Dr Michelle Elliott, said: "You would get a longer sentence for accumulating masses of parking tickets or for burglary."

I am absolutely stupefied by this leniency

Dr Michelle Elliott, Kidscape

"It sends a clear message that these crimes are not being taken seriously." Detective Chief Inspector Alex Wood said the sentences were as police expected as the judge was working under constraints where he had to give credit for guilty pleas. But he said their groundbreaking investigation had brought forward changes in policing of paedophiles and legislation around the world including the UK's tougher stance.

"Paedophiles appearing in court today will receive much more severe sentences because of this legislation," he said.

Convictions
Ian Baldock, 31, from St Leonards, East Sussex was jailed for two-and-a-half years.

Antoni Skinner, 36, from Cheltenham, Gloucestershire was jailed for 18 months. Gavin Seagers, 29, a Sea Cadets youth leader, from

Dartford, Kent was jailed for two years.

David Hines traded thousands of pictures

Ahmet Ali, 30, from Tulse Hill, south London, was jailed for two years.

Frederick Stephens, 46, from Hayes, west London, was jailed for a year.

Andrew Barlow, 25, from Bletchley, Milton Keynes, Buckinghamshire, was jailed for two years.

David Hines, 30, of Bognor Regis, West Sussex was jailed for two-and-a-half years.

Baldock and Hines were placed on the sex offenders register for life because of their greater role in the gang's crimes. The others were ordered to be kept on the register for seven years.

International operation
The operation resulted in a total of 107 arrests in the UK, Australia, Austria, Belgium, Finland, France, Germany, Italy, Norway, Portugal, Sweden and the United States.

The defendants' homes were raided on 2 September 1998 and an enormous amount of pictures were uncovered as well as computerised videos depicting children suffering degrading sexual abuse.

Sea Cadets youth leader Seagers was jailed for two years.

All of the children involved were under the age of 16 and in one case the child was only three months.

More than 1,263 children were featured in the pictures - but only 17 had been identified - six in the UK, seven in the United States, one in Portugal, one in Chile, and one in Argentina. An album of the children involved has been created and posted on Interpol's website to help police forces from around the world trace the victims of abuse.

's Werelds grootste netwerk van kinderporno ontrafeld

Londen - Het onderzoek was geldverslindend en tijdrovend, het resultaat was gisteren voor de rechtbank van Kingston upon Thames teleurstellend. Zeven leden van voor zover bekend 's werelds omvangrijkste kinderpornonetwerk op het internet, kregen gevangenisstraffen opgelegd van slechts 12 tot 30 maanden.

Belangenorganisaties voor kinderen spraken er schande van, de politie beruiste. Die wist toen zij een paar jaar geleden haar onderzoek begon, dat er op het verspreiden van kinderporno een beperkte straf

De misbruikte kinderen op de foto's en films zijn voor het overgrote deel jonger dan tien jaar. Op sommige is zelfs de verkrachting van twee tot drie maanden oude baby's te zien. De beelden tonen in totaal 1236 verschillende kinderen. Slechts 17 konden tot dusverre worden geïdentificeerd, van wie de meesten in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. De Britse politie kwam het zorgvuldig voor de buitenwereld verborgen gehouden net-

werk op het spoor na een tip vanuit de Verenigde Staten. Na uitgebreid onderzoek door het National Crime Squad namen in september 1998 1500 agenten in 12 landen deel aan een actie waarbij gelijkijdig 105 mensen werden gearresteerd. In verscheidene landen zijn in totaal inmiddels zo'n vijftig mensen veroordeeld. De politie is nog op zoek naar 75 mannen die nu bekend is dat ze deelnamen in de Wonderland Club, maar die ten tijde van de arrestatie nog niet in beeld waren.

Turnhout - Marcel Vervloesem van de Belgische kinderpornogroep Morkhoven moet 18 april in Turnhout voor de rechter verschijnen. Hij wordt verdacht van verkrachting van negen minderjarige jongens. De nu volwassen mannen dienden een aanklacht in bij het parket van Turnhout, dat tweeënhalf jaar geleden een onderzoek begon. Het seksueel misbruik vond plaats tussen 1979 en 1996. Een van de negen mannen die een aanklacht tegen Marcel Vervloesem indienden, is zijn broer Victor. Momen- teel wordt nog onderzocht of er geen sprake is van verkrachting. De acht andere zaken zijn in elk geval niet verjaard. (GPD)

Vervloesem voor rechter

De politie heeft zeer veel moeite gehad het netwerk te ontrafelen. Verscheidene deelnemers waren in het dagelijks leven computerdeskundige. Zij hadden het netwerk zeer ingesloten. Het was dan ook onmogelijk om via het internet toevallig in de Wonderland Club verzeild te raken. De selectie van deelnemers was zeer streng. Het kwam voor dat potentiële leden persoonlijk werden bezocht voor dat ze toegang kregen. Ieder nieuw lid moest bovendien 10.000 kinderpornofoto's inbrengen. (GPD)

Vijf jaar geëist tegen verkrachter met hiv

LEEWARDEN - Tegen een 49-jarige Leeuwarder is vijf jaar gevangenisstraf geëist wegens doodslag en verkrachting. De man wordt ervan verdacht onbeschermde seks met jonge jongens te hebben gehad, terwijl hij wist dat hij besmet is met hiv, het virus dat aids kan veroorzaken. Tegen een 53-jarige medeverdachte uit Wieringen eiste de officier van justitie acht jaar gevangenisstraf geëist wegens jeugdprostitutie en verkrachting van jongens jonger dan zestien jaar.

HIV-verkrachter krijgt eis 5 jaar

LEEWARDEN - Tegen een 49-jarige man uit Leeuwarden is gisteren voor de rechtbank in die stad vijf jaar gevangenisstraf geëist wegens doodslag en verkrachting. De man wordt ervan verdacht onbeschermde seks met jonge jongens te hebben gehad, terwijl hij wist dat hij besmet is met HIV, het virus dat aids kan veroorzaken.

Tegen een 53-jarige medeverdachte uit Wieringen eiste de officier van justitie acht jaar gevangenisstraf geëist. (ANP)

Leeuwarden - Tegen een 49-jarige man uit Leeuwarden is gisteren voor de rechtbank in die stad vijf jaar gevangenisstraf geëist wegens poging tot doodslag en verkrachting. De man wordt ervan verdacht onbeschermde seks met jonge jongens te hebben gehad, terwijl hij wist dat hij besmet is met HIV, het virus dat aids kan veroorzaken.

Tegen een 53-jarige medeverdachte uit Wieringen eiste de officier van justitie acht jaar gevangenisstraf geëist wegens jeugdprostitutie en verkrachting van jongens jonger dan zestien jaar. De zaak tegen een derde verdachte, een 65-jarige man uit Stiens is aangehouden. De man ligt in het ziekenhuis.

De jeugdprostitutie kwam in november vorig jaar aan het licht. Een anonieme tipgever meldde dat een man een 14-jarige jongen ter prostitutie aanbod. Op de Afsluitdijk werd de auto met daarin de man uit Wieringen en de jongen aangehouden. Deze laatste verklaarde gedwongen te worden tot seks met de Wieringer en andere mannen. Via een homobabbelbox werd het slachtoffer door de verdachte aangeboden aan mannen voor seks. Later meldden zich nog twee jongens van zestien en zeventien jaar, die door de 53-jarige man waren misbruikt. Uitspraak donderdag 1 maart. (ANP) NVH/NH

Ontucht op school gehandicapten

Arnhem - De scholengemeenschap Marindaal in Arnhem heeft aangifte gedaan tegen een personeelslid wegens ontucht met twee minderjarige, gehandicapte kinderen. De schoolleiding heeft het personeelslid inmiddels op non-actief gesteld. Marindaal is een school voor gehandicapte kinderen. De ontucht zou ongeveer een jaar geleden hebben plaatsgevonden. De ouders van de twee slachtoffers zijn afgelopen week op de hoogte gesteld. Directeur Ludeke verwacht dat ook zij aangifte zullen doen bij de politie. (ANP)

NVH/N 14.02.01

10-20-21/11/14-02-01

Ontuchtpleger betrap met 9-jarig meisje

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, woensdag
Door oplettendheid van twee bouwvakkers heeft de Amsterdamse politie een 42-jarige man opgepakt op verdenking van ontucht met een 9-jarig meisje. De werklieden betrapt de man op heterdaad toen hij het meisje misbruikte.

De werklui reden over de Rijksweg A9 toen zij zagen dat de man een meisje meevoerde naar een afgelegen hut langs de Gaasperdammerweg. Toen de bouwvakkers vervolgens op onderzoek uitgingen en poolshoogte namen bleek dat het kind was meegelokt naar het hutje. Ze had geld gekregen en moest een alcoholisch drankje drinken. Het slachtoffer raakte daarna versuft.

Uit wat het meisje de mannen daarna vertelde, maakten de mannen op dat ze vermoedelijk het slachtoffer was geworden van ontucht. De bouwvakkers bedachten zich geen moment en grepen de verdachte vast. In een laatste poging te ontkomen bood hij de bouwvakkers nog tevergeefs geld aan. De man werd vervolgens door de bouwvakkers in zijn kraag gevat en overgedragen aan de inmiddels gearmeerde politie.

De Amsterdamse Jeugd- en Zedenpolitie was al langer op zoek naar een verdachte van een soortgelijk aantal ernstige misdrijven. Sinds juni vorig jaar werd de politie geconfronteerd met vier aangiften, waarbij sprake was van het onder invloed brengen van minderjarigen, die vervolgens seksueel werden misbruikt.

Ontuchtpleger betrap door bouwvakkers

AMSTERDAM - De politie verdenkt een 42-jarige Amsterdammer van ontucht met minderjarigen die hij eerst verdoofde. Hij heeft één zaak bekend en wordt verdacht van nog eens drie misdrijven.

De man werd vorige week vrijdag op heterdaad betrapt door twee bouwvakkers, die over de A 9 reden toen ze zagen dat de man een negenjarig meisje meevoerde naar een afgesloten hut langs de rijksweg. Het meisje bleek van de man geld te hebben gekregen en werd vervolgens gedwongen een alcoholisch drankje te drinken, waarna ze versuft was geraakt.

De bouwvakkers grepen de man daarop vast. Hij probeerde hen nog om te kopen, maar de twee alameerden de politie. Die was al langer naar hem op zoek. Sinds juni vorig jaar waren er vier aangiften binnengekomen.
© Het Parool, 27 februari 2001

HET WAS EEN lange lijst afschuwelijke seksuele vergripen die de rechters hem voorhielden en die slachtoffers en familie op de publieke tribune de adem benam.

Vooraf wat L. zijn dochter had aangedaan, was volgens officier van justitie R. Vorrink 'bijna niet voorstelbaar': "U heeft haar stelselmatig seksueel misbruikt. Ze heeft zich nooit veilig kunnen voelen. Haar leven is verwoest."

Nico L. hoorde het stocijns aan. Ietsje onderuit geschoven plukte hij af en toe eens aan zijn bakkebaarden. Soms antwoordde hij, summier en meer mompelend dan sprekend, op vragen.

"Triest," vond hij de aantijgingen waarvan hij al anderhalf jaar 'doodziek' is. "Ik ben niet eens kwaad, alleen verdrietig. Het is allemaal gelogen."

Voor het doornemen van alle acht onderdelen van de dagvaarding waren drie zittingen nodig. De eerste al ruim een jaar geleden, waarna de rechtszaak werd opgeschort om de echtheid van twee dagboekjes te laten onderzoeken, waarin L.'s dochter enkele incidenten had beschreven.

Anderhalve week geleden was het opsommen van de misdrijven doorgegaan, gisteren volgde Vorrink's eis: negen jaar gevangenis, onvoorwaardelijk. Bovenop de drie jaar cel waarvoor L. intussen voor een andere incestzaak is veroordeeld, en waartegen hij in beroep is gegaan.

De belangrijkste feiten die L. nu worden verweten, zijn het misbruiken en verkrachten van zijn dochtertje vanaf het moment dat ze net drie jaar was. Van haar zesde tot haar achtste zou hij haar ook hebben verhuurd aan andere mannen die

Incestpleger is slachtoffer van 'een complot'

Nico L. (50) zou zijn dochter twaalf jaar op grove wijze seksueel hebben misbruikt. Ook vier andere meisjes en vrouwen deden aangifte van ontucht of verkrachting. Eén groot complot, volgens L.

PAUL VUGTS

haar vaginaal en anaal verkrachten, soms in zijn bijzijn.

De voorvallen waarover de dochter in verhoren en de dagboekjes had verteld, hadden plaats in huizen in Amsterdam en Lelystad en in een wei waar het paard stond dat L. in 1994 voor zijn dochter had gekocht.

De klinisch psychologe die het meisje had onderzocht, stelde vast dat ze heel graag wil dat haar vader wordt gestraft, maar 'verschrikkelijk bang' is. Ze 'staat zichzelf geen emoties toe' en is niet meer in staat zich te concentreren op school, werk of een andere dagbesteding. Ze vertoont alle kenmerken van een incestverleden, zei de psychologe, die erop wees dat meisjes die uit rancune valse aangifte doen - zoals L.'s advocaat suggereerde - 'geen spaan heel laten' van de daders, terwijl het slachtoffer juist haar best deed ook te wijzen op warme gevoelens.

Ook de dagboekjes acht ze authentiek. Onderzoekers van het Nederlands Forensisch Instituut vonden geen aanwijzingen voor vervalsing, al zijn twee pagina's van een latere datum voorzien: van 1994 is 1996 gemaakt.

Behalve zijn dochter, zou L. ook een negentienjarig meisje hebben verkracht dat in 1995 bij hem was ingetrokken. Hij zou bedreigd hebben haar dood te schieten als ze niet deed wat hij wilde. Een karabijn naast het bed moest dat onderstrepen. Hij zou haar borsten en vagina hebben betast, zijn vingers in haar vagina hebben geduwd en haar hebben gedwongen hem af te trekken. Uiteindelijk was ze weggelopen. Toen ze weken later haar spullen kwam ophalen, zou een ander zich hebben herhaald.

Eind 1991 zou L. na een avondje stappen - met zijn stiefzoon en een vriend - een meisje van dertien met de auto naar huis brengen.

Hij stopte onder de Schellingwouderbrug. De portieren gingen op slot, waarna ze hem moest aftrekken en hij zijn vingers in haar vagina stopte. Door te dreigen met een schroevendraaier die ze in het portier

vond, kon ze naar eigen zeggen erger voorkomen. "Wie laat zich nou door een schroevendraaier afschrikken? Meestal ligt daar een pistool," was het belangrijkste dat L. daarop had te zeggen.

In september 1993 zou hij de huidige partner van zijn stiefzoon hebben verkracht, toen vier maanden zwanger van een andere man. L. zou zijn langsgelopen om achterstallig kostgeld te brengen en naar de kinderkamer te kijken. Ze belandden op de slaapkamer, waar L. haar zou hebben verkracht.

In een café zou hij een vijftienjarig meisje tegen haar wil op de mond hebben gekust, waarbij hij haar stevig vastpakte om zijn tong tussen haar tanden door te kunnen duwen.

L. vond alle verklaringen 'één grote ballon waar je zo doorheen moet kunnen prikken'. Het enige dat hij bekende, was het laatste punt: hij had inderdaad de twee rechercheurs van de zedenpolitie bedreigd die hem begeleiden toen hij in uitvaartcentrum Zuid afscheid had genomen van zijn overleden moeder.

L.'s advocaat Van Tuynen vindt dat de rechtbank het OM 'niet ontvankelijk' moet verklaren of zijn cliënt moet vrijspreken, omdat de verklaringen niet overtuigend zijn. "De vage verhalen van de dochter tarten de grenzen van de fantasie, met die boekjes is geknoeid en de slachtoffers kennen elkaar."

Bij Vorrink's zware eis weegt L.'s strafblad mee. Naast de andere incestzaak prijken daarop forse celstraffen voor twee pogingen tot doodslag, diefstal en bedreiging. L. draagt al zijn hele leven wapens, hij breekt in en slaat gestolen goederen op. Dat hij zich niet laat behandelen, maar wel erkent dat hij 'boosaardiger kan zijn dan hij zichzelf kan toegeven', telt ook mee. Tbs met dwangverpleging, waarop de recherche had gehoopt, eiste Vorrink echter niet.

Uitspraak op 12 maart.

Puber bekend seksuele delicten

twee vrouwen slachtoffer waren geworden van een verkrachting en een poging daartoe. Daarbij was veel geweld gebruikt. De verkrachte vrouw was zo hevig geslagen dat zij niet meer durfde te schreeuwen, zelfs toen zij mensen zag lopen. In het andere geval wist de vrouw aan verkrachting te ontsnappen. **TR 28-2**

Politie Wageningen houdt 16-jarige verkrachter aan

WAGENINGEN - De politie in Wageningen heeft maandagochtend een 16-jarige inwoner van die plaats aangehouden op verdenking van verkrachting met geweld. De jongen heeft een gedeeltelijke bekendenis afgelegd. Hij bekende ook drie aanrandingen, waarvan er zeker een ook zeer gewelddadig was. (ANP) **VK 31-1**

Verdacht van ontucht plegen

Door onze correspondent **NM**
LEEUWARDEN, 26 FEBR. Een 33-jarige Leeuwarder is aangehouden op verdenking van ontucht met minderjarige kinderen. De man heeft bekend in 1990 als begeleider van een jeugdskamp minderjarige kinderen onzedelijk te hebben betast. Hij werd aanvankelijk aangehouden op verdenking van ontucht met kinderen in de wijk Westeinde, waar hij woont. Maar hiervan wordt hij volgens justitie niet meer verdacht.

Deense militairen niet vervolgd

KOPENHAGEN - De zeven Deense militairen van de internationale vredesmacht Unmee in Eritrea die ervan werden beschuldigd een 13-jarig meisje seksueel te hebben misbruikt, zullen niet worden vervolgd. Dat heeft het Deense ministerie van defensie besloten, meldde gisteren de Deense televisie. De Eritrese politie zou geen bewijzen hebben kunnen vinden dat er iets is gebeurd. **TR 28-2**

Seksschandaal bij Unmee

AFP **VK 1-3**
KOPENHAGEN
Zeven Deense soldaten van de VN-missie in Eritrea worden beschuldigd van seksueel misbruik van een 13-jarig meisje in Eritrea. De soldaten zouden zich begin deze maand aan haar hebben vergeten in een hotel in Massawa, zeventig kilometer ten noordoosten van Asmara.

Daarvan hebben ze filmbeelden gemaakt. Zowel de Verenigde Naties als de Deense autoriteiten hebben een onderzoek ingesteld. Twee Deense onderzoekers die het filmmateriaal hebben gezien, zeiden dat ze 'niets hebben gezien dat schokkend was'. Ook zou er volgens hen geen sprake zijn van seksueel geweld. De zeven zijn aangegeven door een collega.

Dorp Erica schrikt op door zedenzaak bij voetbalclub

NVMN 2-2
Emmen/Erica - Het dorp Erica is opgeschrikt door een mogelijk omvangrijke zedenzaak. Een 70-jarige inwoner van het dorp is deze week aangehouden op verdenking van ontuchtige handelingen met enkele minderjarigen. Dat zou hij in zijn hoedanigheid als vrijwilliger bij voetbalvereniging Sportclub Erica hebben gedaan.

Er liggen twee aangiften bij de politie van jongens in de leeftijd tussen de 12 en 18 jaar. De politie sluit niet uit dat er meer aangiften zullen volgen. De zaak kwam begin dit jaar aan het licht toen één van de voetballertjes zich bij de politie meldde. Daarop zette de politie twee zedenrechercheurs op de zaak, die nog een slachtoffer traceerden. Dat leidde al

snel tot de twee aangiften, waarop de verdachte kon worden aangehouden.

De betrokken Ericaan is midden jaren tachtig ook al met politie en Justitie in aanraking geweest wegens vermeende ontucht. Die zaak is destijds door Justitie geseponneerd. De man is deze week voorgeleid voor de rechter-commissaris, die hem in bewaring heeft gesteld. De affaire wordt op een basisschool in het dorp inmiddels met de leerlingen besproken. Directeur B. Platzer van het Brummelbos krijgt ook vragen van bezorgde ouders. De verdachte was ondermeer actief als medewerker in de kantine van de voetbalclub en de plaatselijke sporthal. Hij wordt omschreven als een 'echte dorpsman'.

Clubs schorsen van ontucht verdachte vrijwilliger (70)

Arrestatie bestuurslid komt hard aan bij SC Erica.

Erica - De aanhouding van de 70-jarige B.L. uit Erica - beheerder van de sporthal en bestuurslid bij voetbalvereniging SC Erica - op verdenking van ontucht met minderjarige kinderen, is zowel bij de Sportclub Erica als de plaatselijke sporthal als een bom ingeslagen. "Dit is kei- en keihard aangekomen", vertelt woordvoerder J. Hendriks namens beide besturen: "We zijn allemaal geschokt." Inmiddels is besloten om L. gedurende het justitiële onderzoek te schorsen. Via een in allerijl verspreide verklaring zijn gistermiddag ook de leden van de sportclub op de hoogte gebracht.

Van onze verslaggever
MARC BOOTSGEZEL

Zoals gisteren reeds gemeld werd de 70-jarige inwoner van Erica - die de afgelopen decennia een belangrijke rol speelde in het verenigingsleven in het dorp - eerder deze week aangehouden. Hij wordt ervan verdacht met minstens twee minderjarigen ontuchtige handelingen te hebben gepleegd. Dat zou zich volgens een politiewoordvoerder de afgelopen maanden hebben afgespeeld. De eerste signalen bereikten de politie begin januari al. Nadat de twee betrokken voetballertjes aangifte deden, werd L. deze week aangehouden. De Ericaan werd afgelopen donderdag voorgeleid voor de

rechter-commissaris, die in bewaringstelling gelastte. Daarmee kan de man in elk geval nog tien dagen worden vastgehouden.

Ingelicht

Volgens Hendriks, die als woordvoerder optreedt, zijn beide besturen afgelopen woensdag door de politie ingelicht over de aanhouding van de beheerder annex bestuurslid. "Maar toen hadden we nog geen idee waar het precies om ging; er werd alleen verteld dat het om een zedenzaak ging", aldus Hendriks.

Daarop kwamen beide besturen bijeen om zich te beraden op te nemen stappen. Als eerste werd besloten om de man gedurende het onderzoek te

schorsen en vervolgens om alle leden in te lichten. Doordat de affaire gisteren via deze krant naar buiten kwam, hebben beide verenigingen in allerijl een verklaring laten rondbrengen. Inmiddels is ook de gemeente Emmen van de affaire op de hoogte gebracht. Volgens woordvoester Erika Hoekstra zal de gemeente zich vooralsnog op de vlakte houden. "Op dit moment ondernemen wij nog geen actie. We weten ook niet precies wat er aan de hand is, dus wachten we het justitiële onderzoek eerst af. Maar uiteraard volgen we de zaak vanaf de zijlijn en als beide verenigingen de hulp van de gemeente nodig hebben, zijn we bereid om die te geven."

Verdachte van ontucht bij voetbalclub langer vast

Erica/Assen - De 70-jarige B.L. uit Erica, die wordt verdacht van ontucht met minderjarigen, blijft voorlopig in het Huis van Bewaring in Doetinchem. De raadkamer van de rechtbank in Assen heeft de gevangenhouding van L. gistermiddag met nog eens dertig dagen verlengd. De officier van justitie had daar om gevraagd.

L. werd vorige week gearresteerd, nadat de ouders van twee minderjarige jongens uit Erica aangifte hadden gedaan. De verdachte, zowel bestuurslid van SC Erica als beheerder van de plaatselijke sporthal, heeft beide zaken inmiddels bekend. Justitie heeft toch om

verlenging van de gevangenhouding verzocht omdat, zo licht persofficier D. ten Boer toe "er in zekere mate sprake is van een geschokte rechtsorde." De zedenzaak leidde tot beroering in Erica. Verder onderzoekt een psychiater welke behandeling voor L. het beste is. Bovendien is er, aldus Ten Boer, "een zekere mate van recidivegevaar bij de verdachte aanwezig."

De sporthalbeheerder is rond 1985 ook al eens verdacht van ontucht. De zaak is indertijd geseponneerd. In Erica gaat het verhaal dat het toenmalige bestuur van de voetbalclub onder voorzitterschap destijds

van voormalig PvdA-gedeputeerde H. Lange hiervan op de hoogte was. De verdenkingen tegen L. zouden zelfs in de notulen van de voetbalclub zijn opgenomen. Lange wil daar niet op reageren. "Ik praat niet over het verleden."

Woordvoerder J. Hendriks van SC Erica heeft de notulen van de vereniging erop na geslagen, maar hij kon "met de hand op mijn hart" geen woord vinden over verdachtmakingen tegen het nu geschorste bestuurslid. Er zijn na de twee aangiften geen nieuwe meldingen van slachtoffers binnengekomen bij politie en Justitie.

Cohn-Bendit: pedofilie als provocatie

Duitsland en daarbuiten namen het verhaal over.

In het Franse weekblad *L'Express* spreekt 'Dany', voormalige held van de mei '68-revolte in Parijs, deze week zijn spijt uit over het boek en zijn „onduidelbare argeloosheid". Hij vertelt daarin hoe het hem „verschillende keren" overkwam „dat sommige kinderen mijn gulp openen en me begonnen te kietelen. (...) hun begeerte stelde me voor een probleem. Ik vroeg hen: 'Waarom spelen jullie niet samen' (...) Maar als ze aandrongen, streelde ik hen toch". Andere passage: „Mijn gedurige flirt met alle kinderen nam snel erotische vormen aan. Ik ervoer echt dat de meisjes, op vijfjarige leeftijd, al geleerd hadden me in te palmen,

me te versieren."

Gisteren ontkende Cohn-Bendit op de Franse televisie dat er sprake is geweest van „pedofilie of van seksuele relaties" met kinderen. Hij noemt pedofilie een van de meest abjecte misdaden die er bestaan. In *L'Express* verdedigt Cohn-Bendit zich door te wijzen op de „vrije zeden" en de „tijdgeest" van de jaren zeventig. Er werden 30.000 exemplaren verkocht, zonder dat iemand aanstoot nam aan het boek. „Ik heb het geschreven uit pure provocatie, *pour épater les bourgeois*." Hij discussieerde met de ouders „eindeloos over de seksualiteit van kinderen". Die moesten opgroeien „zonder seksueel taboe". „Ik wilde onvoorwaardelijk geaccepteerd worden door hen. Ik wilde dat de kinderen me aantrekkelijk vonden en dat ze afhankelijk van me werden." Van die zienswijze is Cohn-Bendit teruggekomen: „Wetend wat ik nu weet over seksueel misbruik, heb ik er spijt van dat allemaal te hebben opgeschreven."

Oud boek brengt Cohn-Bendit in verlegenheid

Parijs - Daniel Cohn-Bendit, een van de kopstukken van de linkse studentenopstand van mei 1968, is in verlegenheid gebracht door onthullingen dat hij zich in de jaren zeventig heeft laten betasten door kinderen die hij als leider van een kleutergroep in Frankfurt onder zijn hoede had.

Cohn-Bendit, tegenwoordig lid van het Europees Parlement voor de Groenen, heeft de gebeurtenissen zelf beschreven in zijn boek 'Le Grand Bazar' uit 1975. Het boek baarde toen niet veel opzien, maar het is 26 jaar later aan de vergetelheid ontruikt door Bettina Röhl - de dochter van de Duitse RAF-terroriste Ulrike Meinhof -, die delen ervan op haar internetsite heeft gezet.

Over zijn wederwaardigheden als kleuterleider schreef Cohn-Bendit in 1975: "Het is mij meermaals overkomen dat bepaalde kinderen mijn gulp openen en mij begonnen te kietelen: ik reageerde verschillend, afhankelijk van de omstandigheden, maar hun wens

Besmeurd verleden van Cohn-Bendit

Door onze correspondent Ad Vaessen

AD, 23 feb 2001

Berlijn - Er komt geen einde aan de stroom onthullingen over groene politici in Duitsland in de jaren 70. Na minister Joschka Fischer (Buitenlandse Zaken), die een militair kraker was, is nu Europarlementariër Daniel Cohn-Bendit wegens vermeende pedofiele contacten in opspraak. Hij is een goede vriend en adviseur van de minister.

Oude seks

De Duitse onthullingen gaan door. De gevierde Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Joschka Fischer, wordt door *Die Welt* beschuldigd van betrokkenheid bij een aanslag op het Spaanse consulaat in 1975. Van Fischers vriend Daniel Cohn-Bendit werd een artikel uit 1976 gevonden waarin hij pedofilie met twee- tot vijfjarigen had toegejuicht. Hij zou zelf zijn gulp hebben laten openen door een meisje en zich hebben laten strelen. Nu distancieert hij zich van het artikel. Hij zou het niet hebben gedaan maar had willen provoceren. Cohn-Bendit werkte indertijd voor een anti-autoritair kleuterschool. Toen deed iedereen zijn best die spelletjes gewoon en natuurlijk te vinden. Er kwamen geen sekskelders of clowns aan te pas. Openheid voor seks was nieuw. Het was de tijd van de naakte, prikkelende voorlichtingsfilms van Oswald Kolle. Oude seks, nu verdachte porno.

Cohn-Bendit

plaatste mij voor een probleem. Ik vroeg hun: 'waarom spelen jullie niet met elkaar, waarom kiezen jullie mij uit en niet de andere kinderen?' Maar ze gingen ermee door en ik heb hen toen ook gestreeld."

In de krant *L'Express* betuigt Cohn-Bendit spijt. Hij zegt dat de gebeurtenissen gezien moesten worden in het licht van die tijd van zedelijke bevrijding. (AP)

Cohn-Bendit (55), in 1968 een van de leiders van de studentenopstand in Parijs, zou seksuele contacten hebben gehad met kinderen in leeftijd variërend van twee tot vijf jaar. Dat was op een anti-autoritair kleuterschool in Frankfurt, waar hij van 1973 tot 1975 als opvoedkundige heeft gewerkt. Cohn-Bendit schreef dit zelf in een artikel uit 1976, dat nu is opgedoken. "Het is mij herhaaldelijk overkomen dat enkele kinderen mijn gulp openen en mij begonnen te strelen", schreef hij. "Afhankelijk van de omstandigheden heb ik verschillend gereageerd. Als ze dat per se wilden, heb ik hen ook gestreeld."

'Pedofilie was niet mijn drijfveer'

Cohn-Bendit trok zijn bekentenis gisteren in. "Dat is niet echt gebeurd. Ik wilde alleen provoceren. Het was een verbale overdrijving." Hij geeft toe dat het anno

Maar er is een vlek gekomen op het overwinnaarsblazoen van deze zelfgenoegzame en luidruchtige generatie. De foto's waarop de huidige minister Fischer met een helm op een politieagent aftuigt, zet niet alleen hem onder politieke druk. De hele revolte van de jaren zestig wordt deze weken onder het mes gelegd en vakkundig gefileerd. Niet in de laatste plaats door de protagonisten zelf. De tijd van boetedoening is aangebroken. *VR 10-2*

"Ik geloof dat we ons moeten schamen voor sommige dingen die we hebben geschreven en gedaan", zegt Daniel Cohn-Bendit. Zelfs zijn ervaringen als anti-autoritair opvoeder met de 'seksuele bevrijding' van kinderen worden nu in de krant verontwaardigd naverteld. Hij had zijn gulp wel eens door kinderen laten openen. 'Achteraf van een onvoorstelbare naïviteit', zegt hij.

Door onze correspondent *NR* PARIJS, 23 FEBR. De Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Joschka Fischer, heeft klappen uitgedeeld, de Franse groene Europarlementariër Daniel Cohn-Bendit heeft gestreeld. Beide vrienden bevinden zich in de beklagdenbank. Dankzij Bettina Röhl, de dochter van wijlen Ulrike Meinhof, Duits terroriste in de jaren zeventig. Na het verleden van haar moeder op Fischer gewroken te hebben door foto's uit die tijd van zijn gewelddadige acties tegen politie-agenten op haar website te publiceren, heeft Röhl zich op Fischers compaan van destijds, Cohn-Bendit, gestort.

Ze heeft een artikel in het alternatieve maandblad *Das da* boven water gehaald, waarin een verhaal staat over Cohn-Bendits in 1975 verschenen boek *Der Grosse Bazar*. Hij vertelt daarin als onderwijzer op een anti-autoritair kleuterschool in Frankfurt zijn pupillen gestreeld te hebben.

Verschillende kranten in

'Rooie Dany' zucht onder pedofiliebeschuldiging

TEL 24/2

Van onze correspondent

PARIJS, zaterdag

Frankrijk heeft zijn eigen Joschka Fischer-affaire. Daniel Cohn-Bendit, de Franse leider van De Groenen in het Europees Parlement en jeugdvriend van de in opspraak geraakte Duitse minister van Buitenlandse Zaken, wordt van pedofilie beschuldigd en dreigt steeds verder in het politieke moeras weg te zakken.

De mediagenieke 'Rooie Dany', die eind jaren zestig samen met zijn revolutionaire makker Joschka de barricades opging, is deze week in de tegenaanval gegaan. Evenals bij partijgenoot Fischer was het Bettina Röhl, de 38-jarige dochter van RAF-terroriste Ulrike Meinhof, die de vuile was over Cohn-Bendit buiten hing.

Zij publiceerde via internet een aantal belastende passages uit het boek 'Le

Grand Bazar', dat de voormalige leider van het studentenoproer in 1975 had geschreven. De in 1945 in Montauban geboren Cohn-Bendit vertelt daarin over zijn persoonlijke ervaringen als kleuterleider van een universitair dagverblijf in Frankfurt.

„Mijn voortdurend gefliert met de kinderen nam al snel erotische vormen aan. Meisjes van vijf jaar probeerden mij te verleiden. Het was ongelooflijk en ik vond dat ontwapenend. Het kwam regelmatig voor dat kinderen de gulp van mijn broek openden en mij met hun hand streelden. Ik reageerde daarop verschillend. Maar als ze bleven aandringen, liet ik ze begaan.”

Bezorgd en met afgrijzen hebben Franse en Duitse politici gereageerd op de ontboezeningen van 'Rooie Dany'. De conservatieve Franse parlementariër Philippe de Villiers eiste deze week zijn aftreden als Europarlementariër. In een open brief stelde de voormalige Duitse minister Klaus Kinkel van Justitie (1992-1993) dat Cohn-Bendit rekenschap moet afleggen over zijn verleden. Kinkel werd op zijn wenken bediend.

Voor het Franse journaal verklaarde de in opspraak geraakte Groene politicus afgelopen donderdag geen pedofiel te zijn en ook nooit te zijn geweest. „Ik laat me niet publiekelijk aflachten”, klonk het met een strijdbaarheid die herinnerde aan de jaren zestig.

Niet waar

De Europarlementariër trok alles terug van wat hij 26 jaar geleden had geschreven. Het was niet waar gebeurd, zo zei hij. De gewraakte passages waren slechts bedoeld om de gevestigde orde te provoceren. „In die tijd was pedofilie een onbekend fenomeen. Als ik toen had geweten wat ik nu weet over seksueel misbruik, dan had ik die regels nooit opgetekend.”

Franse politici uit met name het socialistische en gaullistische kamp vinden echter dat Cohn-Bendit niet weg kan komen met een simpele ontkenning. Zij willen de zaak tot op de bodem uitgezocht zien. „Want was het niet dezelfde respectabele politicus van nu,

financiering. Het was normaal dat kinderen vrijaf hadden als er betogingen waren. Ze liepen mee in demonstraties tegen de ontruiming van kraakpanden of de oorlog in Vietnam.

Sekspelletjes van kinderen onder elkaar waren toegestaan. Plassen of poepen op tafel werd eveneens gedoogd. Aan de muren hingen onder meer foto's van de communistische Chinese leider Mao Ze Dong. Als lijsttrekker behaalde Cohn-Bendit met de Franse groenen in

die destijds de seksuele revolutie predikte”, zegt de woordvoerder van RPR.

De consternatie over Cohn-Bendit valt parallel met het doorbreken van het taboe rond pedofilie in Frankrijk. Eindelijk mag daar openlijk over worden gesproken en steeds meer schandalen komen aan het licht. Affaires over docenten die jarenlang ongevoelig seksueel misbruik konden maken van leerlingen, worden niet meer

door de autoriteiten in de dop pot gestopt, maar juist openlijk aan de kaak gesteld.

Zelfs de conservatieve rooms-katholieke kerk draagt zijn steentje bij. Uitgereken gisteren werd de bisschop van Bayeux in staat van beschuldiging gesteld. De 66-jarige monsigneur Pierre Pican had wilens en wetens een oogje dichtgeknepen bij de gewelddadige verkrachtingen van minderjarige jongens door abt René Bissey, die daarvoor uiteindelijk tot achttien jaar gevangenis werd veroordeeld.

Pican, die al jaren op de hoogte was van het pedofiele gedrag van pater Bissey, beroept zich op het biechtgeheim. De officier van justitie heeft daar geen boodschap aan. De bisschop kan tot drie jaar cel worden veroordeeld. Tegen 20 andere geestelijken, die ook van verkrachting of aanranding worden verdacht, lopen nog gerechtelijke onderzoeken.

Cohn-Bendit heeft zijn hoop gevestigd op de uitslag van het justitieel onderzoek tegen Joschka Fischer. Als dat niets oplevert, behalve een lastercampagne door Bettina Röhl, meent hij dat ook zijn naam is gezuiverd.

1999 het beste verkiezingsresultaat van de vredes- en milieupartij voor het Europees Parlement.

Het conservatieve dagblad Die Welt berichtte dat er nieuwe wapenfeiten over het verleden van minister Fischer zijn ontdekt. Uit stukken van de geheime dienst zou blijken dat Fischer was betrokken bij het voorbereiden en het uitvoeren van een aanslag op het Spaanse consulaat in Frankfurt in september 1975. Medewerkers van de dienst, die in de kraakbeweging waren geïnfiltrerd, bevestigden dit in de stukken, aldus de krant.

Het parlement in de deelstaat Hessen, waartoe Frankfurt hoort

Calls for legal child sex rebound on luminaries of May 68

Some causes championed in the Paris revolt are now seen as very troubling

Jon Henley in Paris
Saturday February 24, 2001
The Guardian

Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir and the current French health and education ministers Bernard Kouchner and Jack Lang were among the signatories of petitions in the 1970s calling for paedophilia to be decriminalised, it emerged yesterday.

A number of extraordinary documents have surfaced - in the wake of accusations of possible child sex abuse against the former student revolutionary Danny Cohn-Bendit that are forcing France's intellectuals to confront the values of the May 1968 revolution and its aftermath, a period that witnessed probably the biggest change in sexual behaviour in recorded history. The petitions were issued after a 1977 trial that saw three men jailed for non-violent sex offences against children aged 12 and 13. "Three years in prison for caresses and kisses: enough is enough," one petition, signed by Mr Kouchner and Mr Lang, said.

"French law recognises in 12- and 13-year-olds a capacity for discernment that it can judge and punish," said a second petition signed by Sartre and De Beauvoir, along with fellow intellectuals Michel Foucault, Roland Barthes, Jacques Derrida; a leading child psychologist, Françoise Dolto; and writers Philippe Sollers, Alain Robbe-Grillet and Louis Aragon. "But it rejects such a capacity when the child's emotional and sexual life is concerned. It should acknowledge the right of children and adolescents to have relations with whomever they choose." Such tracts and manifestos were not just acceptable but fashionable at the time. "A lot of good came out of 68, but we have to face it now, the era was naive," Roland Castro, an architect who was a prominent figure in the uprising, said yesterday. "We said everything and its opposite, hastily, without

en waar Fischer in de jaren 80 minister was, houdt later deze week een debat over deze kwestie. De bewindsman heeft eerder toegegeven dat hij tijdens een betoging in 1973 een politieagent in elkaar heeft geslagen. Hiervan bestaan foto's.

reflection. And in trying to break out of all the old barriers, we ended up pulling them down altogether."

Now an MEP for the French Green party, Mr Cohn-Bendit has been severely embarrassed by the resurfacing of an article he published in 1975 about the "erotic" nature of his contacts with children at an alternative kindergarten in Frankfurt, where he lived and worked after being kicked out of France for his part in May 68. "Certain children opened the flaps of my trousers and started to tickle me," he wrote. "I reacted differently each time, according to the circumstances ... But when they insisted on it, I then caressed them."

Mr Cohn-Bendit has insisted that the passages "bear no relationship to reality", that he has never been a paedophile, and that the article - taken from a book, *Le Grand Bazar* - was "a product of its time, of our anti-authoritarianism; pure provocation, designed to shock the bourgeoisie". At the time, the book and Mr Cohn-Bendit's TV appearances to discuss it, got critical acclaim.

Some 20 children then in his care, now in their 30s, and their parents have written an open letter in his support, and Frankfurt prosecutors said yesterday there was "quite clearly" no case to answer. But some at the time went further. Writer Tony Duvert praised "the great adventure of paedophilia" and raged at "the fascism of mothers". Philosopher René Scherrer urged "the removal of all sexual taboos - nothing should be outlawed". Across the Rhine, the reassessment of May 68 is all about politics and violence. Mr Cohn-Bendit's close friend and fellow 70s radical Joschka Fischer, now Germany's foreign minister, is under fire over footage showing him striking a policeman. He also faces a judicial investigation into allegations that he lied about contacts with suspected terrorists in the 70s.

In France, the debate is more about sex. "Cohn-Bendit should resign, and he should do it now," declared Philippe de Villiers, a senior conservative. "For how many paedophiles have his appalling statements served as justification, or even encouragement?" One signatory of the 1977 petition, Philippe Sollers, admitted yesterday that "there were so many manifestos, we signed them almost automatically". What shocked him now, he said, was that "the whole problem of violence against children was simply not a social problem at the time", but is now.

Libération, the left-leaning French newspaper that emerged from the barricades of 68, devoted four pages to the issue yesterday. It pointed out that in the 70s,

French leftists held "a very serious debate about whether parents should leave their bedroom door open when they were having sex". May 68 did not invent paedophilia, said Libération's editor Serge July. "The existing moral order was the enemy," he said. "The cultural revolution that followed May 68 was a social triumph in many, many ways. But its discourse on the sexuality of children has served to legitimise practices that are, at times, criminal."

Daniel Cohn-Bendit rattrapé par ses écrits

LEMONDE.FR | 22.02.01 | 11h35

"L'Express" publie cette semaine des déclarations de Daniel Cohn-Bendit parues en 1975, dans lesquelles le député européen des Verts raconte qu'il se livrait à des "caresses" à caractère sexuel sur de jeunes enfants alors qu'il était éducateur dans un jardin d'enfants autogéré de Francfort.

Interrogé mercredi 21 février sur France-Inter, M. Cohn-Bendit, a aussitôt démenti qu'il ait pu avoir "des relations sexuelles avec des enfants". "Je n'ai pas eu de relations sexuelles avec des enfants. D'ailleurs, les parents et les enfants ont fait une lettre ouverte en disant (...) qu'il n'y a jamais eu le moindre soupçon de pédophilie ou de relations sexuelles avec les enfants, à l'époque, des gens concernés. Là, il n'y a aucun doute", a-t-il déclaré.

Dans son édition à paraître jeudi 22 février, L'Express reprend des propos de Daniel Cohn-Bendit parus dans son livre intitulé "Le Grand Bazar", publié en 1975 aux éditions Belfond.

"Il m'était arrivé plusieurs fois que certains gosses ouvrent ma braguette et commencent à me chatouiller. Je réagissais de manière différente selon les circonstances, mais leur désir me posait un problème. Je leur demandais : 'Pourquoi ne jouez-vous pas ensemble, pourquoi vous m'avez choisi, moi, et pas les autres gosses ?' Mais s'ils insistaient je les caressais quand même", écrivait-il alors.

"Mon flirt permanent avec tous ces gosses prenait vite des formes d'érotisme", ajoutait-il.

M. Cohn-Bendit a fait valoir sur France-Inter que ce qui est écrit dans "Le Grand Bazar" n'est "pas une réalité", mais "un condensé de faits observés". "Au début de ce livre, je dis que je suis un carrefour des discussions et que sous la forme de 'je' je condense les débats qu'il y a eu sur la sexualité infantile et la réaction des adultes. C'est ça qui est incompréhensible aujourd'hui, mais ce qui est décrit n'est pas une réalité, mais un condensé de faits

observés, discutés au jardin d'enfants par les parents et par les éducateurs", a-t-il précisé.

"J'ai raconté ça par pure provocation, pour épater le bourgeois", répond M. Cohn-Bendit à L'Express, poursuivant : "sachant ce que je sais aujourd'hui des abus sexuels, j'ai des remords d'avoir écrit tout cela".

Selon le député européen, encore cité par L'Express, l'affaire aurait été révélée en Allemagne par Bettina Rohl, la fille d'Ulrike Meinhof, l'une des leaders de la bande à Baader, et à travers lui c'est le ministre allemand des affaires étrangères Joschka Fischer, dont il est proche, qui serait visé. Les déclarations de Daniel Cohn-Bendit de 1975 avaient déjà été publiées par l'hebdomadaire britannique The Observer le 28 janvier et reprises depuis par plusieurs quotidiens européens. Yves Contassot, candidat Vert à la Mairie de Paris, a déclaré mercredi qu'il gardait "toute sa confiance en Daniel Cohn-Bendit" après la publication par L'Express de déclarations du député européen sur des "formes d'érotisme" dans ses relations avec les enfants, jadis. "Je n'ai pas à porter de jugement, ni à dire quelle est la vérité en la matière. C'est à lui de dire ce qui est. Il s'en est d'ailleurs largement expliqué", a ajouté le maire-adjoint du 3e arrondissement.

Daniel Cohn-Bendit "a, semble-t-il, déjà produit des lettres qui infirment absolument tous ces propos, signés des enfants et des parents", selon le candidat. Des parents et des enfants des crèches alternatives de Francfort dans lesquelles Dany Cohn-Bendit avait travaillé dans les années 1970 ont exprimé leur "confiance" à l'égard du député européen.

Une lettre datée du 31 janvier, est signée de dix-huit parents ayant vécu en communauté pendant des années avec lui et de dix de leurs enfants.

S'ils désapprouvent certaines des formules utilisées par M. Cohn-Bendit en 1975 dans son livre "Le Grand Bazar", qu'ils estiment "déplacées", les parents signataires affirment qu'elles étaient "nécessaires pour relancer un débat".

"Le but était d'aller au-delà des interdits de pensée et d'en trouver les limites. Cela n'avait rien à voir avec de l'abus sexuel", écrivent-ils.

"Nous savons qu'il n'a jamais porté atteinte à la personnalité de nos enfants. Au contraire, il l'a toujours protégée. Nous étions, et nous sommes certains, que nous pouvions lui faire entièrement confiance", ajoutent-ils.

De leur côté, les dix anciens enfants de ces crèches, qui ont aujourd'hui entre 20 et 35 ans, rejettent "catégoriquement toute

tentative de rapprochement entre Daniel Cohn-Bendit et des personnes coupables d'abus sexuels sur enfants". Ils se demandent en outre si le but de la publication de ces propos n'est pas "de régler son compte au mouvement de 1968 et à ses protagonistes". Avec AFP

L'autocritique de Daniel Cohn-Bendit sur l'une de ses provocations de jeunesse

LE MONDE | 22.02.01 | 13h34 | chronique

SOUS SON HUMOUR et sa jovialité habituels, on sent un homme secoué, lorsque Daniel Cohn-Bendit monte à la tribune d'un amphithéâtre de la Sorbonne, le 8 février, à l'occasion d'un meeting organisé par les Verts pour leur campagne municipale parisienne. « Cette semaine, ma génération a vécu une des périodes les plus dures de sa vie politique », commence le député européen, de retour dans le Quartier latin, plus de trente ans après mai 68. Puisqu'il doit parler de l'engagement en politique, thème de la soirée, Dany le Rouge revient longuement sur les attaques dont son ami le Vert Joschka Fischer, ministre des affaires étrangères, fait l'objet en Allemagne, à propos de son passé d'extrême gauche. « Il n'a jamais été sur la sellette à ce point dans le débat public, poussé par une presse d'une agressivité incroyable », rapporte, accablé, le député européen.

« Comment peut-on avoir été révolutionnaire et vouloir aujourd'hui représenter la République ? La question que nous pose l'opinion est légitime », poursuit sans faux-semblant « Dany ». Il raconte : « On a sorti tous nos textes, toute notre histoire. Elle n'est pas simplement jolie, on y trouve des pages noires et aussi des pages dont nous pouvons et nous devons avoir honte. »

Pense-t-il alors à ces quelques lignes du Grand Bazar, un livre d'entretiens publié en 1975, où il raconte son expérience au sein d'un jardin d'enfants qui se voulait, dans le contexte de l'après-68, une structure parentale alternative ? On y lit notamment ceci : « Il m'était arrivé plusieurs fois que certains gosses ouvrent ma braguette et commencent à me chatouiller. Je réagissais de manière différente selon les circonstances, mais leur désir me posait un problème. Je leur demandais :

"Pourquoi ne jouez-vous pas ensemble, pourquoi vous m'avez choisi, moi, et pas les autres gosses ?" Mais s'ils insistaient, je les caressais quand même. » Nul ne le sait au moment où il parle.

A la tribune, il poursuit : « Dans ces moments difficiles où l'on vous interroge sur

voire histoire, vous avez envie de la masquer, comme les autres, de l'embellir. Mais je crois qu'un politique qui s'engage doit essayer de s'extirper la vérité, de sa tête, de son corps, et de la mettre en débat. » Interrogé par Le Monde, Daniel Cohn-Bendit assure qu'il ne pensait pas à ce Grand Bazar, dont l'exhumation a fait grand bruit à l'étranger. Il explique qu'il faut replacer la question dans le contexte des années 1970, « où l'on s'interroge sur la sexualité des enfants », à la lecture de Freud ou de Reich. Reconnaît qu'il est « inadmissible » aujourd'hui d'avoir écrit ces lignes. Mais les faits ont-ils eu lieu ? « Je peux facilement m'expliquer là-dessus », répond le député européen. Ce passage, ce n'est pas quelque chose qui a été fait, c'était une provocation. » Daniel Cohn-Bendit évoque un « be-soin maladif et permanent de la provocation ». Aurait-on oublié les débats de l'époque ? « On se demandait sérieusement s'il fallait que les parents laissent leur porte ouverte quand ils faisaient l'amour, ou s'ils devaient la fermer », rappelle-t-il. Il cite la lettre de soutien des parents et des enfants de ces crèches alternatives qui rejettent « catégoriquement toute tentative de rapprochement entre Daniel Cohn-Bendit et des personnes coupables d'abus sexuels sur enfants ». « Une provocation des années 1970 devient intolérable aujourd'hui. Plus personne n'écrirait cela », conclut-il. Pour une fois, il a l'air abattu, fatigué, sous son air d'éternelle jeunesse. Béatrice Gurrey

Autre temps...

LE MONDE | 22.02.01 | 13h37 | chronique

IL Y A vingt-cinq ans, jeune reporter aux infos gênés du Monde, on avait été commis d'office sur ce qu'il convient d'appeler la « couverture » d'un procès. Après un quart de siècle, la mémoire se fait volontiers prescriptive. Mais pas cette mémoire-là, en l'espèce rafraîchie par une plongée dans les archives du Monde.

C'était à Versailles, devant la cour d'assises des Yvelines. Trois hommes étaient jugés, accusés « d'attentats à la pudeur sans violence sur mineurs de quinze ans ». Un chef d'inculpation qui, revisité aujourd'hui, revient à dire affaire de pédophilie. Non pas que les victimes étaient de jeunes enfants. Mais plutôt de très jeunes adolescents, douze ou treize ans, frère et sœur notamment, embarqués dans des jeux sexuels organisés, photographiés et filmés par les accusés. Comme le dira l'un d'eux à l'audience : « Ce qui m'intéressait, c'était de voir la sexualité des enfants. »

Ils s'y intéressaient de très près en effet, ne manquant

pas de participer parfois à cette étude de mœurs. Comme le démontra le procès, où bien loin de décréter le huis clos s'agissant de crimes commis sur des mineurs, le président de la cour d'assises décida ce qu'on appelle la publicité de l'audience. Non pas pour accabler davantage les accusés. Mais peut-être bien pour mieux jeter à bas une véritable campagne pétitionnaire menée, en faveur de ceux-ci, par des intellectuels et personnalités indignés du sort fait aux inculpés maintenus en détention provisoire pendant trois années. Et cette pétition, publiée dans Le Monde du 26 janvier 1977 se terminait par ces mots : « Trois ans de prison pour des caresses et des baisers, cela suffit. Nous ne comprendrions pas que le 29 janvier -les accusés- ne retrouvent pas la liberté. » Au rang des signataires il y avait de très nombreuses personnes fort connues : Louis Aragon, Jean-Paul Sartre, Simone de Beauvoir, Roland Barthes, Francis Ponge, André Glucksmann, Bernard Kouchner, François Chatélet, Patrice Chéreau, Philippe Sollers, Félix Guattari, Jack Lang, pour ne citer qu'eux. Non pas pour les accabler ou juger. Mais pour dire l'esprit un peu étrange de ce temps, où au motif d'une libération des mœurs post-soixante-huitarde et d'une lutte, elle plus fondée, contre les abus de la détention provisoire, des gens fort honorables pouvaient engager leur nom sur une mauvaise cause.

Car l'audience publique le démontra. En fait « de caresses et de baisers », c'est d'une affaire sordide qu'il s'agissait. Avec tout ce que ces affaires de pédophilie ont d'abject, sans qu'il soit nécessaire ici d'en donner le détail. Les accusés furent condamnés à cinq ans de prison avec sursis. L'affaire en resta là. Si l'on est revenu sur cette affaire, et sur l'incroyable imprudence intellectuelle de l'époque en ce domaine, c'est bien sûr par référence aux mésaventures de Daniel Cohn-Bendit pour des écrits de 1975, cités par L'Express. Ces citations sont incontestables. Et incontestablement condamnables. Le premier à le faire en est l'auteur, qui au motif, jadis, de choquer le bourgeois et au nom de la libération sexuelle, reconnaît avoir écrit des imbécillités et s'en repent. Dont acte.

par Pierre Georges

Le débat, pas la chasse à l'homme

LE MONDE | 26.02.01 | 14h19 | analyse

AINSI, le combat des idées vire à la chasse à l'homme. Et la nécessaire critique des illusions sociales s'étudie dans l'expulsion frénétique du mauvais sujet. C'est notre citoyenneté que nous avilissons en laissant avilir, sans analyse ni réflexion, la personne d'un homme politique.

Nous pouvons, comme Européens, ne pas être d'accord avec le ministre Joshka Fischer. Et penser que, comme beaucoup d'anciens gauchistes, il passe de l'autre côté du cheval, côté empire et marché. Mais nous ne pouvons admettre qu'une presse hargneuse lui demande de démissionner parce qu'il aurait pris son petit déjeuner, il y a trente ans, avec telle jeune femme. Ni que la publication des plans d'un appartement puisse tenir lieu de débat politique. Nous ne sommes pas en phase avec les positions dites libérales libertaires ou radical-chic. Daniel Cohn-Bendit, de son côté, a souvent caricaturé et vilipendé celles qui nous sont prêtées. C'est le jeu. Mais nous sommes scandalisés que la vox populi lui demande de démissionner pour avoir consigné il y a vingt-cinq ans ce que presque tout l'establishment intellectuel, et journalistique, de l'époque cosignait des deux mains. Qu'on n'y voie pas un réflexe d'autodéfense ou de classe d'âge. Les soussignés, anciens de Phares et Balises, n'ont jamais épousé les pensées dominantes de la génération parvenue aujourd'hui aux postes de commande. Si nous demandons un minimum de respect pour tous ceux qui prennent part à la conversation nationale, et qu'on ne prenne pas des coups au-dessous de la ceinture pour des arguments, c'est pour mettre en garde nos concitoyens contre ce qui devient une lâcheté dangereuse. Laisser sans broncher le mimétisme médiatique brûler en deux jours ce qu'il a vingt années adoré, et l'éloge tous azimuts de la dissidence couvrir la mise au ban des dissidents maison, ce serait avaliser le remplacement du débat politique et moral (que ce soit sur 1968, le communisme ou le tiers-mondisme) par l'inculpation judiciaire et moraliste d'X ou Z. Ce serait entériner le besoin qu'éprouve une opinion de s'innocenter périodiquement en désignant chaque mois le nouveau bouc émissaire. Ce serait accepter de fuir ce qui devrait être l'objectivation méthodique et sereine du passé, notre passé à tous (ce à quoi, hélas, Cohn-Bendit résiste), dans l'exorcisme et le doigt pointé.

Ce n'est pas seulement dans les affaires sexuelles ou de mœurs que notre bonne société a joyeusement erré et continue de le faire. Pourquoi, puisqu'on y est, ne pas évoquer non seulement le brouillage des générations, mais aussi le rejet sardonique de l'Etat, du principe d'égalité, de l'institution, de la règle collective par tant de plumes et de voix autorisées ? Ne fut-il pas autrement ou non moins pervers dans ses retombées que l'éloge convenu du touche-pipi ? Ou veut-on, là encore, fuir l'observation des causes dans la quête de l'effet ? Et si c'était le même conformisme qui criait hier "vive le trouble-fête" et aujourd'hui "sus au pédophile" ?

Daniel Cohn-Bendit, tes opposants aussi veulent le débat loyal. Régis Debray est écrivain et philosophe. Jean-Claude Guillebaud est éditeur et journaliste. Paul Thibaud est écrivain. par Régis Debray, Jean-Claude Guillebaud et Paul Thibaud

De la subversion par la sexualité à la reconnaissance des droits de l'enfant

LE MONDE | 28.02.01 | 10h30

Révélation de viols et d'assassinats de mineures handicapées, fin du silence couvrant des prêtres et des instituteurs pédophiles, témoignages sur le traumatisme des jeunes victimes, multiplication des procès et des condamnations... Dans le contexte d'aujourd'hui, les phrases publiées par Daniel Cohn-Bendit, en 1975, paraissent condamnables.

Passées totalement inaperçues en leur temps, elles sont considérées à présent comme inacceptables, y compris par leur auteur. Pour ceux qui n'ont pas vécu cette époque, et pour ceux qui l'auraient oubliée, il convient de rappeler combien des déclarations de ce genre étaient courantes dans les années 1970, en particulier entre 1973 et 1976. Il s'agit surtout de faire saisir quelle était leur signification, pour ne pas être victime de cette illusion d'optique qui ferait prendre les soixante-huitards pour des pervers sordides. Sans doute cela arrangerait-il les affaires de quelques-uns. Mais ça ne marche pas. Pour plusieurs raisons. La première est une différence massive entre actes clandestins et discours publics. Les pédophiles que traque la police se cachent. C'est en secret, à l'insu de tous, sous la menace, qu'ils imposent leurs pratiques à des enfants transformés en objets sexuels, et donc

instrumentalisés et avilis. Les nombreuses voix qui se sont fait entendre, au cours des années de l'après-Mai, en faveur de la liberté sexuelle des enfants, le firent au vu et au su de tous, publiquement, dans des publications et des discussions dont le but explicite était toujours de changer la vie pour la rendre plus heureuse. Le principal leitmotiv de ces textes était la libération des enfants, leur autonomie, le développement de leurs initiatives. Jamais il ne s'agissait de les traiter comme des choses, mais au contraire de permettre à leurs désirs de s'exprimer. Sans doute était-ce parfois bien naïf, ou encore équivoque, ou même carrément dangereux. Mais l'horizon de ces débats interminables n'était pas la jouissance égoïste d'un adulte. C'était le rêve de créer le plus de bonheur possible pour tous.

CONJONCTION DE FREUD ET MARX

Quelle logique a conduit, en ce temps-là, à cette idée : la liberté sexuelle généralisée – celle des enfants inclus – accroîtrait le bonheur, voire la liberté tout court ? D'abord, évidemment, la conjonction de Freud et de Marx. Le premier avait découvert la sexualité infantile et les cheminements complexes du désir. Dès le début du XXe siècle, Freud avait montré que le désir sexuel humain n'est pas simplement génital et n'apparaît pas soudainement à la puberté, mais ne cesse d'habiter l'existence depuis les premiers jours. Marx avait mis au jour les mécanismes de l'oppression sociale, rouages de l'exploitation et ruses de l'idéologie. Après 68, on se mit en France à lire Wilhelm Reich, qui avait été à la fois disciple de Freud et militant communiste, et l'on commença à rêver de révolution sexuelle. Il s'agissait de combattre tout ce qui représentait une forme d'autorité, jugée répressive, et de mettre fin à l'emprisonnement des corps et des désirs. C'est pourquoi on vit se développer en même temps les mouvements de libération des femmes, les mouvements homosexuels, les luttes contre les prisons, l'antipsychiatrie et les réflexions sur les multiples formes de sexualité des enfants, leurs jeux polymorphes et leur folklore obscène. Gilles Deleuze et Félix Guattari publiaient en 1972 aux éditions de Minuit L'Anti-Œdipe, où ils dénonçaient la manière dont la psychanalyse enfermait et réprimait la créativité du désir dans les petites histoires de père-mère. Michel Foucault, en 1974, montrait, dans Surveiller et punir (Gallimard), que les prisons, les pensionnats, les asiles,

les collèges, les casernes avaient une même structure disciplinaire, exerçant sur les corps ses micropouvoirs. Leurs travaux nourrissaient les discours et les pratiques de la rébellion antiautoritaire. Le but étant de faire éclater les barrières d'une société qui était encore extraordinairement confinée et conformiste, on en arriva à cette conclusion, qui paraissait alors cohérente et semble aujourd'hui monstrueuse : la séparation sexuelle ordinaire entre enfants et adultes est un symbole de la normalisation et de la répression des désirs.

CONTRE L'ORDRE SEXUEL DOMINANT

Ecrire l'histoire de ce mouvement d'idées reste à faire. L'un des premiers temps forts fut incontestablement, en mars 1973, la publication d'un numéro de la revue Recherches, intitulé Trois milliards de pervers, grande encyclopédie des homosexualités. Dans un article publié sous le titre Pédophilie, on pouvait lire notamment ces propos, d'un adulte nommé Max : "Ce qui me semble aujourd'hui le plus dangereux, c'est l'idéologie selon laquelle chaque classe d'âge baise entre elle. C'est le piège numéro un du réformisme, c'est la nouvelle ségrégation, les jeunes avec les jeunes, les vieux avec les vieux, les impubères avec les impubères". Félix Guattari, directeur de la publication, fut inculpé d'outrage aux bonnes mœurs à cause de ce volume. Il écrivait, en mars 1974, à l'attention du tribunal : "En fait, le vrai motif du procès n'est pas celui d'un "outrage aux bonnes mœurs" : il ne peut s'agir que d'un procès politique", avant de conclure : "Nous ne disons pas que ce livre puisse être lu par tout enfant; nous disons plus: il aurait pu être écrit par la plupart des enfants." On tient ici l'essentiel des composantes qui se sont retrouvées, quelques années, dans des esprits fort divers : les enfants manifestent des formes de sexualité contestant l'ordre sexuel dominant, donc tout ce qui favorise leur épanchement est révolutionnaire – et tout ce qui les combat est réactionnaire, appartient à "l'idéologie hétérosexuelle fascisante" (sic). Qu'on n'aille pas croire que ces idées furent exprimées seulement dans des publications clandestines. C'est aux éditions de Minuit que Tony Duvert publie, en 1973, Paysage de fantaisie et, en 1974, Le Bon Sexe illustré, où des photos de jeunes pénis en érection illustrent ses éloges de multiples relations enfants-adultes. C'est chez Robert Laffont, dans la collection "Libertés 2000" que dirigeait Jean-

François Revel, que René Schérer publie, en 1974, Emile perversi, où il dénonce l'hypocrisie d'une éducation prétendument déssexualisée et plaide pour la libre jouissance des corps enfantins.

C'est encore le philosophe René Schérer, principal théoricien de cette subversion, qui édite, en 1976, avec Guy Hocquenghem, un numéro de la revue Recherches intitulé Co-ire, album systématique de l'enfance. Ce volume, soutenu notamment par Michel Foucault et François Châtelet, réédité en 1977, marque sans doute l'apogée de ce type de discours. René Schérer signe encore chez Galilée, en 1978, un essai intitulé Une érotique puérile. Il y attaque notamment la "législation imbécile", qui exerce une "action ségrégatrice entre les enfants et les adultes". De ces publications, sans doute n'a-t-on pas toujours fait un usage innocent. Elles ont parfois servi de justifications à des pratiques dont les mobiles ou les conséquences étaient tout sauf généreux et libérateurs. Ces dérives ne doivent cependant pas faire oublier que c'était au nom des droits de l'enfant qu'étaient développées ces idées qui semblent à présent si choquantes. Ces mêmes droits aujourd'hui invoqués pour garantir l'intégrité physique et la sécurité mentale des enfants, étaient alors mobilisés pour défendre leur liberté d'action. Peut-être n'était-ce qu'une illusion. Elle était en tout cas aux antipodes des délits pédophiles auxquels les manipulations politiques actuelles tentent de les amalgamer. Pour un Michel Foucault de l'an 2100, le changement radical de l'image du pédophile à la fin du XXe siècle sera un beau sujet d'enquête. Il montrera sans doute comment cette figure de l'infamie s'est durcie et criminalisée en quelques années, en même temps, curieusement, que les homosexualités devenaient acceptables et banales.

Roger-Pol Droit Majorité civile, majorité pénale, majorité sexuelle

LE MONDE | 28.02.01 | 14h21

La majorité est l'âge légal à partir duquel une personne devient pleinement capable ou responsable. Cette notion se décline toutefois différemment selon que l'on parle de majorité civile, de majorité pénale, voire de majorité sexuelle. La majorité civile. Elle est fixée à 18 ans depuis la loi du 5 juillet 1974. Le maintien de la majorité à 21 ans était très contesté après mai 1968. Ce

n'est donc que depuis 1974 qu'"on est capable de tous les actes de la vie civile" dès 18 ans, comme en dispose l'article 488 du code civil. **La majorité pénale.** Depuis 1906, elle est fixée à 18 ans. Avant 18 ans, le mineur est responsable pénalement, mais cette responsabilité est atténuée et modulée selon son âge. A moins de 13 ans, l'enfant peut faire l'objet d'une déclaration de culpabilité mais ne peut être sanctionné pénalement. Il n'est accessible qu'à des mesures éducatives. Entre 13 et 18 ans, il est reconnu à l'adolescent une "excuse de minorité", qui divise par deux les peines encourues s'il était majeur. A partir de 16 ans, les juridictions peuvent cependant écarter l'excuse de minorité au regard de la gravité des faits et de sa personnalité. **La majorité sexuelle.** Elle a été fixée à 15 ans par l'ordonnance du 2 juillet 1945. Jusqu'au début du XIXe siècle, il n'existait pas de majorité sexuelle : un acte sexuel commis par un adulte sur un enfant, avec son "consentement" prétendu, ou sans qu'il n'ait opposé de résistance, n'était pas punissable. Face à la nécessité de protéger l'enfant, une loi du 28 avril 1832 a créé la notion d'attentat à la pudeur sans violence, et fixé la majorité sexuelle à 11 ans, élevée à 13 ans en 1863 puis portée à 15 ans en 1945 ; il s'agissait alors de faire coïncider les dispositions pénales avec le code civil, qui autorisait le mariage des filles à partir de 15 ans. Il est ainsi admis qu'en dessous de 15 ans l'enfant ne peut disposer librement de sa personne : toute relation sexuelle entre un majeur et un mineur est donc prohibée. Les relations sexuelles sans violence entre les mineurs eux-mêmes (de même sexe ou de sexe opposé), quel que soit leur âge, ne sont plus réprimées. A l'inverse, même après l'âge de la majorité sexuelle, le code pénal punit toujours l'atteinte sexuelle sans violence sur mineur de 15 à 18 ans commise par un ascendant ou une personne ayant autorité.

Que reste-t-il de la révolution sexuelle de mai 68 ?

LE MONDE | 28.02.01 | 10h22

La controverse sur les écrits contestables publiés par Daniel Cohn-Bendit en 1975 illustre certaines dérives de la libération des mœurs lancée au début des années 70. Des médecins et des militants témoignent des confrontations sur la pédophilie et défendent les acquis de cette époque. **FAUT-IL BRÛLER Mai 68** et les années 70 parce que, sous couvert de libération sexuelle, cette période

aurait été celle de l'apologie de la pédophilie? Dans son numéro du 22 février, L'Express exhume les écrits de Daniel Cohn-Bendit publiés en 1975 dans Le Grand Bazar, à propos de son expérience d'éducateur dans un jardin d'enfants autogéré à Francfort: "Il m'était arrivé plusieurs fois que certains gosses ouvrent ma braguette et commencent à me chatouiller. Je réagissais de manière différente selon les circonstances mais leur désir me posait un problème. Je leur demandais: "Pourquoi ne jouez-vous pas ensemble, pourquoi vous m'avez choisi, moi, et pas les autres gosses?" Mais s'ils insistaient, je les caressais quand même." Au-delà du cas Cohn-Bendit, se trouve revisitée une période historique qui a entraîné un bouleversement en profondeur de la société française. "Trente ans après, il existe une incapacité à poser le regard de l'historien sur ces transformations et les resituer dans leur contexte", regrette Hervé Hamon, qui, avec Patrick Rotman, a dressé, dans Génération (Le Seuil, 1988), le portrait des soixante-huitards. "Ce n'est pas parce que des ans ont écrit sur les murs: "Il est interdit d'interdire" que l'on peut réduire Mai 68 et les années qui l'ont suivi à "Tout est permis", insiste Hervé Hamon. C'est aussi de là qu'est parti le mouvement, initié par les féministes, visant à la criminalisation du viol. Nous avons été confrontés à des dérives, mais il ne faut pas s'étonner que ce bouleversement ne se soit pas fait de manière parfaitement ordonnée." La découverte de la sexualité infantile n'est pas une invention de Mai 68, mais une notion centenaire que nous devons à Freud. Et présenter les soixante-huitards comme une génération globalement porteuse d'une morale considérant la pédophilie comme admissible, c'est confondre le fait que le débat sur l'ensemble des aspects de la sexualité — les rapports hommes-femmes, le mariage, l'homosexualité... — soit venu sur la place publique avec la revendication, par quelques-uns, d'une pédophilie consentie. C'est aussi oublier que ces positions étaient massivement récuses au sein de ceux qui réclamaient une émancipation, et passer à la trappe l'ordre moral, bousculé par la vague de Mai 68, qui faisait peser un silence de plomb sur tout ce qui touchait à la sexualité, celle des jeunes en particulier. Ancienne secrétaire générale du Syndicat national unitaire des instituteurs (Snuipp-FSU),

tendance Ecole émancipée, militante féministe dans les années 70, Danielle Czalczynski se souvient "des discussions souvent vives qui opposaient les hommes et les femmes sur le fait de "jouir sans entrave" même avec les enfants".

Elle a vécu cette période à travers un double prisme : celui de femme et d'enseignante. "En tant qu'enseignante, j'ai été beaucoup marquée par la découverte des désirs enfantins mais j'étais opposée, en tant que femme, à ceux qui dérivèrent sur les rapports entre adultes et enfants, en faisant abstraction du rapport de pouvoir." Au sein de l'extrême gauche, le combat au sujet des thèses favorables à la pédophilie a en effet été vif. Hervé Hamon rappelle que c'est en partie sur cette question que le groupe Vive la révolution, dirigé à l'époque par Roland Castro et son journal Tout, s'est auto-dissous en 1971. "J'étais rédacteur en chef adjoint de Politique Hebdo et nous avons refusé de passer un entretien avec René Schérer, professeur à Paris-VIII, en raison de ses positions pro-pédophiles", raconte Hervé Hamon. Le docteur Jean Carpentier, auteur en 1971 du tract "Apprenons à faire l'amour", diffusé dans les lycées et qui lui a valu un an d'interdiction d'exercice, évoque de la même manière l'arrêt du périodique Tankonalasanté, revue critique de l'institution médicale face aux tentatives d'un courant favorable à la pédophilie de s'en servir comme vecteur de ses idées.

Au nom des libertés, certains ont défendu la clémence dans certaines affaires de pédophilie. Le psychiatre Gérard Vallès a été signataire, en janvier 1977, aux côtés de Louis Aragon, André Glucksmann, Félix Guattari, Bernard Kouchner, Jack Lang ou Jean-Paul Sartre, d'une pétition demandant la remise en liberté, après trois ans de détention préventive, de trois hommes comparaisant devant les assises des Yvelines pour "attentat à la pudeur sans violence sur mineurs de quinze ans". Il se souvient qu'"à l'époque, les lois en vigueur étaient très obsolètes et la façon dont les tribunaux les appliquaient l'était encore plus", mais rappelle qu'au cours des années 70, "des gens comme Gabriel Matzneff avaient transformé la pédophilie en art littéraire et leurs propos n'étaient pas alors condamnés comme ils le sont aujourd'hui". Dans sa formation d'institutrice, Danielle Czalczynski souligne à quel point "le fait de découvrir que les enfants avaient des

désirs sexuels l'a beaucoup interrogée. Le regard des psy nous aidait à mieux comprendre les enfants. Je l'ai vécu comme une ouverture comme un débat intellectuel, on entrait dans la compréhension des individus. Il s'agissait de voir l'enfant derrière l'élève." Selon Danielle Czalczynski, ce débat dans les années soixante-dix a permis d'avoir "un regard beaucoup moins unilatéral sur les difficultés de l'enfant, de mieux connaître son histoire et d'être plus attentif aux signes de maltraitance". Le bilan de cette période oblige aussi à évaluer, à distance, les effets des passages à l'acte sexuel entre adultes et enfants: "Ils ont eu des effets désastreux, parfois, moins par eux-mêmes que par la réaction de l'entourage", constate Lysia Edelstein, psychologue à la Protection judiciaire de la jeunesse, qui accueille les délinquants mineurs. Très investi dans la prise en charge des toxicomanes, le docteur Jean Carpentier, évoque ces "secrets de famille, pas très jolis, ces histoires d'attouchements sexuels dans l'enfance par le père ou un oncle retrouvées chez beaucoup de toxicomanes, en particulier les femmes". La reconnaissance de l'enfant comme une personne et de la nécessité de le protéger contre la pédophilie a aussi eu pour effet que "des éducateurs aujourd'hui ont très peur de ce qui apparaîtrait comme une attitude ambiguë vis-à-vis d'un enfant ou d'un adolescent, surtout si ce dernier est "sollicitant", confie Lysia Edelstein, ce qui souligne l'importance de la formation dans ce domaine.

Craignant que l'on revienne, à l'occasion du débat en cours, sur des libertés acquises, la psychanalyste Elisabeth Roudinesco insiste sur un ensemble de points indissociables: "Il faut admettre que les enfants ont une sexualité et jouent entre eux à "touche-pipi"; qu'ils peuvent même avoir des désirs sexuels pour des adultes. Mais il faut aussi expliquer aux enfants qu'ils ne doivent pas se laisser toucher par des adultes. C'est en parlant précocement de sexualité aux enfants, avant même cinq ans, qu'on leur permettra d'être mieux protégés des tentatives d'attouchement et d'abus sexuel."

Paul Benkimoun et Sandrine Blanchard

Strengere maatregelen tegen pornografie

Het kabinet wil de minimumleeftijd voor modellen op pornografische afbeeldingen verhogen van 16 naar 18 jaar. Bovendien wil het virtuele kinderporno verbieden en het onderscheid tussen gedwongen poseren en vrijwillig poseren schrappen. Het argument voor deze strengere wetgeving is dat door de toename aan

Feit & Vooroordeel, nummer 2, februari 2001 (Empowerment Lifestyle Services)

virtuele porno er steeds moeilijker onderscheid te maken is tussen werkelijk gedwongen seks en vrijwillig poseren. Het voorstel is inzet van een stevig debat. Sommigen zijn blij met de meer strenge aanpak, die meer armslag biedt voor de politie en justitie. Anderen wijzen erop dat de seksuele zelfbeschikking van jongeren door het voorstel in het nauw komt en gecriminaliseerd wordt. (PD)

Voorwaardelijk voor seks met meisje

Van een verslaggever

BD 3/3

DEN BOSCH - Een 38-jarige Bosschenaar is door de rechtbank in Den Bosch veroordeeld tot een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden met een proeftijd van drie jaar, omdat hij een seksuele relatie heeft onderhouden met een jong meisje. De relatie begon toen het meisje 13 was en duurde tot haar vijftiende.

De officier van justitie had tegen de man een maximale werkstraf (240 uur) geëist, gecombineerd met een half jaar voorwaardelijk en enkele bijzondere voorwaarden. De officier had ook gevraagd om een contactverbod met het meisje en haar familie, en om begeleiding door de reclassering gedurende de extra lange proeftijd van drie jaar. De man gaf er tijdens de zitting blijk van dat

hij nog steeds geen kwaad zag in zijn relatie met het meisje. Ze waren verliefd geworden en logischerwijs was daar op een gegeven moment seksueel contact uit voortgevloeid, vertelde hij de rechters.

Ontdekking

Het meisje heeft ook na de ontdekking van de relatie door haar moeder lang vol gehouden dat ze van de man hield en niet wilde dat hij gestraft werd. Door de behandeling die ze nu ondergaat, is ze gaan inzien dat het toch fout is geweest. Het meisje heeft nu het contact met haar moeder weer hersteld. De gedragsdeskundigen hebben de man omschreven als een kinderlijke en zwak begaafde man die in het meisje een gelijkwaardige partner heeft gezien. Bovendien is hij psychisch erg kwetsbaar en bestaat de kans dat het psychisch helemaal mis gaat als hij in de gevangenis belandt.

zaterdag 24 februari 2001

De Telegraaf

door
MILCO AARTS
en
JOAN VAN
DEN DUNGEN

MEISJE VAN 11 JAREN IN SEKSUELE OUDERE MAN

Dit is het verhaal: een moeder ontdekt dat haar dochter van twaalf al een jaar een seksuele relatie onderhoudt met een, volgens deskundigen, zwakbegaafde man van 38. Ze beweegt hemel en aarde om er een eind aan te maken, maar iedereen die ze om hulp smeekt — de politie en tal van hulpverleningsinstaties — laat het erbij zitten.

Na jaren vechten haalt de moeder eindelijk haar gelijk. Komende week besluit de rechter of en zo ja waartoe de man in kwestie

wordt veroordeeld. De officier van justitie heeft 240 uur dienstverlening geëist.

„Voor een inbraak krijg je meer straf”, vindt moeder Lies de Kruyff die haar verhaal vooral wil vertellen als waarschuwing voor andere ouders. „Wat ons is overkomen, kan iedereen gebeuren. Mijn kind is beschadigd. Zij en ik zijn door een hel gegaan, maar die man loopt vrij rond. Hij bedreigt ons en heeft van deze tragedie maar één ding geleerd: 'Ik kom overal mee weg'.”

'Hij heeft hier niks van geleerd'

Tussen moeder en dochter gaat het sinds kort wel weer goed. In een van de laatste brieven die Fleur aan haar moeder stuurde, schrijft ze: „Lieve mama, ik hoop dat we nooit meer het contact verbreken. Ik hou heel veel van je en ik ga nu heel goed me best doen. Ik wil het liefst weer thuis wonen...” Een jaar eerder weigerde Fleur nog haar moeder te zien, hield ze bij hoog en bij laag vol dat haar moeder haar mishandeld had en zei ze te overwegen aangifte tegen haar te doen.

Vriendschap

In 1996 ontmoette Fleur, elf jaar oud, John T. die in de buurt van haar opa woont. Hij zat voor zijn woning. Ze maakten een praatje en het klikte. Er ontstond een vriendschap. „Daar was ik dus niet blij mee”, zegt Lies de Kruyff nu, „ik heb die man gezegd dat ik het maar vreemd vond, een volwassene met zo'n meisje. Ik zei hem dat hij haar de volgende keer maar moest wegsturen. Maar hij lachte en zei dat hij zich mijn zorgen kon voorstellen,

maar dat er niets aan de hand was. Ze konden alleen zo leuk praten.”

Maar al snel zag De Kruyff meer tekenen die erop wezen dat er meer aan de hand was. Ze vond een van de achthonderd brieven die John T. haar dochter uiteindelijk zou schrijven. Hij schreef dat hij zo blij was dat hij met Fleur kon praten over zijn problemen met alcohol en drugs en dat hij

zijn polsen door zou snijden als ze er niet meer was. „Wat is dat voor flauwekul, dacht ik, dat schrijf je een meisje van elf toch niet?”, zegt de moeder in haar woonkamer ergens in Den Bosch.

Het kwartje viel pas echt toen Lies de Kruyff op een dag bij haar vader in de straat was. Een buurtbewoner kwam op haar af en zei: „Weet je wel dat je dochter weer bij hem binnen zit?” De Kruyff: „Ik wist niet beter dan dat ze bij een vriendin speelde. Ik werd boos en ging onmiddellijk naar T.'s huis. De luxaflex was naar beneden. Ik belde aan, maar er werd niet opengedaan. Op dat moment

Wat mevrouw Lies de Kruyff (39) is overkomen, is te schrijnend om een soap te kunnen zijn. Te schrijnend ook is dat hulpverleningsinstaties zo konden falen. De gevolgen zijn ernaar: Fleur*, de inmiddels 16-jarige dochter van de alleenstaande Lies de Kruyff, zit momenteel in een instelling. De langdurige relatie met een 27 jaar oudere man heeft diepe sporen achtergelaten. Het gaat slecht met haar, ze volgt intensieve therapie.

kwam er een soort oerdrift in me naar boven. Ik heb daar op die deur staan bonken en toen ben ik naar achteren gend. Gelukkig stond de keukendeur open, anders was ik door het raam gegaan. Toen ik naar binnen liep en Fleur riep, kwamen ze de keuken in. Op dat moment wist ik zeker dat ze iets wilde verbergen, dat ze misschien wel een seksuele relatie hadden, maar ik kon het niet bewijzen. Veel later heeft Fleur dat ook toegegeven.”

Volgens Lies de Kruyff ging ze in 1996 voor het eerst naar de politie om aangifte te doen. Maar ze konden haar niet helpen. „Als moeder voelde ik dat die hele relatie niet deugde, dat ze ook seks met elkaar hadden, maar ik had natuurlijk geen enkel bewijs”, zegt De Kruyff. De politie meldt desgevraagd niets te weten van een aangifte in 1996. Woordvoerder Rob van Velsen: „De eerste aangifte die wij hebben dateert van juli 1998 en toen was alleen maar bekend dat het meisje omgang had met een veel oudere man. Pas in 1999 werd duidelijk dat het hier ook een seksuele relatie betrof. Toen zijn we direct met een onderzoek gestart.”

Huisdokter

Pas in 1999 kwam voor Lies de Kruyff het definitieve bewijs dat haar dochter, inmiddels 14, seks had met John T. „Fleur kwam in paniek thuis, zei dat ze aan de pil moest en dat er een condoom was gescheurd. Ik ben direct naar de politie gegaan om proces-verbaal op te maken. Ook

Hulpverleners waren jarenlang doof voor hulpkreten van moeder

ben ik naar onze huisdokter gegaan om hulp. Maar hij zei dat hij niks kon doen behalve haar de pil voor te schrijven. Ik ben naar plaatselijke hulporganisaties geweest om hulp, naar het RIAGG, naar de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociaal Raadslieden, de Rechtswinkel, maar ze verwezen me allemaal van het kastje naar de muur of terug naar de politie.”

Maar ook al deed de politie onderzoek, in de inmiddels heftig opgebloeide relatie tussen Fleur en T. veranderde niets. Ondertussen liep de spanning thuis op. Een zomervakantie kwam en Lies de Kruyff gaf haar dochter zeven weken huisarrest om haar zo weg te houden bij John T. Fleur, die steeds zekerder wist dat John T. de liefde van haar leven was, mocht alleen het huis uit in het bijzijn van haar moeder. De toestand werd onhoudbaar. Fleur kreeg driftaanvallen waarin ze met alles smeed wat ze in haar handen kon krijgen. Ze sloeg haar moeder in het gezicht.

„Ik heb me geweldig moeten beheersen”, zegt Lies de Kruyff. „Fleur heeft later wel gezegd dat ik haar heb mishandeld, maar dat moest ze zeggen van T. De waarheid is dat ik haar nooit heb aangeraakt. En het klinkt misschien raar, maar ik heb het niet gedaan omdat ik haar tegen mezelf moest beschermen. Ik was bang dat als ik haar zou slaan, dat ik dan niet zou stoppen, ik was bang dat er ongelukken zouden gebeuren. Fleur en ik hebben altijd een goed contact met elkaar gehad. We waren niet alleen

maar moeder en dochter, we waren ook vriendinnen. Maar in die tijd herkende ik mijn dochter niet meer, ze was de duivel geworden.”

Ook op school ging het mis. Fleur bezocht een vmbo-opleiding en boekte aanvankelijk goede resultaten, maar al snel nadat ze John T. leerde kennen kelderden de cijfers. De schoolleiding had grote problemen met de bezoeken die T. haar bracht in de pauzes en na de lessen. Fleur werd gewaarschuwd: John T. was niet welkom en zelf moest ze

■ Lies de Kruyff, alleenstaand ouder van Fleur. „Ik wist dat het fout zat met mijn dochter en zocht overal hulp, maar ik werd van het kastje naar de muur gestuurd.”

FOTO: GERARD DAMOISEAUX

„Mijn kind en ik zijn door een hel gegaan en hij loopt vrij rond”

*De naam van de dochter is veranderd in Fleur uit privacyoverwegingen

'Ik ben bang dat hij ons vroeg of laat iets gaat aandoen'

■ John T. begint op zijn 38ste een relatie met de elfjarige Fleur. Volgens T. maakt het voor de liefde niet uit hoe oud iemand is. Fleur is na een verboden verhouding van vijf jaar inmiddels een andere mening toegedaan. Ze voelt zich gemanipuleerd en heeft haar jeugd als tiener niet kunnen beleven.

GEENSCENEERDE FOTO. JOHANNES DALHUIJSEN

stoppen met haar pogingen om andere leerlingen in contact te brengen met T. Het was tegen dovemansoren gezegd. Fleur en John T. gingen door, met als gevolg dat Fleur tegen een schorsing aanliep. Ook op andere momenten ging het fout. Tijdens een les in het handarbeidlokaal zette Fleur een Stanley mes tegen haar polsen en sneed. Hoewel de verwondingen oppervlakkig waren, was de paniek groot. Ook hongerde ze zichzelf uit en viel veertien kilo af.

Woedeaanval

Dat er eindelijk verandering in de situatie kwam, was te danken aan een woedeaanval van moeder Lies. Op bezoek bij de Raad voor de Kinderbescherming besloot ze de buien van haar dochter na te spelen. „Het leek me goed om ze daar eens te laten zien hoezeer het thuis uit de hand liep, dus ik begon met van alles te gooien. Het idiote was alleen dat ik inmiddels zoveel woede had over de hele situatie dat ik niet meer kon stoppen. Ik klieperde een heel bureau om. Daarna kon opeens alles. Ze waren vreselijk geschrokken en dachten natuurlijk: dat mens gaat d'r dochter nog eens iets aandoen. Gevolg was dat Fleur uit huis werd geplaatst. Ze kwam in een instelling en mij werd beloofd dat ze daar zoveel taken zou krijgen dat ze geen tijd meer zou hebben om John T. te zien.”

En dat liep anders. Ze bleef John T. zien, heel veel zelfs, want het regime bleek juist erg soepel. Wie Fleur niet meer zag: haar moeder. Omdat ze dat zelf niet meer wilde en omdat hulpverleners dat beter vonden. De contacten met T. bleven daarentegen gewenst, omdat gedacht werd dat hij van nut kon zijn bij de therapie. Voor het gemak werd daarbij uit het oog verloren dat Fleur en T. frequent seks met elkaar hadden, hetgeen voor de wet strafbaar was. Later werd een voogd aangesteld die seksuele omgang verbood, maar getuigen zagen T. en Fleur in de stad met elkaar zoenen.

Dat hulpverleners met het willens en wetens toestaan van de relatie tussen Fleur en John T. de wet overtraden, was laakbaar. Daarnaast was het ook nog eens slecht voor Fleur, zegt haar voogd, Marianne Castelijns. In een brief aan het Openbaar Ministerie in Den Bosch schrijft ze in mei 2000 onder meer dat de relatie haar heeft „geblokkeerd in haar verdere sociale ontwikkeling”. Ook heeft de verhouding de relatie tussen Fleur en haar moeder verstoord en „lijkt ze verantwoordelijk voor de gebrekkige autonomie-ontwikkeling van Fleur”.

Lies de Kruijff zag haar dochter een jaar lang niet. Pas toen Fleur overging naar een derde hulpverleningsinstelling, in Zetten, werd het contact hersteld. En daarmee kwam er voor haar ook een begin van rehabilitatie, aangezien hulpverleners voor het eerst erkenden dat De Kruijff tot het uiterste was gegaan om haar kind te beschermen. Ook Fleur zelf kwam in Zetten tot het inzicht dat ze jaren-

lang was gemanipuleerd door T. en dat ze de relatie eigenlijk helemaal niet wilde. In een verklaring aan de officier van justitie die de zaak behandelde, zei Fleur dat ze hoopte dat T. een lange gevangenisstraf zou krijgen voor wat hij haar had aangedaan.

Kinderlijk

Die lange gevangenisstraf lijkt er niet te komen. Gedragsdeskundigen, die de inmiddels 42-jarige T. op verzoek van de rechtbank onderzochten, kwamen tot de conclusie dat T. een kinderlijke en zwakbegaafde man is die in Fleur een gelijkwaardige partner heeft gezien. Bovendien is hij volgens deze rapportage erg kwetsbaar en is de kans niet denkbeeldig dat het in de gevangenis helemaal mis gaat met hem.

Deze inzichten hebben de rechtsgang naar alle waarschijnlijkheid beïnvloed. De officier van justitie, mevrouw M. van Thiel, heeft ervoor gekozen T. te vervolgen voor het hebben van een seksuele relatie met een meisje vanaf haar dertiende tot vijftiende levensjaar. Ze eist een werkstraf van 240 uur. Lies de Kruijff: „Ik heb de officier van justitie er mondeling en schriftelijk op gewezen dat de seksuele relatie begon op Fleurs elfde jaar, maar ze heeft dat niet overgenomen. De strafmaat voor een seksuele relatie met iemand jonger dan twaalf is hoger dan die voor seks met een dertienjarige. „Ik moet ook aan de dader denken”, zei ze tegen me. „Als die straks de gevangenis

in gaat en zelfmoord pleegt, dan heb ik een probleem”.

John T. zelf wil geen enkel commentaar geven. „Mijn advocaat heeft me verboden iets te zeggen”, meldt hij telefonisch. „Wilt u commentaar hebben, dan moet u bij hem zijn.” Zijn raadsman, mr. T.A.M. van der Ven, wil alleen maar kwijt dat hij vrij spraak vraagt voor zijn cliënt. „Meneer T. is door deskundigen verminderd toerekeningsvatbaar verklaard. Zijn feitelijke leeftijd was weliswaar 38 toen de relatie begon maar zijn psychische leeftijd ligt veel lager, ongeveer op het niveau van het meisje. Daarnaast was er sprake van vrijwilligheid aan haar kant en gaat het hier om een langdurige liefdesrelatie. Verder is het zo dat voor mijn cliënt de relatie met Fleur een afgesloten hoofdstuk is.”

Dat laatste is nog maar de vraag. Tijdens de rechtszitting vorige week vroeg de rechter aan T. of hij vond dat zijn relatie met Fleur definitief voorbij was. Nee, zei T., dat geloof ik niet. Ook vertelde hij nergens spijt van te hebben en de relatie zo weer over te willen doen. Toen de rechter vroeg of T. vond dat een partner met wie hij een relatie zou hebben in ieder geval een minimumleeftijd moest hebben, ant-

woordde T. ontkennend. Hoe jong ze was, was niet belangrijk, het ging om de liefde.

„Dat is het enge”, zegt Lies de Kruijff. „Als hij straks een kind van vijf tegenkomt, voor wie hij net zo'n liefdesobsessie voelt als voor Fleur, dan gaat hij er weer voor. Hij heeft hier niks van geleerd, of het moet zijn dat hij overal mee wegstroomt. Nu krijgt T. waarschijnlijk alleen maar 240 uur werkstraf, omdat hij niet tegen de gevangenis zou kunnen. Man, ik heb er al veel meer dan duizend uur op zitten om mijn dochter tegen hem te beschermen.”

Daarnaast heeft de officier van justitie geëist dat T. ten minste drie jaar uit de buurt blijft van Fleur en haar moeder, op straffe van zes maanden gevangenis. „Dat klinkt goed”, zegt De Kruijff, „maar de praktijk is dat hij me nu al niet met rust laat. T. bedreigt me, ik krijg allerlei bestellingen naar mijn adres gestuurd en de sociale dienst heeft een valse tip gekregen dat ik zou frauderen. T. ziet in mij natuurlijk de grote boosdoener die zijn liefde heeft afgepakt. Ik ben bang dat hij Fleur en mij vroeg of laat iets gaat aandoen. Wij zijn de ouders geworden, hij het slachtoffer. Heel vreemd hoe het allemaal gaat. Soms heb ik het gevoel dat ik in een horrorfilm leef.”

Vreselijk

Ik vind verliefd zijn een vreselijk gevoel. Vooral omdat de liefde bij mij altijd onbereikbaar is. Je zal wel denken dat ik gek ben als je hoort wie ik nu leuk vind. Hij is van de televisie, is getrouwd en 14 jaar ouder dan ik. Heel onbereikbaar dus. Maar voor mij een obsessie, heb ik het idee. Ik wil alles van hem weten, denk de hele dag aan hem en vraag me steeds af: wat zal hij nu aan het doen zijn?

Of is dat HET verliefd zijn? Ik weet het niet meer, hoor. Ik ben ook steeds bang dat ik iets van hem mis. Dat hij in een programma op de tv zit maar dat ik het niet weet. Of dat ze het op de radio over hem hebben. Bij elk programma probeer ik te achterhalen wie de gasten zijn. Ik zou er vanaf willen. Maar het erge is: ik kan het niet. Ik zeg zo vaak tegen mezelf: vergeet hem. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Ik probeer ook afleiding te zoeken. Dat helpt wel, maar tijdelijk. Ik vergeet hem even, maar hij komt weer terug in mijn gedachten. **VTKO 3-2**
Beau (16)

Jonge adonis (11) wil geld en seks

ROTTERDAM - Een eigenares van een winkel op de Noordmolenwerf werd op Valentijnsdag wel met een hele jonge adonis geconfronteerd. De jongen, pas elf jaar oud, kwam de winkel binnen en bedreigde de vrouw met een groot stuk glas. Hij zou de vrouw in de borst steken als ze niet snel geld gaf. Ook wilde hij seks met haar en betastte hij haar onzedelijk, zo meldt de politie. De winkelierster wist de mini-adonis zonder buit de zaak uit te werken. **AV 15/2**

'Kleuterhuwelijk' op Valentijnsdag

Je kunt niet vroeg beginnen. Zolets dergeliks zullen de ouders Sofie Augustijn en Levi Heuser, beiden vijf jaar oud, gedacht hebben. In het stadhuis in Dordrecht trad het jonge bruidspaar in het kader van **8 PITY** Valentijnsdag in het huwelijk. De klasgenoten van het bruidspaar van de Noordhovenschool in Dordrecht waren getuige en na aftoep was er uiteraard een bruidstaart en werd de huwelijksakte getekend. FOTO: WFA

USA Today

Vroege puberteit

Amerikaanse meisjes komen steeds vroeger in de puberteit. Volgens een onderzoek ontwikkelt 27 procent van de zwarte meiden op achtjarige leeftijd borsten en schaamhaar. Bij hun blanke leeftijdsgenootjes is dat zeven procent. Op negenjarige leeftijd is dit 77 en 33 procent. Gegevens over de eerste menstruatie zijn niet bekendgemaakt. Mogelijk zijn chemicaliën door milieuvuiling en vet een verklaring.

Vier op de tien jongeren doet aan onveilige seks

LEERDAM - Bijna vier op de tien jongeren tussen de 16 en 20 jaar heeft onbeschermd seks met een nieuwe partner. Dat blijkt uit een onderzoek van condoomfabrikant Durex, uitgevoerd door SSL Healthcare Nederland. Daaruit blijkt ook dat jongeren van deze leeftijd gemiddeld 99 keer per jaar seks zegt te hebben, iets minder dan de groep 21- tot 24-jarigen, die met 101 keer per jaar seksueel het actiefst zou zijn. (ANP)

België griezelt verlekkerd van seks

Van onze correspondent Rob Gollin BRUSSEL

Het deed de politiecommissaris van Kasterlee denken aan zijn lessen geschiedenis, toen hij kennismakte met 'de orgieën van de vadsige keizers van Rome'. Een juriste van de Katholieke Universiteit Leuven zei van haar stoel te zijn gevallen bij het zien van de beelden. 'Vuiligheid, maar pure marginaliteit', suste de exploitant van een discotheek in Hasselt. Niet iedere bezoeker is erop uit om 'als een kudde schapen naar een neukend stel te gapen'.

De Belgen zijn wederom in de ban van het bloot. Eerst verwekte slagersvrouw Betty in de Vlaamse versie van *Big*

Pijn VPKD 10-2

Hallo, ik ben Eva en 10 jaar. Maar ik krijg al borsten. Niet dat ik er erg mee zit, maar als ik me buk doen ze pijn. Ook in bed heb ik er last van. Ik lig meestal op (altijd) mijn zij. Dan drukken mijn armen ertegenaan. Dat doet pijn. Dit wou ik even kwijt. En ik wil graag (positieve) reacties terug. **Eva (10)**
Pijnacker

Japane scholieres vaak lastiggefallen in trein

JAPAN In Japan heeft bijna driekwart van de vrouwelijke middelbare scholieren last van seksuele intimidaties in de trein. Dat blijkt uit een onderzoek dat gisteren is gepresenteerd. De onderzoekers hebben vierhonderd meisjes ondervraagd op twee particuliere middelbare scholen in de Japanse hoofdstad Tokio. Van de scholieren zei 71,6 procent wel eens seksueel te worden geïntimideerd in de trein. Als mogelijke oplossing zei 70,5 procent speciale wagons voor vrouwen te willen. (ANP)

Brother opschudding door gemakkelijk uit de kleren te gaan. Met ongekende gretigheid griste de natie de *Playboy* met haar foto's uit de schappen. Vervolgens laaiden er heftige discussies op over het 'weinig omzwachtelde' taalgebruik (lul, kut) in de jongste campagnes voor veilig vrijen.

En nu staan dan de discotheken in de branding. De actualiteitenrubriek *Telefacts* van de commerciële zender VTM registreerde er, soms met verborgen camera, vrijscènes op de podia die weinig te raden overlieten. Minderjarigen keken belangstellend toe. Toen de reportagemakers de opnames aan justitie lieten zien, kondigden de opsporingsautoriteiten prompt een onderzoek aan. De verdenking: openbare zedenschennis en aanzetten tot ontucht.

Als of het er bij ons altijd zo wulps aan toegaat, meesmullen de exploitanten van de in opspraak geraakte danspaleizen: de Zillion in Antwerpen, de BBC in Sint Niklaas en Level 2 Level in Kasterlee. Niet dat de bezoekers er gewoon-

lijk de Engelse wats en oe foxtrot beoefenen, maar in de Zillion bijvoorbeeld zijn jaarlijks maar vijf thema-avonden - de Zundays - expliciet gewijd aan erotiek; het publiek weet bovendien dat er erotische live-acts worden opgevoerd.

Maar de betrokken gemeentebesturen zijn niet overtuigd en overwegen op te treden. De Zillion neemt het zekere voor het onzekere: de Zundays stoppen. De uitbater daagt *Telefacts* wel voor de rechter.

De Standaard

Porno in disco Wo 21 Feb 01

Een item van het Belgische journaal heeft eergisteren voor nogal wat opschudding gezorgd. Op televisie was te zien hoe discotheken met pornoshows hun klanten amuseerden. De uitgaansgelegenheden werden echter ook door minderjarigen bezocht. Uitbaters die de goede naam van hun dancing willen behouden, pleiten nu voor een kwaliteitslabel van discotheken.

Overvallertje van tien jaar

Van onze Rotterdamse redactie TEL 152 ROTTERDAM, donderdag Een winkelierster aan de Noordmolenwerf in Rotterdam werd gistermiddag geconfronteerd met een overval van nauwelijks tien jaar oud, die bovendien uiterst vrijpostig was.

Het kereltje, gehuld in Feyenoordkleding, bedreigde de vrouw met een groot stuk glas en probeerde haar daarmee in de borst te steken. Ook zag hij kans haar onzedelijk te betasten. Bovendien liet hij haar in obscene bewoordingen weten dat hij seks met haar wilde.

Het overvallertje eiste ook geld, maar toen de vrouw hem een paar flinke klappen wist te verkopen, vluchtte hij zonder buit.

ZIEK VAN SEKS

Modern en beschaafd als we zijn - en dus stilzwijgend - kijken we toe hoe steeds

grotere delen van onze samenleving door de seksindustrie worden vergiftigd.

Pornografie is werkelijk overal en voor jong en oud (vaak zelfs kosteloos) toegankelijk.

Is het tijd nog te keren?

DOOR: LISETTE THOOF

"Kijk jij eigenlijk wel eens naar porno op internet?" vroeg ik mijn zoon van veertien. "Ehhh, nee..." zei hij met een lachje. "Niet echt." Met andere woorden: ja. Van een vriendin hoorde ik dat ze op de familiecomputer kan zien welke websites het laatz bezocht zijn door haar opgroeiende zoons, en dat ze daar regelmatig namen als www.tuck.com tegenkomt. "Ik zit er niet mee", zegt ze. "Je ziet bijna niets op het scherm, alleen wat gefilterd in een hoekje - om de echte porno te downloaden moet je altijd eerst betalen met een creditcard en dat kunnen

ze toch niet. Laat ze hun nieuwsgierigheid maar uitleven en niet onderdrukken. Dat lijkt me gezonder." Er zijn steeds meer filters te koop die je op je computer kunt zetten en die de toegang tot websites vol seks en geweld versperren.

Maar een zekere vorm van repressieve tolerantie lijkt verstandiger: als alles verboden is, zullen ze dan niet des te bege-riger op zoek gaan? Toch is het niet makkelijk van de tafel te vegen, die overvloed aan seks en porno waaraan onze kinderen blootstaan. Wat doet die met ze, hoe bein-vloedt die hun ideeën en hun beleving van seksualiteit?

Amerikaans onderzoek uit 1995 toonde aan dat negentig procent van de jongens en zestig procent van de meisjes van veertien jaar ooit een pornografische film hadden gezien; eenderde van de jongens zag

van meningsuiting is en dat die ook opgaat voor het uitbeelden van seksuele fantasieën, maar: "Toch kan serieus de vraag gesteld worden of geweldadig materiaal niet dient te worden opgevat als het aanzetten tot zedenmisdriven." En wat doet porno met al die gebruikers die niet direct overgaan tot het plegen van

Natuurlijk is het een grote verworvenheid dat er vrijheid van meningsuiting is en dat die ook opgaat voor het uitbeelden van seksuele fantasieën, maar toch kan serieus de vraag gesteld worden of geweldadig materiaal niet dient te worden opgevat als het aanzetten tot zedenmisdriven..

Schizofreen

In *Jeugd en seksueel misbruik, Justitiële verkenningen* (jaargang 26, nummer 6, herfst 2000) beschrijft dr. J.C.J.

Boutellier in het hoofdstuk *De pornografische context van zedendelicten* hoe schizofreen onze maatschappij met seks omgaat. Aan de ene kant

beschouwen we mannen en vrouwen als volkomen gelijkwaardig en stellen we hoge eisen aan relaties in de zin

van intimiteit en zelfcontrole. Aan de andere kant is er een overvloedig aanbod aan pornografie waarin vrouwen stelselmatig onderdrukt en vernederd worden.

"Alleen in de pornografie is het vrouwelijke lustobject nog op een vanzelfsprekende manier beschikbaar voor de man", schrijft hij.

Hij verwijst naar de Amerikaanse schrijfster D. Russell, auteur van *Dangerous Relationships - pornography, misogyny and rape*. Russell komt daarin met onderzoeksgegevens waaruit blijkt dat porno verkrachtingsfantasieën stimuleert, dominantie en onderschikking seksualiseert, een behoefte creëert aan 'stronger material', voor mannen de drempel kan verlagen

vrouwen te verkrachten, verkrachting trivialisereert, de acceptatie van interpersoonlijk geweld bevordert, de angst voor sociale sancties en voor afwijzing door leeftijdsgenoten ondermijnt en - last but not least - de weerstand van vrouwen ondermijnt om vernedering af te wijzen.

Boutellier concludeert onder andere dat het natuurlijk als een grote verworvenheid moet worden beschouwd dat er vrijheid

niet bekend, maar de gegevens die wel boven water komen, doen het ergste vermoeden. Zes procent van de volwassen mannen pleegt zedendelicten met kinderen. Zelfs als mannen tegen de lamp lopen en veroordeeld worden tot taakstraffen of gevangenisstraf, gaan ze na afloop daarvan in groten getale door met het misbruik.

Van pedofielen die op jongetjes vallen is bijvoorbeeld bekend dat ze vrijwel zonder een uitzondering opnieuw de fout in gaan na een veroordeling, althans als ze niet in psychotherapeutische behandeling zijn geweest. Het aantal slachtoffers dat deze mannen maken in de loop van hun 'carrière' loopt in de vele honderden.

Psychotherapie wordt soms door de rechter opgelegd, maar alleen bij gevangenisstraffen van minder dan drie jaar. De moordenaar van Chanel Naomi Eleveid, in juli '99 verkracht en vermoord, had vier jaar cel gekregen en kwam dus niet in aanmerking voor therapeutische behandeling.

"Het kind wilde het zelf", zeggen misbruikers vaak ter verdediging. "Hij of zij kwam zelf naar me toe, kroop tegen me aan, wilde bij me slapen."

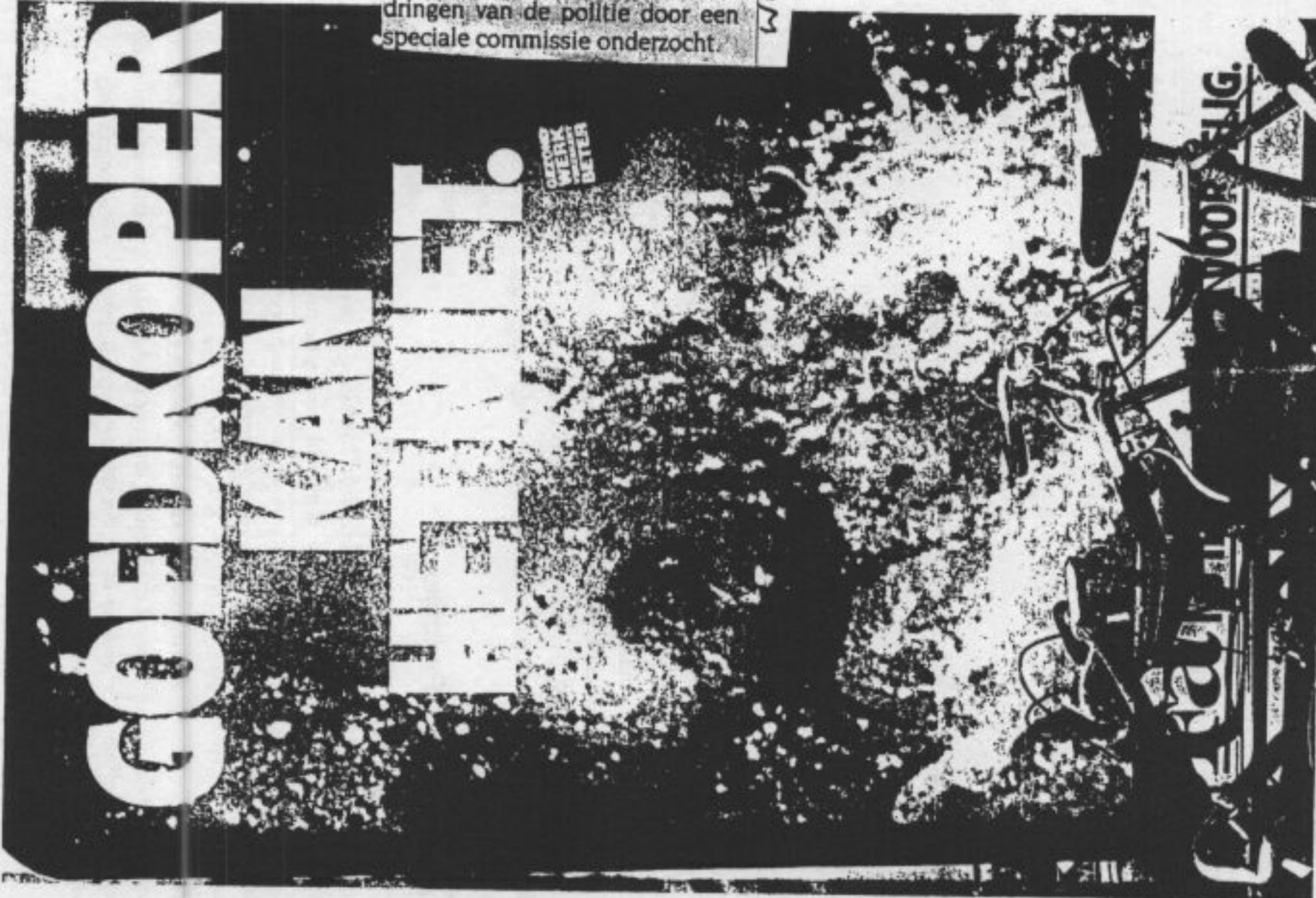
Dit verhaal is lang door veel mensen geloofd. Er bestond zelfs een vereniging voor pedofielen, Marlijn, die pleitte voor "het bespreekbaar maken van seksuele gevoelens tussen volwassenen en kinderen". Pedofilie heette een seksuele voorkeur te zijn, te vergelijken met homofilie, en dus mochten pedofielen niet gediscrimineerd worden. En de kinderen werden er alleen maar beter van, beweerde men. Inmiddels is de publieke opinie omtrent kinderporno en pedofilie radicaal omgekeerd. Porno-boeren verklaren in het openbaar "trots te zijn" op het feit dat ze alleen met volwassenen werken en nooit hun handen vuil zouden maken aan kinderen. En in gevangenis hebben veroordeelde pedofielen en incestplegers de allerlaagste status onder de gevangenisbevolking. Iedereen spuugt op ze en soms zijn ze hun leven niet zeker. Mannen die geld verdienen aan het exploiteren van jonge vrouwen daarentegen zijn er de bink. prostitutie is gelegaliseerd en pornografie valt onder de wet op de vrije meningsuiting.

Pedofilie

Hoe ziek is onze maatschappij? Een op de drie vrouwen is ooit in aanraking gekomen met seksueel geweld; een op de zeven in ernstige mate. Naar een voorzichtige schatting is zeventig procent van alle heroineerslaafden ooit misbruikt geweest en tachtig procent van alle prostituees.

Hoeveel mannen als jongetje misbruikt zijn door vader, broer, oom, opa, hopman, coach, huisvriend of iemand anders is nog

zedenmisdriven? Kan een jongen die vol zit met geweldadige seksuele beelden nog wel een gezonde relatie aangaan met een meisje? Kan dat meisje nog wel onderscheiden wat haar werkelijke seksuele behoeften en wensen zijn en wat haar wordt opgelegd door de zieke overprikkeling van de seksindustrie? Het zijn retorische vragen. De waarheid is dat wij allemaal stilzwijgend, democratisch, modern en beschaafd toezien hoe steeds grotere delen van onze samenleving door de seksindustrie van binnenuit worden vergiftigd.

(Foto: Frank Fahmer/H&M)

Minderjarige prostituees
De zedenpolitie heeft geen grip op het aantal minderjarige prostituees in escortbedrijven. Het gaat voornamelijk om illegale meisjes die tot prostitutie worden gedwongen. Deze meisjes werken op duistere plekken als parkeerterreinen, toiletten en afgelegen flats. De escortbranche wordt op aandringen van de politie door een speciale commissie onderzocht.

Wo 21 feb. 01

veel naar porno te kijken, dat ze minder goed 'nee' kunnen zeggen als jongens hen seksueel zouden willen vernederen? "Nee hoor", zei ze vol zelfvertrouwen. "Die vrouwen in die films, dat is toch een heel ander soort. Het zijn B-films, maar opgenomen, ze lijken niet op de werkelijkheid. Als je die ziet, denk je heus niet dat het dat wel doet. Maar als meisje kun je daar helemaal normaal is, wat je in een pornofilm ziet?" vroeg ik mijn zoon. "Nee" zei hij verontwaardigd. "Ik vind het maar raar!"

Bemoedigende woorden. Maar roch. Echt lekker zit het me niet.

Het geminachte lichaam - Carla van Lichtenburch en Lisette Thooft, uitg. Ambo/Anthos, f 39,90 / Bfr 798.

boek Desiree heet, zegt: "Ik had zoiets van: gebruik me maar, het is toch niet van mij. Seks deed me niets." "Ik ben op den duur verslaafd geraakt", vertelt Susan. "Ik moest geld hebben voor drugs en ik heb toen drie jaar in de prostitutie gezeten. De seks maakte mij niet uit, ik voelde toch niets." Hannah omschrijft het zo:

"Vroeger was iedere aanraking seks. Als ik aangeraakt werd, nodigde ik al uit tot seks. De ander heeft dan macht over je en je kunt er niets tegen doen. Ik voelde bijna niets, ik heb nooit wat gevoeld. De seks ging buiten mij om en deed me hele-

Er loopt in onze beleving een scherpe waterscheiding tussen seks van volwassenen onder elkaar en seks van volwassenen met kinderen. Bij seks met kinderen is geen sprake van vrije wil aan beide kanten, weten we nu

den raken. Dit alles beseffen we steeds beter en onze hevige morele verontwaardiging over seks met kinderen en kinderporno is dan ook begrijpelijk en terecht.

Verlies van autonomie

Maar onbegrijpelijk is het dat we kenmerkend voor de laatste jaren van de twintigste eeuw een leeftijdsgevoelens - bij zestien jaar - en alle vormen van pornografie en seksuele perversies boven die leeftijd publiekelijk menen te moeten tolereren onder de dekmantel van vrijheid van censuur en bevrijding van bekrompen seksu-

maal niets. In het begin dacht ik: hij wil het, het hoort zo en dan moet het maar. Het is natuurlijk niet zo dat elk seksueel misbruik kind uitroeit tot een pornostr. Uit de interviews bleek dat veel incest-slachtoffers zich - tijdelijk of permanent - radicaal afkeren van elke vorm van lichamelijke contact met andere mensen. Toch is het voor mij duidelijk dat een zeer groot deel van de vrouwen werkzaam in de porno-industrie als kind of te jong meisje misbruikt moet zijn, en waarschijnlijk ook heel wat van de mannen. Deze mensen beschouwen zichzelf en hun lichaam niet als waardig en kostbaar maar als waarde-loos, vies, schuldig. En daarom maakt het niet meer uit wat ermee gebeurt.

Afrekenen

Bij mannen leidt misbruik in de jeugd vaak tot seksuele overprikkeling, tot obsessief met seks bezig zijn. Cijfers zijn er nog niet; de kwestie van seksueel misbruikt mannen is pas onlangs op de agenda van de hulpverlening terechtgekomen. We moeten het nog doen met indrukken en gissingen. "Veel storten zich op seks in al zijn vormen om af te rekenen met wat er was", zegt therapeut André Lubbers in het genoemde boek, "en doen dat grenzeloos." Een van de geïnterviewde mannen vertelt dat hij vroeger - voordat hij in therapie

Vrije wil?
Er loopt in onze beleving dus een scherpe waterscheiding tussen seks van volwassenen onder elkaar en seks van volwassenen met kinderen. Bij seks met kinderen is geen sprake van vrije wil aan beide kanten, weten we nu. Het idee dat kinderen het prettig zouden vinden om seks te hebben met volwassenen is inmiddels ontmaskerd als zelfrechtvaardigend 'verkooppraatje' van pedoseksuelen. De vele verhalen van slachtoffers van seksueel misbruik, binnen en buiten het gezin, die de afgelopen jaren aan het licht zijn gekomen, heb-

ele moraal. Pornografie is overal: gratis op tv, met een muisklik op te roepen of voor een grijpstuiver te koop in de kiosk. Ook in min of meer onschuldige tijdschriften, de 'half-bloed-bladen' wemelt het tussen de serieus bedoelde artikelen door van advertenties met expliciete of suggestieve seksplaatjes. De afgebeelde vrouwen zijn anonieme lustobjecten, voorwerpen met hier en daar een gat. Een zeer groot deel van de echte pornografie bestaat uit geweldadige tafereel waarin mensen - meestal jonge vrouwen maar vaak ook jonge mannen - min of meer ernstig seksueel worden misbruikt of zelfs openlijk mishandeld.

In de eerste plaats is de vraag: hoe vrijwil- lig is de deelname aan deze praktijken voor de vrouwen en mannen die zich ervoor lenen? Voor het boek *Het geminachte lichaam* interviewden Carla van Lichtenburch en ik vijftien mensen, twaalf vrouwen en drie mannen, die in hun jeugd seksueel misbruikt waren, met als doel in kaart te brengen hoe dit misbruik hun seksualiteit en lichaamsbeleving in hun verdere leven beïnvloedde. De grootste gemene deler van hun ervaringen was het verlies van autonomie. Deze mensen voelen zich niet meer de eigenaar, laat staan de baas, van hun eigen lijf. En wat er verder met dat lijf gebeurt, is dan ook niet meer zo belangrijk. Een vrouw die in het

ben op dat punt de publieke opinie wakker geschud. Dat sommige kinderen zichzelf inderdaad aan misbruikers aanbieden, is een gevolg van eerder opgelopen trauma's. In een *Vrij Nederland*-artikel (14 oktober 2000) legt een 'uitbehandelde' pedoseksueel uit hoe dat werkt: "Voor mij is het inmiddels logisch geworden dat sommige van die jongens die ik had misbruikt, toch opnieuw bij mij wilden blijven slapen. Het gevoel van onmacht is tien keer erger dan dat beetje seks. Het is een vreemd mechanisme, maar het werkt zo: als je het initiatief neemt, zit je nog wel aan die kloreseks vast, maar dat is niet zo erg als misbruikt worden. Het afgrijpslijke gevoel voor zo'n jongen is dat hij gebruikt werd door iemand die alleen maar geïnteresseerd was in zijn lijf."

In psychologisch vakjargon heet dat identificatie met de agressor: het is minder pijnlijk slecht te zijn, dan slachtoffer. Als je zelf ook slecht bent, heb je last van je geweten en je zelfrespect wordt er niet beter op - maar dat is psychisch minder bedreigend dan de realiteit onder ogen te moeten zien waarin je volstrekt machteloos en tegen je zin tot object gemaakt bent door een ander mens en als ding gebruikt wordt voor diens gertief. Dat kinderen zichzelf soms aanbieden voor seks betekent dus allermindst dat ze er vervolgens niet door lijden of beschadigd zou-

Rare films

Hoe bescherm je nu je eigen kinderen tegen de vergiftigende invloed van deze zieke mensen? De zaak besprekbaar maken kan maar ten dele: juist teners en adolescenten hebben doorgaans weinig behoefte hun seksuele leven te bespreken met hun ouders. En die 'afdeling' moet je volgens mij ook met rust laten. Maar natuurlijk heb je als ouder al vanaf de geboorte van je kinderen je normen en waarden aan ze overgedragen. Als het goed is, heb je ze al weerbaar gemaakt. Ik vroeg mijn zeventienjarige dochter hoe ze ertegenover stond. Zag zij het gevaar dat meisjes minder weerbaar worden door

het seksuele vlak, maar is psychisch: al die dingen die schieft gaan groeien. Het kind denkt: ik ben niet goed, ik ben niet normaal. (...) Als dat de rode lijn of de grondgedachte in je wordt, loop je daarop vast. De stap naar de zelfkant van de maatschappij wordt uiteindelijk veel makkelijker gezet in zo'n geval. Vrijwillig? Er is allang geen sprake meer van een echt vrije keuze. De weg naar een warm en liefdevol liefdesseksualiteit in waardigheid is voor deze mensen buiten hun wil om afgesneden.

Moeder vertelt over 'bloemetjes en bijtjes'

Moeders spelen de hoofdrol als het gaat om seksuele voorlichting in Nederland. Maar school is een goede tweede. Binnenkort komt er een nieuwe voorlichtingsmethode, voor en door jongeren. Studenten medicijnen nemen de moederrol in 'Het Voorspel' over. De leraar de klas uit en praten maar.

door Jaap Nuijten

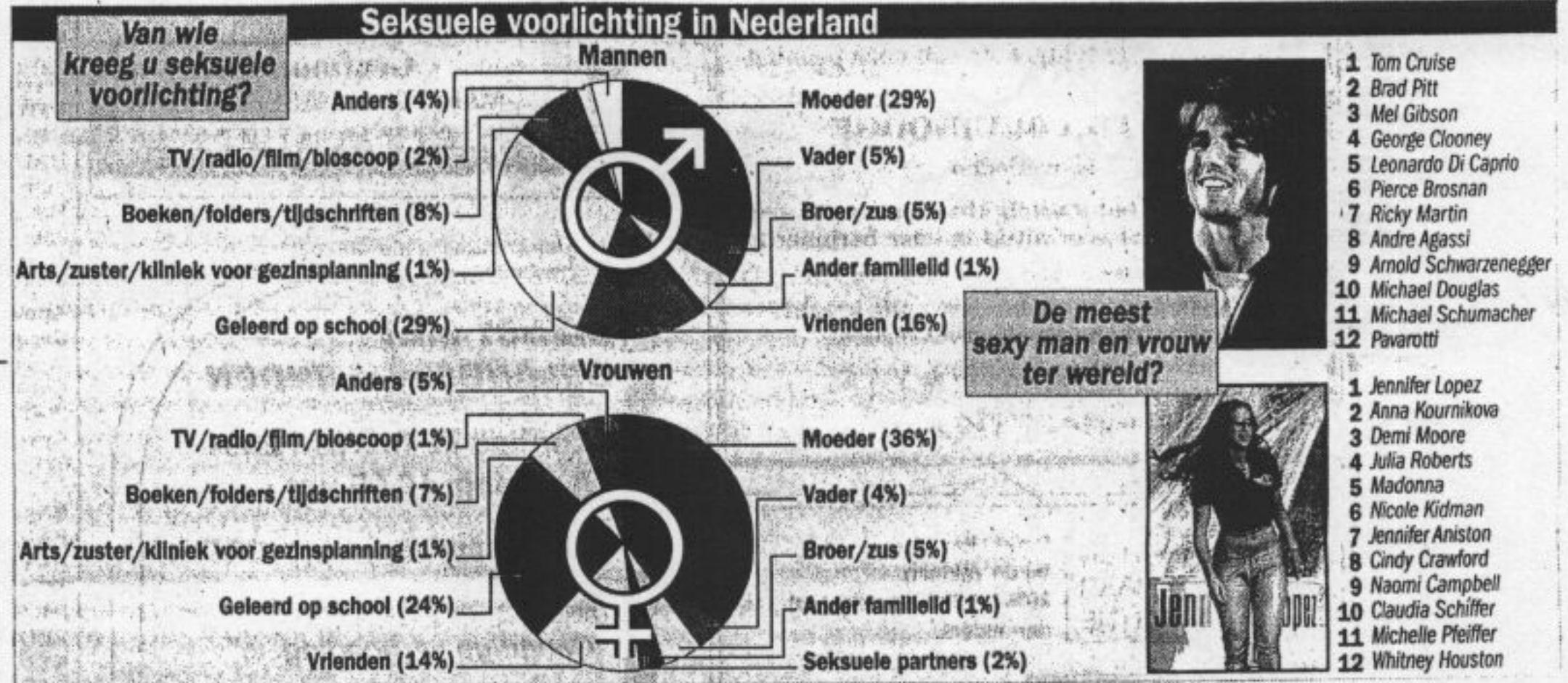
APeldoorn - Nederlandse moeders blijken wereldwijd de beste vertellers van het verhaal over 'de bloemetjes en bijtjes' en de 'rondvliegende ooievaar'. Bijna eenderde (32%) van de Nederlandse jongeren noemt hun moeder als belangrijkste bron voor seksuele voorlichting.

Amerikaanse (22%) en Duitse moeders (21%) weten ook van wanten, maar Hollands' glorie steekt met kop en schouders boven het wereldwijde gemiddelde van 12% uit.

Dat blijkt uit een onderzoek naar seksuele gedragingen van mensen tussen de 16 en 55 jaar dat in 27 landen in opdracht van condoomfabrikant Durex is gehouden.

VADER

Uit het onderzoek 'Global Sex Survey 2000' wordt ook duidelijk dat de Nederlandse vader

(5%) het meestal laat afweten bij de seksuele voorlichting. Opmerkelijk is dat voor Nederlanders vrienden (15%) minder belangrijk zijn als seksuele voorlichter dan wereldwijd (25%).

De onderwijzer(es)(26%) is na moeder de meest populaire informatiebron voor jongeren die alles over seks willen weten. De uitleg van moeder heeft mogelijk ook een wervende invloed op de seksuele activiteiten van de Nederlandse jeugd. Zij zijn gemiddeld 17,4 jaar als het geleer-

de voor het eerst in praktijk wordt gebracht. Amerikaanse jongeren zijn er met 16,4 jaar nog sneller bij, maar wereldwijd zijn de jongeren bij de eerste keer 18,1 jaar. De gemiddelde Chinees wacht zelfs tot hij/zij bijna tweeëntwintig (21,9) is alvorens voor de eerste keer de liefde te bedrijven.

SEKSUEEL ACTIEF

De Nederlander heeft HET (90 maal) in het jaar 2000 minder vaak gedaan dan het wereldgemiddelde van 96. Amerikanen

zijn seksueel het meest actief met 132 keer per jaar. De Russen staan op de tweede plaats (122) en Frankrijk is een goede derde met 121 maal.

SEKSPARTNER

Ruim een kwart van de Nederlanders (27%) doet HET met slechts één sekspartner, maar gemiddeld komen er toch 7,3 sekspartners aan te pas. Dat is lager dan het wereldwijde gemiddelde (8,2%) en scoort zelfs beduidend lager dan koploper Frankrijk waar de inwoners tij-

dens hun leven met 16,7 partners onder de lakens kruipt. Uit het onderzoek blijkt ook dat veel Nederlanders over seks dromen. Hun idolen spelen daarbij vaak een hoofdrol. Bij de vrouwen staat filmacteur Tom Cruise (22%) op de eerste plaats, gevolgd door Brad Pitt (19,5%) en Mel Gibson (11%).

De Nederlandse man loopt met name warm voor de zangeres Jennifer Lopez (21%). Gevolgd door de Russische tennister Anna Kournikova met 17%.

Geef mij maar intelligente seks

Trans, vry.
9 feb. 2001

Een vriendin van me was met haar dochtertje van acht op een station. Het kind mocht een tijdschrift uitzoeken bij de kiosk. De kindertijdschriften bleken echter naast de blootbladen te liggen: ballonborsten en blote billen sprongen in hun gezichtsveld toen ze zich bukten voor Tina en Pony. Mijn vriendin klaagde bij de kioskhouder. Het bitse antwoord: die bladen moeten daar wel liggen, de distributeur betaalt voor deze opvallende plek. Bovendien: er is toch ook zoveel seks op tv?

Onze maatschappij heeft behalve seksuele bewegingsvrijheid voor het individu ook een afgrijpselijke hoeveelheid pornografie geproduceerd waarvoor we ons bijna niet meer kunnen afsluiten. Niet iets om trots op te zijn, laat staan te onderwijzen aan jeugd of nieuwkomers in ons land. Seksuele opvoeding, zoals Dorien Pessers suggereert in haar reactie op De Moleculaire Burgeroorlog (Letter en Geest, 3 februari) is een goed idee - tenminste, als we het erover eens kunnen worden wat we de leerlingen moeten vertellen. Het lijkt nu alsof er twee mogelijkheden zijn: de moraal van fundamentalistische religies, die uitgaat van strenge verboden op seks buiten huwelijk en voortplanting, of de moraal van onze cultuur, die uitgaat van volledige seksuele vrijheid zolang alle betrokkenen maar volwassen zijn en vrijwillig meedoen. Het één onderdrukt; het ander verloedert. Is er een weg tussen Scylla en Charybdis?

Ik denk van wel en ik denk zelfs dat de Nederlandse cultuur bij uitstek geschikt is om zo iets te ontwikkelen als 'seksuele intelligentie'. We hebben er bijna een halve eeuw seksuele bevrijding op zitten en weten nu dat ongeremde bandeloosheid een ontzettende hoop seksuele vervuiling brengt, maar niet de vervuiling waarnaar ieder mens verlangt.

Terug naar de versukkende tatoesoensregels kunnen we niet. Maar we kunnen wel seksuele intelligentie ontwikkelen. Dat houdt in dat je leert onderscheiden wanneer zelfbeheersing op zijn plaats is. Een simpele methode om emotionele intelligentie bij kinderen te testen is ze een koekje aanbieden en erbij vertellen dat ze twee koekjes krijgen als ze wachten met eten. Direct opeten betekent één koekje. Kin-

deren die zich kunnen beheersen en hun bevrediging uitstellen, zijn emotioneel intelligent. Bij seks ligt het minder simpel, maar de grote lijn is ongeveer: gaat het je alleen om de onmiddellijke egocentrische bevrediging, of ben je in staat om een hoger doel na te streven, te vrijen om het vrijen zelf, om de liefde, de uitwisseling, de relatie? In het eerste geval ben je niet seksueel intelligent, in het laatste

wel. Seksueel intelligente mensen bedrijven de liefde omwille van de liefde, niet omwille van het orgasme. Dat betekent niet dat seks beperkt hoeft te blijven tot wettig geregelde relaties. Maar een intelligente benadering sluit wel alle vormen van exploitatie uit en verbant vrouwvijandige, vernederende en grove porno en prostitutie naar de goot waar ze thuishoren.
Rotterdam Lisette Thooft

Voor HOTZE ZIJLSTRA

AMSTERDAM, dinsdag Marjolein Leeuwenkamp wist niet wat ze zag, toen bij de favorieten van haar internetbrowser ineens een rijtje weblinks met namen als 'underage', '7-17' en 'euro-lolita's' zag staan. Omdat de gekoppelde sites op het oog pornografische afbeeldingen van minderjarige kinderen bevatten, heeft de vrouw uit Ermelo de politie ingeschakeld.

Leeuwenkamp is razend. Het is een grof schandaal. Voor ik het wist stuitte ik op de meest walgelijke plaatjes. (Ik heb nog gevraagd of mijn kinderen ergens op hadden geknakt, maar ze wisten echt van niets. Het is toch erg dat ook zij zulke troep te zien krijgen?) Vraag bij ouders van vriendjes leerde dat ook die diverse websites kregen voorgeschouwd. Omdat de kinderen on-

derling regelmatig gebruik maken van het communicatieprogramma ICQ denkt de Ermelose dat deze software er iets mee te maken heeft.

Volgens André Post van Symantec, een bedrijf dat beveiligingssoftware maakt, is dat mogelijk. „Iemand kan via ICQ een link hebben doorgegeven. Als je niet oplet en op een meegestuurd popup klikt, kan de site met behulp

van javascript aan de favorieten worden toegevoegd. De gebruiker wordt hiervoor meestal al wel gewaarschuwd, maar je kunt nu eenmaal dingen over het hoofd zien.”

Een andere mogelijkheid is het bezoek van een hacker.

„Krakers zijn er reuze handig in om te kijken of je bij een computer kunt binnenkomen. Vooral bij apparaten die altijd aan staan en zijn aangesloten op de kabel is dat heel gemakkelijk. Mensen weten vaak niet dat ze hun harddisk of persoonlijke bestanden toegankelijk maken voor anderen. Iemand die op zo'n computer binnenkomt heeft meteen de totale controle.”

De Ermelose pc kan overigens zijn gebruikt door een hacker die met het IP-adres

(een soort identiteitskaart die iedereen op internet ongemerkt bij zich heeft en wordt toegekend door de provider) van de familie Leeuwenkamp dubieuze, of mogelijk zelfs verboden sites heeft bekeken. Post: „Het IP-adres van de hacker blijft op deze manier onzichtbaar.”

Volgens de senior researcher bij Symantec zijn voorvalen zoals hierboven beschreven goed te voorkomen. „Mensen met ADSL of kabelinternet moeten minimaal een antiviruspakket installeren, maar liever ook nog een persoonlijke firewall om de computer goed af te sluiten. Het via een backdoor-trojan, dat is een klein programmaatje dat als e-mail attachment, ICQ, of IRC binnenkomt, toevoegen van favorieten is echt schering en inslag.”

MOEDER VINDT KINDERPORNO BIJ FAVORIETE SITES

OPVOEDING
MIRRE BOTS, ILLUSTRATIES IEN VAN LAANEN

'Kinderen praten meer over seks dan ouders denken'

De meeste ouders lichten hun kind niet meer op één bepaald moment voor, maar doen dit al van jongs af aan tussen de soep en de aardappels door. Vaak aan de hand van vragen van hun kind of dagelijkse voorvallen. Toch kan het goed zijn, zeker vlak vóór de puberteit, om er eens echt voor te gaan zitten en de dingen recht voor z'n raap te benoemen. Vooral jongens blijken hier behoefte aan te hebben.

De meeste kinderen zijn uit zichzelf nieuwsgierig - en dat geldt zeker voor de kleintjes. Ze willen weten hoe de wereld om hen heen in elkaar zit en kunnen hun ouders het hemd van het lijf vragen. Daarbij zijn ze net zo geïnteresseerd in hoe de dinosauriërs leefden en waarom er blaadjes aan de boom zitten als waar de kinderen vandaan komen of hoe de piemel van papa eruit ziet. Veel ouders grijpen die vragen aan om hun kind de meest elementaire dingen te vertellen over zwangerschap, geboorte en het verschil tussen jongens en meisjes. Zo raken kinderen beetje bij beetje voorgelicht.

Dat is ook het beste wat je als ouder kunt doen, aldus seksologe en psychologe Sanderijn van der Doef. De nieuwsgierigheid van het kind en alledaagse momenten benutten om over seksualiteit te vertellen. 'Je bent daar eigenlijk nooit te vroeg mee, want al vanaf de peuterleeftijd zijn kinderen intensief bezig met het ontdekken en bekijken van hun lichaam en dat van anderen. Ze stellen terloops vragen, bijvoorbeeld

waar de eitjes vandaan komen, hoe een vrouw of man gebouwd is of waarom hun moeder een touwtje uit haar vagi-na heeft hangen. Als ouder kun je daar het beste zo gewoon mogelijk antwoord op geven, al moet je natuurlijk wel rekening houden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Maak het niet te ingewikkeld. Tegen een kind van 4, 5 jaar houd je geen hele verhandeling over voortplanting. Maar denk ook niet te snel dat ze er nog te jong voor zijn. Ze pikken vaak alleen dat op wat bij hun ontwikkeling past. De rest vergeten ze. Daardoor kan het voorkomen dat jonge kinderen die bijvoorbeeld gehoord hebben over zaadjes en eitjes die bij elkaar komen, denken dat die zijn ingeslikt. Of ze stellen zich een kippeneitje voor. Maar dat geeft niet. Er komt wel een moment dat je dat kunt corrigeren.'

Tot een jaar of 6, 7 zou je juist van de nieuwsgierigheid en interesse van kinderen gebruik moeten maken.

vindt Van Der Doef. Want in de periode daarna - van 8 tot 11 jaar - zijn ze er minder in geïnteresseerd. 'Ze stellen minder vragen

en raken bijvoorbeeld minder openlijk hun geslachtsdelen aan. Wel zijn de rijmpjes en moppen met vieze woorden erg in trek. Ook beginnen gevoelens van verlieftheid een grotere rol te spelen. Maar al zijn ze er minder mee bezig, het is toch goed om erover te blijven praten, aldus Van der Doef. 'Ze zijn dan nog in een leeftijdsfase dat ze heel veel van hun ouders aannemen. Dat is straks in de puberteit wel anders. Ook al heb je het idee dat het 't ene oor ingaat en het andere uit: wat ze begrijpen of hen interesseert blijft wel hangen.'

Dat erover blijven praten is des te belangrijker omdat deze leeftijdsgroep veel informatie over seksualiteit opdoet: op het schoolplein, bij hun vriendjes en vriendinnetjes die soms oudere broers en zussen hebben, van tv

of uit jongerenbladen als *Fancy* of *Break-Out*. Vooral die bladen moeten niet onderschat worden. Ze zien er onschuldig uit - er staat een leuke popgroep op het omslag - maar in de seksbrievenrubriek wordt alles met naam en toenaam genoemd. Zelfs SM of anale seks - met een foto erbij - is geen uitzondering. Dus komen ze soms met de meest vreemde of banale woorden aan. Hoe ga je daar als ouder mee om?

Marjan Seeters, moeder van Johannes (13) en Saar (11), werd twee jaar geleden door haar dochter met een dergelijke opmerking geconfronteerd. 'We zaten gezellig met z'n vieren te eten, toen Saar opeens plomptverloren aan me vroeg: "Lijkt ook wel eens aan papa's piemel?" Voor 't eerst stond ik met m'n mond vol tanden. Want normaal gesproken ga ik heel gemakkelijk om met alles wat met seks of hun lichaam te maken heeft. Ik ben daar heel open in en verberg niets.

Maar dit viel me tamelijk rauw op het dak. Ik voelde ook een zekere gêne. Toch antwoordde ik, ook omdat ik weet dat zij het niet gaat rondbazuinen: "Soms vind ik dat wel eens lekker, ja." Waarop zij meteen reageerde met "Gádvèr!". Ze had het bij een vriendinnetje in de *Hitkrant* gelezen. Dat ze het openlijk aan mij durfde te vragen, vind ik wel iets zeggen over hoe vrij ze hierin is.

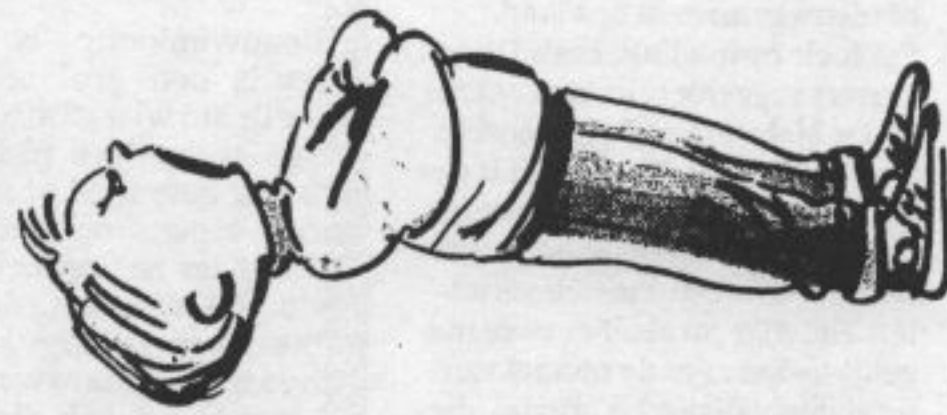
Openheid op het gebied van seksualiteit staat bij veel ouders hoog in het vaandel. Ze herinneren zich het besmuikte en stiekeme van vroeger en willen dat niet voor hun kinderen. Ouders en kinderen lopen gemakkelijk bloot rond, ze gaan samen in bad of onder de douche. Als het zo uitkomt worden hierbij geslachtsdelen bekeken of zien kinderen dat hun moeder een maandverband of tampon verwisselt. Ook komen ze soms binnen-

En dejen julle dat dan ook?

lopen als hun ouders aan het vrijen zijn. Willy Engelaar, moeder van twee zoons: 'Dat is dan maar zo. Knuffelen en vrijen houden we niet verborgen. Soms zeggen we het ook: we gaan even naar boven om te knuffelen. Dat hoort er gewoon bij.' Toch zijn er ook ouders die hier een grens trekken en hun persoonlijke seksleven als privé zien. Zoals Inge Hulsebos, moeder van Sanne (11) en Jorn (9). 'Toen Jorn mij onlangs vroeg of ik ook wel eens met mezelf vree, was mijn antwoord: "Dat gaat jou niks aan, dat is iets van mij. Dat hoeft ik van jou ook niet te weten!" Voor mij ligt daar duidelijk een grens, terwijl ik op andere dingen wel makkelijk antwoord geef. Zo vroeg hij me laatst: "Als ik in de biebaar een boek over kinky seks vraag, zou ik dat dan krijgen?" "Dat denk ik niet," zei ik. Nee, daar schrik ik niet van. Ook maak ik me er niet druk om waar hij het van daan heeft. Hij is nu eenmaal hevig in seks geïnteresseerd - in tegenstelling tot z'n zus, die veel gereserveerder is. Hij is dat altijd geweest. Ook in de ontdekkingsspelletjes met andere kinderen

Ik weet Heus
alles al!

Er na negen maanden komt er dan een eitje uit..

ging hij vrij ver. Ik heb wel altijd benadrukt dat hij in de gaten moet houden dat hij niet té ver gaat. Niet bij een ander kind en niet bij zichzelf. Van der Doef: 'Kinderen van een jaar of 10 zijn bezig om te begrijpen dat mensen het leuk vinden om seks met elkaar te hebben. Op welke manieren dat allemaal kan, vinden ze vaak shockerend. Toch worden ze hier in toenemende mate mee geconfronteerd. Er zijn kinderen die een eigen tv op hun kamer hebben en de programma's van Menno Büch zien. Daar praten ze dan op het schoolplein over. Kinderen praten meer over seks dan ouders denken.'

Wel of geen tv op de eigen kamer, seks ligt in onze maatschappij voor het oprapen. Kinderen krijgen er dus onherroepelijk mee te maken, ook met de meer ranzige soort. Marjan: 'Je kunt dat niet buitensluiten. Het komt toch hun leefwereld binnen. Beter is het om er openlijk over te praten. Wij hebben het over alles wat voorkomt, van de plaaitjes van de Be-scheurkalender van Peter van Straaten op de wc tot incest. Dat laatste niet zwaar of moeilijk, maar zo dat ze zich niet hoeven af te vragen wat het nu eigenlijk is. Juist omdat ze met zoveel geconfronteerd worden, vind ik het belangrijk dat ze van wanten weten.'

Inge: 'Ranzige seks, daar ga ik ze niet tegen beschermen. Ik wil liever dat ze nu

en nauwelijks nog naar hun ouders willen luisteren als het over seks gaat, is meer regel dan uitzondering. Veel ouders schrikken daarvan, omdat ze daarvoor een open communicatie hebben gehad. Maar het hoort er gewoon bij en is geen reden om dan maar je mond te houden.'

Dat bedacht Willy Engelaar blijkbaar ook. Toen Joram 12 was en naar het voortgezet onderwijs ging, wilde ik er eens echt voor gaan zitten om te checken of hij de nodige dingen wist. Maar dat kwam er niet van. Hij zei steeds: "Daar ben ik te oud voor" of "Ik weet alles al". Dus schoof ik het voor me uit, ook omdat ik het in die tijd erg druk had. Maar eigenlijk vond ik dat niet kloppen. Ik wilde hem in ieder geval expliciet vertellen dat er de komende jaren veel gaat veranderen, in z'n lijf én in z'n gevoelswereld. Dus heb ik 'm onlangs naast me op de bank gezet en er een boek bijgepakt. Dat was een behoorlijk fiasco. Hij zat stijf op de bank, was niet nieuwsgierig en reageerde nauwelijks. Alleen toen we het over tongzoenen hadden, voelde ik iets van een prettige nieuwsgierigheid.'

Hoewel zij haar zoon daarna tegen een buurjongen hoorde zeggen: 'Kijk maar uit, je moeder gaat je voorlichten, dat is zó saai', is ze toch blij dat ze het gedaan heeft. 'Ik heb in ieder geval de belangrijkste dingen die ik wou zeggen verteld. Dat hij grote veranderingen gaat doormaken, dat dat niet niks is en hij daar misschien onzeker over zal worden, maar dat dat erbij hoort. En dat hij niet moet schromen om daar met een volwassene over te praten. Ook heb ik 'm verteld dat hij natte droemen zal krijgen en met zichzelf zal gaan spelen. Dat dat er ook allemaal bijhoort. Bij dat laatste voelde ik wel een bepaalde gêne. Omdat het opeens een naam krijgt en hij hiermee echt uit de mythische kinderwereld wordt gehaald.'

Jongens doen net alsof ze het allemaal al weten, maar dat is vaak niet zo'

Toch zou dit binnenkort weleens kunnen gebeuren, want aan het begin van de puberteit neemt de belangstelling voor volwassen seksualiteit toe. Het is de periode waarin kinderen erotische video's gaan bekijken of 06-lijnen bellen. Maar tegelijkertijd kunnen ze ook heel preuts zijn over seksualiteit en hun eigen lijf. Opeens gaat de douchedeur op slot of lopen ze met een handdoekje over de gang, terwijl ze dat daarvoor nooit deden. Schaamtegevoelens over alle veranderingen die in hun lichaam gaande zijn, beginnen een rol te spelen. Waardoor seks opeens niet meer bespreekbaar is en al helemaal niet met hun ouders. Van der Doef: 'Dat pubers onwillig zijn

Prima om bij jongens met een wrevelige trek op het gezicht door te zetten en het beestje bij z'n naam te noemen, aldus Annet van den Akker, psychologe bij de jeugdgezondheidszorg van de GGD. Want op de leeftijd tussen circa 11 en 14, lopen de meisjes voor. Ze zijn eerder rijp, praten meer over gevoelens en seksualiteit, nemen eerder 't initiatief. Jongens doen net alsof ze het allemaal al weten, maar dat is vaak niet zo. Alleen vinden ze het moeilijk om dit toe te geven. Het is goed om vlak voor de puberteit op een aantal dingen dieper in te gaan en bijvoorbeeld te checken of ze de juiste woorden weten. Daarbij kun je beter geen hele verhalen houden, maar recht op de man afgaan. Je zou bijvoorbeeld kunnen zeggen: je gaat nu op schoolkamp, ik wil dat je alle belangrijke snapt en de belangrijkste woorden kent, dus we gaan het er eens over hebben. Jongens van die leeftijd hebben er behoefte aan dat je man en paard noemt. Omdat het nog steeds voornamelijk de moeders zijn die hun zons voorlichten, gebeurt dit soms te weinig. Het kan te wollig en zacht worden. Terwijl ze vooral de technische kant willen weten. Het zou natuurlijk goed zijn als vaders het hier met hun zons over hebben. Zeker over dingen als masturberen en klaarkomen. Maar zij vinden het over 't algemeen nog moeilijker dan de moeders weten er vaak met de eerste menstruatie de belangrijkste feiten moeten weten, jongens vóór de groeisput zich inzet en ze hun eerste pukkel hebben. Omdat het bij jongens wat diffuser is en niet altijd goed in te schatten, kun je hiervoor het beste 't eind van de basisschool aanhouden, is haar advies.

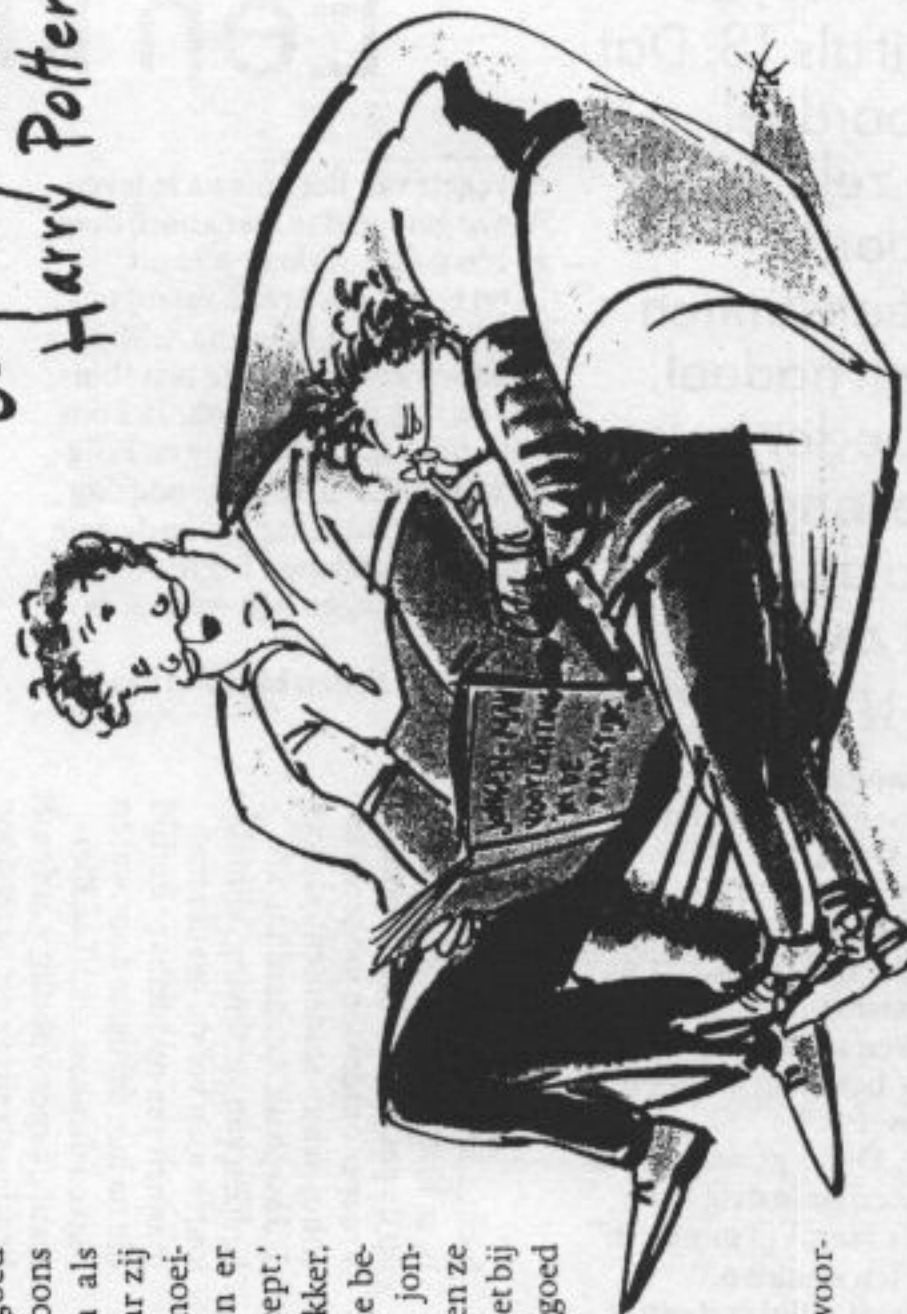
Hier zou goed zijn als vaders het hier met hun zons over hebben, maar zij vinden dat vaak nog moeilijker dan moeders'

Want zogauw als de hormonen gaan opspelen, gaan ze experimenteren, daar kun je donder op zeggen. En dan zul je van tevoren al het nodige over de belevingskant gezegd moeten hebben, zodat ze weten dat seks meer is dan scoren. Het ontdekken van hun eigen lijf gebeurt toch wel. Belangrijker is het om hen te leren hoe ze om moeten gaan met de emoties die hierbij horen. Als jongens gaan masturberen weten ze bijvoorbeeld niet waar ze hun sperm

lichting van z'n zons ter hand neemt, is Jeroen Hennekamp. En daarbij is hij zich er van bewust dat het niet alleen om de feiten gaat. 'Je kunt ze wel alderlei biologische kennis meegeven, maar als je ze niet leert om "Nee" te zeggen en respect te hebben voor het lijf van de ander, heb je daar niets aan. Marjan Seeters: 'Daarnaast benadruk ik dat het er bij het vrijen vooral om gaat lief te zijn voor de ander. In haar gezin is zij degene die meestal al over seks en lijfelijke aangelegenheden praat, ook met haar zoon. 'Het gaat me heel makkelijk af, het is bijna een tweede natuur. Johannes heeft nu bijvoorbeeld wat donshaar op z'n bovenlip en dat vindt hij helemaal niet zo leuk. Ik heb hem toen gevraagd of hij het prettig zou vinden als zijn vader hem voor de eerste keer zou scheren. Dat vond hij wel een goed idee. Daar hebben we toen een heel ritueel van gemaakt, met foto's en al. Die zitten nu in het album.'

Sommige namen zijn gefingeerd vanwege de privacy van de kinderen.

Geef my maar Harry Potter!

Een vader die wel de seksuele voor-

Rowena is 15, ze ziet er uit als 18. Dat is een voordeel, vindt ze zelf. Ze komt iedere discotheek binnen. Het is een nadeel, vindt moeder Joyce (45). De jongens in de disco denken ook dat ze 18 is.

NRC 5/2

Als Rowena uitgaat is Joyce Goossen in gedachten bij haar. Dan zit ze op de bank, kettinkend en met hartkloppingen die pas overgaan als Rowena midden in de nacht thuis komt. De laatste tijd vaak te laat. En daar maken ze dan ruzie over.

Joyce: „Je bent nog nooit op tijd thuis geweest.”
Rowena: „Dat is gemeen, echt gemeen. Alleen de laatste twee keer was ik te laat. Vijf minuten.”
Joyce: „Tien minuten.”

Rowena gaat altijd met een groep vrienden uit. Als broer Widjen er ook bij is, heeft moeder Joyce een geruster gevoel. Dan dommelt ze zelfs wel eens in slaap voordat Rowena thuis is. „Soms kom ik om zes uur thuis”, bekent Rowena. „Zes uur! Ben je helemaal gek”, reageert Joyce. Ze brengt een wijsvinger naar haar voorhoofd en wordt kwaad.

„Heb je het daarboven wel in orde. Zes uur, wanneer is dat gebeurd!” „Vaak zat”, bekent Rowena. „Vanaf nu is het over en uit”, zegt Joyce. „Ik breng en haal je wel.” „Dan ga ik helemaal niet meer”, mokt Rowena.

Gemiddeld gaat ze één keer per week uit. Bijna altijd naar New York, een discotheek in de binnenstad van Hengelo. Index, een disco net over de grens in Duitsland lokt, maar daar mag Rowena pas naar toe als ze 16 is. Te ver weg, vindt Joyce. Het uitgaan moet Rowena 'verdienen' door haar huiswerk te maken en

Een kroegtijger van vijftien

OUDER & KIND

de regels van het huis na te leven. Als ze geregeld te laat komt, mag ze een volgende keer niet uit. „Dat is wel een beetje verrot natuurlijk”, vindt Rowena. „Mijn vrienden komen ook te laat thuis en zijn nog dronken ook. Ik kom hartstikke nuchter terug en krijg op m'n kop. En de volgende dag klaagt mijn moeder dat ze de hele nacht niet geslapen heeft. Alsof ik haar gedwongen heb wakker te blijven.”
Joyce: „Ik ben best wel moe

dan, niet chagrijnig.”

Rowena: „Dan voel ik me weer verrot.”

Rowena - tuinbroek, opgestoken paardenstaart en walkman

aan de broekriem - ziet er voor haar leeftijd ouder uit. Zonder problemen komt ze een discotheek binnen waar de minimumleeftijd 21 is. Moeder Joyce denkt

dat die volwassen uitstraling verkeerd kan uitpakken: „Je hoort de laatste tijd zulke rare dingen. 'Meisje van 18 langs de kant van de weg in de sloot gevonden.' Het kan zomaar gebeuren.”

Rowena heeft een mobiele telefoon. Maar omdat het beltegoed snel op is, en de muziek in de disco erg hard staat, heeft het apparaat weinig nut.

„Als moeders belt ben je nooit te bereiken”, zegt Joyce. Thuis op de bank vreet ze zich dan op. „Als het erg laat is dan kookt mijn bloed gewoon.”

Rowena: „Als er wat gebeurt, bel ik toch?”

Joyce: „Weet je nog die ene keer dat je in het ziekenhuis lag?”

Rowena was 14. In de disco kreeg ze een black out. Het was de enige keer dat ze te veel gedronken had. Dat er een oudere man aan haar zat te frunniken en met haar ging tongzoenen, hebben anderen haar verteld. Toen ze in het ziekenhuis bijkwam, wist ze zich hier niets van te herinneren. Zelf denkt ze aan een epileptische aanval, maar haar moeder houdt er rekening mee dat er 'iets' in haar drankje is gedaan.

„Daar ben ik bang voor”, zegt Joyce. „Rowena kan best wel van haar afslaan, maar een jongen kan ook proberen haar te krijgen door een pilletje in haar drankje te doen.”

Sinds het voorval drinkt Rowena niet meer zoveel. Hooguit een pisang ambon en een frisdrank. Roken doet ze des te meer.

Joyce: „Daar ben ik niet blij mee. En je vader is helemaal anti.”

Rowena: „Die is anti-alles.”

Twee weken geleden kreeg een vriend een glas in zijn gezicht gedrukt. De schuld van drugs en alcohol, weet Rowena. „Ze snuiven op de wc en als je een drankje weigert, heb je direct ruzie. Het maakt niet uit waar je bent, het gebeurt overal.”

Rowena wil graag dat haar moeder een keer mee gaat, zodat zij kan zien dat ze best wel haar mannetje staat. Maar moeder Joyce trekt een bedenkelijk gezicht. „Ze voelt zich te oud”, zegt Rowena.

Joyce: „Ik vind het hele uitgaansleven niets.”

MARTIN STEENBEEKE

Vindt u dat minderjarige kinderen mogen uitgaan en drinken? Stuur uw reactie naar e-mailadres zok@nrc.nl of naar NRC Handelsblad, Ouder & Kind, Postbus 8987, 3009 TH Rotterdam. Uw bijdrage moet donderdagochtend in ons bezit zijn.

DE VERWACHTING was dat de 600.000 leden van de Evangelische Omroep massaal gebruik zouden maken van het zogeheten Filternet, een voorziening van de omroep speciaal voor de leden waarmee zij thuis op internet gevrijwaard kunnen worden van porno, geweld en andere vulgarijten. Op tien- tot vijftienduizend aanmeldingen rekende de Evangelische Omroep in eerste instantie, maar Gods wegen blijken ook in deze kringen nogal ondoorgroendelijk. De achterban heeft helemaal geen belangstelling voor het Filternet. Amper vijftienduizend zielen meldden zich aan om de EO als provider te laten fungeren. „Het valt inderdaad tegen”, zegt een EO-woordvoerder. „Maar waarschijnlijk is het voor veel mensen toch bezwaarlijk dat ze voor het gebruik van het Filternet van provider moeten veranderen. Dat is geen eenvoudige ingreep en vereist nogal wat technische aanpassingen in je computer. Voor mij is dat een van de redenen geweest

EO heeft niet erg veel te filteren

PAR 19h

waarom ik zelf geen Filternet heb genomen.” Over de andere redenen, wenst de voorlichtster verder niet uit te wijden. Christenen en porno, het blijft een moeizame combinatie. Visie, het rtv-magazine van de Evangelische Omroep, besteedt deze week aandacht aan pornoverslaving op internet. Aan het woord komt ene Jan Rosier, accountant van professie en werkzaam bij de Nederland-

Reacties op kroegtijgers van vijftien

Koekje van eigen deeg

OUDER & KIND

ten op een verloederd soort uitgaansleven malatig zijn tot en met. Regels dus. Duidelijkheid. Natuurlijk, zullen sommige ouders zeggen, maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Tieners die willen feesten laten geen middel onbenut om dat doel te bereiken. En dan: ze komt thuis. Te laat misschien. Maar gelukkig, er is niks gebeurd. Geen ongeluk, geen aanranding of iets anders vreselijks. Tijd om even opge-

ving meestal prima”, zegt ze. „Maar ach, de ouders zijn ook in de flower-power tijd groot geworden en veel van hen leefden maar raak. Zodoende vinden ze het gewoon hun kinderen ook vrijheid te geven. Ouders krijgen een koekje van eigen deeg.”

Kinderen zien de gevaren niet, zegt J.M. van der Klei uit Amsterdam. Daarom moeten ouders duidelijke regels stellen. „Mij dunkt dat ouders die hun kinderen vanaf dertien jaar rustig losla-

ouder ook best moeite met het fenomeen uitgaan”, vertelt Petra (39) uit 's-Hertogenbosch, die ook een dochter van vijftien heeft. „Kijk”, zegt ze, „een dansavondje, dat is geen probleem. Maar een kroeg vol begerige kerels van twintig, daar word ik behoorlijk nerveus van. De overgang is te hard, te snel. Een paar jaar geleden hielp je haar nog oversteken als ze naar de basisschool ging. Nu krijg je 's nachts een aangeschoten discoganger thuis. Je hebt als ouder nauwelijks de tijd om te wennen. Laat staan trouwens als kind.”

„Dat ouders zich zorgen maken, hebben ze aan zichzelf te wijten, vindt Louise Bloem uit Den Haag. Ze was enige jaren geleden groepsleider in een opvangthuis voor jongeren. De regel was dat zestien- tot achttienjarige voor twaalf uur binnen waren. „Dat

tel: je dochter is een meisje van vijftien, maar gedraagt zich als vrouw van achttien. Een beetje make-up doet wonderen: ze ziet er ook zo oud uit. De jongens en mannen in de disco geven haar daarom graag een paar jaar extra. Wat doe je als vader of moeder? Opsluiten of opblijven tot je kind midden in de nacht, later dan afgesproken natuurlijk, thuiskomt? Dat was het dilemma waarover Joyce Goossen vorige week vertelde in 'Een kroegtijger van vijftien'. Ze is niet de enige. „Ik heb als

Je dochter van vijftien hangt 's nachts in de disco rond. Lezers hebben het er moeilijk mee. 'Een kroeg vol begerige kerels van twintig, daar word ik behoorlijk nerveus van.' NRC 11-2

Westlife geeft voorlichting seks

De Ierse jongensband Westlife heeft zijn duizenden jonge vrouwelijke fans gewaarschuwd om voorzichtig om te gaan met seks. Het advies van de zangers luidt: „Laat je niet ompraten tot seks als je het zelf niet wilt.” Bandlid Nicky Byrne voegt daaraan toe: „Als je er niet klaar voor bent, moet je met je vriend over je gevoelens kunnen praten. Als hij niet naar jou luistert, dan is hij misschien niet om de juiste redenen bij je.”

FOTO: REUTERS

5/1 T J 2-2-01

Pornovrij internet is een illusie

De vraag van ouders naar filters om hun kinderen uit de buurt te houden van sekssites of geweld op internet, is klein. Stel je voor dat ze zelf niet meer kunnen kijken.

Door onze redacteurs
TITIA KETELAAR en YASHA LANGE
 ROTTERDAM, 21 FEBR. Koester geen illusies: filters om kinderen te 'beschermen' tegen porno, geweld of racisme op internet zullen nooit honderd procent waterdicht zijn. „Maar als een filter tachtig procent van de foute sites tegenhoudt, is dat toch een heel verschil”, zegt Jasper Evertzen, marketing manager van Surfcontrol. „Vergelijk het met een autogordel. Ook mét een gordel kan je gewond raken, maar de kans is wel kleiner.”

Een filterprogramma kan de webadressen en trefwoorden op internetsites analyseren. Komt er 'seks' of 'jodenhaat' in voor, dan wordt de site geblokkeerd. Nadeel is dat sites over anti-drugscampagnes of nieuwsgroepen over borstkanker ook worden tegengehouden. Trefwoorden 'drugs' en 'borst' mogen namelijk niet. Om dit probleem te omzeilen kan er door medewerkers actief gezocht worden naar ongewenste sites. Probleem hierbij: het is duur, arbeidsintensief en het internet groeit te snel.

Conclusie: de filters werken slechts ten dele. De Consumentenbond en het Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton deden er de

ze maand onderzoek naar. De Consumentenbond zegt zelfs „geschokt” te zijn door de uitkomsten. „Wat voor filter je ook neemt, een achtjarig kind is binnen een kwartier in staat zes pornoplaatjes op zijn scherm te toveren”, zegt E. van Kouwen van de Consumentenbond. Het ene filter laat de helft door, het andere doet bijna niets. Alleen de EO en de NCRV kwamen 'redelijk' uit de bus, omdat boven de tachtig procent van de pornosites tegengehouden werd.

„Complete veiligheid is onmogelijk”, meent manager jeugd en nieuwe media, Jan-Willem Bosman van de EO. Alle producenten en verkopers van filters zijn de eerste om dat te erkennen. Ze benadrukken dat de filters gezien moeten worden als hulpmiddel. „De eerste verantwoordelijkheid ligt bij de ouders. Zij moeten hun kinderen opvoeden”, zegt Edwin Bijmolt van de portal Surfkids.

Een hulpmiddel dus, maar voornamelijk niet erg populair bij ouders. Uit een marktonderzoek van het Amerikaanse bureau Ipsos-Reid, eind vorig jaar, bleek dat slechts twee procent van de Nederlandse kinderen tussen 12 en 24 jaar beperkingen krijgt opgelegd bij het surfen op internet. In Frankrijk is dat vier procent, in Engeland tien procent en in de Verenigde Staten twintig procent.

„De vraag is nog vrij klein”, erkent Evertzen van Surfcontrol. „Misschien moeten ouders zich nog bewust worden van de gevaren.” Surfcontrol is pas recent

begonnen met de verkoop van het programma Cyberpatrol in Nederland.

De EO (600.000 leden) biedt al langer 'veilige' internettoegang aan en heeft nu 4.500 gebruikers. De NCRV heeft slechts een paar honderd gebruikers. Dat zijn de religieus gemotiveerden.

Surfkids biedt uit „ideële overwegingen” gratis gefilterde toegang tot het internet, via safekidszone. Tot nu toe zijn er zo'n duizend gebruikers, schat Edwin Bijmolt. Hij verwacht een groei van het aantal ouders en scholen dat filters gaan toepassen. „Hoe meer kinderen gaan surfen, hoe meer ouders zich verantwoordelijk gaan voelen en zich realiseren dat ze zo'n hulpmiddel kunnen gebruiken. Het is nu gewoon de beginfase, een beetje wennen.”

Een van de dingen waaraan ouders moeten wennen – en een goede reden om geen filter te gebruiken – is de beperking die het hen zelf oplegt. Het is de vraag op computerbeurzen, zegt Bijmolt. „Ze vragen het heel omslachtig, maar hun grootste bezorgdheid is wat ze zelf nog kunnen bekijken als ze een filter installeren.”

Het antwoord is: dat verschilt. Safekidszone en de EO filteren bij het inbellen, en dus blijft de hele familie verstoken van sekssites. Maar bij Cyberpatrol of Compuserve kunnen profielen voor elk gezinslid worden ingesteld. Jonge kinderen kunnen ook weer op een strengere regime gezet worden dan ouderen. Hoeveel ervan gebruik wordt gemaakt? „Dat weten wij niet. Dat willen we ook eigenlijk niet weten”, zegt

Gonneke Klützw van Compuserve. „Dat is te privacy-gevoelig.”

Wat vinden kinderen er zelf van? Daarover verschillen de meningen. Volgens Jantje Beton vonden de jongere kinderen uit het panel dat meedeed aan de test van de Consumentenbond een filterprogramma „erg zinvol”. Wilna Kuipers van de jeugdbond: „Jongere kinderen willen niet gestoord worden door allerlei informatie die ze niet vroegen. Een kind dat op zoek is naar informatie over Britney Spears wil niet allerlei blote afbeeldingen tegenkomen.”

Tieners vonden dat zij zelf wel konden uitmaken wat een geschikte site is en wat niet. Zij bleken een filterprogramma vooral nuttig te vinden voor jongere kinderen. Hun kritiek is dat de filters voorkomen dat ze de sites van bijvoorbeeld muzikzender TMF kunnen bezoeken. Of dat chatboxen plots ontoegankelijk zijn.

Het is het gevolg van de soms nogal grove werking van de filters. In de Verenigde Staten, waar twintig procent van de kinderen beperkte toegang tot internet heeft, bleek de digitale versie van de bijbel voor miljoenen kinderen niet te lezen. Omdat er woorden als 'bloed' en 'dood' in voorkomen. Dat gebeurt, erkent Bosman van de EO. „Als je het filter ingesteld staat op het woord 'poes', kunnen kinderen die een spreekbeurt over katten willen houden ook geen informatie vinden.”

• DOSSIER FILTEREN: www.nrc.nl

Verliefde tieners vaker in een dip

NEW YORK – Wat veel jongeren aan den lijve ondervinden, is nu ook door Amerikaanse wetenschappers vastgesteld. Verliefde tieners zijn vaker depressief dan jongeren die geen vlinders voelen. Bovendien drinken ze meer en plegen ze vaker strafbare feiten.

Vooraf bij meisjes leidt verliefdheid soms tot extreme neerslachtigheid. De wetenschappers vermoeden tenminste dat het hogere percentage depressieven onder vrouwen en meisjes voor een deel is terug te voeren op vlinders in de buik.

De belangrijkste oorzaak van de grotere vatbaarheid voor depressiviteit ligt volgens de

onderzoekers in het feit dat romances in de tienerjaren vaak leiden tot ruzie met de ouders en tot slechtere schoolprestaties. Bovendien blijken veel relaties niet voor altijd te blijven bestaan.

Ruzies

Bij jongens, wees het onderzoek uit, is het stranden van relaties de voornaamste reden tot somberheid. Bij verliefde meiden – vooral bij jonge meisjes – is het vooral de moeizame verhouding tot de ouders die tot depressiviteit leidt.

Best logisch, denkt onderzoekster Kara Joyner van de Cornell University, een van de betrokken onderzoekers. „Als een meisje naar jongens begint te kijken, maken de

ouders zich bezorgd om haar partnerkeuze of over wat hun dochter met hem uitvoert. Die zorgen leiden tot ruzies. Denk ik.”

Zeker weten doet Kara Joyner het niet. Het zou volgens haar ook precies andersom kunnen zijn: dat meisjes die het thuis niet goed hebben, eerder op zoek gaan naar een jongen.

De studie werd uitgevoerd door sociologen van twee Amerikaanse universiteiten. Zij ondervroegen 8200 Amerikaanse jongeren in totaal twee keer, met een tussenpoos van ongeveer een jaar. De tieners waren ten tijde van hun eerste gesprek met de wetenschappers tussen de 12 en 17 jaar oud.

REF. 0
172

Illegale prostitutie tiert welig

Escortbranche heeft vrij spel

AMSTERDAM/DEN HAAG - De zedenpolitie heeft geen grip op het groeiende aantal minderjarige prostituees in escortbedrijven. Het gaat voornamelijk om illegale meisjes uit Oost-Europa en Nigeria die hier tot prostitutie worden gedwongen. Een tussenpersoon met een mobiele telefoon, vaak een handlanger van de vrouwenhandelaar, regelt klanten voor de jonge hoertjes. Ze behoren tot de onderkant van de escortbranche en werken op duistere plekken als parkeerterreinen, toiletten en afgelegen flats.

De zedenpolitie heeft aanwijzingen dat het aantal minderjarige en illegale prostituees in escortbedrijven stijgt, maar is niet in staat om deze verboden vorm van prostitutie aan te pakken. De tussenpersonen achter de 06-nummers zijn ongreepbaar, de meisjes doen nauwelijks aangifte. De toename van jonge hoertjes in de escort is een gevolg van de opheffing van het bordeelverbod.

Op aandringen van de politie gaat de commissie Handhaven Op Niveau (HON) van het ministerie van Justitie de escortbranche in Nederland onderzoeken. Burgemeester Welschen van Eindhoven is voorzitter van de nieuwe

werkgroep die in deze schimmige seksindustrie prostitutie door minderjarigen gaat bestrijden. „We moeten maatregelen bedenken voor een betere controle in de escortbedrijven”, licht woordvoerder W. Stevens van het ministerie van justitie toe. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan een registratieplicht voor prostituees.

Vrouwenhandel

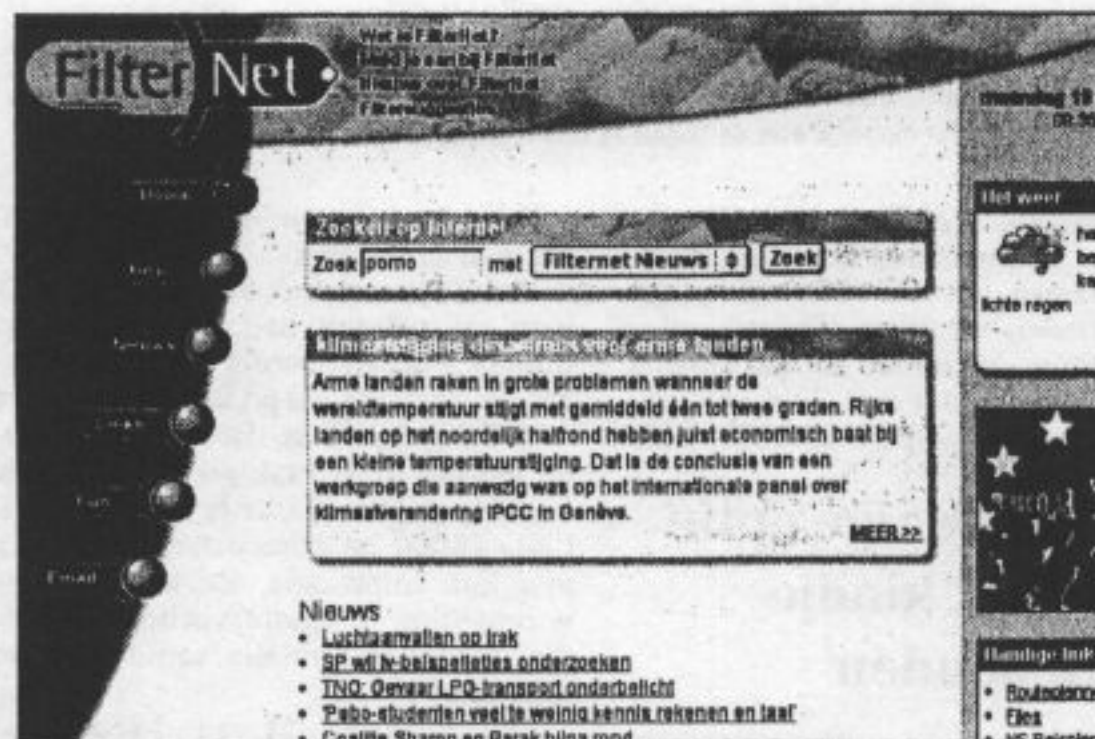
De commissie gaat onder leiding van Welschen aan de slag in Amsterdam, Den Haag en Eindhoven. In de hoofdstad houdt zeker twintig procent van de escortbranche zich bezig met illegale praktijken. Naast bureautjes met „zichtbaar jonge Oost-Europese meisjes” gaat het ook om slachtoffers van vrouwenhandel die via een 06-nummer tot prostitutie worden gedwongen. „Zonder aangifte kan de politie geen kant op. Bel je met een escortbedrijf in Rotterdam, dan word je automatisch verder geschakeld met een nummer in Amsterdam. Je hebt geen adres waar je binnen kunt vallen”, aldus een zedenrechercheur. Hij verwijst naar 'viavia' op internet waar per dag zo'n vijftig nieuwe 06-nummers escortservice aanbieden. GPD

6+E 21/2

sche Bank, vader van acht kinderen en tot voor kort verslaafd aan vieze plaatjes kijken op internet. Rosier vermoedt dat velen in christelijk Nederland met hetzelfde probleem te kampen hebben. „Een kiosk kon ik niet verlaten zonder smerige blaadjes in te zien.” Moest het in winkels nog schalks achter een jas, zo voegt de auteur van het artikel eraan toe, internet bood hem de mogelijkheid allerlei pulp onbespied en anoniem in te zien.

Rosier citeert uit de bijbel waarin staat: 'Wanneer de begeerte bevrucht is, baart zij zonde'. Welnu, Rosier is een man en begeerte heb je zomaar. „Het oog raakt niet verzadigd van het zien, maar je bent bekaf na een paar uur internetten. Je lichaam wordt afgebroken, want je gaat veel te laat naar bed. En toch doe je het de volgende dag weer.”

Of Rosier gedacht heeft aan het Filtnet, vermeldt het artikel niet. De accountant is inmiddels 'gegenezen' van zijn verslaving. Hoe

Filtnet van de EO

hij dat deed? „Wij mannen moeten de houding van Jozef aanmenen: als de verleiding er is: vluchten!” En als dat niet helpt, rest niets anders meer dan de televisie de deur uit te doen.

„De televisie heeft voor mij afgedaan,” zegt de bekeerde Rosier. „Een voorrecht dat ik elke christen gun. Voor mij was het de oplossing bij uitstek.”

FRANS VAN DEIJL

Toename van tienermoeders

Aantal met 25 procent gestegen

(Van een verslaggever)
AMSTERDAM - Het aantal tieners dat een kind krijgt, is de laatste jaren fors gestegen. In de tweede helft van de jaren negentig nam het aantal tienermoeders toe met 25 procent. Dat blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Daarmee is een eind gekomen aan een jarenlange daling van het aantal kinderen met een moeder jonger dan twintig jaar.

In het begin van de jaren zeventig kregen tienermeisjes jaarlijks nog meer dan negenduizend kinderen. In 1996 was dat aantal teruggelopen tot 1850, maar in 1999 is het weer toegenomen tot ruim 2300.

De stijging is vooral toe te schrijven aan geboorten bij jonge asielzoekers en bij meisjes van Antilliaanse en Surinaamse afkomst. Verder is ook bij autochtone Nederlanders een stijging te zien, zegt CBS-onderzoeker A. Sprangers.

Van de tieners die in 1999 een kind kregen, was zestig procent allochtoon. Tienermoeders komen vooral voor onder allochtonen die nog niet lang in Nederland zijn; bijna veertig procent behoort tot de eerste generatie allochtonen. Bij de tweede generatie komt het minder vaak voor dat een tiener een kind krijgt.

De daling van het aantal tienermoeders onder Turken en Marokkanen zet door. Toch trouwen vooral Turkse meisjes nog steeds relatief jong. Het aantal Turkse tienermoeders ligt naar

verhouding dan ook hoger dan het aantal jonge moeders onder andere groepen allochtonen.

Sprangers wijst erop dat de stijging in procenten fors is, maar dat het om geringe aantallen gaat. In vergelijking met andere Europese landen heeft Nederland nog steeds een uiterst laag geboortecijfer onder tieners. Een kwart eeuw geleden had één op de 25 pasgeborenen kinderen in Nederland een tienermoeder. Momenteel is dit één op de honderd.

Slechts een gering aantal (36 in 1999) kinderen wordt geboren bij meisjes van vijftien jaar of jonger. Ongeveer de helft van de tienermoeders is negentien jaar.

Een verklaring voor de stijging van het aantal tienermoeders heeft het CBS niet. Wel wijst Sprangers erop dat in het algemeen het geboortecijfer oploopt, dus ook onder teenagers. Volgens het Nederlands Instituut voor Sociaal Sexuologisch Onderzoek speelt het ontbreken van seksuele voorlichting in vooral islamitische gezinnen een rol.

In het programma 'Jong' ontvangt presentator Marc Dik twee jonge meisjes, die door hun vriend gedwongen werden tot prostitutie.

Kinderprostitutie, niet alleen een dramatisch probleem in Aziatische landen, zoals bijvoorbeeld Thailand. Ook in Nederland krijgen circa 2.000 minderjarige meisjes betaald voor seksuele handelingen. Wat de situatie nog schrijnender maakt, is dat het merendeel van hen gedwongen wordt door hun vriendje, de zogenaamde *loverboy*. In 'Jong' vertellen de meisjes Fiona en Theresa over hun ervaringen.

Fiona is ontzettend verliefd op haar nieuwe vriend. Totdat blijkt dat hij andere plannen met haar heeft: hij dwingt haar in de prostitutie te werken. Ook Theresa komt gedwongen achter de ramen terecht.

Theresa en Fiona zijn inmiddels uit de prostitutie wegevlucht. Alhoewel

ze van hun voormalige *loverboys* weinig meer te vrezen hebben, worden ze nog altijd achtervolgd door hun afschuwelijke herinneringen. En daar zal waarschijnlijk hun leven lang geen einde aan komen.

NEWS.nl 14/2
 NED2, 19.25 uur.

Van onze verslaggeefster
 AMSTERDAM

Het aantal tienermoeders in Nederland is sinds 1996 met bijna een kwart toegenomen. Van hen is 60 procent allochtoon, maar ook onder autochtonen is sprake van een stijging van het aantal tienerzwangerschappen. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In internationaal perspectief heeft Nederland nog steeds weinig moeders onder de 19 jaar. Toch is de stijging - hoe gering ook in absolute aantallen - opmerkelijk. Voor het eerst sinds dertig jaar is het percentage tienermoeders weer toegenomen.

Begin jaren zeventig kregen tieners jaarlijks meer dan negenduizend kinderen. Halverwege de jaren negentig was dat gedaald tot

1900 kinderen, om in 1999 weer te stijgen naar 2300. 'Er is geen etnische groepering die er opvallend uitspringt. Het is het verhaal van de kleine beetjes', zegt CBS-onderzoeker A. Sprangers.

Zo komen er tienermoeders bij uit diverse asielzoekerslanden, met name uit China en Somalië. In 1999 telde het CBS 96 Chinese en 64 Somalische jonge moeders. Van de tienermoeders behoort 40 procent tot de eerste generatie allochtonen. Sprangers: 'De tweede generatie Marokkaanse en Turkse vrouwen wordt veel minder vaak op jonge leeftijd moeder dan de eerste. Die zijn inmiddels door de Nederlandse opvattingen over moederschap beïnvloed.'

Hij zegt dat onder Turkse meisjes van de eerste generatie vijf keer zoveel tienermoeders zijn als onder Turkse meisjes van de tweede

generatie. Ze zijn vaak tienermoeder binnen het huwelijk. Surinaamse en Antilliaanse jonge moeders zijn vaker alleenstaand. Onverklaarbaar is de stijging van het aantal autochtone tienerzwangerschappen. In 1995 telde

'Hun enige optie is het kindje te houden'

het CBS er 715. In 1999 waren dat er 900.

Ze heeft het niet onderzocht, maar L. Seymonson, coördinatrice van tienermoederproject *Mi Oso es mi Kas* in Amsterdam-Zuidoost, denkt dat nonchalance de verklaring is voor de toename van tienerzwangerschappen.

Geen seks voor het huwelijk lijkt tegenwoordig heel ouderwets. Toch zijn er nog genoeg jongeren die bewust met seksualiteit omgaan. Zij maken voor zichzelf bepaalde keuzes en houden zich daaraan. Twee meisjes aan het woord over hun motivatie om bewust maagd te blijven!

PAUZE FEB '01

Geld maakt niet gelukkig. Een cliché dat niet uitgelegd hoeft te worden. Toch lijkt de wereld om geld te draaien. Hetzelfde geldt voor seks. Seks puur om de seks is oppervlakkig en maakt je niet vrolijk. Je kunt echter geen tijdschrift, tv-zender of internetsite bezoeken zonder ermee geconfronteerd te worden. Want seks leeft. Jongeren worden eerder volwassen en beginnen steeds vroeger met relaties en alles wat daarbij hoort. Hoe vrijblijvender, hoe beter lijkt het motto. In Nederland was het nog niet zo lang geleden de normaalste zaak van de wereld om als maagd het huwelijk in te gaan. Maar nu lijken we bezig te zijn met een inhaalslag. Toch zijn er ook in 2001 nog jongens en meisjes die er bewust voor kiezen zichzelf te bewaren voor de ware.

100% MAAGD

De negentienjarige Susanne van de Vegt wil bewust maagd blijven vanwege haar christelijke geloof. Susanne: 'Afgezien van mijn geloof lijkt het me beter als ik als maagd trouw. Ik vind het een mooi idee dat je elkaar dat cadeau kunt doen. Op dit moment heb ik geen vriendje, dus het is vrij makkelijk om te zeggen dat ik het niet doe. Maar ik wil het volhouden. Sommigen nemen het zich voor, maar komen er op terug zodra ze verkering hebben. Dat gebeurt best veel, ook binnen de kerk. Ik vind dat hypocriet. Door die mensen ga je ook twifelen aan jezelf; 'ik zeg wel zo gemakkelijk dat ik het niet doe, maar hoe gaat het al ik straks zelf in die situatie zit?'

BIJBEL VERSUS KORAN

Geloofsvoorschriften interpreteert iedereen op zijn eigen manier. Dat maakt het geloof kneedbaar. Wat seks voor het huwelijk betreft lopen de meningen uiteen. Volgens de een staat het wel letterlijk in de bijbel (of de Koran) en volgens de ander kun je er iets anders uit op maken. Susanne merkt, ook binnen haar kerkgemeenschap, dat je het beste naar jezelf kunt luisteren. Susanne: 'Er staat niet letterlijk in de bijbel dat je geen seks mag hebben voor het huwelijk. Maar teksten zijn op meerdere manieren uit te leggen. De dominee preekt volgens een bepaalde interpretatie en ik ga voor mezelf na of ik het met hem eens ben of niet. Ik zoek het vervolgens zelf op in de bijbel en denk erover na. De bijbel is er om mensen te beschermen. De manier waarop je het bekijkt, maakt het verschil. En ik maak zelf uit of ik teksten letterlijk neem of niet. Wat betreft het maagd zijn, zie ik in bepaalde teksten duidelijk dat het goed is om jezelf te bewaren. God heeft het zo bedoeld en als ik zou terugkomen op dat besluit, twijfel ik eigenlijk aan de bedoeling van God.'

Volgens Hanan staat letterlijk in de Koran dat een meisje zowel voor als buiten het huwelijk geen seks mag hebben. Voor Hanan een reden om zich daaraan te houden. Hanan: 'Ik doe aan de ramadan en ik bid elke dag. Ik probeer me gewoon zoveel mogelijk aan de regels te houden, voor zover

Ook de Marokkaanse Hanan Guerbaoui (20 jaar) is bewust maagd. Bij Hanan gaat het verder dan alleen de regels van het moslimgeloof opvolgen. Hanan: 'Mijn maagdelijkheid geef ik niet zomaar weg. Het is voor mij een

"Er wordt soms wel lacherig over gedaan, maar mensen begrijpen het wel en vinden het knap van me"

vorm van zelfbescherming. Mijn geloof speelt daar een rol in, maar ik doe het ook voor mezelf. Daarom vind ik het een logische keuze. Ik heb genoeg niet-moslim vriendinnen, die vriendjes hebben en daar ook mee naar bed gaan. En als het dan weer uitgaat, heb ik het gevoel dat ze iets van zichzelf hebben weggegeven. Ik vind dat je het moet bewaren. Het is iets speciaals. Als maagd kun je jezelf voor honderd procent geven, zowel lichamelijk als geestelijk. Tijdens een verkering weet je nooit of de ander zich voor honderd procent geeft, maar als je trouwt - want je trouwt niet zomaar - geef je je allebei voor honderd procent, want je hebt elkaar alles te geven.'

dat mogelijk is in 2001. De leefgewoontes hier zijn anders dan in Marokko. Mijn moeder is voor zichzelf erg streng en helpt me als ik ergens mee zit. Zelf heb ik wel gelezen in de Koran, maar lang niet alles. En als de imam iets nieuws heeft, hoor ik dat van mijn moeder en weet ik dat ik iets niet meer moet doen, omdat het niet kan.'

Naast de geloofsgeschriften rust op Hanan ook de druk van de strenge Marokkaanse gemeenschap. Hanan: 'Binnen de Marokkaanse gemeenschap is het een taboe, maar toch zijn er genoeg Marokkaanse meisjes die wel met hun vriend naar bed gaan. Ik veroordeel ze niet, maar ik ben het niet met ze eens. Ik heb vaak meisjes gesproken die er spijt van hebben gekregen. Zo'n meisjes wordt omgepraat door een jongen, die beweert dat ze makkelijk met elkaar naar bed kunnen gaan, omdat ze toch gaan trouwen. Zo'n meisje doet het en daarna zegt zo'n jongen: 'ik hoef je niet meer, want als je het met mij doet, doe je het misschien wel met iedereen'. Natuurlijk weet je nooit of een jongen kwade bedoelingen heeft, maar om dit te voorkomen wil ik wachten.'

VERLIEFD

Een mens is ook maar een mens. De mens is onvoorspelbaar en wispelturig. Zeker een verliefd mens. Wanneer je buik tekeer gaat en je niet meer kunt oten, probeer dan nog maar te bij je besluit te blijven. Helemaal wanneer anderen wel doen waar ze zin in hebben. Je moet veel discipline hebben om maagd te blijven tot het huwelijk. Susanne: 'Ik heb wel een vriendje gehad en natuurlijk heb je die gevoelens. Ik kan me voorstellen dat je, als je een lange relatie hebt, besluit om niet te wachten tot de huwelijksnacht. Voor mezelf zeg ik nee, maar je weet nooit. Het is wel belangrijk dat mensen achter me staan, anders is het moeilijk om je eraan te houden. Er wordt soms wel lacherig over gedaan, maar mensen begrijpen het wel en vinden het knap van me.'

RESPECT VAN JONGENS

Ik begrijp niet waarom iedereen zo vreselijk bezig is met seks. Het is mooi en weet ik veel wat allemaal, maar alsof een relatie alleen daaruit bestaat. Ik ben trots op mijn besluit en vind niet dat ik mezelf iets te kort toe. Ik wil gewoon vasthouden aan mijn principes. Natuurlijk ben ik wel nieuwsgierig, maar ik weet toch niet wat ik mis.'

Hanan merkt dat jongens meer respect voor haar hebben, zodra ze vertelt dat ze nog maagd is. Dat maakt het voor haar makkelijk om het vol te houden. Hanan: 'Marokkaanse jongens zeggen dat het ze niet uitmaakt, maar dat is schijnheilig. Want tachtig procent van de Marokkaanse jongens wil toch trouwen met een maagd. Het is niet moeilijk om vol te houden, omdat ik niet weet wat ik mis. Het komt ooit wel en dan zie ik het wel. Ik zie het mezelf echt niet doen voor mijn huwelijk. Echt niet.'

Antilliaanse vrouwen tussen 14 en 23 jaar is één op de vijf al moeder. De meesten zijn nog geen drie jaar in Nederland.'

Volgens Van Leeuwen zijn veel van die jonge Antilliaanse moeders in hun jeugd verwaarloosd, misbruikt of mishandeld en houden ze het kindje soms als troost. Ook weten ze in Nederland vaak de weg niet naar de hulpverlening.

Van Leeuwen: 'De Vereniging voor Bescherming van het Ongeboren Kind is heel actief. Overal liggen folders. Medewerkers van de VBOK praten met die meisjes, die zich hopeloos verlaten voelen. De enige optie die ze dan hebben, is het kindje houden. Ze zouden een bredere keuze moeten hebben, ook verwezen moeten worden naar Stimezo. Dan weten ze in elk geval dat abortus ook een mogelijkheid is.'

Fransen zien kinderporno in kunst

PAR 16-2

JHIM LAMOREE

AMSTERDAM - Kunstenaar Kiki Lamers wordt door de Franse justitie verdacht van het produceren en verspreiden van kinderporno. Aanvankelijk leek het erop dat justitie de zaak zou laten rusten. Maar drie weken geleden stond de politie weer op de stoep, nam de computerbestanden in beslag en wil de kinderen van Lamers verhoren.

"Met een pedofielenetwerk wil ik helemaal niets te maken hebben," reageert Kiki Lamers, die verstilde, intieme portretten schildert van naakte kinderen, waarmee ze de afgelopen jaren internationaal erken-

ning kreeg. Ter voorbereiding fotografeert zij haar eigen kinderen of die van familie en vrienden als ze opgaan in hun spel. Uit de vele foto's die ze maakt, selecteert Lamers de psychologisch interessantste momenten om te schilderen.

Vorig jaar verhuisde ze met haar man en hun twee zoontjes van drie en zes van Nederland naar een klein en vredig dorpje in het midden van Frankrijk om er ongestoord te werken. Die rust werd vorig jaar juni wreed verstoord toen haar man Lodewijk een fotorolletje bij de plaatselijke winkel wilde ophalen. De politie wachtte hem op. Kiki en Lodewijk werden ingerekend, hun huis werd doorzocht en het fotoarchief en de computer werden in beslag

genomen. "We werden behandeld als zware criminelen," zegt Lamers. "Op het bureau werden foto's en vingerafdrukken gemaakt. We mochten niet alleen naar de wc."

Kiki Lamers in moeilijkheden met eigen werk

De Franse politie verdacht het Nederlandse echtpaar van het produceren en verspreiden van kinderporno. Na een uitgebreid verhoor kon Lamers politie en justitie overtuigen

dat zij de foto's uitsluitend gebruikte als werkmateriaal voor haar schilderijen. "Ik klik maar door. Als je zo'n hele serie ziet, is volstrekt duidelijk wat er aan de hand is."

Ze had het incident al verdrongen totdat drie weken geleden de politie opnieuw op de stoep stond. De Franse justitie heeft de zaak heropend, onderzoekt of Lamers het fotomateriaal op internet zet en wil nu ook haar zoontjes verhoren.

"Dat vind ik verschrikkelijk, omdat zoiets totaal uit de hand kan lopen. Op die manier worden mijn kinderen geconfronteerd met iets waar ze part noch deel aan hebben. Ik ga uiterst discreet met dat materiaal om en wil juist de privacy van die kinderen beschermen. Toen de dia's

van mijn zoontje op de lichtbak van het politiebureau lagen en allerlei vreemde ogen ernaar keken, ben ik me dan ook doodgeschrokken."

Lamers heeft nu een advocaat in de arm genomen, die een dossier over haar werk en haar methode aanlegt. Rudi Fuchs, directeur van het Stedelijk Museum, heeft toegezegd een brief te schrijven ter verdediging van Lamers, die niet gerust is op de ongewisse situatie. "Ik ben niet naïef. Natuurlijk zitten er belastende foto's tussen als je dat wilt zien. Ik ben me ook bewust van het spanningsveld tussen onschuld en seksualiteit, maar nog niet elke foto van een bloot kind is kinderporno. Met die intentie fotografeer ik zeker niet."

'Woman stepping into room', Lamers 1995.

'Foto's voor schilderijen Lamers zijn kinderporno'

AMSTERDAM - De Franse justitie beschouwt de foto's die de Nederlandse kunstenaar Kiki Lamers (36) als basis gebruikt voor haar schilderijen als kinderporno. Er zijn computers, en eerder al foto's in haar huis in Frankrijk in beslag genomen. Lamers dacht eerst aan een misverstand. Maar nu justitie voor de tweede keer beslag heeft gelegd op haar spullen, heeft ze een advocaat in de arm genomen. **VK 1/3 Pagina 9**

Van onze verslaggever **VK 1/2**
AMSTERDAM

De Franse justitie verdenkt de Nederlandse kunstenaar Kiki Lamers en haar echtgenoot van het vervaardigen van kinderporno. Het gaat om foto's die Lamers maakt van blote kinderen, zowel haar eigen kinderen als die van vrienden. De foto's vormen de basis voor haar schilderijen.

Lamers (1964) geldt als een belangrijke jonge Nederlandse kunstenaar. Ze kreeg een groot overzicht in het Arnhem Museum voor Moderne Kunst (in 1998) en werk van haar wordt volgende week aangeboden op The Armory Show in New York, een van de meest prestigieuze moderne kunstbeurzen ter wereld.

Lamers, die sinds een jaar nabij Vichy in Frankrijk woont, is geschokt door de verdenking. "Ikzelf heb bij die foto's nooit een bijgedachte gehad. Dat anderen daar nu op die manier naar kijken, naar mijn eigen kinderen, vind ik iets om misselijk van te worden."

Het begin van de affaire, vorig jaar juni, leek nog een misverstand. Lamers' man werd opgewacht door de politie toen hij een diarolletje wilde ophalen bij de fotohandel. Drie politiewagens stopten bij Lamers huis en er werden foto's en computers in beslag genomen. Zij en haar echtgenoot werden de hele dag verhoord op het politiebureau. "Dat begon heel onaangenaam, met vingerafdrukken nemen en foto's maken." Maar nadat er een tolk was gearriveerd, leek de politie ervan over-

tugd dat het misverstand betrof. "Ze deden een beetje beschaamd."

Lamers fotografeert kinderen naakt als ze het spelen zijn. "Dat onschuldige zie je meteen als je de foto's in de context van het rolletje bekijkt." Vrijwel al het materiaal kreeg Lamers retour, op enkele foto's na. Die zijn, vermoedt Lamers, nu op een ander bureau terecht gekomen. Want drie weken geleden kwam de politie weer.

Opnieuw werden computers meegenomen. Dit keer om te onderzoeken of er foto's mee op internet zijn verspreid. "Dit initiatief komt niet van de lokale politie, zegt Lamers, 'maar van hogehand.' De zaak heeft haar aangegepen en ze heeft al haar foto's opnieuw bekeken en getracht 'ze met ogen van anderen te beoordelen'. En er zijn dan misschien foto's bij die je verkeerd kunt interpreteren, zegt Lamers.

Over de foto's heeft ze overigens al veel eerder afspraken gemaakt met de ouders van de kinderen. "Sommige kinderen volg ik al bijna tien jaar, vanaf het moment dat ze één waren. Het zijn intieme verslagen van een periode uit hun leven." De kinderen krijgen beschikking over de foto's.

Lamers heeft geen idee wat justitie nu verder gaat doen. Ze heeft een Franse advocaat in de arm genomen die een dossier gaat samenstellen waaruit moet blijken in welke context de kunstenaar de foto's gebruikt. Stedelijk Museumdirecteur Rudi Fuchs heeft toegezegd een brief te willen schrijven om haar positie te verduidelijken.

Kiki Lamers door Fransen verdacht van kinderporno

Door onze kunstredactie NRC
ROTTERDAM, 19 FEBR. De Nederlandse schilderes Kiki Lamers wordt door de Franse justitie verdacht van het vervaardigen en verspreiden van kinderporno. Dat werd afgelopen zaterdag bekend. Lamers gebruikt, als studiemateriaal voor haar schilderijen, dia's van haar eigen en andermans kinderen terwijl ze bloot aan het spelen zijn. Een jaar geleden verhuisde Lamers met haar gezin naar het Franse platteland. De eigenaar van de plaatselijke fotowinkel, waar ze haar dia's liet ontwikkelen, gaf haar in juni 2000 aan bij de politie. Lamers werd met haar man gearresteerd en haar computer en fotoarchief werden in beslag genomen. Na een uitgebreid verhoor kwamen de twee met de schrik vrij.

Drie weken geleden bleek dat de Franse justitie de zaak heeft heropend, dit keer om te onderzoeken of Lamers haar foto's verspreidt via internet. De schilderes heeft inmiddels een advocaat ingeschakeld. Directeur Rudi Fuchs van het Stedelijk Museum in Amsterdam, dat in 1999 een titelloos doek uit 1998 van een naakt meisje van Lamers aankocht, noemt het een 'absurde zaak'.

"De foto's zijn particulier bezit en ze dienen een artistiek doel. Bovendien zijn ze gemaakt met volledige toestemming van de ouders van

de kinderen," zegt Fuchs. "Op de schilderijen zijn de kinderen vreemd en slecht herkenbaar weergegeven. Dit is een actie van de Franse kleinburgerij waar de Nederlandse staat tegen zou moeten ageren." Fuchs is bereid om desgevraagd Lamers' werk nader toe te lichten aan de Franse justitie: "Dan zou ik verwijzen naar de beeldtaal, die teder en nobel is en op geen enkele manier in de richting van pornografie wijst." De schilderes was vanmorgen onbereikbaar voor commentaar.

Kiki Lamers (Nijmegen, 1964) studeerde in 1992 af aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam. Ze verwierf bekendheid met sobere, intieme zelfportretten. Begin jaren negentig stapte ze over op het maken van grote, fijn geschilderde werken van kinderen, op basis van zelfgemaakte dia's. Meestal zijn alleen de gezichten van kinderen te zien, waarbij hun felle, kille ogen een schril contrast vormen met het fletse roze en grijs van de rest van het doek. Soms wordt een kind ten voeten uit naakt afgebeeld, in spelende of staande houding.

Het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem wijdde in 1998 een overzichtstentoonstelling aan Lamers' werken met kinderen, 'Under Your Skin'.

Lamers verdacht van 'kinderporno'

Beschuldiging schokt kunstliefhebbers

door Yvonne Jansen

ARNHEM - Hun blik is leeg, verveld, gekwetst of soms zelfs een tikje boosaardig. Ze hebben een houding die zegt 'kom niet in m'n buurt'. Hun vervormd weergegeven gezichten vormen de grimmige tegenhanger van het bekende kitsch-icoon 'jongetje met traan'.

Wie eenmaal de in ingehouden kleuren geschilderde kindportretten van Kiki Lamers aanschouwd heeft, zal voortaan moeite moeten doen nog vast te houden aan het idee van pure kinderlijke onschuld en onbezorgdheid. Indringend zijn de werken zeker. Maar zinnenprikkelend of pornografisch in het geheel niet.

Het nieuws dat Kiki Lamers (Nijmegen 1964) verdacht wordt van het vervaardigen en mogelijk ook verspreiden van kinderporno, heeft onder degenen die

haar werk kennen geleid tot verbijstering en ongelof. De Amsterdamse kunstpaus Rudi Fuchs sprong onmiddellijk voor haar in de bres. En in het Museum voor Moderne Kunst Arnhem, dat een paar jaar geleden een grote tentoonstelling aan Lamers' werk wijdde, steekt men de handen voor Lamers in het vuur.

De verdenking die op de kunstenaar rust zal menig ouder, bladerend door het jeugdalbum van z'n eigen kind, nog eens achter de oren doen krabben. Want als dergelijk materiaal, in particulier bezit, niet meer onbevangen bekeken kan worden, wat dan nog wel? Dan behoren de mollige putti uit de kunstgeschiedenis ook tot de categorie pornografisch, of de duizenden afbeeldingen van het naakte Christus-kind.

FOTO'S

Voor de goede orde: het zijn

niet Lamers' schilderijen die de aandacht van de Franse justitie hebben getrokken. Het betreft door haar gemaakte foto's en dia's die de tegenwoordig in de buurt van Vichy wonende kunstenaar als studiemateriaal gebruikte. Foto's van blote, spelende kinderen. Lamers' eigen kinderen, of die van goede vrienden. De kunstenaar is onthutst door de gedachte dat anderen met dergelijke bijgedachten naar haar werk kijken. Want als er iemand behoedzaam mee omspringt, is zij het wel.

De foto's zijn nimmer tentoon gesteld. Ze worden keurig bewaard op naam zodat ze, mocht Lamers er ooit niet meer zijn, over kunnen gaan in het bezit van de afgebeelde kinderen of hun familie. Om te voorkomen dat het materiaal terecht komt in 'verkeerde handen'. Op de schilderijen worden Lamers' subjecten onherkenbaar en licht vervormd weergegeven.

Meestal alleen de gezichten, met de nadruk op de ogen. Op enkele schilderijen, zoals op een uit 1996 daterend portret van een jongetje dat met opgetrokken been ligt op een krukje, zijn ook (delen van) genitaliën zichtbaar, overigens zonder dat daar het accent op ligt.

De affaire speelt al sinds vorig jaar zomer. Toen werd Lamers' man opgewacht door de Franse politie op het moment dat hij een ontwikkeld filmpje ophaalde bij een fotozaak. De politie was gealarmeerd door de winkelier, die niet wist wat hij met het materiaal aan moest. Thuis werden foto's en computers in beslag genomen en Lamers en haar echtgenoot werden verhoord. Maar nadat een tolk de politiebeambten had bijgepraat, leek de zaak uit de wereld. Léék, want inmiddels liggen ze bij justitie, waar men onderzoekt of het materiaal via internet of anderszins is ver-

spreid. De kunstenaar heeft inmiddels een advocaat ingeschakeld.

BEKENDHEID

Lamers studeerde in Amsterdam, aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten. Ze schilderde aanvankelijk vooral zelfportretten, maar schakelde midden jaren negentig over op het maken van kindportretten. Juist met laatstgenoemde werken verwierf ze bekendheid. Het Museum voor Moderne Kunst Arnhem wijdde de overzichtstentoonstelling 'Under your skin' aan haar en het Stedelijk Museum Amsterdam kocht een schilderij van haar. Vorig jaar was haar werk nog te zien in Boijmans van Beuningen in Rotterdam, op een thematische tentoonstelling van kindportretten. In buitenlandse galeries en op beurzen gaan de werken van Lamers als zoete broodjes over de toonbank.

'Bij bloot kind kun je van alles bedenken'

Wat kunstenaars beschouwen als materiaal, geeft soms aanleiding tot de verdenking van kindermisbruik.

VK
19/2
Van onze verslaggeefster Ineke Jungschleger

AMSTERDAM

Sinds de vroege middeleeuwen wordt het Christuskind naakt afgebeeld. 'In de loop van de geschiedenis is daar veel over te doen geweest', zegt Rudi Fuchs, directeur van het Stedelijk Museum in Amsterdam. 'Een kind met een bloot piemeltje, daar kun je van alles bij bedenken. Hetzij uit pedofilie, hetzij uit schaamte.'

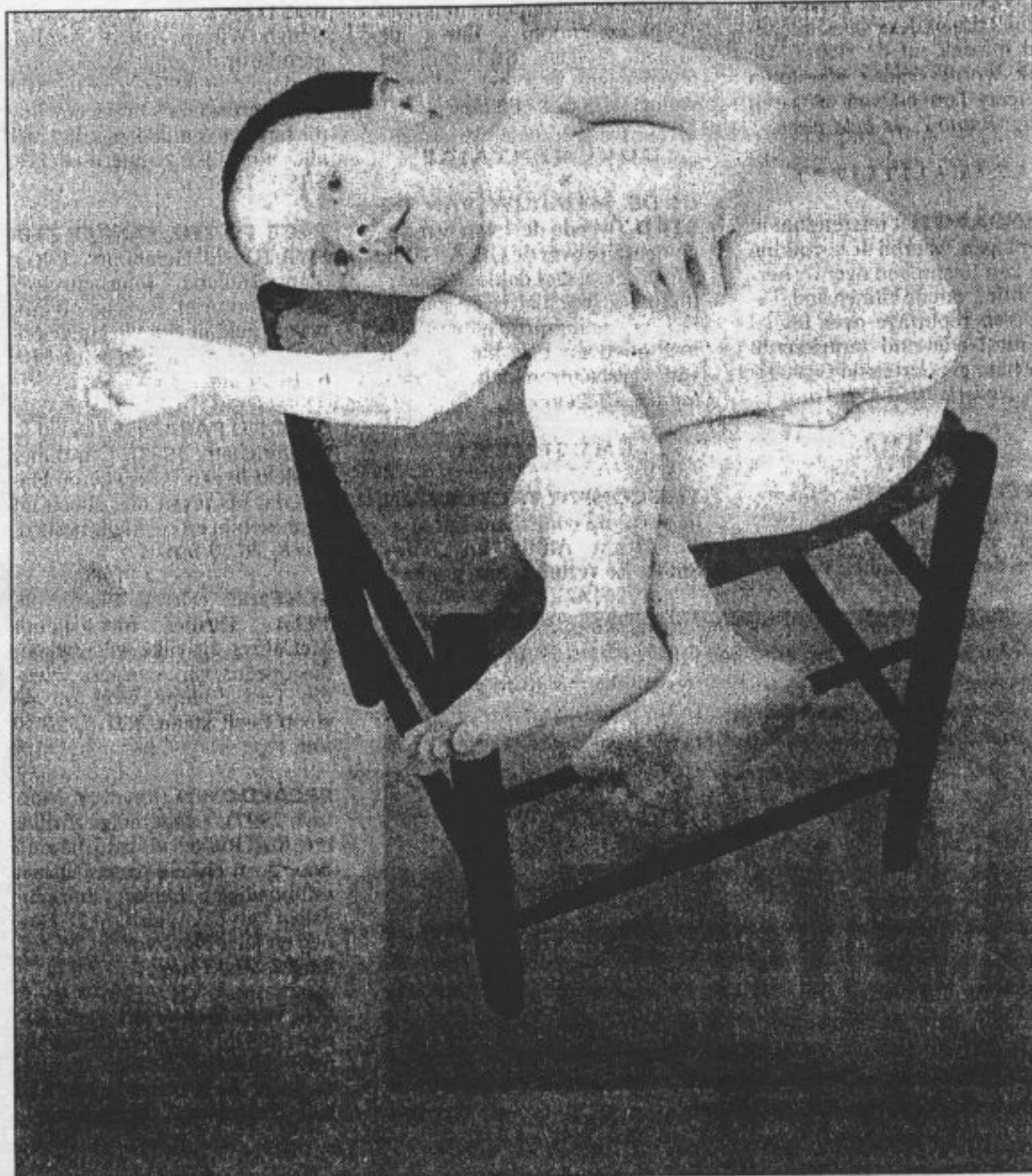
Fuchs, die een paar jaar geleden een schilderij van Kiki Lamers aankocht voor het Stedelijk Museum, is bereid kunsthistorische uitleg te geven aan de Franse justitie om de positie van de Nederlandse schilderes te verduidelijken. 'Als haar advocaat mij dat vraagt, zal ik dat graag doen.'

Lamers verhuisde een jaar geleden naar het Franse platteland. Daar doet zij hetzelfde wat ze sinds 1995 in Nederland deed: ze maakt dia's van haar eigen kinderen en die van familie en vrienden, als studiemateriaal voor haar schilderijen. Fuchs zag die foto's bij een bezoek aan haar atelier, toen nog in Rotterdam. 'Zij verzamelt materiaal, zoals iedere kunstenaar', zegt hij. 'En het wordt niet anderszins gebruikt.'

Lamers heeft nooit foto's tentoongesteld of gepubliceerd. De eigenaar van de fotowinkel in haar Franse woonplaats, waar ze de dia's liet ontwikkelen, heeft haar aangegeven. 'In Nederland bracht ik mijn dia's altijd naar dezelfde ontwikkelcentrale', zegt ze. 'Daar heb ik nooit moeilijkheden gehad, ze wisten dat ik ze gebruikte voor mijn schilderijen.'

In de tweede helft van de twintigste eeuw zijn veel beeldende kunstenaars foto- en video-camera's gaan gebruiken voor het aanscherpen van hun eigen beeld van de werkelijkheid. 'De kunst breidt uit wat wij zien, wat ons opvalt', zegt Fuchs. 'Kunst verkent de randen. Zoals je na Van Gogh anders kijkt naar een landschap met zonnebloemen, kijk je na de schilderijen van Kiki Lamers misschien anders naar kinderen. Zij kijkt met grote tederheid.'

Lamers rubriceert haar dia's op de naam van het kind dat er op staat en heeft vastgelegd dat, als zij plotseling zou overlijden, deze

Kiki Lamers, zonder titel, 1996.

dia's het bezit zijn van de ouders van de gefotografeerde kinderen. 'Dat heb ik gedaan om het risico uit te sluiten dat die dia's ooit in verkeerde handen terechtkomen.'

De laatste keer dat in Nederland foto's in beslag werden genomen omdat er sprake zou zijn van kinderporno, was tijdens een tentoonstelling in het kader van het Holland Festival in Amsterdam, in juni 1999. Het ging toen vooral om een foto waarop de fotograaf Walter Chapell te zien was met een erectie, terwijl hij zijn eenjarige zoon op de arm hield. De foto was 37 jaar eerder gemaakt door de moeder van het kind. De raadkamer van de rechtbank en later ook de Hoge Raad, bepaalde dat er geen misbruik gemaakt is van het kind. De foto is gemaakt door de moeder, het jongetje ziet de erectie niet en is onherkenbaar in beeld gebracht. Daardoor is het niet aannemelijk dat hij hierdoor schade heeft opgelopen.

Kiki Lamers: 'Bored Girl', 2000.

Steeds opnieuw worden

kunstenaars beschuldigd van kinderporno. Zo gevoelig zijn we geworden voor de suggestie van misbruik dat de onschuldige beelden van (halfblote) kleuters leiden tot bijgedachten. Tot rechtszaken komt het weinig, tot veroordelingen vrijwel nooit.

Hanneke de Klerck

IN *As If*, zijn boek over kinderen, kindertijd en de 10-jarige jongetjes die in Engeland de peuter James Bulger vermoordden, beschrijft Blake Morrison hoe hij een erectie heeft terwijl een klein kind op zijn schoot zit.

Morrison schrijft non-fictie. Non-fictie die leest als een roman (hij werd bekend met het autobiografische *And When Did You Last See Your Father*, dat als elke goede roman aan de hand van het specifieke iets algemeen zegt over de menselijke conditie), maar toch: non-fictie - hij beschrijft een echte erectie en een echt kind.

'Het was wellicht naïef', merkte hij naderhand op in zijn essaybundel *Too True*, 'maar het schokte mij dat er mensen waren die deze passage schokkend vonden; er kwam geen discussie toen een personage van Martin Amis dezelfde ervaring beschreef in *The Information*.'

Toch beogen hij en Amis hetzelfde, meent Morrison. 'De ene scène is bedacht, de andere niet, maar kennelijk is het fenomeen zelf geen bedenkensel: beide vertellers voelen zich er ongemakkelijk bij - erecties mogen tot kinderen leiden, het is niet de bedoeling dat kinderen tot erecties leiden - en het is die ongemakkelijkheid die beide schrijvers onderzoeken.'

Niettemin riep Morrisons werkelijke werkelijkheid meer en heftiger reacties op dan Amis' verzonnen realiteit.

Zo waren het ook de werkelijke plaatjes - de dia's die ze maakte van blote, spelende kinderen - en niet de schilderijen op basis van die foto's, die de Nederlandse kunstenaar Kiki Lamers in de problemen brachten. Na een tip van de plaatselijke fotohandelaar waar ze haar rolletjes liet ontwikkelen, nam de Franse politie de dia's in beslag. De schilderijen liet ze ongemoeid.

Een storm in een glas water, lijkt het. De afgelopen tijd heeft de Franse politie een aantal kinderpornonetwerken opgerold en dat zal bij het opsporingsapparaat tot een zekere gevoeligheid hebben geleid voor zaken die naar kinderporno rieken. En omdat Nederland toch al de naam heeft dat, behalve de drugs en de euthanasie, de kinderporno ervandaan komt, is een Nederlandse kunstenaar bij voorbaat verdacht.

De foto's die Lamers maakt, stelt ze nimmer tentoon. Ze had toestemming van de ouders van de kinderen, vaak vrienden, de dia's te maken. De kinderen krijgen de beschikking over de beelden. Ze zag zelf niet eens wat iemand met een perversere geest in de foto's kon zien - pas nadat de politie een inval had gedaan en ze haar werk met andere ogen nog eens bekeken had, achtte ze het mogelijk dat het wellicht, misschien, op sommige aspecten verkeerd kon worden geïnterpreteerd.

Of er een rechtszaak tegen Lamers komt, valt te bezien. Of ze, mocht het zo ver komen, die zaak verliest, is onwaarschijnlijk, ook in het Franse systeem. In Nederland is het, zelfs na de aanscherping van de wet op zedenmisdrijven in 1995, nooit tot een veroordeling gekomen van een kunstenaar wegens kinderporno.

Stormen in glazen water daarentegen waren er wel, zaken en zaakjes waarbij je hetzelfde onbegrip, dezelfde verbazing bekruip, als die Lamers uitte over

Schetsen voor beklemmende schilderijen

Waarschijnlijk hebben ze er dit weekend nog eens heel goed naar gekeken, de trotse bezitters van een 'Kiki Lamers'. De verzamelaars in Modena, New York, Basel en Amsterdam - steden waar de jonge, Nederlandse kunstenaar in galleries en op kunstbeurzen exposeerde, en waar haar schilderijen al bij de opening waren verkocht. Of sterker: ongezien werden gereserveerd.

Afgelopen zaterdag werd bekend dat de Franse justitie Lamers (1964) en haar echtgenoot verdenkt van het vervaardigen van kinderporno. Daarbij gaat het om foto's van naakte kinderen, zowel haar eigen kinderen als die van vrienden. Foto's die Lamers nimmer exposeert, maar die ze gebruikt als uitgangspunt voor haar doeken.

En hoewel het alleen die foto's

(niet de schilderijen) zijn die de Franse politie drie weken geleden voor nader onderzoek in beslag heeft genomen, moeten de eigenaren van zo'n schilderij er nog eens voor zijn gaan staan: valt er iets onoirbaars te ontdek-

ZO ZIT HET VK

ken? Geven ze ook maar de minste aanleiding te bevroeden dat er iets ontoelaatbaars aan vooraf is gegaan?

Zo'n negen jaar geleden vierde Lamers (in 1992 afgestudeerd aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam) bekendheid met levensgrote zelfportretten en met 'huiselijke tafereelen', waarop dezelfde naakte vrouw met kort zwart haar een jongetje in bed een ver-

haal voorleest of een dreinend bloot peutertje een baddoek aanreikt - in kille, steriele ruimtes. Streng, beheerste schilderijen, die een sfeer van verstilling en vervreemding uitwasemen. In nadrukkelijk getemperde kleuren, ijzige grijze tonen en een nauwelijks te ontwaren verftoets.

Sinds 1996 legt Lamers zich toe op kinderpportretten. Daarvoor fotografeert ze in haar studio blote, spelende kinderen. Die foto's schildert ze na, terwijl ze de kleur minimaliseert, hier iets weglaat, daar iets verandert, of de neus van de ene kleuter boven de mond van een ander 'monteert'.

Daar zitten, zegt Lamers, 'misschien foto's bij die je verkeerd kunt interpreteren'. Een mogelijkheid die ze kennelijk ook bij

de schilderijen zag, toen ze weifelde of ze haar kinderpportretten wel moest tonen op het grote overzicht dat het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem in 1998 aan haar wijdde: juist toen de affaire-Dutroux bijna dagelijks in het nieuws was.

Toch is het bloot op haar kinderpportretten geenszins prikkelend. De bleke kinderen - waarvan vaak alleen de grijnzende, sippe of uitdagende hoofden te zien zijn - zijn eerder beklemmend dan bekoorlijk, meer verontrustend dan vertederend. Alsof er iets zikt onder hun fletsroze geschilderde huid en het asgrauwe gelaat waar zich grijze schaduwen op aftekenen.

Lamers lijkt niet geïnteresseerd in de direct zichtbare realiteit, maar in wat zich daarachter schuilhoudt.

BALTHUS (1908-2001)

Erotisch schilder

NKL

Door onze kunstredactie
AMSTERDAM, 19 FEBR. De ware identiteit van de schilder Balthus zal voor bijna iedereen een raadsel blijven. Want of hij nu werkelijk een Poolse aristocraat met de romantische naam graaf Balthazar Klossowski de Rola was, weten slechts enkele intimi. Over zichzelf zei hij tijdens een tentoonstelling van zijn werk in de Londense Tate Gallery: „Balthus is een schilder over wie niets bekend is.” Gisteren is hij op 92-jarige leeftijd in het Zuid-Zwitserse dorp Rossinière na een langdurig ziekbed overleden. Balthus gold als een van de belangrijkste realistische schilders van de 20ste eeuw.

Balthus werd op 29 februari 1908 in Parijs geboren als kind van een Pools-Russisch schilderspaar. Over het feit dat hij op een schrikkelig jarig was, grapt hij op zijn 92ste verjaardag dat hij eigenlijk slechts 23 jaar oud was.

De schilder beweerde altijd dat hij uit een oude Poolse familie stamde, van wie de mannelijke leden de gravelijke titel droegen. Het familiewapen van de Rola's zou in 1044 ontworpen zijn ter gelegenheid van een huwelijk, aldus de schilder. Maar het gerucht ging dat hij die titel had verzonnen en dat Rola een adaptatie was van het dorp Rolle aan het Meer van Genève, waar Balthus woonde met zijn eerste vrouw.

Op zijn twaalfde voltooide Balthus (die zich toen al zo noemde) zijn eerste kunstwerk, een serie van veertig inkttekeningen over zijn witte angorakat Mitsou. De Duitse dichter Rainer Maria Rilke – de minnaar van zijn moeder – was er zo van onder de indruk dat hij de tekeningen uitgaf en er een voorwoord bij schreef.

In 1934 had Balthus zijn eerste tentoonstelling, waar hij voor enige ophief zorgde met zijn erotisch suggestieve schilderij *De Gitaarles*, waarop een half-naakte meisje uitgestrekt op schoot ligt bij een oudere vrouw, die haar streelt. Balthus distantieerde zich vervolgens van het schilderij door toe te geven dat het taferel als licht pornografisch kon worden opgevat en dat hij het had gemaakt om de aandacht te trekken. Het schaamteloos portretten van opgroeiende meisjes zou in de daaropvolgende jaren echter zijn handels-

(Foto Reuters)

merk worden. Voorbeelden van zijn erotische meisjeschilderijen zijn *Alice* (1933), *Toilette de Cathy* (1933) en *André Derain* (1936). Balthus werd ook genoemd om zijn dromerige Parijse straattaferelen, zijn portretten waarin hij de psyche van de poserenden leek te willen blootleggen, en zijn broeierige landschappen.

Na de Tweede Wereldoorlog speelden verboden en verholde erotiek een nog belangrijkere rol in zijn schilderijen. Het leverde hem veel kritiek op. Voor de een gold hij als één van de genieën van de 20ste eeuw vanwege zijn trefende weergave van sluimerende seksualiteit, maar in de ogen van anderen was hij een pornograaf die kleine meisjes 'in hun panty's' liet zien.

In 1976 trok Balthus zich terug in het Zwitserse dorp Rossinière, dichtbij het jetset-dorp Gstaad. Daar woonde hij in een enorm 18de-eeuws houten chalet, met zijn tweede vrouw, de 35 jaar jongere Japanse kunstenaar Setsuko.

Balthus zou zijn leven lang een zelfverkozen eenling blijven. Hij had geen volgelingen en maakte geen school. Wel hanteerde hij tot het eind van zijn leven de techniek van de Italiaanse fresco-schilders. In Nederland is slechts een van zijn schilderijen te zien, *De Kaartspelers*. Het hangt in Museum Boijmans van Beuningen. Alleen de verf al weegt 25 kilo.

WETBOEK VAN STRAFRECHT, ARTIKEL 240b:

1. Met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft degene die een afbeelding – of een gegevensdrager, bevattende een afbeelding – van een seksuele gedraging, waarbij iemand die kennelijk de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken, verspreidt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of in voorraad heeft.

2. Niet strafbaar is degene, die een dergelijke afbeelding in voorraad heeft waarvan vaststaat dat hij deze voor een wetenschappelijk, educatief of therapeutisch doel gebruikt.

3. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft degene die van het plegen van een van de misdrijven, omschreven in het eerste lid, een beroep of een gewoonte maakt.

een gegeven moment wel zeggen, dat iets kunst is', zei de minister, die in een eerder debat neigde naar een *exceptio artis*, tijdens de behandeling van de wet in de Tweede Kamer.

De wet maakt geen uitzondering voor kunst – of de maker van een afbeelding artistieke bedoelingen had, is minder belangrijk dan de vraag of het kind is geschaad.

Met dat argument – het kind heeft geen schade opgelopen – sprak de rechtbank en daarna, in september vorig jaar, de Hoge Raad de Amerikaanse fotograaf Walter Chapell vrij. In 1999 was op het Holland Festival een foto in beslag genomen waarop Chapell is te zien met een erectie, terwijl hij zijn 1-jarig zoontje op de arm houdt. Het jongetje ziet de erectie niet, en hij is onherkenbaar in beeld gebracht. Daarom achtte de rechter het niet aannemelijk dat hij schade heeft opgelopen.

Het kind in kwestie, inmiddels tegen de veertig en zelf fotograaf, liet al toen de foto in beslag werd genomen weten dat hij persoonlijk er geen enkel probleem mee had. Toch is dat irrelevant. Het is, in dubieuze gevallen, niet omdat het kind er later zijn schouders over ophaalt, dat de fotograaf het recht had het zo op de foto te zetten.

Van de foto's die Sally Mann in de jaren tachtig maakte van haar kinderen, liefdevolle portretten maar ten dele ook foto's met een onmiskenbaar erotische ondertoon, kun je je, los van wettelijke bepalingen, afvragen of het acceptabel is dat ze haar kinderen op die manier gebruikte. Of het prettig is voor kinderen om zo te kijken te worden gezet, en in al hun kwetsbaarheid de hele wereld over te gaan. Maar dat is een moreel probleem, niet een strafrechtelijk – hoewel er een glijdende schaal bestaat waarop in het uiterste geval wel degelijk sprake van kindermisbruik zou kunnen zijn in de naam van kunst.

In kunst mag niet alles; de wetgever heeft terecht geen uitzondering voor kunst gemaakt. Het belang van het kind dient voorop staan, en justitie heeft gelijk om dat af en toe te checken, ook en zelfs als dat betekent dat er soms te snel wordt ingegrepen.

Artistieke bedoelingen zijn nooit een excuus voor kindermisbruik

Franse schilder Balthus dood

CHATEAU D'OEX — De Franse schilder Balthus is gisteren overleden in zijn woning in het Zuid-Zwitserse kanton Vaud. Graaf Balthazar Klossowski de Rola werd 92 jaar. Hij is een van de weinige schilders van wie al bij leven werk hing in het Louvre in Parijs.

In zijn werk gingen gaandeweg twee thema's domineren: opgroeiende meisjes, naakt of half ontkleed liggend of hangend in een stoel, en decorachtige straatscènes in Parijs dromend of landerig splend.

Balthus schiep een dromerig-verstarde sfeer waarin verborgen en verboden erotiek de hoofdrol lijkt te spelen. Een van de weinige werken van Balthus die zich in museaal bezit bevinden, is 'Kaartspelers' in Museum Boijmans-Van Beuningen in Rotterdam. (AFP/ANP)

Volgende Freshwagon 16/3 Kleine Komedie Amsterdam. Ook op tournee. Inl. 020-6246380 of www.freshwagon.nl

Schilder van pubermeisjes

'De laatste meester van de figuratieve schilderkunst' werd bekend om zijn broeierige landschappen en werken waarin verboden en verborgen erotiek de hoofdrol leek te spelen.

POSTUUM VK 19-2

Balthus is een schilder over wie niets bekend is', was een uitspraak van Balthus zelf. Gehecht aan zijn privacy, maar meer nog aan Het Mysterie, gaf hij zelden tot nooit interviews af, liet hij zich slechts spaarzaam fotograferen, en weigerde hij iedere uitleg bij zijn veel bediscussieerde werk. Balthus moest een raadsel blijven, net als zijn schilderijen.

Zondag is 'de laatste meester van de figuratieve schilderkunst' in zijn woning in het Zuid-Zwitserse kanton Vaud overleden. Dat heeft zijn familie bekend gemaakt. Graaf Balthazar Klossowski de Rola, zoals Balthus in zijn Parijse geboorteplaats geregistreerd staat, werd 92 jaar.

De autodidact Balthus – zoon van de Pools-Russische schilders Erich en Elisabeth Klossowski – werd bekend om zijn broeierige landschappen en zijn portretten

Balthus

FOTO AP

die de psyche van de poserenden leek bloot te leggen. Maar vooral: om zijn doeken van opgroeiende meisjes, naakt of half ontkleed, waarvoor de dochters van vrienden als model dienden. Loom hangend over een stoel, steeds voorover gebogen over een tafel, in opkruipende rokjes.

Die raadselachtige, na-oorlogse schilderijen, waarin verboden en verborgen erotiek de hoofdrol leek te spelen, spleten de kunstwereld in twee kampen: zij die de kunstenaar tot één van de genieën van de vorige eeuw rekenden, vanwege zijn 'treffende weergave van sluimerende seksualiteit en de dubbelzinnigheid van volwassenwording'. En zij die hun neus ophaalden voor de perverse schilder

van 'kleine meisjes die hun panty's tonen'.

Zijn bijnaam koos Balthus al op twaalfjarige leeftijd, toen de Duitse dichter Rainer Maria Rilke (minnaar van zijn moeder) veertig inkttekeningen van de jongen ontdekte, waarop 'Mitsou' figureerde – de witte angorakat (metafoor voor de passerende seksualiteit, volgens sommigen) die in veel van Balthus' latere doeken zou terugkeren. Rilke schreef een voorwoord bij de tekeningen die hij aanstonds uitgaf.

Hij zou zijn hele leven een zelfverkozen eenling blijven. Zonder volgelingen, zonder school. Zijn droomachtige straatscènes uit de jaren dertig bekoorden bevriende surrealisten als Artaud en Giacometti. Maar Balthus weigerde zijn naam aan de stroming te verbinden.

Ook het abstracte kubisme van zijn vriend Picasso wees hij af. 'Andere kunstenaars hebben hun trucje gevonden', zei hij, 'maar ik ben nooit in staat geweest er een te vinden'.

Toch bleef hij tot aan het eind van zijn leven de techniek van de Italiaanse fresco-schilders trouw. Met gemak werkte hij een jaar aan een schilderij. *De Kaartspelers*, in Boijmans van Beuningen in Rotterdam, bleek bij restauratie aan verf alleen 25 kilo te wegen. Het is de enige Balthus in Nederlands bezit.

de bijgedachten die bij haar foto's mogelijk blijken. Wat, bijvoorbeeld, is er onschuldiger dan de twee kinderen, een jongen en een meisje van een jaar of vier en zes, die staan te dollen voor de fotograaf, hun vader, met alleen een T-shirtje aan? Toch besloot Museum Het Schoutenhuis in Huizen onlangs nog

die fotoserie van Ed van der Eijken uit een tentoonstelling te weren. Alleen al de angst dat een deel van de Huizer bevolking er aanstoot aan zou kunnen nemen, leidde tot dit besluit, dat overigens weer ongedaan werd gemaakt, nadat andere fotografen hadden bedreigd hun werk terug te trekken.

Vijf jaar geleden nam de zedenpolitie in de Amsterdamse bioscoop Kriterion een affiche voor een filmfestival in beslag waarop een engelachtige blonde peuter staat, met een grote videocamera om zijn hals waaronder een piemeltje te voorschijn piept. De politie was gewaarschuwd door burgers die het beeld aanstootgevend vonden, en achtte de klachten voldoende serieus om in te grijpen. Justitie besloot niet te vervolgen.

Totaal onschuldig was die foto. Gewoon, een naakt, vrolijk jongetje op het strand bij Bloemendaal. Een cherubijntje, met zijn blonde krulletjes en blozen- de voorkomen, een engeltje zoals er door de eeuwen heen vele zijn afgebeeld.

Tegenwoordig schrikken we een beetje van cherubijntjes en van Lolita's. Seks beheerst onze samenleving, en in een maatschappij die vergeven is van seks, is ook onze gevoeligheid voor de uitwassen ervan toegenomen. Het zijn niet de mensen die zich verlekken aan foto's van naakte kinderen, die de politie bellen, het zijn de mensen die zich er overbewust van zijn hoe dergelijke foto's óók bekeken kunnen worden.

Dat gaat, in tijden van onrust over kindermisbruik, zo ver dat zelfs commotie ontstaat over afbeeldingen waarvan het onwaarschijnlijk is dat er echte kinderen voor model hebben gestaan. Zo werd in 1997 – de affaire-Dutroux lag nog vers in het geheugen – het schilderij *Sweet violence* van Ronald Ophuis, de schilder die van choqueren zijn werk heeft gemaakt, van een tentoonstelling in Deventer verwijderd omdat er op te zien is hoe drie mannen twee kinderen verkrachten. De rechter vond het schilderij hard en confronterend, maar 'niet aanstotelijk voor de eerbareheid'. Het werk, vond de rechter, 'is kennelijk bedoeld als aanklacht tegen de afgebeelde praktijken'.

De gevoeligheid voor kindermisbruik is toegenomen met het veranderen van de seksuele moraal. Het lijkt of alles mag en kan, maar nieuwe normen en waarden hebben de plaats ingenomen van de oude. Over echtelijke plichten spreekt niemand meer – partners worden geacht aandacht te hebben voor elkáars wensen en verlangens. Verkrachting binnen het huwelijk is strafbaar geworden, vroeger bestond het formeel niet eens. In de jaren zestig, de

dagen van de seksuele revolutie, leek het taboe op seks met kinderen even doorbroken te worden, maar dat is niet gebeurd. Voor die tijd was seks met kinderen onbespreekbaar, er werd ontkend dat het gebeurde. Nu kan erover gesproken worden, maar het taboe op seksualiteit met kinderen is alleen maar gegroeid.

Nabokovs *Lolita* was bij verschijning, in 1955, scandaleus om de inhoud, nu is het verontrustend om de manier waarop Nabokov de lezer dwingt zich te verplaatsen in Humbert Humberts obsessie voor de twaalfjarige nymphet.

De nieuwe moraal vindt zijn weerslag in de wetgeving. Verbazingwekkend kort geleden (in 1985) werd een artikel aan het Wetboek van Strafrecht toegevoegd dat specifiek over kinderporno gaat. De strafmaat is in 1995 nog eens aangescherpt. In de loop der jaren is de definitie van kinderporno steeds strenger geworden – uit spraken van de Hoge Raad blijkt dat het niet alleen gaat om afbeeldingen van kinderen die seksuele handelingen verrichten, maar ook om kinderen in een houding die 'kennelijk het opwekken van seksuele prikkeling beoogt'.

De wet maakt wel een uitzondering voor afbeeldingen die voor wetenschappelijk, educatief of therapeutisch doel worden gebruikt – wetenschappers mogen zulke plaatjes archiveren, politieagenten mogen ze zien in het kader van hun opleiding – maar uitdrukkelijk niet voor kunst. Iedereen kan op

door Paul Steenhuis

NRC 9/2/01

Zondag, overmorgen, organiseert Rotterdam Culturele Hoofdstad als doekje voor het bloeden voor het niet doorgaan van de opera *Aïjsa en de vrouwen van Medina* een debat over die afgelasting, in Theater Zuidplein in Rotterdam. Het is het voorlopige slotstuk van een reeks gebeurtenissen die er voor zorgden dat het niet gespeelde stuk over Aïjsa, de jongste vrouw van de profeet Mohammed, nu al een van de belangrijkste culturele evenementen van 2001 is.

„Als dit stuk opgevoerd zou worden, zouden mensen beledigd zijn en zouden ongerechtigdheden uitbreken”, zei een woordvoerder van de Samenwerkende Arabische Jongeren in Rotterdam op 29 november vorig jaar tegen deze krant. „Het is absoluut verboden om de profeet, zijn echtgenotes en zijn vrienden uit te beelden.”

Daarmee geeft hij de kern aan van het probleem waarmee Gerrit Timmers, regisseur van het Onafhankelijk Toneel in Rotterdam, eind vorig jaar geconfronteerd werd. Timmers, die al jaren theaterproducties met Marokkanen maakt, was al ruim een jaar bezig met de voorbereiding van het stuk, toen plotseling (zie kader) al zijn islamitische medewerkers in Marokko en Nederland afzegden, uit angst een ernstige religieuze faux pas te maken. Daardoor wordt ons dit weekeinde een première onthouden.

Het had zo mooi kunnen zijn. Er waren al gesprekken geweest of daarbij niet een Marokkaanse prinses aanwezig kon zijn. En er was contact met het Nederlandse hof: de koningin stond op de gastenlijst. Want de opera *Aïjsa en de vrouwen van Medina* was per slot van rekening een pronkstuk van Rotterdam Culturele Hoofdstad 2001. Stel je voor, een première met liederen van Marokkaanse en Hollandse koninklijke bloede die samen van een Marokkaans-Nederlandse operaproductie genoten waarin positieve, vrouwvriendelijke aspecten van de islam voor het voetlicht gebracht zouden worden. Dat alles in het Hoogarabisch, Nederlands boventiteld. Een grotere propagandastunt voor de multiculturele zaak was nauwelijks denkbaar geweest.

Het heeft niet zo mogen zijn. We moeten het doen met een debat, in decorstukken voor de voorstelling.

Volgens het persbericht zullen kopstukken uit de Marokkaans-Nederlandse kunstwereld zoals schrijver Abdelkader Benali zich zondag buigen over de volgende zaken: 'De afgelasting van Aïjsa wordt door menigeen als casus van vrijheid van meningsuiting beschouwd. Veeleer vormt de afgelasting een spiegel van de multiculturele samenleving. Een spiegel die de ongeschreven regels en impliciete gebruiken toont, maar ook de gevoeligheden binnen bepaalde groepen in de samenleving toont.'

De formulering 'Veeleer ... etc.' verraadt dat de organisatoren het liever niet te veel over de principiële kant van de zaak willen hebben, dus de vraag in hoeverre er sprake is van aantasting van de artistieke vrijheid, als een anonieme groep gekwetste moslims er in slaagt de opvoering van een theaterstuk onmogelijk te maken. Daarover praten ligt gevoelig: het zou het 'negatieve beeld' van de islam maar versterken. In kringen van moderne Nederlandse islamieten wordt de zaak dan ook anders beschouwd. „Het is gewoon een zaak van de doelgroep die het stuk niet hoeft. Net als een film waar geen publiek voor is,” zegt Fatima Elatik, gemeenteraadslid voor de PvdA in Amsterdam, die de ophef overdreven vindt. Met de vrijheid van meningsuiting heeft deze zaak volgens haar niets te maken. Die wordt in Nederland weliswaar soms misbruikt vindt ze, bijvoorbeeld door mensen die kwetsende opmerkingen maken over gelovigen van allerlei richting, maar de Aïjsa-zaak staat daar los van in haar optiek. Dat was anders geweest als er echt dreigementen geuit waren: „Die zijn niet te tolereren.”

Waarover gaat het debat dan wel? Het persbericht: 'Onder leiding van publicist en programmamaker Michaël Zeeman zal ingegaan worden op de vraag wat wij van het vers, dat zo'n centrale rol speelt in het stuk *Aïjsa en de vrouwen van Medina*, kunnen leren over de spelregels van de multiculturele samenleving.'

Met 'het vers' wordt dit koranvers bedoeld: 'Waarom brachten zij geen vier getuigen mee? Daar zij geen getuigen hebben medegebracht zijn zij in de ogen van Allah leugenaars.' (Koran 24:13)

Zonder de context van het verhaal over Aïjsa, hangt dit vers nogal in de lucht. Dat verhaal gaat over het 13-jarig meisje Aïjsa dat, nadat ze verdoemd is geweest in de woestijn, vervolgens valselijk van overspel wordt beschuldigd. Haar man, de profeet die op 53-jarige leeftijd met haar trouwde toen zij negen was ('Ik herinner me nog hoe hij met mijn poppen speelde', zegt ze in het libretto), pleit haar vrij met de versregels die Allah hem ingeeft, dat je iemand pas van iets mag beschuldigen als je vier getuigen meebrengt. Zo staat het in de koran, al

Bij het debat over het afgelasten van 'Aïjsa'

O.T. SPELT AISJA EN DE VROUWEN VAN MEDINA

Deze aankondigingskaart van 'Aïjsa en de vrouwen van Medina' van het Onafhankelijk Toneel, met Perzische miniatuur, leidde ook tot protesten

Meisje van dertien

Het uitvoeren van de opera 'Aïjsa' werd onmogelijk gemaakt. Zondag is er een debat. Wie koestert welke vooroordelen?

die feiten zijn religieus onomstreden.

Het zal nog een toer worden om op basis van dit vers over overspel een debat te voeren over de 'spelregels' van de multiculturele samenleving. Naar we mogen hopen komt ook de positie van kunst daarin ter sprake, en de vrijheid en de rol van de kunstenaar.

Theater is het medium bij uitstek om de confrontatie tussen traditie en veranderende waarden in beeld te brengen; om de clichés en de mythvorming van het collectieve denken te doorbreken', zei Ria Lavrijsen van het Tropeninstituut Theater in haar Marga Klompé-lezing afgelopen jaar.

Clichés hebben een belangrijke, zo niet doorslaggevende rol gespeeld bij de protesten tegen en afgelasting van het Aïjsa-stuk. Niet alleen clichés van blanke niet-gelovige Nederlanders. Ook clichébeelden van moslims. Juist van moslims.

Pederast

De bijna-gekwetste moslims in Rotterdam beriepen zich weliswaar steeds op het – nergens eenduidig vastgelegde – verbod om de vrouw van de profeet op het toneel te tonen (een verbod dat terug-

gaat op het Oude Testament, om geen levende wezens af te beelden, dus zeker geen heiligen).

Maar een ander punt van kritiek dreigt weggevoerd te worden.

'Je maakt van de profeet een pederast', was een van de verwijten die regisseur Timmers te horen kreeg van zijn islamitische medewerkers. Timmers 'concentreert zich op een grove manier op wat hij beschouwt als de verleidelijke kanten van het verhaal', berichtte de Marokkaanse krant *Itihad Al Ishtiraki* over de Aïjsa-affaire. Niets is minder waar.

Timmers heeft het stuk juist zo sacraal mogelijk gemaakt, ontekst zullen we maar zeggen. De rol van de dertienjarige Aïjsa zou in zijn stuk door een twintigjarige vrouw gespeeld worden, bijvoorbeeld. Strikt genomen nam hij een loopje met de historische feiten, omdat hij alles zo keurig en netjes mogelijk wilde houden. Dat de profeet een negenjarige trouwde, dat een dertienjarige van overspel wordt beschuldigd: islamieten weten het wel, maar sommigen willen er liever niet over praten, en er al helemaal geen toneelstuk over zien. En als er een niet-gelovige Nederlander komt die daarover wel een toneelstuk wil maken, wordt meteen het islamitische cliché van stal gehaald dat westerlingen de profeet belachelijk willen maken, en hem als een geile pederast willen afschilderen. Het is zuur dat juist de blanke regisseur die dat helemaal niet wilde – het stuk was zelfs 'tam' vond de Nederlandse consul in Marokko – slachtoffer werd van dat vooroordeel. De voor de hand liggende reactie dat in iedere islamiet een fundamentalist schuilt, biedt ook weer geen soelaas. Dat biedt alleen kunst. Die is in staat clichés aan te vreten.

Aïjsa-debat, zo 11 feb, Theater Zuidplein, Rotterdam, 19.30u

Aïjsa van dag tot dag

- 1999 Regisseur Gerrit Timmers van het Onafhankelijk Toneel (OT) zoekt contact met de Algerijns-Franse schrijfster Assia Djebar of hij haar boek *Ver van Medina* over Aïjsa mag bewerken voor toneel. Djebar is enthousiast, wil zelf libretto schrijven. Contact met Nederlands-Marokkaanse componist Najib Cherradi, voor muziek bij Arabische tekst.
- 2000 19/20 juli Audities in Casablanca met zestig zangers, die allemaal zonder bezwaren rol jaloerse Aïjsa zingen.
- 4/5 juli Contracten met zangers in Marokko getekend. Nog eens uitleg over Aïjsa, geen bezwaren.
- 1 aug Componist Cherradi gaat met tekst en muzikanten maand naar Marokko om aan muziek te werken. Telefoon-tje aan Timmers: vader van Aïjsa, de heilige Aboe Bakr, mag niet op toneel. Over Aïjsa niets. Timmers zet Bakr achter de coulissen.
- 2 okt Gesprek OT op Marokkaanse ambassade over Aïjsa: geen bezwaren. Ook presentatie stuk aan tourtheaters. Rector eerste islamitische middelbare school Ibn Ghaldoun is er, met Egyptisch bestuurslid. Die zegt: Aïjsa mag niet op toneel.
- 4 okt Ahmed Aboutaleb, directeur centrum multiculturele ontwikkeling Forum en bestuurslid Rotterdam 2001, ziet geen bezwaar in stuk.
- 16 nov Gesprek OT met Rotterdamse moslimorganisatie Samenwerkende Arabische Jongeren (SAJ). Zij zeggen: de vrouwen van de profeet mogen niet gezien en gehoord op toneel; tekst beledigend; profeet lijkt wel pederast
- 17 nov Marokkaanse consul in Rotterdam belt OT; verontruste moslims hebben bij hem tegen stuk geprotesteerd.
- 19 nov Componist Cherradi en muzikanten uit nu bezwaren tegen Aïjsa op toneel. Spelers in Marokko ook.
- 20 nov Crisisberaad bij OT, Timmers voelt zich 'verraden'
- 22 nov Componist Cherradi zegt medewerking op, tenzij Aïjsa van toneel gaat: 'Ik wil geen fatwa krijgen. Mijn leven en dat van mijn dochtertje zijn me liever dan deze tekst.'
- 25 nov Moslimraad in Brussel spreekt zich uit tegen Aïjsa op toneel. Marokkaanse zangers zeggen per fax medewerking op.
- 26 nov Timmers zoekt alternatieven: Aïjsa achter een gordijn, als man, als koor. Hij verwerpt die.
- 27 nov OT besluit voorstelling *Aïjsa en de vrouwen van Medina* af te gelasten.
- 30 nov Actrice Saïda Baadi die ook afgezegd heeft meldt in Volkskrant-interview dat er een fax zou zijn waarin spelers met een lot als Rushdie bedreigd wordt.
- 15 dec CDA stelt Kamervragen over afgelasting Aïjsa nav artikelen in NRC Handelsblad.
- 2001 25 jan Antwoord Van der Ploeg op Kamervragen: 'Voorzover de afgelasting het gevolg is geweest van druk van de kant van Nederlandse en Marokkaanse moslims, is sprake van ongewenste aantasting van het grondwettelijke recht op vrijheid van meningsuiting en van artistieke vrijheid.' Fax met bedreigingen is er volgens de regering niet.
- 26 jan Componist Cherradi en muzikant eisen via rechter schadevergoeding van OT wegens snelle afgelasting Aïjsa: OT had stuk aan moeten passen aan bezwaren.
- 2 feb Rechter bepaalt dat OT geen schadevergoeding hoeft te betalen: de regisseur, niet muzikanten of anderen bepalen wie op toneel staat.
- 2 feb OT kondigt aan om komende jaren samen met moslimorganisatie SAJ steun te zoeken voor opvoering Aïjsa, met Aïjsa op toneel, bij internationale islamitische instituties.

Deze chronologie is deels gebaseerd op een dagboek van G. Timmers in het blad *Theatermaker* van januari 2001

Pedofilie

VK 16-2

Het stripblad *Penthouse Comix* verscheen deze maand twee weken later dan de bedoeling was. En bovendien incompleet.

Er waren twee bladzijden uit gescheurd omdat er een striptekening op stond die volgens de uitgever, de hoofdredacteur en de distributeur eigenlijk niet door de beugel kon. Het was een tekening uit het underground-stripblad *Tante Leen die presenteert*, dat stamt uit de jaren zeventig. *Penthouse Comix* wilde met de tekening en tekst aandacht besteden aan het jubileum van dit blad. Maar toen het resultaat van de drukker kwam, ging er een schrikreactie door de burelen. Op de tekening (jaren zeventig) waren seksuele handelingen en kinderen afgebeeld. Hoofdredacteur Esther Gasselink: 'De tekening had een sterk parodiërend karakter: er werd een grapje gemaakt over pedofilie. Maar wij vonden toch dat dat niet kon. Dat onderwerp ligt tegenwoordig zo gevoelig. In de jaren zeventig was dat toch anders.' Distributeur Betapress was het daar van harte mee eens. Dus ligt het blad (oplage 25 duizend) nu in de winkel met een paar rafelrandjes binnenin.

23.34-1.18 (Ned 1) La gloire de mon père Fr 1990. Van Yves Robert. Met oa Philippe Caubère, Nathalie Roussel en Didier Pain. Verfilming van de gelijknamige autobiografie van schrijver/filmer/producer Marcel Pagnol (1895-1974). Pagnol situeerde zijn films veelal op het platteland, en schotelde de kijker dan een eenvoudiger tijd voor. De vrij recent nog uitgezonden *Jean de Florette* en *Manon des sources* waren ook beide gebaseerd op Pagnols werk. In de film van vandaag staan de jeugdervaringen van de kleine Marcel centraal. Hoe hij samen met zijn vader en moeder, broertje en zusje van Aubagne naar Marseille verhuist. Hoe ze in de Provence een zomerhuisje huren, waar Marcel op slag verliefd wordt op de omgeving, en op Lili. → 6-11 VRC (7-2)

Horror of paedophilia is acted out on stage

New play contains scenes too graphic for its boy star to see

Vanessa Thorpe, arts correspondent
Sunday February 25, 2001
The Observer

A play by a Royal Shakespeare Company playwright which closely mirrors the story behind the Wonderland paedophile case has proved so harrowing that the leading actor has had to pull out during rehearsals. And the young actor who plays the central victim must sit in his dressing room for scenes too graphic for him to see.

Grace and Ecstasy, by James Martin Charlton, is the most explicit examination of paedophilia - which offenders call 'boy love' - ever staged and is likely to provoke strong criticism of both the director and the cast.

While the script does not overtly justify the motivations of child sexual abusers, the play - billed as adult fare only - does set out for the first time a full picture of the delusional world they inhabit.

Eric Byrne, who won accolades last year for his role in a Channel 4 play, *Kid in the Corner*, has not been

allowed to be near the stage during certain scenes or to attend all the rehearsals. Byrne plays a pre-pubescent child prostitute called Pullet who falls into the clutches of a British porn shop owner in Amsterdam and his neo-Nazi lover. Their business is quickly revealed as being a cover for a more lucrative trade in narcotics and in children.

Although the play's acclaimed author has since been commissioned by the RSC to write a stage adaptation of Bunyan's *Pilgrim's Progress* which will be performed at Stratford next year, the company turned down this controversial play, as did the National Theatre. Charlton's other plays include *Fat Souls*, which won the 1992 International Playwriting Festival Competition. His new play will now be premiered in a small independent London theatre in March. The director, Stephen Henry, is prepared for audiences to be shocked by the content.

'The leading actor did walk out because he found it all too uncomfortable, but I feel this play needed to be put on,' said Henry, who recently directed the acclaimed *Another Country* in the West End.

'There is hardcore pornography in the show, so we have had to be careful with Eric. Some of his dialogue is very explicit, but most of what is disturbing is either said or in the imagination of the audience, rather than actually shown on stage. Eric looks quite shockingly young, but he is actually the same age as the character he plays - 13.'

Henry says he discussed the script carefully with Byrne's parents before giving him the role. 'Luckily they understood the subject and simply said "Well, not every kid can be Harry Potter".'

Charlton is also braced for attacks on his work when it opens next month. He knows that many will question his right to make entertainment out of such a sensitive subject matter. 'Some people will hate it. Possibly some gays will accuse me of offering negative images,' he said. 'But those people aren't interested in an artistic or spiritual experience. What they say has no impact on me.'

Charlton also denies that he has deliberately selected a shocking theme for his play. 'That said, I do have a fascination for the extremes of the human spirit - be that great sins or the acts of saints.' He believes that murder, sex and child exploitation are around us all the time and so it would be odd not to write about it. 'What interests me is that child prostitution is the perfect capitalist industry,' he said. 'All of the things we are obsessed with - youth, sex, fun - it's got the lot. But

Foris van Casteren

GA 17-2

Toen de pedofiel Edward Brongersma na zijn dood definitief in ongenade viel, was Hedy d'Ancona één van 's mans felste verdedigers. De jongetjesseks ten spijt had Brongersma toch maar mooi de «bespreekbaarheid» van «dat soort seksuele voorkeuren» voor elkaar gekregen. Als er onder ouders een enquête gehouden zou worden over de vraag of zij deze zelfde D'Ancona aan het hoofd zouden willen zien van een instituut dat omwille van hun kruist audiovisuele media controleert op schadelijkheid, dan zou de uitkomst even onverbidelijk als voorspelbaar zijn. Gelukkig voor D'Ancona is zo'n onderzoek er nooit gekomen en kon zij in juli 1999 onverdacht voorzitter worden van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (Nicom). Wel werd, toen het instituut er al lang en breed was, besloten tot een ander onderzoek, om antwoord te krijgen op de vraag of ouders wel behoefte hadden aan een instituut als het Nicam. Een al te ontkenkende uitkomst zou uiteraard een groot probleem zijn geweest. Daarom werden de telefonisch aan 407 ouders voorgelegde vragen breed en veilig geformuleerd: «hoe belangrijk» vindt de ouder het om te weten of er «geweld, racisme, angstaanjagende scènes, seksisme, grof gedrag of seks» in een mediaproduct voorkomen? Geen verwondering wekt het dat meer dan tachtig procent van de ouders dat belangrijk bleek te vinden.

Hans Beentjes, die in zijn hoedanigheid van wetenschapper door het Nicam werd aangehouden om de classificatiemethode te ontwikkelen, legt uit waarom het antwoord al bij voorbaat vast moest staan. «Er was natuurlijk een ernstig probleem gerezen als maar tien procent van de ouders had gezegd dat het Nicam er moest komen. Eerst was er de vraag vanuit politiek en samenleving, vervolgens zijn ze bij de wetenschap gekomen met de vraag wat de wetenschappelijke basis daarvoor is.» Hoewel Beentjes zelf gelooft dat er een verband is tussen het door kinderen zien van beelden en het ontstaan van angst en agressie in datzelfde kind, gelooft hij niet dat de samenleving allerlei rampen zou overkomen als de classificatie achterwege zou blijven. Beentjes: «Over de effectiviteit van de methode moeten we ons geen illusies maken. Als je ouders vraagt of ze ook gevolg zullen geven aan de codes blijkt het percentage gering te zijn.»

underneath the kicks, there's exploitation and pain. People aren't happy. But I hope that people comprehend that the play is not a docu-drama about rent boys.'

The play was not based specifically on the Wonderland network of paedophiles, who were jailed earlier this month after an international police investigation, but the case has drawn attention to the widespread nature of child sexual abuse. Charlton says he was inspired by a television documentary about paedophiles in Amsterdam. He became interested in people's ability to defend their own actions.

'The term "boy love" in this context is ironic. The one thing the men in this play don't do is love these kids. A human being can justify anything to himself. They take what they want and leave out what they don't want.'

'Ecstasy and Grace' opens on 6 March at the Finborough Theatre, London

Nieuwe kijkwijzersymbolen voor films

Afgeraden voor kinderen jonger dan 12

Film met geweld

Grof taalgebruik

Discriminatie

Meekijken gewenst met kinderen van 6 en jonger

Film die angst oproept

Film met drugs- en alcoholmisbruik

Seks

Niet voor personen jonger dan 16

NRC Handelsblad 240201

Bedenkingen of niet, volgende week donderdag daalt de codering over Nederland neer. Allereerst zijn de bioscopen aan de beurt. In de filmcladder, op promotieartikelen en voorafgaand aan de films zelf zullen vanaf die datum vreemdsoortige tekens waar te nemen zijn. Er zijn leeftijds aanduidingen: «alle leeftijden», «meekijken gewenst/6», «12» of «16». En er zijn zogenaamde inhoudscategorieën: «geweld», «seks», «angst», «discriminatie», «drugs en alcoholmisbruik» en «grof taalgebruik». Deze laatste zes worden in pictogramvorm afgebeeld. Geweld krijgt een vuistje, seks vier op elkaar liggende voetjes, angst een spinnetje, discriminatie drie witte stippen rond een kleine zwarte stip, drugs en alcohol een spuit, grof taalgebruik een mond met bliksemschichten. «De grootte van ieder pictogram dient minimaal vijf procent van de totale omvang van de reclame-uiting te beslaan», aldus het Nicam-voorschrift.

Vanaf half maart zullen deze vreemdsoortige symbooltjes ook in de televisiegids en voorafgaand aan programma's in beeld gebracht worden. Ze zullen tevens worden aangebracht op videofilms, dvd's, cd-roms en computerspellen. Verzet vanuit de branche is er niet. Sterker nog, vrijwel iedereen doet mee, zelfs de vanuit Luxemburg vunzigheid rondstralende commerciëlen. De verklaring voor deze braafheid is dat het classificeren, dat de hoeveelheid pictogrammen en de leeftijdsvermelding bepaalt, door de film distributeurs, de omroepen en videodetailisten zelf gebeurt.

Het systeem is minder vrijblijvend dan het lijkt: het Nicam zet «mystery men» in die «on-aangekondigd bioscopen en videotheken bezoeken om te zien of men de regels in voldoende mate navolgt». Ook het onderzoeksbureau Intomart zal worden ingeschakeld «om de uitvoering binnen de gehele branche kritisch te evalueren en te controleren». Bovendien kan iedere verontruste consument aan de bel trekken: «Iedereen die meent dat één van de aangesloten organisaties ernstig in gebreke blijft en zich niet aan de classificatieregels houdt, kan een klacht indienen.» Goede kans dus dat de slordige aanbieder wordt beboet met een «maximum bedrag van f 50.000».

In december is de classificatielijst onder film distributeurs verspreid. Er moeten kruisjes worden gezet in hokjes waar «nooit», «1 of enkele keren» of «vaak» boven staat, wat een bepaald aantal punten oplevert. De vragen zijn gerangschikt naar de eerder genoemde inhoudscategorieën. Onder «Geweld» vinden we vragen als: «Zitten er geweldsacties in die in principe door mensen nagedaan kunnen worden?» En: «Zitten er geweldsacties in die indringend zijn?» Deze vraag wordt toegelicht: «Onder indringend geweld wordt verstaan: geweldsacties waarbij de kijker de indruk krijgt dat het geweld hard aankomt.» Verderop wordt uitgelegd wat wordt verstaan onder «niet ernstige verwondingen»: «een klein kogelgat met wat bloed in een lichaam, een

kapotte neus of lip en een blauw oog». We hebben te maken met «wel ernstige verwondingen» als sprake is van «uitspattend bloed, doorgesneden kelen, afgerukte of afgehakte ledematen en beursgeslagen personen».

Onbedoeld lollig wordt het ook bij vraag 13 tot en met 16, waar onoorbare seksscènes gefilterd worden. Om misverstanden te voorkomen wordt aangetekend dat seksuele handelingen «niet noodzakelijkerwijs door een ongekleed persoon [hoeven] te worden uitgeoefend». «Zijn er tijdens de seksuele handelingen details van genitaliën zichtbaar?» klinkt het bij 14: «Onder het in beeld brengen van genitaliën vallen ook: beelden van genitaliën die (gedeeltelijk) gescrembled zijn, of waarbij via montage de genitaliën (net) buiten beeld zijn gehouden.» Bij 15 moet antwoord worden gegeven op de vraag of seksuele handelingen al dan niet worden opgedrongen: «Voorbeelden van opgedrongen seks zijn: doorgaan als iemand nee zegt, seks zonder toestemming, bijv. met iemand die gedrogeerd is.»

Bij vraag 17 wordt gevraagd of er «fantasiewezens die zich bedreigend gedragen» in de film voorkomen. Daartoe rekent het Nicam «monsters, heksen, spoken, draken». Komen er ook «dieren die zich bedreigend gedragen» voor («Bijvoorbeeld: leeuwen, tijgers of haaien»)? Ook «transformaties of gedaantewisselingen» worden tot de angstwekkende situaties gerekend. En ook «beelden van zeer angstige mensen als gevolg van ongelukken, rampen of oorlogen» worden onverantwoord voor de jeugd geacht: «Onder zeer angstige mensen wordt verstaan: mensen die overduidelijk zichtbaar angstig zijn met fysieke kenmerken als blinde paniek, zweten, trillen, shock, uitpuilende ogen, sprakeloosheid, gillen, schreeuwen en huilen.» Vooral als «griezeleffecten» in de «alledaagse omgeving» plaatsvinden is dat geen goede zaak, oordeelt het Nicam. De distributeurs worden er attent op gemaakt dat sommige films «zowel angstwekkende scènes in een niet-alledaagse, avontuurlijke omgeving als in een wel alledaagse omgeving» bevatten.

Daarna wordt aandacht gevraagd voor discriminatie: «Is degene die discrimineert sympathiek?» De lijst eindigt met vragen over hard drugs en overmatig alcoholgebruik: «Is degene die hard drugs of overmatig alcohol gebruikt sympathiek?» Als de lijst volledig is ingevuld gaat deze retour naar het Nicam. Daar wordt berekend welke greep uit het bonthe symbooltjesaanbod gedaan zal worden.

Behalve het bezwaar van het ontbreken van wetenschappelijk bewijs voor een causaal verband tussen kijken en handelen, een op onheuse gronden geïnitieerd draagvlakonderzoek en de lachwekkende praktijksituatie, rijst er — vooral in de artistieke en maatschappijkritische tak van het filmbedrijf — nog een ander, onoverkomelijk bezwaar tegen classificatie. «Is dit een verkrachting of niet?», zegt projectleider Leo van Hee van het Amsterdamse Film-museum. In een van de torentjes van het gebouw bekijken we de Tunesische film *La saison des hommes* die deze donderdag in première gaat. Niet echt veel aan voor een op actie beluste jongere. Maar dan! Op de monitor is te zien hoe een van de hoofdrolspelsters door een wellustige knaap tegen een muurtje wordt gedrukt. Hij tracht haar van haar kledij te ontdoen en scheurt daarbij haar roze kraagje. Na nog geen tien seconden wordt de knaap door een anonieme redder weggeduwd, waarop hij het hazenpad kiest.

Van Hee oordeelde eerder dat dit geen «verkrachting» was en hij vulde bij vraag B «nooit» in. Bij G deed zich echter de vraag voor of er seksuele handelingen zijn «die worden opgedrongen». Van Hee vulde «1 of enkele keren» in. Enige tijd nadat hij het formulier had opgestuurd, hing het Nicam aan de lijn. Van Hee: «Ze vroegen zich af hoe het kon dat ik bij die eerste vraag «nooit» invulde en bij twee «1 of enkele keren».» Na lang onderhandelen moest ook bij vraag B «1 of enkele keren» ingevuld worden. Met als gevolg dat de film uiteindelijk zowel een spinnetje voor angst als een vuistje

voor geweld opgeplakt kreeg. Als leeftijdsindicatie werd daar «meekijken gewenst/6» aan toegevoegd. Van Hee: «De redenering was dat door die leeftijd van 6 mensen wel snappen dat het geweld en de angst die erin voorkomen alleen schadelijk kunnen zijn voor heel jonge kinderen.»

Volgens Van Hee zal echter niemand in de praktijk die afzwakking kunnen maken. «In de film ladder zien mensen datzelfde geweldsvuistje bij deze film staan als bij een echte actiefilm als *Gladiator*.» Dat mag een *minor issue* lijken, het Filmmuseum moet van diezelfde overheid als die het Nicam financiert wel een speciaal doelgroepenbeleid voeren. Van Hee: «Omdat *La saison des hommes* vooral ook gaat over het lot van de Tunesische vrouw, hebben wij met deze film op vrouwen tussen de dertig en vijftig willen mikken. Als die zo'n vuistje zien, bestaat de kans dat ze niet op deze film afkomen.» Omdat het Nicam erop staat het vuistje te handhaven, overweegt Van Hee zijn classificatie in te trekken. Als hij dat doet zou de film automatisch op «16» gezet worden. Van Hee: «In ieder geval komen dan die pictogrammen er niet bij te staan.» Nadeel is echter dat de film, zoals dat met Filmmuseum-producties weleens het geval is, dan niet langer in aanmerking komt om na roulatie op zondagmiddag door de NPS te worden uitgezonden. Want op «16» geclassificeerde films mogen in de nieuwe regeling pas na tien uur 's avonds. Een andere reden om vrede te hebben met het opgelegde vuistje en het spinnetje is dat een van de «mystery men», een nijvere Intromart-inspecteur of een verontruste ouder het Filmmuseum op de vingers zou kunnen tikken, met de bekende financiële repesailles.

Er valt nog een reden te bedenken. Van Hee: «Als iedereen de lijst onzorgvuldig in gaat vullen, wordt de geloofwaardigheid inzake zelfregulering van de branche ernstig aangetast. De politiek kan dan besluiten om het hele Nicam mislukt te verklaren, waardoor er een wellicht nog strengere keuring voor in de plaats komt.»

Behalve *La saison des hommes* komt ook de binnenkort uit te brengen film *Samia* niet zonder kleerscheuren door de keuring. In die film, die zich afspeelt in een immigrantenmilieu te Marseille, is permanent sprake van discriminatie. Discriminatie die zelfs wordt vergoelikt. Van Hee: «Toch is de boodschap de zelfontplooiing van een jong meisje. Door de classificatie krijgt de film allerhande pictogrammen waardoor ouders besluiten de film niet te laten zien aan hun kinderen, terwijl dat toch zonde zou kunnen zijn.» Wat te denken van oorlogsdocumentaires die juist door hun gruwelijkheid een wijze boodschap overbrengen? Van Hee: «Als er stapels lijken in voorkomen wordt het automatisch «16». Dit soort lesmateriaal kan dan niet meer. Scholen hebben wel wat uit te leggen als ouders gaan klagen.»

Volgens Van Hee komt het ook voor dat de classificatie machteloos staat tegenover werkelijk griezelige films. «In de lijst gaat het erom wat in beeld zichtbaar is. Dat is geen graadmeter voor hoe eng de film is. *Henry, Portrait of a Serial Killer* straalt een vreselijk naargeestige nihilistische sfeer uit, zonder dat er iets te zien is.» En waarom, vraagt Van Hee zich af, worden tekenfilms eigenlijk ontzien? «Getekende sprookjes zouden al snel «16» scoren. In *Hans en Grietje* wordt fysiek gemarteld, en diegene die martelt komt er goed vanaf.»

Wim Bekkers, directeur van het Nicam, geeft toe dat zijn meetinstrument wellicht niet toegesneden is op alle uithoeken van het audiovisuele perspectief. De classificatie is voor «de bulk» bedoeld en als er sprake is van ongewenste effecten kan daar altijd over vergaderd worden. Bekkers sluit niet uit dat het geweldsvuistje bij *La saison des hommes* uiteindelijk verwijderd zal worden. Op de vraag waarom zijn instituut niet ook boeken classificeert, zegt hij: «Pas op, u brengt mij nog op ideeën.»

'Wiegendoed vaak het gevolg van mishandeling'

SPTS 19/2

Bij een onderzoek bleek 40 procent van de baby's, die plotseling twee dagen na de geboorte stierven, cocaine in hun lijfje te hebben. Daarom willen de Amerikaanse artsen ook dat de kindjes voortaan op giftige stoffen worden onderzocht.

In Nederland heeft de PvdA vorige maand extra aandacht gevraagd voor kindermishandeling. Volgens de partij schrijven artsen een onverklaarbare doodsoorzaak te vaak toe aan bijvoorbeeld wiegendoed, zonder te denken aan mishandeling. De ministeries van Justitie en VWS onderzoeken momenteel de waarde van een landelijk protocol over hoe te handelen als er een vermoeden is van een natuurlijke dood. (ANP/DPA)

WASHINGTON — Baby's die overlijden aan wiegendoed zijn vaak het slachtoffer van mishandeling. Dat blijkt uit een onderzoek dat in de februari-uitgave van het tijdschrift *Pediatrics* van de Amerikaanse Academie van Kinderartsen staat gepubliceerd. Volgens de onderzoekers is bij 1 tot 5 procent van de baby's wiegendoed het gevolg van mishandeling.

Wiegendoed is het plotseling overlijden van een kind in zijn slaap, zonder dat daarvoor een lichamelijke oorzaak is te vinden. Het aantal gevallen van de mysterieuze dood neemt de laatste jaren weliswaar af, omdat de zuigelingen niet meer op hun buik in hun wieg worden gelegd. De onderzoekers

JONGETJE — Een 11-jarige jongen uit Nottingham is van huis weggelopen en op eigen houtje naar het 135 kilometer verderop gelegen Londen gegaan om daar de hulp van de koningin in te roepen. Hij wilde haar vragen om hem te beschermen tegen kinderen die hem op school pesten. Door het spel Monopoly wist hij welke straten het duurst waren en naar Buckingham Palace moesten leiden. Maar aan het hek van het paleis kon de jongen geen bel vinden. Nog voor hij in contact kon komen met het paleispersoneel, werd hij door de politie meegenomen. De directie van de school van het jongetje heeft in een reactie op het verhaal gezegd geen bewijzen te hebben dat het kind inderdaad door zijn medeleerlingen werd gepest.

Ongelukken kinderen doodsoorzaak nr. 1

NEW YORK — Ongelukken vormen de belangrijkste doodsoorzaak van kinderen tussen 0 en 14 jaar in de geïndustrialiseerde landen. Per jaar komen in deze rijke landen 20.000 kinderen om het leven door onder meer verkeersongelukken, verdrinkingen, branden en door mishandeling. Het gaat om bijna 40 procent van het totale aantal kinderen dat overlijdt, zo blijkt uit een rapport van VN-kinderfonds Unicef.

Een op zes kinderen maakt scheiding mee

RIJSWIJK — Een op de zes kinderen maakt een echtscheiding van de ouders mee. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Vorig jaar worden 35 duizend echtscheidingen plaats. In de helft van de gevallen waren daar minderjarige kinderen bij betrokken. (ANP)

geneuk en gevloek op tv is, en dat het SCHADELIJK is voor je kind. Als we lang genoeg naar het vermoorde kind hebben gekeken, volgt de clou van dit 'reclame'-filmpje: het jongetje zit weer ongeschonden op de bank, de tv knuukt door. Een zilverde stembal zegt: 'Kijk Wijzer' en er volgt een aanbeveling voor het gebruik van het waarschuwingssysteem dat een stel Nederlandse vreedzaamste (NICAM) uitgevaardigd heeft om kinderen te beschermen.

Wie nog dacht dat die hele Kijkwijzer-heisa een geste van oprecht bezorgde volwassenen is, mag na dit filmpje wakker worden. Omdat de kijkzedenmeesters bang zijn dat wij, de ouders, hen niet serieus nemen, grijpen ze naar grove middelen. Het reclamefilmpje van het NICAM is audiovisueel geweld, waaraan nietsvermoedende kinderen en hun ouders ongevraagd worden blootgesteld. Het is volledig ongeschikt om bij jeugdfilms te vertonen, rijp voor de Kijkwijzer-waarschuwingen voor geweld (vuist) seks (vier voeten) eng (spin), gescheld (opengesperde mond) en 'zestien jaar en ouder'. Maar dat doen ze niet bij de NICAM, want het is maar film, toch?

Bedankt Kijkwijzer!

WCC 16/3

door Paul Steenhuis

hier sprake was van BLOED en GEWELD. Toen klinken schoten en het bont en blauwe, bloedende ventje werd knetterend doorzeefd met kogels, zogenaamd vanaf het onzichtbare tv-scherm. De aangename, verwachtingsvolle stemming in de bioscoopzaal ge-

Voorpret is veel, vooral als je met je kinderen naar de bioscoop gaat. Hinderlijke reclamefilmpjes, die niet zijn toegesneden op vijf- tot twaalfjarigen, kunnen die pret drukken. Maar goed, ook voor bioscopen moet de schoorsteen roken, dus met dat ongerief verzoen je je. Afgelopen zaterdag zaten we klaar voor de veel geprezen jeugdfilm *Mariken*. De zaal zat vol verwachtingsvolle kinderen, de stemming zat er goed in. Het zaallicht doofde. Schril blauwwit licht vulde het doek. Een beetje dreigend, met flitsen: alsof er een tv-aanstand. We hoorden geschiet en geschreeuw. Veel 'fuck!', 'goddammit' en ander doorsnee Amerikaanse verbaal geweld, geboon en nog wat andere neukgeluiden. Wat de tv-uitzending kregen we niet te zien. Wel zoomden we in op het blonde jongetje dat op de bank al dat bijelkaar geplakte kneuk-(knoek- en neuk-)geluid aan-schouwde. 'Vloekt', 'Baf!' Daar knetterde het geluid van een klap door de bioscoopzaal en ineens had het jongetje een groot blauw oog. 'Goddammit motherfucker!' - een nog hardere klap, een lichtflits: er stroomde bloed uit de neus van het jongetje. De camera benadrukte dat

vuld met zes- tot twaalf-jarigen was volledig vernieuwd. Weg voorpret, weg bioscoopplezier. Met voorbijzien aan de jonge bioscoopbezoekers werd aan hun debiel geachte ouders een BOODSCHAP overgebracht. Namelijk dat er veel geweld,

Bijna helft landgenoten slachtoffer thuisgeweld

TEL 27/2 door Annemiek Paping

DEN HAAG, dinsdag
Nederlandse paren staan elkaar steeds vaker naar het leven. Uit recent onderzoek blijkt dat bijna de helft van alle landgenoten ooit slachtoffer is geweest van fysiek, seksueel of geestelijk geweld in de huiselijke kring.

Opvallend daarbij is dat mannen steeds vaker worden bedreigd of mishandeld door partner of ouder. Zeventien procent van de heren (circa 700.000) heeft wel eens te maken gehad met deze vorm van geweld.

Schaamte

Vrouwen worden relatief vaker geconfronteerd met huiselijk geweld. Ieder jaar zijn er ruim 200.000 slachtoffers, van wie er 50.000 zeer ernstige verwondingen oplopen. Ook kindermishandeling komt op grote schaal voor. Jaarlijks worden minstens 70.000 jongeren seksueel misbruikt of in elkaar geslagen.

Omdat de meeste slachtoffers zich schamen en geen aangifte doen bij de politie moet worden gevreesd dat de werkelijke omvang van het probleem groter is.

„Geweld in huiselijke kring doet zich op grotere schaal en in ernstiger mate voor dan wij enkele jaren geleden voor mogelijk hielden”, aldus het ministerie van Justitie.

„Het probleem moet 'zichtbaar' en 'bespreekbaar' worden gemaakt, op verschillende niveau's aangepakt en zo mogelijk voorkomen”.

Aanpak

Justitie heeft inmiddels een draaiboek opgesteld dat als leidraad kan dienen voor de aanpak van het probleem.

„Huiselijk geweld kan best niet worden afgedaan als echtelijk gekissebis, waar buitenstaanders niets mee te maken hebben”, aldus het ministerie, dat tevens een overzicht van bestaande projecten en initiatieven heeft uitgebracht. Vanaf 1 maart is de site www.huiselijkgeweld.nl in bedrijf.

De beste vorm van preventie is, volgens het ministerie, het geven van informatie en voorlichting en het versterken van de weerbaarheid van potentiële slachtoffers door trainingen en cursussen.

Als uiterste middel worden deze slachtoffers elektronisch beveiligd tegen geweld door hun partner. Speciale daderprojecten zijn bedoeld om herhaling te voorkomen en daadwerkelijke veranderingen te bewerkstelligen.

Belgische op camping jaar lang misbruikt

BARENDRECHT - Een 18-jarige Belgische is een jaarlang op gruwelijke wijze door haar moeder en stiefvader misbruikt op een camping in Barendrecht. De vrouw werd afgelopen weekende bevrijd uit de handen van het duo.

De 44-jarige moeder en haar 33-jarige vriend hadden de jonge vrouw ontvoerd uit België, waarna het drietal onderdook in Barendrecht. De aanhouding van de twee Belgen is voor justitie in dat land 'een grote slag'. „Sinds eind januari vorig jaar zijn de twee voortvluchtig”, zegt officier van justitie I. de Man. Zij bevestigt dat de moeder en haar vriend vlak voor hun vlucht zware gevangenisstraffen opgelegd hadden gekregen voor ontvoering en zedendelicten. Bovendien zou de man nog vijf jaar cel moeten uitzitten voor ernstige zedenmisdrijven die hij op zijn kerfstok had. GPD

JOLANDE WESTDORP

BARENDRECHT, TEL 16-2 vrijdag

„Mijn leven was een hel. Ik was zo bang dat mijn stiefvader me zou vermoorden, dat ik niet eens met andere kampeers in Nederland durfde te praten. Toen de politie onze caravan binnenviel, had mijn stiefvader geen tijd om zijn mes te pakken. Anders had hij me iets aangedaan.”

Op een onderduikadres in België komt het tengere en schuchtere meisje Debbie Serrien (17) weer enigszins op verhaal. De Belgische tiener werd vorige week door een arrestatieteam op een camping in Barendrecht bevrijd uit handen van haar ontvoerders en misbruikers: haar moeder Rosali D. (44) en haar stiefvader Roger R. (33).

Hoewel dit duo sindsdien vastzit in afwachting van uitlevering aan de Belgische autoriteiten, is hun slachtoffer nog steeds doodsbang. Debbie durft niet alleen over straat en wil alleen afspreken op een anonieme plek. Op een treinstation in een kleine Belgische stad doet het meisje haar schokkende relaas.

„Ik heb aan weinig mensen verteld wat me het afgelopen jaar is overkomen. Ik durfde dat ook niet tegen de politie in Rotterdam te zeggen, omdat ik bang was dat mijn moeder en stiefvader weer zouden vrijkomen. Dat is twee jaar geleden

PEDOFIELEN HOUDEN KIND JAAR VAST OP CAMPING

Meisje gruwelijk misbruikt

door Jolande Westdorp

TEL 6/2 BARENDRECHT, dinsdag

Een pedofiel kidnapduo uit België heeft ruim een jaar met hun slachtoffer, een 17-jarig meisje, ondergedoken gezeten op een camping in het Zuid-Hollandse Barendrecht.

Al die tijd heeft de ontvoerde Belgische tiener blootgestaan aan stelselmatige seksuele mishandelingen door de twee kidnappers, haar 44-jarige moeder

• Debbie Serrien

• Rosali D.

• Roger R.

Rosali D. en haar 33-jarige stiefvader Roger R.

Dit weekende kwam de Rotterdamse politie de ontvoerders na enkele tips op het

spoor in Barendrecht. Zaterdagmorgen om vier uur werd Debbie Serrien uit handen van haar moeder en stiefvader bevrijd. Rosali D. en Roger R. werden in de boeien geslagen en afgevoerd naar het politiebureau in Rotterdam. Daar wachtten zij op uitlevering naar hun geboorteland.

Het tweetal werd begin vorig jaar in België veroordeeld tot zware gevangenisstraffen en is sindsdien voortvluchtig geweest. „Roger R. heeft hier alleen vanwege ernstige zedenmisdrijven met minderjarige meisjes nog vijf jaar cel te goed”, bevestigde de Belgische officier van justitie mr. C. Dufour gisteravond tegenover De Telegraaf. „Daarnaast is hij vanwege eerdere ontvoeringen veroordeeld. Ook Rosali D. kreeg jarenlange gevangenisstraf wegens zedendelicten en kidnappings.”

Volgens diverse bronnen in België is Debbie al sinds haar achtste jaar op gruwelijke wijze door haar moeder en stiefvader misbruikt.

Een kinderrechtzetter zette het tweetal eerder uit de ouderlijke macht en liet het ernstig misbruikte meisje in een opvangtehuis plaatsen.

Op de dag dat Rosali D. en Roger R. in hechtenis zouden worden genomen, wist het duo de tiener echter vanuit de Belgische jeugdinstelling te ontvoeren. Met hun auto en tourcaravan weken de Belgen vervolgens uit naar ons land.

De eigenaar van camping De Oude Maas in Barendrecht bevestigt dat het Belgische paar en zijn slachtoffer sinds januari vorig jaar op zijn terrein hebben gestaan. „Wij hebben het meisje Debbie uiteraard vaak gezien, maar nooit vermoed dat er zoiets vreselijks aan de hand was.”

Volgens officier van justitie mr. Dufour zal het tweetal in België opnieuw worden vervolgd. „Wij zullen er daarnaast voor zorgen dat Debbie een psychische behandeling in een medisch opvangcentrum bij ons in België krijgt.”

Twee Belgen vast voor mogelijk misbruik meisje

AMSTERDAM - Op een camping in het Zuid-Hollandse Barendrecht zijn afgelopen zaterdag twee Belgen aangehouden die een minderjarig meisje hadden ontvoerd en mogelijk misbruikt. Debbie S., die inmiddels 18 jaar is, verdween januari vorig jaar uit een opvanghuis in Aalst waar ze was geplaatst na thuis te zijn misbruikt. Ze werd ontvoerd door de 33-jarige vriend van haar 44-jarige moeder. De drie verbleven sinds juli vorig jaar in een caravan.

in België ook gebeurd. Vlak voordat mijn stiefvader daar wegens kindermisbruik werd veroordeeld, heeft hij me begin vorig jaar samen met mijn moeder uit een kindertehuis ontvoerd. We zijn eerst even in Zwitserland geweest, daarna steeds in Nederland. Ik kon echt geen kant uit.”

Al die tijd heeft de tiener in ware doodsangst geleefd voor haar kidnappers. „Terwijl we van de ene naar de andere camping trokken, werd ik steeds weer door Roger geslagen en geschopt. Mijn moeder deed daar vaak aan mee. Ze gooiden me op de grond en raakten me waar ze me konden raken. Ik kon soms niet meer lopen van de pijn.”

De mishandelingen ontwaardden stelselmatig in zeer grof seksueel misbruik. Volgens de weerloze tiener gebeurde dat onder doodsbedreigingen.

„Mijn stiefvader zette dan een mes op mijn keel. Hij dreigde me te vermoorden als ik niet deed wat hij wilde. Het ergste vind ik nog dat mijn moeder dat allemaal toeliet. Soms, als ze naar haar werk op de veiling in Barendrecht ging, zei ze tegen mijn stiefvader:

„leer dat kind maar een lesje. Zodra ze de caravan had verlaten, gebeurden er vreselijke dingen. Daar kan ik echt niet over praten.”

Vluchten of de hulp inroepen van andere campinggasten durfde de Belgische tiener niet. Haar stiefvader had het kind verteld dat ze dat niet zou overleven. „Ik had geen geld, geen mobiele telefoon en kon niemand in vertrouwen nemen omdat ik altijd door hem in de gaten werd gehouden. Er zijn momenten geweest dat ik zo wanhopig was, dat ik er een einde aan wilde maken. Ik heb dat niet gedaan voor mijn kleine zusje Joyce in België. Mijn stiefvader heeft ook haar misbruikt. Ze was toen pas zeven jaar.”

Debbie is het Rotterdamse arrestatieteam dat haar uit de grijpprage vingers van haar moeder en stiefvader heeft bevrijd, meer dan dankbaar. „Niemand kan zich voorstellen hoe blij ik ben. Deze politieagenten hebben me gered, misschien zelfs wel van de dood. Nu ben ik weer terug in België. Ik word hier heel goed geholpen.”

De gemaltraiterde tiener is de afgelopen dagen opnieuw door de Belgische rijkswacht gehoord. Haar stiefvader en moeder, die al jarenlange gevangenisstraffen wegens eerder misbruik van Debbie en haar zusje te goed hadden, zullen ook voor de jongste feiten door de Belgische justitie worden vervolgd.

Ondertussen probeert Debbie Serrien de draad van haar verwoeste leventje weer op te pakken. „Ik wil terug naar school, een kappersopleiding afmaken en daarna wil ik gaan werken. Maar ik moet eerst in behandeling, want ik vertrouw helemaal niemand meer...”

Pedofielen = mannen + schepnaam + "live uit de hoeksteen"

■ Nathalie Geijsbregts: spoorloos verdwenen.

ERIC GEIJSBREGTS

"Nathalie is nog altijd bij me"

TEL
2412

door GEMMA BUTERS

BRASSCHAAT — „Ik blijf hopen dat Michel S. bekent dat hij mijn dochter heeft ontvoerd en vermoord. Hij moet eerlijk tegen ons zijn, dan kunnen wij eindelijk waardig afscheid nemen van Nathalie. Dit gaat pas eindigen als we weten wat er is gebeurd en waar ze is.”

De Belg Eric Geijsbregts zoekt al een decennium naar zijn dochtertje Nathalie. Aanstaaende maandag is het precies tien jaar geleden dat zij 's ochtends in alle vroegte werd ontvoerd bij de bushalte in het Vlaamse plaatsje Leefdaal, op weg naar school. Sindsdien ontbreekt ieder spoor van het meisje.

Herdenking

De Belgische justitie heeft ernstige vermoedens dat de Nederlandse trucker Michel S. de dader is. S. zit in Scheveningen een straf van twintig jaar uit wegens de moord op het Hoornse meisje Jessica Laven en op twee Duitse jongetjes. Maar over Nathalie Geijsbregts zwijgt hij als het graf.

Verdachte van moord Sarah Payne opgepakt

LONDEN — De Britse politie heeft gisteren een man aangehouden die wordt verdacht van de moord op Sarah Payne. De dood van dit achtjarige meisje leidde vorig jaar in Groot-Brittannië tot grote opschudding en een publiek debat over pedofilie.

Trouw 7 feb. 2001
Het slachtoffer verdween op 1 juli, terwijl ze speelde bij het huis van haar grootouders in een klein dorp in Sussex, 60 kilometer van Londen. Na haar verdwijning zette de politie een massale zoekactie op touw. Twee weken later werd het naakte lichaam van het meisje gevonden. Zij was misbruikt.

Volgens de politie werd de verdachte gearresteerd in Kent. Het gaat om een 42-jarige monteur uit Sussex.

In de Britse pers ontstond na de moord een hetze tegen pedofielen waarbij het blad *News of the World* begon met de publicatie van een lijst van 110.000 namen van mensen — met adres — die 'bekende plegers van seksmisdriven' zouden zijn.

Politici riepen in de pers op tot levenslange straffen voor pedofielen.

Op verschillende plaatsen in het land gingen hierna mensen de straat op om personen uit hun buurt te krijgen die wegens ontucht met kinderen waren veroordeeld of daarvan werden verdacht. Onder druk van de autoriteiten stopte het boulevardblad met de actie.

Geijsbregts kan daarom weinig anders doen dan hopen en herinneren. Morgenochtend trekt hij met zijn hele familie om half acht naar de bushalte in Leefdaal voor een sobere herdenking.

„En maandagochtend ga ik weer, maar dan alleen met mijn vriendin. Om die ochtend weer te beleven dat ze ontvoerd is, die kou te voelen, de mensen langs te zien lopen”, vertelt de bebrilde beroepsmilitair in een Brasschaats eetcafé. „Ik ga wel vaker naar die plek, daar voel ik heel intens dat er zoveel is gebeurd. Al die auto's die langsreden, al die mensen die niets hebben gezien. Welke angsten heeft ze moeten ondergaan, vraag ik me dan af. En zou die man ook nog wel eens terug zijn geweest?”

Het is duidelijk dat de verdwijning van zijn dochter Geijsbregts tien jaar na dato nog steeds niet loslaat. Om zijn nek bungelt een gouden medaillon met de beeltenis van Nathalie. „Ze is altijd bij me, hoewel ik inmiddels wel zeker weet dat ze dood is”, zegt hij. „Ik leef nu al tien jaar verder en het is nog altijd even intens.”

Noodkreet ouders Nicky Verstappen in kranten

HEIBLOEM — De ouders van de in augustus 1998 vermoorde Nicky Verstappen uit Heibloem hebben een noodkreet laten plaatsen in de Limburgse media. „We smeken degenen die iets weten zich te melden bij het onderzoeksteam van de politie”, schrijven ze. „Zo kunnen we niet verder leven.” Nicky Verstappen verdween op 8 augustus 1998 tijdens een zomerkamp op de Brunsummerheide. Twee dagen later werd hij levenloos teruggevonden niet, ver van dat jeugdkamp. Het justitiële onderzoek leverde tot nog toe niets op. *TR 19-2*

Seks en geweld

Op 27 januari verscheen in *Letter & Geest* een voorpublicatie van het boek 'Brief aan mijn dochter' van *Trouw*-redacteur Jaffe Vink. Hij citeert uit een interview van NRC *Handelsblad* met gedragskundigen van de centrale recherche informatie (CRI). Daarin stellen zij dat het aantal seksuele kindermoorden in ons land niet toeneemt. Vink vergelijkt vervolgens de medewerkers van de afdeling Moord en Zeden van de landelijke recherche met 'straatmuzikanten die op de banjo spelen, terwijl het onrustig is in de stad.' Zo'n opmerking getuigt van een gebrek aan feitenkennis, of van gevoelloosheid, door de suggestie dat wij bij het programma Moord & Zeden alleen bezig zijn met het tellen van dode kinderen. Wij kunnen hem verzekeren dat wij in onze loopbaan meer dode kinderen hebben gezien dan ons lief is. Maar wij vinden

Elke dag als ik de krant openla, focus ik me op de berichten over kindermoorden. Dat is over twintig jaar nog zo. Misschien moet ik wel de rest van mijn leven door met de gedachte dat ik nooit zal weten wat er is gebeurd.”

Eind '99 was er even nieuwe hoop voor Geijsbregts. Michel S. bleek op de bewuste 26ste februari '91 met zijn truck te zijn gezien in Leefdaal en Maastricht. Een medegevangene tippte justitie dat S. aan hem de moord op Nathalie zou hebben opgeblecht. Aan de hand van de tachograaf werd zijn route gereconstrueerd. Samen met lijkenpeurders werden drie bosrijke gebieden langs de weg, in de buurt van Maastricht, volledig uitgekamd. Later gebeurde hetzelfde in de buurt van het Franse

Justitie checkt tips over Nicky Verstappen

MKT 20 20/2
Bij justitie in Maastricht zijn enkele "mogelijk bruikbare" tips binnengekomen, nadat de ouders van Nicky Verstappen zaterdag een noodkreet in de Limburgse media hadden gepubliceerd.

Daarin smeken de ouders de dader(s) of getuigen te vertellen wie hun zoon in augustus 1998 om het leven heeft gebracht. Volgens officier van justitie Vos van het parket in Maastricht waren er geen tips bij die direct in de prullenbak zijn verdwenen.

Nicky Verstappen uit het Limburgse Heibloem verdween op 8 augustus 1998 tijdens een jeugdkamp op de Brunsummerheide. Twee dagen later werd hij vlakbij het kamp levenloos teruggevonden.

Zaterdag smeekten de ouders om openheid: "Voor ons staat de tijd nog steeds stil op 10 augustus. De pijn, het gemis, de vragen van wat er gebeurd is, hoe en waarom", schreef moeder Bertha Verstappen onder meer zaterdag in de Limburgse kranten. (ANP)

het niet goed dat de boodschappers die op een objectieve, onderbouwde manier stellen dat de wereld niet een groot pandemonium van seks en geweld is, worden verketterd.

Trouw heeft recent een oproep gedaan voor een verantwoorde en objectieve journalistiek. Die is ons uit het hart gegrepen in een tijd waarin je alleen lijkt te kunnen scoren als je meehuilt met de wolven over hoe erg de toestand van de wereld is.

Zoetermeer *TR 13/2*
Nicole Nierop
Paul van den Eshof
Programma Moord & Zeden

Moordenaar Jessica Laven ook in dorpje Leefdaal gesignaleerd

Metz. De speurtocht leverde niets op.

„Dat was een grote teleurstelling”, vertelt Geijsbregts. „We hoopten echt dat we eindelijk zekerheid zouden krijgen.” Nog altijd zijn zeven Belgische politiemensen fulltime bezig met de ondervraging van Michel S., maar de antwoorden blijven uit.

Geijsbregts zelf heeft het zoeken allang opgegeven. In het jaar dat Nathalie verdween, kamde hij ieder week-einde met honderden vrijwilligers het land uit. Tot in Turkije en de Verenigde Staten bezocht hij paragnosten die hem wellicht konden vertellen waar zijn dochter was. Alleen maar tevergeefs.

„Ik ben er financieel aan onderdoor gegaan en het heeft

me mijn huwelijk gekost. De spanningen waren te veel”, zegt Geijsbregts. „Je kunt niet blijven rondrijden. De eerste twee, drie jaar kijk je naar ieder kind van een jaar of tien, maar dat gaat over. Nathalie zou inmiddels twintig jaar oud zijn. Daar heb ik helemaal geen beeld bij. Voor mij is ze nog altijd een meisje van tien.”

Geijsbregts heeft inmiddels een nieuwe vriendin en vult zijn leven met activiteiten ten behoeve van seksueel mis-

bruikte kinderen en hun ouders. Zijn stichting Het Huis runt twee ontmoetingsruimten, één voor misbruikte kinderen en één voor gescheiden ouders die hun kinderen alleen onder toezicht mogen zien.

„Ik heb echt nog wel een leven, ik doe de dingen waarin ik zin heb”, stelt hij. „Maar sommige mensen hebben weinig begrip voor me. Omdat ik veel in de pers kom, word ik overal herkend op straat. Dat geeft een gevoel van onvrijheid, je kunt niet zijn zoals andere mensen. Als ik met mijn vriendin naar de sauna ga, krijg ik te horen 'dat hadden we van jou niet verwacht'. Hetzelfde als ik een mop vertel over Dutroux. Men verwacht dat ik thuis zit te treuren, maar dat wil ik niet.”

Toch blijft Geijsbregts de publiciteit zoeken. „Omdat ik niet wil dat Nathalie wordt doodgezwegen. Ik ben bang dat ze het dossier onopgelost in de kast leggen. Maar dat mag niet gebeuren. Men moet ermee doorgaan, ik moet weten wat er met haar is gebeurd. Pas dan zal ik rust hebben.”

Bewakers doen hun beklag over Dutroux

waarin Dutroux eist dat er een eind komt aan de volgens hem onmenselijke bejegening. Zo zou hij nauwelijks kunnen slapen. Om de zeven minuten wordt het licht in zijn cel aangeknipt. Hij klaagt voortvarend over vernederende fouilleeringen en langdurig isolement. De landsadvocaat ontkende. De uitspraak is binnen twee weken.

Van onze correspondent *TR 12*
BRUSSEL
Bewakers van Marc Dutroux, die vastzit op verdenking van meervoudige kindermoord, klagen over de gedetineerde. Tijdens transporten van de gevangenis naar het justitiegebouw in Neufchâteau, zou hij zichzelf vaak be-

Dutroux krijgt in gevang geen lichter regime

MKT 16-2
Marc Dutroux, hoofdverdachte in het Belgische zedenschandaal van 1996, krijgt voorlopig geen lichter gevangenisregime. De rechtbank van Aarlen legde gisteren het verzoek van Dutroux voor een betere behandeling naast zich neer.

Dutroux had erover geklaagd dat het licht in zijn cel om de haverklap gaat branden, waardoor hij onvoldoende slaapt. Ook wordt hij regelmatig gefouilleerd en 's nachts bezocht door cipiers. In kort geding oordeelde de rechtbank echter dat hierover geen onmiddellijke uitspraak nodig is. Dutroux kan wel bij de burgerlijke rechter in een civiele procedure om betere behandeling vragen. Een uitspraak in een dergelijke rechtszaak zal echter lang op zich laten wachten. (BELGA)

Dutroux eist menselijker behandeling

TR 12
Van onze correspondent
BRUSSEL — Marc Dutroux eist in een kort geding een menswaardiger behandeling in zijn cel in de gevangenis van Aarlen. De Belgische hoofdverdachte in een zaak van ontvoering en viervoudige moord zegt psychisch te lijden onder het strenge gevangenisregime.

Voor de rechtbank in Aarlen zei Dutroux gisteren dat hij om de zeven minuten wordt gecontroleerd in zijn cel en tweemaal per dag op vernederende wijze wordt gefouilleerd. Zijn raadsman noemt dat een schending van de mensenrechten. De rechter doet over twee weken uitspraak.

Politiemensen die Dutroux regelmatig begeleiden naar het justitiepaleis, hebben op hun beurt geklaagd over de werkomstandigheden. De vermeende kindermoordenaar vertoont volgens hen sinds enkele maanden een sterk afwijkend gedrag. Hij doucht zich nog maar eens in de twee weken, doet zijn behoefte in de celwagens en besmeurt ook zijn cel met uitwerpselen.

Hun protest was succesvol. De agenten mogen voortaan ook buiten wachten, als de bekendste gedetineerde van België in een kamertje van het justitiegebouw zijn dossiers doorneemt.

Dutroux zal waarschijnlijk volgende jaar terechtstaan voor de ontvoering van zes minderjarige meisjes in 1996. Vier werden vermoord, twee van hen overleefden de opsluiting in een kelder.

'Marc Dutroux heeft niet te klagen in cel'

door Gemma Buters

BRUSSEL, zaterdag

Marc Dutroux moet niet zeuren. De beroemde Belgische kinderbeul klaagde deze week voor de zoveelste keer over de volgens hem mensonterende omstandigheden waaronder hij nu al 4,5 jaar in de cel vertoeft. Maar volgens de Belgische overheid heeft Dutroux niks te klagen. Integendeel, hij wordt bijna in de watten gelegd om hem maar koest te houden.

Zo mag Dutroux sinds enige tijd zijn eigen menu samenstellen en dat doet hij met volle overgave. Hij wil niet zomaar kaas maar jonge Goudse en echte brie, geen aardappels maar wel friet, vlees mag niet gepaneerd zijn en zonder saus, groenten niet te lang en niet te kort gekookt, aan de lijst komt geen einde.

Brugse cipers klagen over werkdruk door komst Dutroux

BRUSSEL — De tijdelijke aanwezigheid van Marc Dutroux in de gevangenis van Brugge zorgt voor spanning bij het bewakend personeel. De hoofdverdachte van de Belgische zedenzaak van 1996 krijgt extra bewaking, waarbij negen cipers betrokken zijn.

Volgens de christelijke vakbond CCOD is de werkdruk van het Brugs bewakingspersoneel toch al te hoog. Vorig jaar legde het meerdere keren het werk neer om zijn eis voor meer personeel kracht bij te zetten.

Dutroux, die verdacht wordt van het misbruiken en doden van diverse meisjes, werd zondag van de gevangenis van Aarlen naar die van Brugge overgebracht in verband met medisch onderzoek. Dutroux lijdt aan suikerziekte.

Het gevangenispersoneel is verteld dat Dutroux slechts vijf dagen in Brugge zal verblijven. Mocht dat langer worden, dan zal het zich op acties beraden, aldus de CCOD. (ANP/BELGA)

Dutroux verhuist naar cel in Gent

van onze correspondent REMCO DE JONG

BRUSSEL — Marc Dutroux, in België verdacht van de moord op zes meisjes, is gisteren per helikopter overgebracht van de gevangenis in Aarlen naar een strafinrichting in Brugge. Hij zal daar medisch worden onderzocht. Volgens de justitie is een onderzoek naar suikerziekte de reden voor zijn onverwachte overplaatsing.

Maar de Vlaamse televisie meldde gisteravond dat Dutroux voornamelijk psychische problemen heeft en dan ook psychiatrisch zal worden onderzocht. Dutroux verloor vorige week een kort geding waarin hij een minder streng gevangenisregime had geëist. Hij beklagde zich erover dat hij iedere zeveneneenhalve minuut door een bewaker wordt gecontroleerd en dat het licht in

zijn cel dag en nacht blijft branden. De rechter veegde de klachten van tafel.

Volgens sommige bronnen zou Dutroux enkele maanden geleden zijn overgegaan tot het besmeuren van zijn cel met uitwerpselen, uit protest tegen de omstandigheden waaronder hij is gedetineerd. De Vlaamse televisie meldde dat Dutroux probeert zich op deze manier mogelijk ontoerekenbaar te laten verklaren.

Dutroux werd naar Brugge overgebracht onder bewaking van leden van de interventiegroep van de Rijkswacht. Zijn advocaten waren tevoren niet van de overplaatsing op de hoogte gebracht. De gevangenis van Brugge beschikt over een medisch centrum waar Dutroux wordt onderzocht.

Advocaat Marc Neve, die Dutroux in het kort geding bijstond, bevestigde gisteren dat Dutroux diabetespatiënt is.

Dutroux overgebracht naar ziekenboeg

BRUSSEL — Marc Dutroux, hoofdverdachte uit het Belgische zedenschandaal van 1996, is gisteren voor medisch onderzoek overgebracht naar de ziekenboeg van de gevangenis van Brugge. De woordvoerder van minister van Justitie Verwilghen maakte dat bekend.

Volgens Justitie in Luik is Dutroux opgenomen omdat hij lijdt aan suikerziekte. De Vlaamse publieke omroep VRT zei aanvankelijk dat Dutroux in Brugge een psychisch onderzoek zou ondergaan, maar trok die bewering later in. Dutroux gedraagt zich erg verward in de gevangenis van Arlon, tegen de grens met Luxemburg, waar hij sinds augustus 1996 vastzit. Zo maakt hij geen gebruik meer van het toilet en besmeurt hij de celmuren met zijn uitwerpselen.

Afgelopen donderdag legde de rechtbank van Arlon nog een verzoek van Dutroux voor een betere behandeling naast zich neer. Hij

had erover geklaagd dat het licht in zijn cel om de haverklap gaat branden en dat hij zich regelmatig moet uitkleden om te worden geïsoleerd.

Marc Neve, een van Dutroux' advocaten, was niet gekend in diens verhuizing naar Brugge. Dat gebeurde per helikopter. Volgens Neve hadden Dutroux' advocaten al gevraagd om medisch onderzoek. (ANP/BELGA)

Het verblijf van Marc Dutroux in de ziekenboeg van de gevangenis in Brugge is van korte duur. Hij keert eind deze week terug naar de gevangenis van Aarlen, tegen de grens met Luxemburg. Daar zit hij sinds augustus 1996 in afwachting van zijn proces vast, aldus zijn advocaten. Dutroux krijgt sinds een tijdje speciale voeding, aangepast aan zijn suikerziekte. Dutroux, die wordt verdacht van verkrachting van en moord op diverse meisjes, werd zondagmiddag per helikopter overgebracht naar Brugge. (ANP/BELGA)

Sinds Dutroux zijn eigen eten kiest, is de man naar verluidt liefst vijftien kilo aangekomen.

De vermeende kindermoordenaar mag verder iedere dag sporten, een wandeling maken en een douche nemen. Maar Dutroux blijft binnen en vertikt het zich te wassen. Hij doucht pas als de stank echt niet meer is te harden, tot groot verdriet van het gevangenispersoneel. Verder probeert hij de laatste maanden zijn bewakers het bloed onder de nagels vandaan te halen door in zijn cel te urineren en de muren te besmeuren met uitwerpselen.

• Dutroux

Contramine

Ook als hij wordt vervoerd naar het gerechtshof, is Dutroux volledig in de contramine. Keer op keer doet hij zijn behoeften in de hermetisch afgesloten politiewagen.

De Belg wordt wel strenger bewaakt dan andere gevangenen, omdat hij al eens een keer is ontsnapt, erkent advocaat Patrick Hofströssler van de Belgische staat. „Bovendien willen we niet dat hij zelfmoord pleegt." Dus gaat in de cel van Dutroux om de 7,5 minuut een paar seconden het licht aan om te controleren of alles in orde is. Dutroux schreeuwt daar moord en brand over, maar in de praktijk kijkt hij elke nacht tot vier uur 's ochtends naar betaalzender Canal+ — waar hij een abonnement op heeft tegen een symbolisch bedrag — en slaapt hij tot de middag.

De ouders van de vermoorde meisjes Julie en Melissa, die bij Dutroux in de kelder omkwamen van honger en dorst, hebben al luidkeels geprotesteerd. Hun dochters hadden immers geen brie en Canal+.

Dutroux weer in gevangenis

Brussel — Marc Dutroux zit weer in de gevangenis van Aarlen. Gisteren werd België's beruchtste gedetineerde onder zware bewaking per helikopter teruggebracht uit het 250 km verder gelegen Brugge, waar hij is onderzocht op mogelijke suikerziekte. Het ministerie van Justitie noemde de uitslag van het onderzoek dat Dutroux heeft ondergaan "bevredigend", maar wilde met een beroep om medische geheimhouding geen bijzonderheden verschaffen. (AP)

door Ernst Nordholt
TEL/2 AMSTERDAM, dinsdag

Verhoren van verdachten zouden onder alle omstandigheden op video moeten worden opgenomen.

Een speciale commissie onder leiding van criminoloog Cyrille Fijnaut studeert op de mogelijkheid om naar Engels voorbeeld alle verhoren op geluid en beeldband vast te laten leggen.

Volgens Fijnaut is dit de manier bij uitstek om rechterlijke controle op verhoormethoden te waarborgen. De vastlegging van het verhoor moet het zeker maken dat de rechter het verhoor achteraf kan toetsen.

Puttense moordzaak

Op die manier kan worden nagegaan of de rechercheurs al dan niet gebruik hebben gemaakt van ontoelaatbare methodes waarvan de Zaanse verhoormethode, het langdurig en intimiderend ondervragen van een verdachte, wel het meest tot de verbeelding spreekt. Ook kan worden nagegaan of de manier waarop de vragen worden gesteld niet al te zeer leidend zijn. Daarvan zou volgens wetenschappers bijvoorbeeld sprake zijn geweest in de Puttense moordzaak.

In bijna tachtig procent van de 244 politieverhoren in deze geruchtmakende zaak zou de recherche gebruikt hebben gemaakt van trucs en 'verleidingstechnieken', zo bleek onlangs uit onderzoek van rechtspsycholoog prof. dr. P.J. van Koppen. Zo moesten de twee verdachten steeds raden naar het 'juiste antwoord' op een vraag, of kregen ze voortdurend de vraag voorgelegd: „Als je er geweest zou zijn, waar zou je dan hebben gestaan?"

Op dit moment worden verhoren doorgaans alleen vastgelegd in bijzondere zaken waar maar dan acht jaar op staat. Het gaat dan om ernstige zeden- of geweldsza-

ken. In veel gevallen wordt bij de verhoren meegekeken door een psycholoog.

Verhoorkamers

Als de wil van de commissie Strafvordering 2001, die deze zaken bestudeert, wet wordt dan zal de video-opname op termijn een verplichting worden. Dat zou betekenen dat de honderden verhoorkamers bij de 26 regiokorpsen in Nederland allemaal uitgerust moeten worden met camera's.

De onderzoekscommissie is tevens van mening dat er met een eventuele invoering van nieuwe artikelen in het wetboek van strafvordering, advocaten bij de verhoren zouden moeten worden geweerd, dit naar Engels voorbeeld.

De aanwezigheid van advocaten zou niet alleen sfeerbederfend werken, ook zou de kwaliteit van het verhoor toenemen wanneer een advocaat er zich niet voortdurend mee bemoeit.

De verhoerende rechercheurs zouden zich voorts strak aan een aantal gedragsregels moeten houden die worden vastgelegd in een gedragscode met een aantal standaardbepalingen. In de code zou onder meer moeten worden opgenomen hoe verdachten moeten worden behandeld en hoe ze dienen te worden aangesproken.

Media over seksueel misbruik

Hoe kunnen media op informatieve, humane, niet sensatiebeluste en niet voyeuristische wijze aandacht schenken aan seksueel geweld? TransAct, het landelijke expertisecentrum seksespecifieke zorg en seksueel geweld, wil dat soort berichtgeving graag bevorderen en reikte op 14 december 2000 prijzen uit voor het beste artikel en de beste documentaire over seksueel geweld. Aan deze prijsuitreiking was een debat verbonden over mediahypes rond zedendelinquenten, het perspectief van het slachtoffer en de geringe aandacht in de media voor het 'gewone' geweld in gezinnen. Een jury onder leiding van Paul Schnabel, directeur van het Cultureel en Sociaal Planbureau, beoordeelde de inzendingen. Lisette 't Hooft won met haar artikel over daderbehandeling in Vrij Nederland (14 oktober 2000) de prijs voor de gedrukte media. De prijs voor de beste documentaire ging naar de serie Regiopolitie, die in november en december 1999 is uitgezonden door SBS 6. De tweede genomineerde was het nieuwsitem over pedoseksuelen van Gabriella Bettonville, op 8 juni 2000 uitgezonden door de NCRV. Een compilatie van beide uitzendingen heeft TransAct op video gezet en is bij het centrum op te vragen.

De uitzending van Gabriella Bettonville duurt ruim vijftien minuten. Daarvan gaan ruim tien minuten over daderbehandeling. Dan volgt nog een kort deel over slachtofferhulp.

De film begint met nieuwsflitsen uit de Indische Buurt in Amsterdam en het Gelderse dorp Ochten, waar bewoners zich bezorgd tonen over het vrijkomen van bekende pedoseksuelen. Daar tussendoor zijn beelden te zien van een dader, die vertelt dat hij, om seks te kunnen hebben met een kind, het kind moet manipuleren en afwijzende signalen moet negeren.

Dan wordt verteld dat minister Korthals van Justitie vindt dat seksueel geweld tegen kinderen harder moet worden tegengegaan en dat hij daartoe een actieplan heeft gelanceerd. Een belangrijk onderdeel van dit plan is het creëren van meer behandel mogelijkheden voor pedoseksuelen tijdens detentie. Er wordt een groot aantal gegevens over daders en daderbehandeling gepresenteerd in interviews met o.a. hoogleraar seksuologie Frenken. Er wordt enige minuten aandacht besteed aan de daderbehandeling in de penitentiaire inrichting de Koepel in Breda. Ik vond dit nieuwsitem informatief, maar ook enigszins onderkoeld. Door de veelheid en verscheidenheid aan informatie

was het niet makkelijk om alle gegevens tot je door te laten dringen.

De winnende documentaire Regiopolitie kent een eenvoudigere vertelling en is dramatischer. Ik werd er veel meer door gegrepen en tot denken aangezet. Het is een driedelige serie over de politie in Winschoten, waarin vijf agenten tijdens hun dagelijkse werkzaamheden worden gevolgd. Deze twee en drie zijn relevant wat betreft het onderwerp seksueel misbruik. In deze aflevering gaat het om moordzaak over zedenrechercheur Joost Dekker. In deel twee interviewt hij Jolanda, die samen met haar twee zussen is misbruikt door in ieder geval haar stiefvader, en wellicht ook door haar oom en moeder. In deel drie ondervraagt Dekker de oom, moeder en stiefvader. De twee relevante filmdelen duren ongeveer veertig minuten. Tijdens de ondervragingen moet Dekker naar de details van het misbruik informeren. Dat is pijnlijk, vooral voor Jolanda. Maar doordat de politiemans zo integer is - zijn ogen zijn steeds in beeld en de uitdrukking daarvan wisselt van intens medeleven naar afschuw - komt deze scène op de kijker heel zuiver over. De daders van het misbruik blijken hele simpele mensen, zonder verantwoordelijkheidsgevoel. Ik vond ze bijna te gewoon voor woorden. Zo zegt de stiefvader, na zijn bekentenis, vooral bang te zijn voor de straf die nu gaat komen. Op de vraag van Dekker of hij zich realiseert hoezeer hij zijn dochters gebroken heeft met het misbruik, komt geen reactie.

De documentaire is aangrijpend, zonder sensationeel te zijn. De daders worden niet mooier gemaakt dan ze zijn, maar ook niet neergezet als monsters waarin je je niet kunt inleven. Wat seksueel misbruik zo zorgwekkend maakt is dat het door zulke gewone mensen gebeurt. Dat op een integere manier duidelijk maken, is wat deze documentaire zo bijzonder maakt. (Doke Oosterholt)

De videoband met beide documentaires is bij TransAct te leen. Tel: 030 2326500, e-mail: p.huizinga@transact.nl

Ny/N 24-02

Grote maarschalk had 'kleine vriend'

Biografieën van Britse historische figuren draaien tegenwoordig steeds vaker om één vraag: was de man of vrouw wel heteroseksueel? Zonder pikanterie verkoopt zo'n boekwerk blijkbaar niet meer. Na T.E. Lawrence, Jane Austen, William Shakespeare en zelfs Robin Hood is daarom nu ook de heteroseksualiteit van veldmaarschalk Montgomery in twijfel getrokken. Nigel Hamilton, zijn officiële biograaf, beweert dat de beroemdste geallieerde opperbevelhebber uit de Tweede Wereldoorlog homo was.

Hamilton repte in zijn in 1981 verschenen en veelgeprezen Montgomery-biografie nog helemaal niet over de seksuele geaardheid van de overwinnaar van El Alamein - 'omdat ik toen vooral de aangetaste reputatie van Montgomery als militair wilde herstellen'. Maar bij de lancering van zijn nieuwe biografie *The Full Monty* is het plotseling een belangrijk ingrediënt geworden dat ook door de Britse tabloids meteen gretig is opgepakt. Hamilton baseert zijn conclusie op de honderden brieven die veldmaarschalk 'Monty' schreef en

Montgomery FOTO AP

waaruit een grote affectie voor jonge mannen spreekt. Een van deze mannen, zijn 'kleine Zwitserse vriend' Lucien Treub, was zelfs niet ouder dan 12 jaar. Hamilton kan niet aantonen dat Montgomery met een van deze jongens of mannen ook een seksuele relatie heeft gehad, maar dat weerhoudt hem er niet van met grote stelligheid te beweren dat Monty homoseksueel was.

Hamilton ontving zelf ook brieven van de veldmaarschalk. Uit de inhoud maakt Hamilton op dat Montgomery homoseksuele gevoelens onderdrukte. 'Ik heb lang genoeg op Engelse kostscholen rondgelopen om te weten hoe groot zijn liefde voor jongens was.'

Montgomery was tussen 1927 en 1937 getrouwd, maar omringde zich de rest van zijn leven alleen met mannen. De maarschalk moest in het openbaar niets van homoseksualiteit hebben. In 1967 stemde hij als Lord in het Hogerhuis zelfs tegen een wetswijziging waardoor homoseksualiteit in Groot-Brittannië niet langer strafbaar zou zijn. Hij zag de wet als een handvest voor sodomie. 'Deze dingen mogen de Fransen misschien goed vinden. Wij zijn godzijdank Brits', zei Montgomery tijdens het debat op bitse toon.

David Montgomery, de enige zoon van de veldmaarschalk, noemde de bewering van Hamilton maandag absurd en ontstellend. Een andere Montgomery-biograaf, Alistair Horne, beschuldigde Hamilton ervan op deze onsmakelijke wijze de oplagecijfers van zijn boek te willen opkrikken. Horne: 'Ik heb jarenlang onder Montgomery gediend en ik heb absoluut geen aanwijzing voor het feit dat hij homoseksueel was of zijn homoseksualiteit onderdrukte.'

Peter de Waard

Biograaf: Montgomery was 'onderdrukt homoseksueel'

In de geschiedenisboeken staat de Britse oorlogsheld Montgomery bekend als anti-homo. Maar zijn officiële biograaf zegt sterke aanwijzingen te hebben dat in werkelijkheid het omgekeerde het geval was. In zijn nieuwe boek noemt hij de Britse veldmaarschalk een 'onderdrukte homoseksueel'.

Biograaf professor Nigel Hamilton baseert zich op honderden brieven die Montgomery heeft ontvangen of geschreven. Daaruit blijkt dat hij intense gevoelens koesterde voor collega-militairen en jongens, van wie sommigen nog geen tien jaar oud waren!

Oorlogsheld Montgomery zou homo zijn geweest

In de geschiedenisboeken staat de Britse oorlogsheld Montgomery bekend als antihomo. Maar zijn officiële biograaf zegt sterke aanwijzingen te hebben dat in werkelijkheid het omgekeerde het geval was. In zijn nieuwe boek noemt hij de Britse veldmaarschalk een onderdrukte homoseksueel.

Biograaf prof. Nigel Hamilton baseert zich op honderden brieven die Montgomery heeft ontvangen of geschreven. Daaruit blijkt dat hij intense gevoelens koesterde voor collegamilitairen en jongens, van wie sommigen nog geen tien jaar oud waren. Concrete bewijzen dat 'Monty' ook fysiek contact met hen had, zijn er niet. Maar Hamilton wijst erop dat lichamelijk contact illegaal zou zijn geweest en ongetwijfeld het einde

Concrete bewijzen dat 'Monty' ook fysiek contact met hen had, zijn er niet. Maar Hamilton wijst erop dat lichamelijk contact illegaal zou zijn geweest en ongetwijfeld het einde had betekend van de carrière van de oorlogsheld.

Tot 1967 was homoseksualiteit in Groot-Brittannië verboden. "Wie zijn homoseksuele gevoelens toch in de praktijk bracht, kon in de gevangenis belanden", aldus de biograaf. In een reactie op het boek reageert Montgomery's enige zoon afwijzend. Tegenover de Britse krant *The Guardian* noemt hij de bewering van Hamilton "absurd en ontstellend". (ANP)

had betekend van de carrière van de oorlogsheld. Tot 1967 was homoseksualiteit in Groot-Brittannië verboden. "Wie zijn homoseksuele gevoelens toch in de praktijk bracht, kon het schudden en in de gevangenis belanden. De schrijver Oscar Wilde is een goed voorbeeld", aldus de biograaf. Montgomery zelf moest publiekelijk niets hebben van de wet die homoseksualiteit legaliseerde en sprak van een handvest voor sodomie. "Hij maakte zich zorgen over de nieuwe regelgeving, en dat wijst erop dat hij zelf ook met zijn homoseksualiteit worstelde." In een reactie op het boek reageert Montgomery's enige zoon afwijzend. Tegenover de Britse krant *The Guardian* noemt hij de bewering van Hamilton "absurd en ontstellend".

Jaffe Vink: *Brief aan mijn dochter*. Een tocht door het pandemonium van seks en geweld. Meulenhoff, 96 blz.

f 22,50 Jaffe Vink maakt in zijn boekje *Brief aan mijn dochter*, ondertitel: 'Een tocht door het pandemonium van seks en geweld', onderscheid tussen drie manieren van reageren op het toenemende geweld (zinloos en gewoond). Je hebt de verontrusten, die hun metaforen ontlenen aan de apocalyps, en hameren op 'verloedering'. Je hebt de gelatenen die roepen dat er niets nieuws onder de zon is, en ten slotte de levenslustigen, wier axioma luidt dat de beschaving immer voortschrijdt.

Schouderophalen

Vink ziet niks in de onnozelheid van de optimisten, noch in de schouderophalende onverschilligheid van de gelatenen, dus sluit hij zich met enige tegenzin aan bij de verontrusten. Pragmatisch realisme hoort kennelijk niet bij de mogelijke reacties. Dat is jammer, omdat degenen die jammerend hun handen wringen over waar het heen gaat met de maatschappij en of hun kinderen het wel zullen redden, vaak dezelfde zijn die zo'n groot gewicht aan 'de moraal' toekennen - de stille-tocht-meelopers, bedoel ik. Niets ten nadele van het meelopen in stille tochten, maar het is een graat gebaar, waarmee iemand in de eerste plaats zichzelf afficheert als een persoon met de juiste moraal.

Jaffe Vink maakt gebruik van Enzensbergers term 'de moleculaire burgeroorlog', als hij het geweld beschrijft dat onmerkbaar het dagelijks leven binnensijpelt. Het onheilspellende, citeert hij Enzensberger, is dat het letterlijk om niets gaat. Er ontbreken ideologische motieven, de daders vervelen zich. Voor een deel wijt Vink de deplorabele status quo aan de snelle vestiging van de multiculturele maatschappij. Daarbij moet worden aangekend dat seksmisdaden en het meeste zinloze uitgaansgeweld niet met allochtonen of asielzoekers te maken hebben. Zedenmisdrijven zijn van alle tijden en uitgaansgeweld wordt gevoerd door overmatig alcoholgebruik, wat weer verband houdt met - autochtone - rijkdom. Allochtonen drinken minder.

BEATRIJS RITSEMA

Hans en Wim Anker:

Homo's blijken vaker mishandeld dan hetero's

DEN HAAG, 8 FEBR. Homoseksuele mannen en lesbische vrouwen zijn in hun jeugd significant vaker emotioneel verwaarloosd, mishandeld of seksueel misbruikt in vergelijking met heteroseksuelen. Dat blijkt uit een onderzoek van R. de Graaf van het Trimbos Instituut dat in 1996 is verricht onder bijna 6.000 personen. Van hen noemden 82 mannen zich homoseksueel en 43 vrouwen lesbisch. Meer dan de helft (56 procent) van de ondervraagde homoseksuele mannen zegt voor zijn zestiende jaar emotioneel verwaarloosd te zijn, een kwart psychisch mishandeld en een vijfde fysiek mishandeld. Ook is een vijfde seksueel misbruikt overkwam 18 procent dat nog na zijn zestiende. Van de lesbische vrouwen is 49 procent emotioneel verwaarloosd, 23 procent psychisch mishandeld en 26 procent fysiek mishandeld. Seksueel misbruik kwam bij de vrouwen voor bij 23 procent voor het zestiende jaar en bij eenzelfde percentage daarna. (ANP)

Kinderen spelen nog graag buiten

Van een onzer verslaggeefsters
6-2 AMSTERDAM, dinsdag
Computerspelletjes en televisie houden kinderen niet langer binnen dan vroeger, blijkt uit onderzoek van de Stichting Speelruimte in Amersfoort.

Ruim twee derde van de kinderen uit de bovenbouw van

het basisonderwijs zegt 'heel vaak' buiten te spelen. Vijftien procent doet dat soms en slechts twee procent geeft aan nooit in de buitenlucht te spelen.

Jongens gaan het liefst voetballen, bij meisjes staat 'spelletjes doen' bovenaan. Daarnaast gaan ze ook de straat op 'om vriendjes te ontmoeten' en vinden ze op een muurtje zitten met een gameboy ook onder buiten spelen vallen.

Masters (en Johnson) aan basis 'seksuele revolutie'

(Van onze redactie buitenland) AMSTERDAM - William Masters, een pionier op het gebied van seksuologisch onderzoek, is gisteren in een ziekenhuis in Phoenix (Arizona) overleden aan gevolgen van de ziekte van Parkinson. Hij leed daar al enkele jaren aan. Masters was 85 jaar. Twee jaar geleden staakte hij zijn werk aan het Masters and Johnson Institute van de Washington University in St. Louis in Missouri.

De huidige directeur van het instituut, Mark Schwartz, noemde zijn leermeester gisteren "waarschijnlijk de belangrijkste figuur van de laatste honderd jaar voor wat betreft de veranderingen in de houding van de Amerikanen, en wellicht de hele wereld, tegenover hun seksualiteit". "Hij gebruikte zijn wetenschappelijke invloed om mensen open en vrij over hun seksueel gedrag

aan de praat te krijgen," aldus Schwartz.

Onverbrekelijk met de naam van Masters verbonden is Virginia Johnson, zijn vrouwelijke mede-researcher en latere echtgenote, van wie hij in 1992 scheidde. "Masters pionierde op een terrein dat voordien was veronachtzaamd," zei Johnson in een reactie op de dood van haar voormalige partner.

"Hij was bereid, en had er zelfs plezier in, om daartoe zijn wetenschappelijke naam en faam op het spel te zetten. We braken door op een gebied dat door anderen werd gemeden. Dat was aanvankelijk een bron van redelijk veel ongemak."

Masters studeerde medicijnen in New York en legde zich gaandeweg toe op verloskunde en gynaecologie. In 1947 werd hij benoemd tot hoogleraar aan de universiteit in St. Louis, waar hij in 1954 zijn onderzoek naar de biologische, psychologische en soci-

ale kanten van de menselijke seksualiteit begon. Twee jaar later voegde Johnson zich bij hem.

Samen richtten zij in laboratorium-situaties onderzoek naar seksueel gedrag en seksuele ervaringen. Dat leidde in 1966 tot een opzienbarende publicatie, 'Human Sexual Response'. Ondanks de puur-technische taal die Masters en Johnson bezigden, werd het boek wereldwijd een bestseller en veroorzaakte, in de woorden van Schwartz, 'een seksuele revolutie'.

"Het boek van Masters en Johnson was de aanzet tot ingrijpende sociale en culturele veranderingen," aldus Schwartz. "Masters was een warme, liefdevolle man." Op basis van hun werk ontwikkelden Masters en Johnson therapieën voor seksuele stoornissen. "Zij brachten een welhaast epidemisch seksueel dysfunctioneren in de samenleving aan het licht."

Het tweetal publiceerde in de

William Masters FOTO AP

loop der jaren nog een aantal andere standaardwerken: 'Human Sexual Inadequacy' (1970), 'The Pleasure Bond' (1975), 'Homosexuality in Perspective' (1979), 'Human Sexuality' (1982) en 'Heterosexuality' (1994). Aan beide laatste boeken werkte Robert Kolodny mee.

TEL 17-2
U verdedigt ook mensen die de maatschappij liever voor heel lang en soms voor altijd achter de tralies wil houden, zoals de kindermoordenaars als Michel S., de Haagse portier Koos H. en Ton P. Drugsbaronnen komen op de cliëntenlijst nauwelijks voor. Is dat een keuze?

"De cliënt bepaalt natuurlijk of wij voor hen willen optreden. Maar het klopt dat men voor drugszaken meestal naar een ander gaat. Wij hebben, zeg maar, een praktijk die bij ons past. Tot ons cliëntenbestand horen inderdaad veel van de langst gestraften van Nederland. Maar het uitgangspunt is: we zijn er voor iedereen. Als iemand als Martha U. ('de engel des doods', die in een verzorgingstehuis in Delfzijl meerdere mensen met insuline doodde - CK) bij ons komt met de vraag 'Wil je me verdedigen, maar ik kan jullie niet betalen', dan helpen we toch. Er zijn maar twee redenen waarom we een zaak niet nemen: vol is vol en als het privé te dichtbij komt. Voor de rest maken we geen onderscheid."

Maar u moet toch wel eens een gevoel van weezin hebben? Ik kan me voorstellen dat je een zaak niet aanneemt omdat je de verdachte van een kindermoord absoluut weezinwekkend vindt.

"Dat is absoluut niet aan de orde. De aard en de ernst van een misdrijf spelen geen enkele rol. Laten we het helder stellen: als Dutroux bij ons binnen zou komen, zouden we hem zonder aarzelen en zonder overleg aannemen. We staan niet achter de feiten, we verdedigen de rechten van een verdachte, wie dat ook is.